

§ 102

Dnr 00014-2026

Ekonomisk månadsrapport kommunövergripande 2026

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. godkänna rapportering av prognoser per 2026-03-31 för nämnderna
2. i samband med nästa uppföljning per 2026-04-30 tydliggöra att de nämnder som prognostiserar ett budgetunderskott vid årets slut ska beskriva sitt arbete med att uppnå en budget i balans.
3. bjuda in socialnämndens presidium till kommunstyrelsens sammanträde den 2 juni för information och dialog kring nämndens arbete med åtgärder för budget i balans.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen ska enligt 1 § 6 kap. kommunallagen (KL) samordna och ha uppsikt över övriga nämnders verksamheter. Uppsiktsplikten innebär bland annat att kommunstyrelsen på ett systematiskt sätt ska följa utvecklingen inom nämnderna. Detta utövas i huvudsak inom ramen för planering- och uppföljningsprocessen där den ekonomiska uppföljningen är en del i det systematiska arbetssättet.

Den ekonomiska uppföljningen med prognos för nämndernas budgetföljksamhet för helåret 2026 uppvisar inom kultur- och utbildningsnämnden minus 3 mnkr och för socialnämnden minus 21 mnkr vid senaste uppföljningen. Servicenämnden och bygg- och miljönämnden beräknar en budget i balans och kommunstyrelsen ett överskott om 4 mnkr vid årets slut. Sammantaget är prognosen för alla nämnder tillsammans minus 20 mnkr för helåret.

Budgetföljksamhet i nämnderna är en förutsättning för god ekonomisk hushållning och den investeringsnivå som är beslutad i kommunfullmäktige. Mot den bakgrunden betonar kommunstyrelsen vikten av att budgetföljksamhet ägnas hög prioritet under resterande del av året och tydliggör att de nämnder som prognostiserar ett budgetunderskott vid nästa uppföljning per 2026-04-30 ska i den rapporten också beskriva sin plan för att uppnå en budget i balans vid årets slut.

Nuvarande prognos helår 2026

Nämnd	Prognos (avvikelse mot årsbudget)	Effekt av handlingsplaner
Kommunstyrelsen	+ 4 mnkr	1,9 mnkr
Bygg- och miljönämnden	0 mnkr	0 mnkr
Servicenämnden	0 mnkr	0 mnkr
Kultur- och utbildningsnämnden	-3 mnkr	6,9 mnkr
Socialnämnden	-21 mnkr	18,8 mnkr
Totalt	-20 mnkr	27,6 mnkr

Kommentar: I ovan prognos är effekter av handlingsplaner (åtgärder för budget i balans) inräknade i prognoserna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2026-05-01

Skickas till

Samtliga nämnder

Ekonomichef

Kommunstyrelsen

Tertialrapport per april 2026 med helårsprognoser

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta att:
- godkänna tertialrapport per april med prognoser för innevarande år

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen ska enligt 1 § 6 kap. kommunallagen (KL) samordna och ha uppsikt över övriga nämnders verksamheter. Uppsiktsplikten innebär bland annat att kommunstyrelsen på ett systematiskt sätt ska följa utvecklingen inom nämnderna. Tertialrapporten per april med helårsprognos är en del i det systematiska arbetssättet. Denna rapport innehåller enbart ekonomisk uppföljning. I samband med delårsrapporten per 31 augusti redovisas även verksamhet och måluppfyllelse.

För helåret prognostiseras ett överskott på 7,7 mnkr vilket är 7,5 mnkr lägre än budgeterat. Skatteintäkter och generella statsbidrag väntas bli 3,9 mnkr lägre än budget. Verksamhetens nettokostnad förväntas bli 18,5 mnkr högre än budget.

Nämnderna prognostiserar ett underskott på 18,5 mnkr och för övriga verksamhetsposter inom finansförvaltningen som pensioner prognostiseras budget i balans. Effekter av handlingsplaner är inräknade i prognoserna och bedöms av nämnderna till 29,5 mnkr.

Kommunens resultat efter årets första fyra månader uppgår till plus 17,8 mnkr, vilket är 1,7 mnkr bättre än budget.

Resultatet om plus 17,8 mnkr är 16,2 mnkr bättre än förra årets tertialutfall. Det beror på att verksamhetens nettokostnader är 4,8 mnkr lägre i år än föregående år samt att skatter och generella statsbidrag är 11,3 mnkr högre i år. Övriga poster avviker marginellt mellan årens första fyra månader.

Årets investeringar är budgeterade till 51,4 mnkr, ingen budget från 2025 är överförd. Periodens utfall uppgår till 4,1 mnkr. Efter första tertialet lämnas en prognos för 2026 med 49,7 mnkr. Det innebär en avvikelse mot budget med 1,7 mnkr, vilket skulle innebära att 96,7 % av det budgeterade investeringsutrymmet utnyttjas under året.

Prognosen för den löpande verksamheten och investeringsverksamheten sammantaget resulterar i ett marginellt negativt kassaflöde. Om prognosen inte försämrats innebär läget att vi inte behöver öka vår räntebärande skuld innevarande år.

Läs bifogad rapport för mer utförliga beskrivningar.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-05-21

Bilaga: Tertialrapport 1 Degerfors kommun 2026

Nämndernas månadsrapporter per april.

Jörgen Hansson
Ekonomichef

Beslut ska skickas till

Alla nämnder
Ekonomichef

Tertialrapport 1 Degerfors kommun 2026

Innehållsförteckning

1 Förvaltningsberättelse 3

2 Ekonomiska rapporter..... 3

2.1 Resultaträkning 3

2.2 Förenklad kassaflödesanalys.....4

3 Drifts- och investeringsredovisning 4

3.1 Driftsredovisning 4

3.2 Effekt av handlingsplaner 2026 i helårsprognoserna.....7

3.3 Investeringsredovisning 8

1 Förvaltningsberättelse

Tertialrapport 1 innehåller enbart ekonomisk uppföljning. I samband med delårsrapporten per 31 augusti redovisas även verksamhet och måluppfyllelse.

2 Ekonomiska rapporter

2.1 Resultaträkning

Tkr	Utfall perioden	Budget perioden	Avvikelse perioden	Utfall perioden fg. år	Prognos helår	Budget helår	Avvikelse helår
Verksamhetens nettokostnader	-224 771	-225 511	741	-229 575	-705 759	-687 249	-18 510
Avskrivningar och nedskrivningar	-10 265	-10 265	0	-9 976	-39 501	-39 501	0
Verksamhetens nettokostnader	-235 036	-235 776	741	-239 551	-745 260	-726 750	-18 510
Skatteintäkter	177 770	176 578	1 193	173 579	525 645	530 545	-4 900
Generella statsbidrag och utjämning	78 349	77 312	1 037	71 287	233 029	232 029	1 000
Verksamhetens resultat	21 083	18 113	2 970	5 314	13 414	35 824	-22 410
Finansiella intäkter	30	1 266	-1 237	297	5 800	3 800	2 000
Finansiella kostnader	-3 269	-3 285	16	-3 972	-11 546	-9 746	-1 800
Resultat efter finansiella poster	17 844	16 095	1 749	1 639	7 668	29 878	-22 210

* Budgetering sker på nettonivå. Intäkterna återfinns nettoredovisade under verksamhetens kostnader. På grund av avrundning kan avvikelser förekomma i rapporten.

Helårsprognos och budgetavvikelser 2026

För året prognostiseras ett överskott på 7,7 mnkr vilket är 7,5 mnkr lägre än budgeterat. Skatteintäkter och generella statsbidrag väntas bli 3,9 mnkr lägre än budget.

Verksamhetens nettokostnad förväntas bli 18,5 mnkr högre än budget. Nämnderna prognostiserar ett underskott på 18,5 mnkr och för övriga verksamhetsposter inom finansförvaltningen som pensioner prognostiseras budget i balans. Det största prognostiserade överskottet på nämnderna syns för kommunstyrelsen med plus 4 mnkr och det största underskottet finns på socialnämnden med minus 19,9 mnkr. Läs mer i avsnittet Driftsredovisning. För de finansiella posterna prognostiseras ett underskott på 1,8 mnkr mot budget, beroende på förväntat högre räntekostnader i samband med omsättning av lån.

Ekonomiskt resultat per april 2026 och jämförelse med motsvarande period föregående år

Kommunens resultat efter årets första fyra månader uppgår till plus 17,8 mnkr, vilket är 1,7 mnkr bättre än budget och 16,2 mnkr bättre motsvarande period föregående år. Verksamhetens nettokostnader är 4,8 mnkr lägre i år än föregående år. Skatter och generella statsbidrag är 11,3

mnkr högre än föregående år. Övriga poster avviker marginellt mellan årens första fyra månader.

2.2 Förenklad kassaflödesanalys

Tkr	Prognos helår	Budget helår	Avv. helår
Årets resultat	7 668	29 878	-22 210
Avskrivningar	39 501	39 501	0
Summa löpande verksamhet	47 169	69 379	-22 210
Investeringsverksamheten	-49 749	-51 374	+1625
Summa kassaflöde efter investeringsverksamhet	-2 580	18 005	-20 585
Lånebehov (-) eller amorteringsförmåga (+)	-2 580	+ 18 005	-20 585

Prognosen för den löpande verksamheten och investeringsverksamheten sammantaget resulterar i ett marginellt negativt kassaflöde, vilket framgår i ovan tabell. Om prognosen inte försämrats innebär läget att vi inte behöver öka vår räntebärande skuld innevarande år. Nivån innebär också att vi inte kan amortera. Den löpande verksamheten har emellertid förbättrat sin budgetföljksamhet och nettokostnaderna och periodresultat för årets första fyra månader är betydligt starkare än föregående års periodresultat. Det målinriktade arbetet i kommunens nämnder med handlingsplaner för budget i balans har givit effekt och behöver fortgå för att verksamheten inte ska förbruka det planerade utrymmet för amortering.

3 Drifts- och investeringsredovisning

3.1 Driftsredovisning

Tkr	Utfall perioden	Budget perioden	Avv. perioden	Utfall perioden fg. år	Prognos helår	Budget helår	Avv. helår
Kommunstyrelsen	23 627	29 463	5 836	17 407	85 174	89 174	4 000
Kommunrevision	45	312	267	41	936	936	0
Bygg- och miljönämnden	37	50	13	35	151	151	0
Servicenämnden	14 991	14 411	-580	20 473	43 755	43 755	0
Kultur- och utbildningsnämnden	94 388	93 369	-1 019	91 500	286 940	284 305	-2 635
Socialnämnden	101 484	96 816	-4 667	104 334	315 885	296 010	-19 875
Nämnderna exkl. affärsverksamhet	234 571	234 421	-150	233 791	732 841	714 331	-18 510

I verksamheternas nettokostnader ryms nämndernas drift exklusive affärsverksamhet. I finansförvaltningen ryms pensioner, sociala avgifter, internräntor, semesterskuld förändring och vissa statsbidrag.

För sociala avgifter och kommunens kollektivavtalade pensionsavgifter (personalomkostnader) sker en intern schablondebitering till förvaltningarna som intäktsförs centralt i kommunen. Eventuella avvikelser mellan de centrala schablonintäkterna och de faktiska kostnaderna uppstår centralt under finansförvaltningen.

Periodens resultat

Periodens resultat uppgår till minus 150 tkr. I ovan tabell framgår periodens avvikelse per nämnd.

Periodens avvikelse mot budget

Nämnderna sammantaget har en marginell avvikelse mot budget efter fyra månader (-150 tkr).

Utfall årets första fyra månader innevarande år jämfört motsvarande period föregående år

Servicenämnden har ett betydligt lägre utfall efter årets första fyra månader jämfört med motsvarande period föregående år. Detta förklaras dels av att IT och servicedesk förra året låg organiserad på serviceförvaltningen (1,3 mnkr), dels att första hyran för Stora Valla (DIF) debiterades i juni förra året jämfört med april i år (1,6 mnkr).

Kommunstyrelsen har tvärtemot Servicenämnden fått IT och servicedesk inför 2026 vilket delförklarar högre kostnader under första tertialet.

Socialnämnden har ungefär 3 mnkr i lägre nettokostnader i år än föregående år per april.

Socialnämnden har infört ett mer noggrant periodiseringsarbete gällande bland annat institutionsplaceringar, vilket innebär att utfallet i år är mer rättvisande för perioden än motsvarande period förra året, vilket också gör det svårt att jämföra perioderna.

Kultur- och utbildningsnämnden har ungefär 3 mnkr i högre nettokostnader än föregående år.

Prognosens budgetavvikelser

Kommunstyrelsen prognostiserar ett överskott om 4 mnkr inklusive outnyttjad buffert om 1 mnkr. Inom förvaltningen finns en budget för vakanta tjänster (HR-chef och näringslivsstrateg) som kan ge ett överskott på 2 mnkr om de inte blir tillsatta. Budget från bostadsanpassning 2025 på 1 mnkr överflyttat från 2025. Utöver det prognosticerade resultatet finns i kommundirektörens budgetpost en buffert på 1 mnkr som kan ge ett förbättrat resultat.

Servicenämnden lämnar en prognos lika med budget efter årets fyra första månader.

Kultur- och utbildningsnämnden prognostiserar ett negativ avvikelse mot budget med 2 635 tkr. I prognosen beaktas effekter av handlingsplaner på 8 894 tkr innevarande år. Av dessa åtgärder ligger den största påverkan i grundskolan (5 326 tkr) och förskola (2 280 tkr). Åtgärder som är beslutade är till största delen personalkostnader. Den största effekten av åtgärderna bedöms uppstå först under hösten 2026.

Etablering av modul för förskoleverksamhet Svartå

Anpassad grundskola år 1–9 (-0,7 mnkr), barn utreds och förväntas placeras i anpassad grundskola som är dyrare.

Förskoleverksamhet har en viss avvikelse, men fått en lägre budget 2026 (-0,8 mnkr)

Gymnasieskolan (-1,9 mnkr), anpassad gymnasieskola (+0,1 mnkr) och vuxnas lärande (+1,8 mnkr). Dessa tre verksamheter tillsammans är i balans.

Socialnämnden prognostiserar en negativ avvikelse mot budget på 19 875 tkr för helåret. I prognosen beaktas effekter av handlingsplaner på 18 751 tkr innevarande år.

Arbetet med ekonomiska kostnadsanpassningar involverar alla chefer och ledande personer inom socialförvaltningen. Omställningen till nya Socialtjänstlagen (SoL) och God och nära vård präglar också mycket av förvaltningens arbete. Ett annat viktigt område som förvaltningen arbetar med är kommunal hälso- och sjukvård och social beredskap (KHOSS). Dessa viktiga områden jämte digitalt först finns med som grund i arbetet med ekonomiska kostnadsanpassningar.

Nedan ges korta kommentarer till socialnämndens prognos för innevarande år.

Förvaltningsövergripande (+8,7 mnkr). Överskottet förklaras av en utnyttjad central reserv om 5,9 mnkr samt ytterligare en reserv om 2 mnkr för eventuell högre kostnader för kost.

LSS-verksamheten (-5,7 mnkr). Fler komplexa ärenden har tillkommit som kräver hög personaltäthet. Hög sjukfrånvaro har också inneburit OB och övertidsersättning.

HSL vakanta tjänster (+2,1 mnkr). Hög vakans i verksamheten ger överskott i personalbudget.

Äldreomsorg: SÄBO korttid, omvårdnad, demens (-2,75 mnkr). Smittsamma sjukdomar hos de enskilda samt personal har krävt kohort vård och en ökad bemanning. På grund av detta har budgetmarginalen för sommaren tagits i anspråk. En redan snäv budget kommer utmanas under sommarperioden vilket gör att prognosen visar på ett underskott vid årets slut.

Äldreomsorg: Hemtjänst (-0,5 mnkr). Hemtjänsten visar balans efter årets första fyra månader men sommaren brukar bli något dyrare på grund av viss vikarietillsättning.

IFO, myndighetsutövning (-8,0 mnkr). Verksamheten har dels stöd av konsulter inom barn- och unga, dels påverkas prognosen av kostnader för familjehemsvård.

IFO, placeringar vuxna & barn samt skyddat boende (-12,0 mnkr). Budgetunderskottet härrör sig främst till ökade placeringar gällande vuxna samt skyddat boende.

AME, försörjningsstöd samt BEA-anställningar (-2,5 mnkr). Försörjningsstödet är lägre än föregående år (motsvarande period) men fortfarande för höga i förhållande till både budget och riket. BEA-anställningar är högre än budget. Inom AME finns verksamheten ensamkommande barn.

3.2 Effekt av handlingsplaner 2026 i helårsprognoserna

Tkr	Prognos helår Avvikelse mot budget	Bedömd effekt av handlingsplaner
Kommunstyrelsen	+4,0	1,9 mnkr
Servicenämnden	0,0	0 mnkr
Kultur- och utbildningsnämnden	-2,6	8,9 mnkr
Socialnämnden	-19,9	18,7 mnkr
Nämnderna exkl. affärsverksamhet	-18,5	29,5 mnkr

Under hösten 2025 prognostiserade socialförvaltningen ett underskott för 2025 på minus 39 993 tkr och förslag på ekonomiska kostnadsanpassningar upprättades efter beslut. Socialförvaltningen fick i uppgift att minska kostnaderna med minst 15 000 tkr. Socialförvaltningen lämnade förslag på åtgärder med en målbild på totalt 23 016 tkr för att säkerställa att nå det beslutade av kommunstyrelsen och socialnämnden målet om minst 15 000 tkr. Under 2026 förväntas nu en effekt av handlingsplanen på 18 751 tkr, vilket resulterar i att prognosen som nu är satt till minus 19 875 tkr för 2026 hade varit ytterligare minus 18 751 tkr om inte dessa åtgärder vidtagits.

En beskrivning av åtgärder motsvarande 18,7 mnkr ges vid kommunstyrelsens sammanträde den 2 juni. Likaså biläggs socialnämndens månadsrapport för april där utförlig beskrivning görs.

Kultur- och utbildningsnämnden har effekter av handlingsplaner i sin prognos motsvarande 8,9 mnkr. Av dessa åtgärder ligger den största påverkan i grundskolan (5 326 tkr) och förskola (2 280 tkr). Åtgärder som är beslutade är till största delen personalkostnader. Den största effekten av åtgärderna bedöms uppstå först under hösten 2026.

Servicenämnden har i uppdrag att höja sina intäkter.

Kommunstyrelsen har arbetat in effekten om 1,9 mnkr och lämnar en prognos om plus 4 mnkr vid årets slut.

3.3 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning, tkr	Projektutfall			Varav årets investeringar				
Investeringsprojekt	Projekt-budget	Projekt-prognos	Prognos avv.	Årets budget	Om-budget	Utfall period	Årets prognos	Årets prognos-avv.
Kommunstyrelsen								
Kommunfastigheter	7 600	7 600	0	7 600	0	129	7 600	0
KS inventarier + ospec	1 500	500	1 000	1500	1 000	0	500	1 000
Säkerhet och beredskap	1 000	1 000	0	1 000	0	0	1 000	0
GPS	250	250	0	250	0	0	250	0
Brandstation Åtorp	2 000	2 000	0	2 000	0	35	2 000	0
Mensskydd	124	124	0	124	0	6	124	0
E-arkiv	300	0	300	300	0	0	0	300
IT- och digitalisering	2 600	1 500	1 100	2 600	0	77	1 500	1 100
Servicenämnden - skattefinansierad								
Fastigheter	1 550	1 550	0	1 550	0	408	1 550	0
Trafik gata	7 660	7 435	225	7 660	0	100	7 435	225
Park	555	555	0	555	0	61	555	0
Stora Valla	850	850	0	850	0	60	850	0
Fritidsanläggningar	1 465	4 365	-2 900	1 465	-2 900	0	4 365	-2 900
Kultur- och utbildningsnämnden	4 370	3 370	1 000	4 370	1 000	1 722	3 370	1 000
Socialnämnden	4 600	3 700	900	4 600	900	197	3 700	900
Servicenämnden taxefinansierad								
VA-verksamhet	13 250	13 250	0	13 250	0	785	13 250	0
Renhållningsverksamhet	1 700	1 700	0	1 700	0	509	1 700	0
S:a skattefinansierade investeringar	36 424	34 799	1 625	36 424	0	2 796	34 799	1 625
S:a taxefinansierade investeringar	14 950	14 950	0	14 950	0	1 295	14 950	0
S:a investeringar totalt	51 374	49 749	1 625	51 374	0	4 090	49 749	1 625

Investeringar

Årets investeringar är budgeterade till 51,4 mnkr, ingen budget från 2025 är överförd. Periodens utfall uppgår till 4,1 mnkr. Efter första tertialet lämnas en prognos för 2026 med 49,7 mnkr. Det innebär en avvikelse mot budget med 1,7 mnkr, vilket skulle innebära att 96,7 % av det budgeterade investeringsutrymmet utnyttjas under året.

I tabellen redovisas både jämförelsen mellan total projektbudget och total prognos samt årets budget mot årets prognos. Investeringsuppföljningen visar generellt en god budgetföljsamhet sett

till projektprognoserna. Nedan kommenteras de projekt som avviker med mer än 1 mnkr för året.

Kommunstyrelsen

De största investeringarna genomförs inom kommunfastigheter, där budgeten och prognosen uppgår till 7,6 mnkr. Därutöver finns investeringsmedel om 2 mnkr till Åtorps brandstation. 1 mnkr föreslås ombudgeteras till Servicenämnden, fritidsförvaltningen för att byta till en ny konstgräsmatta i Stora Halla. IT förväntas använda 1,5 mnkr av sin budget på 2,5 mnkr.

Servicenämnden – skattefinansierad verksamhet

Av årets budget har 0,3 mnkr använts hittills, men prognosen för skattekollektivet är att merparten av budgeten kommer upparbetas. De större posterna är 4,2 mnkr för gatuöverbyggnad och 1,7 mnkr till maskiner och utrustning. Fritidsverksamheten kommer att få budget från kommunstyrelsen (1 mnkr), Kultur- och utbildningsnämnden (1 mnkr) och socialnämnden (0,9 mnkr) till en ny konstgräsmatta i Stora Halla.

Servicenämnden – vatten och avlopp (VA)

VA-enheten har den största budgeten på utbyte av VA-ledningar med 6 mnkr, där det hittills har nyttjats ungefär 0,7 mnkr. En större post är också en anpassning av lokalerna för att kunna samla all personal som tillhör VA. Budgeten är 4,5 mnkr, men kan eventuellt ge ett överskott vid årets slut.

Servicenämnden - renhållningsverksamhet

Renhållningen har fått en minskad budget till 1,4 mnkr för 2026 och kommer att använda allt. Det största delen kommer användas till återvinningscentralen där utfallet hittills är 0,2 mnkr.

Kultur- och utbildning

Gymnasieskolan har köpt in datorer för 0,9 mnkr och en investering är gjord för förskole modul i Svartå (0,4 mnkr). Ombudgetering om 1 mnkr till servicenämnden – se ovan.

Socialnämnden

Ett inköp av aktivitets-tv har gjort för 0,1 mnkr, i övrigt mindre inköp hittills.

Kommunstyrelsen

Budgetförutsättningar drift 2027 och investeringsramar 2027 - 2031

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen:

- godkänna budgetförutsättningar för 2027 drift och investeringar
- uppdra till kanslienheten att tillsända budgetförutsättningarna samt beslutsprotokoll till samtliga nämnder

Sammanfattning av ärendet

Budgetförutsättningarna är en del i kommunens budgetprocess. Syftet med dokumentet är att tydliggöra de ekonomiska förutsättningar som nämnder utifrån nuläget kan förvänta sig i budget för 2027 ej inräknat politiska beslut. Budgetförutsättningarna utgår ifrån senast beslutade budget uppdaterad med nya ekonomiska förutsättningar, bland annat avseende skatteintäkter och statsbidrag, ny befolkningsprognos, preliminära prislappar i resursfördelningsmodellerna, nya index för uppräknings av löner, PO-pålägg, intern ränta med mera. Slutligt beslut om budget 2027 med planer för 2028–2029 fattas i kommunfullmäktige den 23 november. Samtliga budgetförutsättningar kommer då att ha reviderats något utifrån ny prognos i augusti avseende skatteintäkter och statsbidrag samt nya beräkningsparametrar. Likaså beaktas regeringens höstproposition som kommuniceras runt 20 september. Nämnderna ska återkoppla på dessa budgetförutsättningar senast den 4 september och därefter behandlas dessa i budgetdialoger, likaså kompletteras budgetförutsättningarna med eventuella behov av effektiviseringar, politiska prioriteringar och dylikt.

Tidsplan budgetarbete

1. Kommunstyrelsen behandlar ärendet ”Budgetförutsättningar” den 2 juni och sänder därefter budgetförutsättningarna till nämnder.

2. Nämnderna behandlar budgetförutsättningarna vid möte före eller efter sommaren och återkopplar på dessa budgetförutsättningar senast den 4 september genom att skicka in underlag till diarium@degerfors.se
3. Nämndernas presidier och förvaltningschef med nyckelperson bjuds in till budgetdialog den 30 september, lokal Smedjan. Tidsplan enligt nedan. Representanter i KSAU Ekonomi deltar hela dagen. Mötet leds av kommunstyrelsens ordförande.

<u>Tider onsdag den 30 september</u>	<u>Hålltider</u>	<u>Lokal</u>
Socialnämnden	09.15 – 10.30	Smedjan
Servicenämnden	13.00 – 14.15	Smedjan
Kommunstyrelsen	14.30 – 15.15	Smedjan

<u>Tider måndag den 5 oktober</u>	<u>Hålltider</u>	<u>Lokal</u>
Kultur- och utbildningsnämnden	10.15 – 11.30	Smedjan

4. Stöd i budgetarbete till majoriteten ges under perioden 7 – 15 oktober och till övriga partier (fr.o.m. 12 oktober). Partier i opposition föreslår sina budgetar på KS den 3 november.
5. Majoriteten presenterar sitt budgetförslag den 27 oktober.
6. Kommunstyrelsen behandlar förslag till budget den 3 november.
7. Kommunfullmäktige antar budget den 23 november.
8. Nämnderna beslutar om sina internbudgetar under januari/febr. 2027.

Finansiering

Budgetförutsättningarna är ett delmoment i budgetprocessen som tydliggör de ekonomiska förutsättningarna samt preliminära drift och investeringsramar.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-05-21

Bilaga: Budgetförutsättningar drift 2027 och investeringsramar 2027–2031

Jörgen Hansson
Ekonomichef

Beslut ska skickas till

Samtliga nämnder
Ekonomichef

Budgetförutsättningar drift 2027 och investeringsramar 2027 - 2031

Innehållsförteckning

1 Inledning 3

2 God ekonomisk hushållning och finansiella mål 3

2.1 Degerfors kommun.....3

2.2 Finansiella mål 5

2.3 Omvärlden.....6

2.4 Befolkningsprognos.....7

2.5 Ekonomiska förutsättningar, skatteintäkter och generella statsbidrag ..8

3 Preliminära tekniska driftramar till nämnderna 9

3.1 Fördelning till nämnder och verksamheter 2027 "steg för steg" 9

4 Preliminära Investeringsramar 2027 - 2031..... 13

5 Tidsplan 14

1 Inledning

Budgetförutsättningarna är en del i kommunens budgetprocess. Syftet med dokumentet är att tydliggöra de ekonomiska förutsättningar som nämnder utifrån nuläget kan förvänta sig i budget för 2027 ej inräknat politiska beslut. Budgetförutsättningarna utgår ifrån senast beslutade budget uppdaterad med nya ekonomiska förutsättningar, bland annat avseende skatteintäkter och statsbidrag, ny befolkningsprognos, preliminära prislappar i resursfördelningsmodellerna, nya index för uppräknings av löner, PO-pålägg, intern ränta med mera. Slutligt beslut om budget 2027 med planer för 2028–2029 fattas i kommunfullmäktige den 23 november. Samtliga budgetförutsättningar kommer då att ha reviderats något utifrån ny prognos i augusti avseende skatteintäkter och statsbidrag samt nya beräkningsparametrar. Likaså beaktas regeringens höstproposition som kommuniceras runt 20 september. Nämnderna ska återkoppla på dessa budgetförutsättningar senast den 4 september och därefter behandlas dessa i budgetdialoger, likaså kompletteras budgetförutsättningarna med eventuella behov av effektiviseringar, politiska prioriteringar och dylikt.

2 God ekonomisk hushållning och finansiella mål

I kommunallagen framgår att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket innebär att varje generation ska bära sin kostnad för den service den konsumerar. För ekonomin ska anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Politiskt beslutade finansiella mål är en viktig utgångspunkt för nämnders verksamhetsplanering. Målen bör formuleras utifrån varje kommuns behov och utifrån ett flerårsperspektiv. Det är inte lämpligt att ändra finansiella mål årligen. För att långsiktigt uppnå god ekonomisk hushållning ska fullmäktige anta finansiella mål baserat på kommunens nuläge och finansiella analys kommande år. Mot bakgrund av kommunens ekonomiska lägesbild och framåtblickande analys riktas de finansiella målen, styrningen, in mot att stärka kassaflödet kommande år och på så vis möjliggöra för årliga amorteringar. För kommunen föreslås för 2027 i budgetförutsättningarna nedan tre finansiella mål, resultatmål, soliditetsmål samt mål gällande budgetföljsamhet och prognossäkerhet.

2.1 Degerfors kommun

En stabil ekonomi och en robust finansiell ställning är i grunden en trygghet och en bra förutsättning för att nå uppsatta mål i verksamheten över tid. Ekonomisk styrka skapar möjligheter och handlingsutrymme för att hantera oförutsedda händelser, konjunktursvängningar och andra utmaningar utan att verksamhetens kvalitet nämnvärt behöver påverkas.

Nulägesanalysen uppvisar emellertid en svag ekonomisk ställning. Situationen har byggts upp successivt under flera år genom underskott eller för låga överskott i kombination med för höga investeringsnivåer, vilket medfört att räntebärande skulder ökat fort och soliditeten sjunkit.

Kommunen har, vilket SKR påtalar i sin översyn av kommunen hösten 2025, en sammantaget hög kostnadsnivå som inte är motiverad utifrån strukturella faktorer i Degerfors kommun och

som heller inte finansieras fullt ut trots, en i jämförelse med riket, hög skattesats. Särskilt ansträngt utifrån kostnadsnivåer och budgetföljsamhet är läget inom socialnämnden. Framförallt är kostnaderna för individ- och familjeomsorg (IFO) höga i jämförelse med liknande kommuner.

Den demografiska utvecklingen och prognosen kommande år visar att antalet barn i åldern 0 – 19 år minskar kraftigt och antalet äldre ökar. För att beakta denna utveckling använder kommunen från och med 2027 den så kallade prislappsmodellen. Verksamheten i förskolan minskar initialt och därefter påverkas grundskolan. Utvecklingen innebär att resurser behöver omfördelas från barn och unga till äldreomsorg där behovet istället kommer öka. Färre barn och elever innebär också att utbildningsverksamheten successivt behöver samordnas till färre platser i kommunen för att skapa förutsättningar för en effektiv och ändamålsenlig verksamhet. Degerfors kommun har en tydlig centralort, där merparten av kommunens invånare bor. Detta ger bra strukturella förutsättningar för samordning av kommunala verksamheter eftersom avstånden är korta.

Mot bakgrund av ovan lägesbild finns en politisk vilja att rikta in styrningen mot att stärka kassaflödet kommande år och på så vis möjliggöra för årliga amorteringar. Inom VA och renhållning, som är avgifts- och taxefinansierade verksamheter och där självkostnad är utgångspunkten behöver taxor beslutas på en nivå som finansierar den löpande verksamheten inklusive avskrivningar och räntor.

För att ge vägledning och skickliggöra politisk ledning i deras arbete med att hitta rätt nivåer i drift och investeringsverksamheten har en flerårig finansiell analys legat till grund. Analysen har också varit stöd i arbetet med att ta fram riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt förslag på nya finansiella mål från och med 2027. Grundstrategin är som tidigare ett resultatmål, för att skapa utrymme för att amortera, men också en lägre investeringsnivå under några år i nivå med avskrivningarna. Eftersom räntebärande skulder ökat fort de senaste åren finns ett starkt fokus på att skapa ett positivt kassaflöde från den löpande driftverksamheten i syfte att dels betala investeringsverksamheten med egna medel och därefter med kvarstående medel påbörja amortering i syfte att få ner räntekostnaderna och stärka det ekonomiska handlingsutrymmet om några år.

2.2 Finansiella mål

Degerfors kommun föreslår kommunfullmäktige tre finansiella mål fr o m 2027. Därutöver begränsas investeringsnivån till 40 – 45 mnkr per år under kommande femårsperiod 2027 – 2031.

Mål 1: Årets resultat ska uppgå till lägst 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Målet bidrar till att amortera på kommunens räntebärande lån.

Ett uppfyllt resultatmål är viktigt eftersom dessa medel används som finansiering av investeringar och/eller amortering på räntebärande lån. Årliga resultat tryggar ett långsiktigt politiskt handlingsutrymme, värdesäkrar köpkraften, möjliggör för satsningar och säkerställer utveckling och tillväxt över tid.

Mål 2: Soliditeten ska uppgå till minst 30 % vid utgången av 2032-12-31 exklusive pensionsskuld upparbetad t o m 1997-12-31.

- Delmål: Måttets värde ska förbättras med som lägst 2 % per år mot tidigare års utfall i årsbokslut.

Den finansiella stabiliteten styrs genom soliditetsmålet. Måttet visar hur mycket av tillgångarna som finansierats via eget kapital och därmed betalningsförmågan på långsikt. En hög soliditet betyder indirekt en lägre skuldsättningsgrad, vilket innebär en lägre exponering för fluktuationer i räntenivåer. En hög soliditet innebär också en större framtida handlingsfrihet och förmåga att möta kommande generationers utmaningar och investeringsbehov.

Mål 3: Budgetföljsamhet och prognossäkerhet i drift och investeringsverksamheten.

Målet skapar ekonomisk medvetenhet, skapar framförhållning och möjliggör för att nå mål 1.

En budget i balans är en förutsättning för att kommunen ska kunna leva upp till kraven om god ekonomisk hushållning. Det är viktigt för kommunens alla verksamheter att ha en budget i balans. Budgetföljsamhet mäts genom att jämföra verksamheternas budgetavvikelse vid årets slut med verksamheternas budgeterade resultat.

Prognossäkerheten är likaså viktig för att ligga steget före, tidigt identifiera avvikelser och på så sätt skapa medvetenhet och framförhållning. Prognossäkerheten i driften mäts genom att budgetavvikelsen vid årets slut som mest ska avvika med 1 %, jämfört med prognos vid delårsrapporteringen per 31/8 till fullmäktige.

Inom investeringsverksamheten ska nämnderna bedöma genomförandegraden vid årets slut i sin investeringsbudget för innevarande år. Detta ska göras i prognosen i T 1 an och i delårsrapporten per 31/8. För måluppfyllelse ska genomförandegraden av den totala investeringsbudgeten vid årets slut inte avvika med mer än +/- 5 % mot bedömningen som gjordes i delårsrapport per 31/8.

2.3 Omvärlden

Omvärlden belyser hur faktorer i omvärlden påverkar Degerfors kommun på lång och kort sikt. Den har både ett nuläge och en framåtblickande inriktning.

Nyckeltal för den svenska ekonomin	2025	2026	2027	2028	2029
BNP *	1,8	2,5	2,6	1,8	1,8
Arbetade timmar *	-0,4	0,9	1,4	0,9	0,4
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	8,8	8,6	7,8	7,5	7,4
Timlön, konjunkturlönestatistik	3,7	3,5	3,4	3,5	3,5
Styrränta, värde vid årets slut, procent	1,75	1,75	2,00	2,25	2,25
Inflation, KPIF årsgenomsnitt	2,6	1,8	1,9	2,5	2
Skatteunderlagsprognos SKR, aktuell	3,3	4,00	4,7	4,3	4,2

Källa: SKR. Planeringsförutsättningar, cirkulär 26:18 daterad 2026-04-29

Not: * = Kalenderkorrigerad utveckling.

SKR:s reviderade prognos per 2026-04-29 pekar fortsatt på en svensk konjunkturuppgång. Trots vacklande omvärldskonjunktur kvarstår förutsättningar för en fortsatt återhämtning av den inhemska efterfrågetillväxten. I år förutses en ovanligt hög ökning av hushållens reala inkomster, vilket delvis följer av den expansiva finanspolitik som presenterades i budgetpropositionen för 2026. Såväl BNP- som timtillväxten stiger i år, och blir än starkare 2027. En stark ökning av antalet arbetade timmar åren 2026–2028 lyfter tillväxten för lönesumman dessa år, vilket gynnar skatteunderlaget enligt SKR. Trots den markanta uppgången i drivmedelspriserna (och råoljan) beräknas inte inflationen i Sverige bli nämnvärt hög i år. En tämligen låg kärninflation samt den halverade livsmedelsmomsen (från och med april månad) bidrar till att hålla emot effekterna av höga energipriser. Inflationssimpulsen från energipriserna avtar nästa år, men då blir kärninflationen desto högre. Samtidigt blir dämpningen från den sänkta livsmedelsmomsen klart lägre 2027 (jämfört med helåret 2026). Sammantaget stiger KPIF-inflationen något mellan 2026 och 2027.

Jämfört med föregående prognos från SKR i februari har den förutsedda konjunkturuppgången skjutits fram något i tid. Tillväxten stiger i denna prognos lite långsammare i år och tillväxttoppen för BNP ligger nu under 2027 (jämfört med 2026 i föregående prognos). Medan såväl BNP- som timtillväxten är nedreviderad i år följer istället upprevideringar 2027 och åren därefter. Ökningen för lönesumman är lägre i år jämfört med föregående prognos, givet nedrevideringen av antalet arbetade timmar. Prognosen för andelen arbetslösa är något uppreviderad både 2026 och 2027. KPIF-inflationen är uppreviderad för i år, framför allt med anledning av den nyligen så kraftiga ökningen av globala energipriser, där prisnivåer framför allt i år och nästa år antas vara högre än vid föregående prognos.

2.4 Befolkningsprognos

Befolkningsprognosen är ett viktigt underlag i budgetprocessen. Prognosen påverkar utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag, hur många brukare vi förväntas planera verksamhet för kommande år. Den är också avgörande för planering av lokaler och investeringar.

Aktuell prognos baseras på kommunens utfall per mars samt den historiska nettoförändringen i befolkningen (1 årsklasser). Prognosen kommer slutligen fastställas i augusti. Under perioden 2026–2034 förväntas befolkningen i Degerfors kommun att minska med 546 invånare, från 9 208 personer till 8 691 personer. I tabell nedan framgår åldersintervall, med koppling till kommunens resursfördelningsmodell (prislappsmodell) prognos fram till 2034. (Utfallet 2025-12-31 för kommunen var 9 237 invånare.) Under rubriken ”Kostnadsanpassningar” framgår vilka verksamheter, och hur ramarna justerats utifrån hur befolkningen förändrats.

Åldersgrupper (Prislappsmodellen)	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030	Prognos 2031	Prognos 2032	Prognos 2033	Prognos 2034
0-åringar	58	65	58	65	65	65	70	75	80
1 - 5 åringar	384	366	336	326	313	321	328	333	351
6 - 12 år	637	612	616	597	572	537	515	488	471
6 år	91	74	91	67	76	57	57	64	57
7 -15 år	876	851	831	805	773	761	731	688	660
16-18 år	300	303	311	320	304	298	267	269	273
19 - 64 år	4 747	4 687	4 626	4 562	4 503	4 418	4 358	4 295	4 243
65 - 79 år	1 861	1 848	1 810	1 810	1 840	1 845	1 838	1 845	1 848
80 - 89 år	792	836	878	913	922	958	993	955	918
90 år och äldre	100	102	116	122	140	146	165	219	262
Total befolkning	9 208	9 131	9 057	8 991	8 936	8 869	8 807	8 743	8 691
Förändring antal per år	-29	-77	-74	-67	-55	-66	-62	-64	-52
Förändring % per år	-0,3%	-0,8%	-0,8%	-0,7%	-0,6%	-0,7%	-0,7%	-0,7%	-0,6%

2.5 Ekonomiska förutsättningar, skatteintäkter och generella statsbidrag

Beräkningen av det ekonomiska utrymmet för åren 2027 – 2029 har utgått från följande övergripande antaganden:

- Befolkningsunderlaget för budgetåret 2027 och planåren 2028–2029 baseras på kommunens prognos över antal invånare daterad 2026-05-13.
- Utdebiteringen blir 23:00 under hela planperioden.
- Skatteunderlaget i Degerfors kommun justeras något jämfört SKR:s prognos cirkulär 26:18, eftersom kommunen har en egen befolkningsprognos.
- Även den kommunalekonomiska utjämnningen utgår från SKR:s cirkulär i april och kommunens befolkningsprognos.
- Som framgår i tabellen är ökningen mellan 2026 och 2027 avrundat 31,6 mnkr.

Skatter och statsbidrag	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2026	2027	2028	2029
Skatteintäkter	525 047	542 972	562 706	583 129
Inkomstutjämnning	153 528	162 849	169 385	173 340
Kostnadsutjämnning	17 329	25 369	23 320	27 375
Regleringsbidrag	25 879	23 765	21 648	17 843
Utgjenningsavgift LSS	12 103	10 442	10 355	10 271
Fastighetsavgift	24 179	24 236	24 236	24 236
Mellankommunal	800	800	800	800
Totalt	758 865	790 432	812 449	836 994
Förändring jmf året innan (mnkr)		31 567	22 017	24 545
Förändring jmf året innan (%)		4,2%	2,8%	3,0%

Not: Befolkningsutvecklingen, som beskrivs i ovan avsnitt, är en av de faktorer som påverkar skatter och utjämnning.
SKR:s bedömning av samhällsutvecklingen i cirkulär 2026-04-29 är en annan faktor som påverkar finansieringen.

3 Preliminära tekniska driftramar till nämnderna

Nedan framgår de tekniska ramarna för 2027. Ramarna är preliminära nivåer. Definitiva ramar beslutas i kommunfullmäktige 23 november.

En obalans i nuvarande budget 2026 är inlagd i tabellen nedan för att åskådliggöra postens storlek efter T 1 ans prognos från nämnderna.

Resultatmålet om 15,8 mnkr ligger utanför fördelningen nedan då medlen ska kvarstå vid årets slut och möjliggöra för viss amortering av räntebärande lån.

3.1 Fördelning till nämnder och verksamheter 2027 ”steg för steg”

"Steg för steg" teknisk ram 2027	Budget 2026 Aktuell	2 Prislapps- modellen	3 Central lönepott 3,4%	4 Uppräkning övrigt 3,1%	5 Avskrivningar skatte- finansierad verksamhet	6a Politiska prioriteringar ökade resurser	6b Politiska prioriteringar minskade resurser	7 Rättelser	8 Effektivitet X % 2027	9 Tekn.ram 2027 Beslut 2026-06-02
Nämnd										
Kommunstyrelsen (KS)	85 213			739				235		86 187
Kommunrevision (KS)	900			0		100				1 000
KS ordförsetts (KS)	0			0						0
Bygg- och miljönämnden	151			10						161
Servicenämnden	24 859			207						25 066
Kultur- och utbildningsnämnden	279 313	-7 278		2 066				1 359		275 460
Socialnämnden	294 674	5 219		2 266				2 792		304 952
Finansförvaltningen	3 900		20 000		22 000					45 900
Finansförvaltning: Löneskatt, intern ränta, pensioner	-1 797									-1 797
Justering för obalans i nämnder, 2026 T 1 an:	18 510									18 510
Sa drift skattefinansierad verksamhet:	705 723	-2 058	20 000	5 289	22 000	100	0	4 386	0	755 440

Nedan följer en förklaring till respektive kolumn i ovan härledningstabell ”steg för steg” tabell.

Kolumn 1: Planeringen utgår ifrån nämndernas aktuella budget för 2026 och förutsätter en budget i balans. (T 1 ans prognos över budgetfölsamhet minus 18 510 tkr ligger på egen rad nederst i tabellen).

Kolumn 2: Prislappar och demografisk hänsyn (prislappsmodell).

Demografiska förändringar ska beaktas i planering och i ekonomistyrningen för att säkerställa att resurserna används på bästa sätt, både idag och i framtiden. Att det upprätthålls en balans mellan mål, medel och kvalitet över tid.

Den långsiktiga prognosen över kommunens demografiska utveckling, se tidigare avsnitt, innebär att olika verksamheter kräver mer eller mindre resurser över tid i takt med att befolkningen förändras. Varje generation ska bära sina kostnader men de demografiska förändringarna kan gör

att en ökande andel äldre personer kan leda till ett större behov av äldreomsorg, medan en minskande andel barn kan minska behovet av förskolor och skolor.
Kommunstyrelsen, servicenämnden, Bygg- och miljönämnden omfattas inte av prislappsmodellen.

Preliminära prislappar och preliminära budgetjusteringar

Preliminära prislappar har räknats upp enligt nedan. Prislapp för år 2026 framgår nedan men under detta verksamhetsår har inte modellen använts. De preliminära budgetjusteringarna görs för budgetåret 2027 och planåren 2028–2029.

Kultur- och utbildningsnämnden

Prislappar	Förskola	Fritidshem	Förskoleklass	Grundskola	Gymnasieskola	Grund. Vuxenutbildning
2026	142 327	19 891	72 710	128 621	158 181	696
2027	146 226	20 493	74 956	132 573	163 303	718
2028	150 409	21 160	77 470	136 841	168 820	742
2029	155 143	21 903	80 049	141 578	175 002	769

Kommentar: Ovan prislappar är justerade för gemensam verksamhet enligt prislappsmodellens utfall.

Socialnämnden

Prislappar	ÄO 65 – 79 år	ÄO 80 – 89 år	ÄO 90 år +	513 Insatser enligt LSS/SFB	550 IFO
2026	23 629	130 491	343 493	8 015	5 871
2027	24 402	134 767	354 834	8 266	6 055
2028	25 259	139 497	367 283	8 537	6 254
2029	26 207	144 725	381 058	8 840	6 476

Kommentar: Ovan prislappar är justerade för gemensam verksamhet enligt prislappsmodellens utfall.

Preliminära justeringar, Kultur- och utbildningsnämnden och Socialnämnden

Åldersgrupper ramjustering prislappsmodell	2027	2028	2029
Förskola (1 - 5 år)	-2 692 722	-4 465 037	-1 532 676
Fritidshem (6-12 år)	-516 246	88 436	-425 770
Förskoleklass (6 år)	-1 289 270	1 388 033	-1 997 615
Grundskola (7 - 15 år)	-3 247 411	-2 677 447	-3 731 060
Gymnasieskola (16-18 år)	523 112	1 347 146	1 699 241
Grundläggande vuxenutbildning (hela befolkningen)	-55 338	-54 798	-51 288
Äldreomsorg (65 - 79 år)	-317 030	-972 506	14 703
Äldreomsorg (80 - 89 år)	5 929 762	5 858 868	5 065 382
Äldreomsorg (90 år och äldre)	709 668	5 141 958	2 286 350
Insatser enligt LSS/SFB (513) (hela befolkningen)	-636 646	-630 834	-589 754
Individ och familjeomsorg (550) (hela befolkningen)	-466 372	-462 135	-432 045
Total effekt - prislappsmodell:	-2 058 493	4 561 684	305 468

Not: Befolkningen i de olika åldersintervallen framgår i avsnitt 2.4.

Kolumn 3: Central lönepott

Utrymme för beräknade löneökningar är budgeterade centralt, 3,4 %, och fördelas till respektive nämnd när löneöversynen är klar. I denna pott finns också avsatt visst utrymme för särskilda satsningar. PO-pålägget för 2027 uppgår till 40,5 %, vilket är oförändrat jämfört med 2026.

Kolumn 4: Uppräkningar kostnader för hyror och köp av huvudverksamhet som har en inflationspåverkan. PKV cirkulär 2026-04-29 ger 3,1 % för 2027. Uppräkning har gjorts av hyror och köp av huvudverksamhet.

Nämnd	Hyra	Köp av huvudvht	Summa
Kommunstyrelsen	68	671	739
Miljö- och byggnämnden	0	10	10
Servicenämnden	136	71	207
Kultur- och utbildningsnämnden	1 046	1 020	2 066
Socialnämnden	839	1 427	2 266
S: a riktade statsbidrag i generella statsbidrag	2 089	3 200	5 289

Kolumn 5: Kapitalkostnader består av **avskrivningar** och **internränta** för kommunens investeringar. Grundregeln är att ramtilldelning sker året efter investeringsåret utifrån faktiskt utfall. Avskrivningarna inom den skattefinansierade verksamheten sätts av centralt under finansförvaltningen i en pott som sedan justeras löpande under året. Inom avgiftsfinansierade verksamheter såsom vatten och avlopp debiteras internräntesatsen på samma sätt som för den skattefinansierade verksamheten. Komponentavskrivning tillämpas från och med 2014 i kommunen. De avskrivningar som ingår i hyra via kommunfastigheter ingår i nämndernas budget.

Internräntan uppgår under 2027 till 2,75 %, i enlighet med SKR:s rekommendation cirkulär 26:2 daterad 2026-02-12. I senast beslutade budget uppgick internräntan till 2,75 %.

Kolumn 6a och 6b: Politiska beslut och politiska prioriteringar

Politiska satsningar framgår under denna rubrik. Dessa framgår i det slutliga budgetbeslutet som antas i kommunfullmäktige den 23 november.

Kolumn 7: Rättelser

Här fördelas specialdestinerade statsbidrag vidare till utförarnämnd, i de fall staten fördelat statsbidraget till Degerfors via det generella statsbidragssystemet. I denna kolumn redovisas också kostnader för vilka ramtilldelning skett i tidigare budgetar men där medel av organisatoriska skäl flyttats mellan nämnder.

Nedan framgår vilka statsbidrag som flyttats till nämnderna. Totalt omfördelas 4 386 tkr till nämnderna.

Kommunstyrelsen

Riktade statsbidrag i det generella statsbidraget (ramjustering)	2027	2028 nivåer	2029 nivåer
Nationell strategi för cybersäkerhet	172 000	172 000	172 000
Genomförande av CER-direktiv (samhällsviktig verksamhet)	52 000	52 000	52 000
Civilt försvar, lagerhållning kommuner	11 000	11 000	11 000
S: a riktade statsbidrag i generella statsbidrag	235 000	235 000	235 000
Förändring i ram mellan åren:	235 000	0	0

Kommunstyrelsen erhåller 235 tkr 2027 i ramförstärkning. Dessa medel kvarstår på samma nivå under planåren.

Kultur- och utbildningsnämnden

Riktade statsbidrag i det generella statsbidraget (ramjustering)	2027	2028 nivåer	2029 nivåer
Kartläggningsmaterial för svenska som andraspråk	6 000	13 000	13 000
Stärkt trygghet och studiero i skolan	102 000	102 000	102 000
Reglering av lärares undervisningstid (SOU 2025:26)	1 106 000	2 190 000	2 190 000
Mobilförbud i skolan	86 000	86 000	86 000
Stödundervisning	0	486 000	486 000
Tioårig grundskola	0	165 000	165 000
Skolor mot brott	59 000	59 000	59 000
S: a riktade statsbidrag i generella statsbidrag	1 359 000	3 101 000	3 101 000
Förändring i ram mellan åren:	1 359 000	1 742 000	0

Kultur- och utbildningsnämnden erhåller 1 359 tkr 2027 i ramförstärkning. Nivån höjs med 1 742 tkr mellan 2028 och 2027. För 2029 är nivån samma som 2028.

Socialnämnden

Riktade statsbidrag i det generella statsbidraget (ramjustering)	2027	2028 förändring	2029 förändring
Medicinskt ansvarig för rehab (MAR)	278 000	278 000	278 000
Språkkrav i äldreomsorgen (ÄO)	142 000	142 000	142 000
Aktivitetskrav (försörjningsmottagare deltar i heltidsaktiviteter)	1 967 000	1 967 000	1 967 000
Fler verktyg till socialtjänsten när samtycke saknas	405 000	405 000	405 000
S: a riktade statsbidrag i generella statsbidrag	2 792 000	2 792 000	2 792 000
Förändring i ram mellan åren:	2 792 000	0	0

Socialnämnden erhåller 2 792 tkr 2027 i ramförstärkning. Dessa medel kvarstår på samma nivå under planåren.

Kolumn 8: Effektivitetskrav

Ej beaktad i de tekniska ramarna. Nämnderna ansvarar för prioriteringar utifrån beslutad budgetram. I de fall nämnden bedömer att en förändring är av principiell betydelse ska nämnden föra ärendet vidare för beslut i kommunfullmäktige.

Kolumn 9: Teknisk ram 2027.

Preliminär ram till nämnd 2027 utifrån beräkningar i de olika modellerna i ovan ”steg för steg”.

4 Preliminära Investeringsramar 2027 - 2031

Kommunens beslutade investeringsvolym 2027–2031 uppgår till 215 mnkr. Investeringsvolymen per år fördelar sig enligt nedan. Sammantaget innebär nivåerna att låneskulden inte ökar om de finansiella målen nås. Om resultatmålen nås stärks förutsättningarna för att successivt höja investeringsnivåer något i 5-årsplanen.

Investeringsramar 2027 - 2031 (5 årsplan)	2027	2028	2029	2030	2031	\$: a 2027 - 2031	Andelar
Kommunstyrelsen	10 000	12 000	12 000	10 000	10 000	54 000	25,1%
Servicenämnden	25 000	25 000	25 000	30 000	30 000	135 000	62,8%
Kultur- och utbildningsnämnden	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	12 500	5,8%
Socialnämnden	2 500	2 500	3 500	2 500	2 500	13 500	6,3%
\$: a riktade statsbidrag i generella statsbidrag	40 000	42 000	43 000	45 000	45 000	215 000	100%

I Kommunstyrelsens investeringsram ingår främst insatser i kommunfastigheter (in- och utvändigt underhåll), vissa investeringsåtgärder kopplat till krisberedskap, IT och digitalisering.

I Servicenämndens ram ingår skattefinansierad verksamhet i form av bland annat trafik och gator, parker, stora valla och fritidsanläggningar samt taxefinansierad verksamhet i form av vatten- och avlopp samt renhållningsverksamhet.

Kultur- och utbildningsnämnden och Socialnämnden investerar främst i inventarier av olika slag.

5 Tidsplan

1. Kommunstyrelsen behandlar ärendet ”Budgetförutsättningar” den 2 juni och sänder därefter budgetförutsättningarna till nämnder.
2. Nämnderna behandlar budgetförutsättningarna vid möte innan eller efter sommaren och återkopplar på dessa budgetförutsättningar senast den 4 september genom att skicka in underlag till diarium@degerfors.se
3. Nämndernas presidier och förvaltningschef med nyckelperson bjuds in till budgetdialog den 30 september, lokal Smedjan. Tidsplan enligt nedan. Representanter i KSAU Ekonomi deltar hela dagen. Mötet leds av kommunstyrelsens ordförande.

<u>Tider onsdag 30 september</u>	<u>Hålltider</u>	<u>Lokal</u>
Socialnämnden	09.15 – 10.30	Smedjan
Servicenämnden	13.00 – 14.15	Smedjan
Kommunstyrelsen	14.30 – 15.15	Smedjan

<u>Tider måndag den 5 oktober</u>	<u>Hålltider</u>	<u>Lokal</u>
Kultur- och utbildningsnämnden	10.15 – 11.30	Smedjan

4. Stöd i budgetarbete till majoriteten ges under perioden 7 – 15 oktober och till övriga partier (fr.o.m. 12 oktober). Partier i opposition föreslår sina budgetar på KS den 3 november.
5. Majoriteten presenterar sitt budgetförslag den 27 oktober.
6. Kommunstyrelsen behandlar förslag till budget den 3 november.
7. Kommunfullmäktige antar budget den 23 november.
8. Nämnderna beslutar om sina internbudgetar under januari/februari 2027.

§ 70

Dnr 00075-2026

Riktlinje God ekonomisk hushållning

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att:

1. anta riktlinjer för god ekonomisk hushållning
2. ersätta tidigare styrdokument ”Övergripande principer för ekonomistyrning i Degerfors kommun” som gällt sedan 1 januari 2008 och är daterat 2007-02-20 med denna riktlinje för god ekonomisk hushållning

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade vid sammanträdet 2026-03-17 § 35 att godkänna utkastet av riktlinjen för fortsatt beredning. Utkastet har varit på remiss till nämnderna och bolagen. Beredning har genomförts. Bolagen har skickat in remissvar, se bilagor i ärendet. Nämnderna har beslutat efter genomgångar med ekonomichef vid deras sammanträden, se bilagor i ärendet.

Den övergripande styrmodellen beslutades 2021-09-27 i Degerfors kommun. I det styrdokumentet beskrivs kommunens framtidsbild och färdriktningen för det dagliga arbetet och livskvaliteten för varje Degerforsbo. Denna riktlinje för God Ekonomisk Hushållning i kommunkoncernen (GEH) syftar till att komplettera andra styrdokument genom att definiera och förtydliga innebörden av god ekonomisk hushållning (GEH).

Lagstiftarens intention är att riktlinjen ska utformas utifrån det läge man befinner sig i som kommun tillsammans med det läge man förväntas befinna sig i framöver, under en längre tidsperiod. Riktlinjen fastställer det långsiktiga principerna och perspektiven som ska vägleda i ekonomistyrning i kommunen och säkerställa en hållbar och ansvarsfull förvaltning av de offentliga resurserna.

Riktlinjen betonar vikten av centrala utgångspunkter och förutsättningar för att långsiktigt upprätthålla god ekonomisk hushållning. Vidare beskrivs i riktlinjen innebörd och regler för resultatreserven (RER) som i lagstiftningen gäller från 2024.

- Riktlinjen ska klargöra Degerfors definition av begreppet ”god ekonomisk hushållning” utifrån ett nuläge och en flerårig analys av kommande år.

- Riktlinjen ska vägleda genom att konkretisera viktiga utgångspunkter och förutsättningar i syfte att nå framgång och lyckas uppnå god ekonomisk hushållning över tid i enlighet med kommunallagens krav (2017:725, kap 11).
- Riktlinjen ska likaså vägleda i Ekonomistyrningsprinciper samt ansvar och roller.
- Riktlinjen ska i enlighet med kommunallagens krav (2017:725, kap 11 § 1 beskriva hur kommunen ska hantera resultatreserven (RER) som infördes i kommunallagens kapitel 11 § 14 från och med verksamhetsåret 2024.

Remissvar – sammanfattning

Degerfors Energi AB behandlade ärendet vid extra styrelsemöte 2026-04-22. Bolaget har inte något väsentligt att anmärka på eller tillägga på det framlagda förslaget. Bolagets styrelse vill dock framhålla bolagets särart samt att detaljstyrning från ägaren inte ska eller bör förekomma.

Degerforsbyggen AB ställer sig i huvudsak positiva till kommunens förslag till riktlinje för god ekonomisk hushållning. Riktlinjen bidrar till ökad tydlighet, långsiktighet och transparens i den ekonomiska styrningen. Bolaget betonar långsiktighet och att resultatkrav riskerar att hämma långsiktiga investeringar över tid. Bolagets dubbla uppdrag, att bedriva verksamheten affärsmässigt och samtidigt säkerställa samhällsnytta bör tydliggöras av kommunen. Man vill att tillämpningen av finansiella nyckeltal som soliditet ska hanteras flexibelt för att möjliggöra stora investeringar som tillfälligt försämrar de finansiella nyckeltalet. Man betonar vikten av samordning mellan kommun och bolag. Man eftersträvar tydliga ägardirektiv och dialog kring mål i ägardirektiven. Man betonar också vikten av att inte ägaren detaljstyr bolaget. Avslutningsvis ser Degerforsbyggen AB positivt på kommunens ambition att stärka den ekonomiska styrningen och anser att riktlinjen utgör en god grund.

Kultur- och utbildningsnämnden beslutade vid sammanträdet 2026-04-27 § 65 att godkänna informationen och lägga den till handlingarna.

Socialnämnden beslutade vid sammanträdet 2026-04-29 § 66 att godkänna informationen och lägga den till handlingarna.

Servicenämnden beslutade vid sammanträdet 2026-05-07 § 41 att ställa sig bakom riktlinjen för God ekonomisk hushållning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2026-05-12.

Riktlinje för God ekonomisk hushållning
Remissvar Degerforsbyggen AB
Remissvar Degerfors Energi AB
Socialnämnden § 66/2026-04-29
Kultur- och utbildningsnämnden § 65/2026-04-27
Servicenämnden § 41/2026-05-07

Skickas till

Samtliga nämnder
Samtliga förvaltningschefer
Degerforsbolagen AB
Degerforsbyggen AB
Degerfors Industrihus AB
Degerfors Energi AB
Ekonomichef

Jörgen Hansson, 0586-482 67
jorgen.hansson@degerfors.se

Kommunstyrelsen

Riktlinje

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige:

- anta riktlinjer för god ekonomisk hushållning
- ersätta tidigare styrdokument ”Övergripande principer för ekonomistyrning i Degerfors kommun” som gällt sedan 1 januari 2008 och är daterat 2007-02-20 med denna riktlinje för god ekonomisk hushållning

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade vid sammanträdet 2026-03-17 § 35 att godkänna utkastet av riktlinjen för fortsatt beredning. Utkastet har varit på remiss till nämnderna och bolagen. Beredning har genomförts. Bolagen har skickat in remissvar, se bilagor i ärendet. Nämnderna har beslutat efter genomgångar med ekonomichef vid deras sammanträden, se bilagor i ärendet.

Den övergripande styrmodellen beslutades 2021-09-27 i Degerfors kommun. I det styrdokumentet beskrivs kommunens framtidsbild och färdriktningen för det dagliga arbetet och livskvaliteten för varje Degerforsbo. Denna riktlinje för God Ekonomisk Hushållning i kommunkoncernen (GEH) syftar till att komplettera andra styrdokument genom att definiera och förtydliga innebörden av god ekonomisk hushållning (GEH).

Lagstiftarens intention är att riktlinjen ska utformas utifrån det läge man befinner sig i som kommun tillsammans med det läge man förväntas finna sig i framöver, under en längre tidsperiod. Riktlinjen fastställer det långsiktiga principerna och perspektiven som ska vägleda i ekonomistyrning i kommunen och säkerställa en hållbar och ansvarsfull förvaltning av de offentliga resurserna.

Riktlinjen betonar vikten av centrala utgångspunkter och förutsättningar för att

långsiktigt upprätthålla god ekonomisk hushållning. Vidare beskrivs i riktlinjen innebörd och regler för resultatreserven (RER) som i lagstiftningen gäller från 2024.

- Riktlinjen ska klargöra Degerfors definition av begreppet ”god ekonomisk hushållning” utifrån ett nuläge och en flerårig analys av kommande år.
- Riktlinjen ska vägleda genom att konkretisera viktiga utgångspunkter och förutsättningar i syfte att nå framgång och lyckas uppnå god ekonomisk hushållning över tid i enlighet med kommunallagens krav (2017:725, kap 11).
- Riktlinjen ska likaså vägleda i Ekonomistyrningsprinciper samt ansvar och roller.
- Riktlinjen ska i enlighet med kommunallagens krav (2017:725, kap 11 § 1 beskriva hur kommunen ska hantera resultatreserven (RER) som infördes i kommunallagens kapitel 11 § 14 från och med verksamhetsåret 2024.

Remissvar – sammanfattning (se bilagor)

Degerfors Energi AB behandlade ärendet vid extra styrelsemöte 2026-04-22. Bolaget har inte något väsentligt att anmärka på eller tillägga på det framlagda förslaget. Bolagets styrelse vill dock framhålla bolagets särart samt att detaljstyrning från ägaren inte ska eller bör förekomma.

Degerforsbyggen AB ställer sig i huvudsak positiva till kommunens förslag till riktlinje för god ekonomisk hushållning. Riktlinjen bidrar till ökad tydlighet, långsiktighet och transparens i den ekonomiska styrningen. Bolaget betonar långsiktighet och att resultatkrav riskerar att hämma långsiktiga investeringar över tid. Bolagets dubbla uppdrag, att bedriva verksamheten affärsmässigt och samtidigt säkerställa samhällsnytta bör tydliggöras av kommunen. Man vill att tillämpningen av finansiella nyckeltal som soliditet ska hanteras flexibelt för att möjliggöra stora investeringar som tillfälligt försämrar de finansiella nyckeltalet. Man betonar vikten av samordning mellan kommun och bolag. Man eftersträvar tydliga ägardirektiv och dialog kring mål i ägardirektiven. Man betonar också vikten av att inte ägaren detaljstyr bolaget. Avslutningsvis ser Degerforsbyggen AB positivt på kommunens ambition att stärka den ekonomiska styrningen och anser att riktlinjen utgör en god grund.

Kultur- och utbildningsnämnden beslutade vid sammanträdet 2026-04-27 § 65 att godkänna informationen och lägga den till handlingarna.

Socialnämnden beslutade vid sammanträdet 2026-04-29 § 66 att godkänna informationen och lägga den till handlingarna.

Servicenämnden beslutade vid sammanträdet 2026-05-07 § 41 att ställa sig bakom riktlinjen för God ekonomisk hushållning.

Ärendet

Riktlinjen är förenlig med gällande lagstiftning och styrdokument. I kommunallagen, (KL) (2017:725, kap 11) finns ett regelverk för hur kommuner ska sköta sin ekonomiska förvaltning. Där anges att man ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet oavsett om den bedrivs i förvaltning eller i annan juridisk form (KL 10 kap. 2–6 §§) samt att mål och riktlinjer för ekonomi och verksamhet som har betydelse för god ekonomisk hushållning ska beslutas i fullmäktige. Riktlinjerna ska ha ett långsiktigt, perspektiv och tydliggöra kommunens tolkning av god ekonomisk hushållning baserat på sina egna förutsättningar. Det ska också framgå hur kommunen når god ekonomisk hushållning. Det är viktigt att varje kommun beslutar om sin riktlinje utifrån det kommunala självstyret och de egna förutsättningarna.

Investeringar som kommunfullmäktige ska ta ställning till, som kan anses vara av större vikt eller principiell beskaffenhet ska särredovisas av respektive bolag i budget för att säkerställa kommunfullmäktiges inflytande och för att underlätta uppföljning i delårs- och årsredovisning. I de fall Degerfors kommunkoncern inom taxe- och avgiftsfinansierad verksamhet, vatten & renhållningsverksamheten, finansierar del av investeringsprojekt genom fondering ska detta tydligt framgå i budget och i årsredovisning.

Från och med räkenskapsåret 2024 gäller också ändringar i kommunallagens kapitel 11 § 14 där en ny resultatreserv kan användas. Degerfors principer för detta framgår i denna riktlinje.

Då kommunen haft underskott under flera år har räntebärande lån ökat i takt med att de egna medlen inte räckt som finansiering av verksamheten. Mot den bakgrunden blir koncernperspektivet extra viktigt. Likaså har Kommuninvest infört en låneram, en limit inför varje nytt budgetår, vilket sätter en gräns för låneutrymmet i koncernen som helhet.

Degerforsbolagen AB är moderbolag med uppdraget från kommunfullmäktige att svara för ägarstyrning och samordning för den verksamhet som bedrivs i bolagen som ingår i koncernen. I detta ligger att följa upp de i koncernen ingående bolagen för slutlig behandling i kommunfullmäktige senast under april månad året efter verksamhetsåret. I uppdraget ligger också att inom ramen för budgetprocessen delge bolagen förutsättningar av större vikt att beakta i bolagens årliga budgetarbete.

Konsekvensbeskrivning

Denna riktlinje syftar till att komplettera andra styrdokument genom att definiera och förtydliga innebörden av god ekonomisk hushållning (GEH) inom kommunen och i delar även för Degerfors kommunkoncern. Lagstiftarens intention är att riktlinjen ska utformas utifrån det läge man befinner sig i som kommun tillsammans med det läge man förväntas befinna sig i framöver under en längre tidsperiod. Riktlinjen fastställer det långsiktiga principerna och perspektiven som ska vägleda i ekonomistyrning i kommunen och säkerställa en hållbar och ansvarsfull förvaltning av de offentliga resurserna. Riktlinjen är viktig och stärker förutsättningarna för att kommunens ekonomiska ställning stärks i framtiden.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-05-12.

Bilagor:

Riktlinje för God ekonomisk hushållning

Remissvar Degerforsbyggen AB

Remissvar Degerfors Energi AB

Socialnämnden sammanträdesprotokoll 2026-04-29 § 66

Kultur- och utbildningsnämnden sammanträdesprotokoll 2026-04-27 § 65

Servicenämnden sammanträdesprotokoll 2026-05-07 § 41

Jörgen Hansson
Ekonomichef

Beslut ska skickas till

Samtliga nämnder

Samtliga förvaltningschefer

Degerforsbolagen AB

Degerforsbyggen AB

Degerfors Industrihus AB

Degerfors Energi AB

Ekonomichef

Jörgen Hansson, 0586-482 67
jorgen.hansson@degerfors.se

Policy
Plan
→ **Riktlinje**
Handlingsplan
Rutin
Instruktion

Riktlinje för god ekonomisk hushållning

Dokumenttyp Riktlinje	Beslutsinstans Kommunfullmäktige
Dokumentet gäller Kommunen och i delar kommunala bolagen	Dokumentansvarig Ekonomichef
Revideringar Vart fjärde år eller vid behov	
Datum för beslut 2026-06-15	Diarienummer KS 75–2026

Innehållsförteckning

1	Syfte.....	3
2	Koppling till lagstiftning och andra styrdokument	3
3	Riktlinje för god ekonomisk hushållning	5
3.1	Viktiga utgångspunkter för god ekonomisk hushållning	5
3.1.1	Generationsperspektivet.....	5
3.1.2	Koncernperspektivet.....	6
3.1.3	Politisk viljeinriktning, vision och övergripande mål	6
3.1.4	Kommunens befolknings- och demografiska utveckling	7
3.1.5	Flerårsperspektiv och flerårig finansiell analys.....	7
3.1.6	Skattesats	8
3.1.7	Finansiella mål.....	9
3.2	Viktiga förutsättningar för att nå god ekonomisk hushållning över tid .	11
3.2.1	Omvärlds- och riskanalys/bevakning.....	11
3.2.2	Budgetprocessen.....	11
3.2.3	Beslutsunderlag och politiska uppdrag.....	12
3.2.4	Investeringar (strukturella förutsättningar).....	12
3.2.5	Resursfördelning och effektivitet	12
3.2.6	Spelregler – ekonomiska principer, ansvar och roller	12
3.3	Reservering av medel till resultatreserv (RER)	13
4	Ekonomistyrningsprinciper, ansvar och roller.....	14
4.1	Principer i processen för budget- och uppföljning	14
5	Ansvar och uppföljning	18
5.1	Ekonomisk ram.....	18
5.1.1	Ansvarsenheter	18
5.1.2	Ekonomisk ram driftverksamhet	18
5.2	Ansvar och roller som chef i organisationen	19
5.2.1	Ekonomisk ram driftverksamhet	19

1 Syfte

Den övergripande styrmodellen beslutades 2021-09-27 i Degerfors kommun. I det styrdokumentet beskrivs kommunens framtidsbild och färdriktningen för det dagliga arbetet och livskvaliteten för varje Degerforsbo.

Denna riktlinje syftar till att komplettera andra styrdokument genom att definiera och förtydliga innebörden av god ekonomisk hushållning (GEH) inom kommunen och i delar även för Degerfors kommunkoncern.

Lagstiftarens intention är att riktlinjen ska utformas utifrån det läge man befinner sig i som kommun tillsammans med det läge man förväntas befinna sig i framöver under en längre tidsperiod. Riktlinjen fastställer det långsiktiga principerna och perspektiven som ska vägleda i ekonomistyrning i kommunen och säkerställa en hållbar och ansvarsfull förvaltning av de offentliga resurserna. Riktlinjen betonar vikten av centrala utgångspunkter och förutsättningar för att långsiktigt upprätthålla god ekonomisk hushållning. Vidare beskrivs i riktlinjen innebörd och regler för resultatreserven (RER) som i lagstiftningen gäller från 2024.

- Riktlinjen ska klargöra Degerfors definition av begreppet ”god ekonomisk hushållning” utifrån ett nuläge och en flerårig analys av kommande år.
- Riktlinjen ska vägleda genom att konkretisera viktiga utgångspunkter och förutsättningar i syfte att nå framgång och lyckas uppnå god ekonomisk hushållning över tid i enlighet med kommunallagens krav (2017:725, kap 11).
- Riktlinjen ska likaså vägleda i ekonomistyrningsprinciper samt ansvar och roller.
- Riktlinjen ska därutöver enlighet med kommunallagens krav (2017:725, kap 11 § 1 beskriva hur kommunen ska hantera resultatreserven (RER) som införs i kommunallagens kapitel 11 § 14 från och med verksamhetsåret 2024.

2 Koppling till lagstiftning och andra styrdokument

Riktlinjen är förenlig med gällande lagstiftning och styrdokument. I kommunallagen, (KL) (2017:725, kap 11) finns ett regelverk för hur kommuner ska sköta sin ekonomiska förvaltning. Där anges att man ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet oavsett om den bedrivs i förvaltning eller i annan juridisk form (KL 10 kap. 2–6 §§) samt att mål och riktlinjer för ekonomi och verksamhet som har betydelse för god ekonomisk hushållning ska beslutas i fullmäktige. Riktlinjerna ska ha ett långsiktigt, perspektiv och tydliggöra kommunens tolkning av god ekonomisk hushållning baserat på sina egna förutsättningar. Det ska också framgå hur kommunen når god ekonomisk

hushållning. Det är viktigt att varje kommun beslutar om sin riktlinje utifrån det kommunala självstyret och de egna förutsättningarna.

Vidare framgår i lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) (2018:597, kap 11) att förvaltningsberättelsen i delårs- och årsredovisningen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts.

I lagändringarna från och med 2024 ställs också krav på att budgeten ska innehålla en redogörelse för ekonomin i de kommunala koncernföretagen för perioden. Av detta skäl ska kommunfullmäktiges budgethandling successivt anpassas i strukturen.

Investeringar som kommunfullmäktige ska ta ställning till, som kan anses vara av större vikt eller principiell beskaffenhet ska särredovisas av respektive bolag i budget för att säkerställa kommunfullmäktiges inflytande och för att underlätta uppföljning i delårs- och årsredovisning. I de fall Degerfors kommunkoncern inom taxe- och avgiftsfinansierad verksamhet, vatten & renhållningsverksamheten, finansierar del av investeringsprojekt genom fondering ska detta tydligt framgå i budget och årsredovisning.

Från och med räkenskapsåret 2024 gäller också ändringar i kommunallagens kapitel 11 § 14 där en ny resultatreserv kan användas. Degerfors principer för detta framgår i denna riktlinje.

Bland de dokument som har en stark koppling finns:

- a) Degerfors kommuns styrmodell
- b) Riktlinje för investeringars hantering och redovisning
- e) Bolagens bolagsordningar och ägardirektiv

Då kommunen haft underskott under flera år har räntebärande lån ökat i takt med att de egna medlen inte räckt som finansiering av verksamheten. Mot den bakgrunden blir koncernperspektivet extra viktigt. Likaså har Kommuninvest infört en låneram, en limit inför varje nytt budgetår, vilket sätter en gräns för låneutrymmet i koncernen som helhet.

Degerforsbolagen AB är moderbolag med uppdraget från kommunfullmäktige att svara för ägarstyrning och samordning för den verksamhet som bedrivs i bolagen som ingår i koncernen. I detta ligger att följa upp de i koncernen ingående bolagen för slutlig behandling i kommunfullmäktige senast under april månad året efter verksamhetsåret. I uppdraget ligger också att inom ramen för budgetprocessen delge bolagen förutsättningar av större vikt att beakta i bolagens årliga budgetarbete.

3 Riktlinje för god ekonomisk hushållning

Styrningen i Degerfors kommun utgår ifrån den politiska viljan i form av visioner, mål, policy, riktlinjer och löpande beslut. Denna riktlinje syftar till att komplettera andra styrdokument genom att definiera och förtydliga innebörden av god ekonomisk hushållning (GEH) inom kommunen och i tillämpliga delar även Degerfors kommunkoncern. I den årliga budgeten konkretiseras förutsättningar och prioriteringar på kort sikt.

3.1 Viktiga utgångspunkter för god ekonomisk hushållning

Avsnittet behandlar ett antal viktiga utgångspunkter som syftar till att skickliggöra och öka förståelsen för vad kommunen menar med god ekonomisk hushållning. En utgångspunkt kan beskrivas som det perspektiv, den princip eller det faktum man tar avstamp i när man gör en bedömning, planering eller analys.

Nedan utgångspunkter är:

- Generationsperspektiv
- Koncernperspektiv
- Politisk viljeinriktning, vision och övergripande mål
- Kommunens befolknings- och demografiska utveckling
- Flerårsperspektiv och flerårig finansiell analys
- Skattesats
- Finansiella mål

3.1.1 Generationsperspektivet

God ekonomisk hushållning innebär att kommunens verksamhet ska bedrivas på ett sätt som säkerställer att även kommande generationer får en bra kommunal service. Varje generation måste ta ansvar för sina beslut och på så sätt skapa utrymme och förutsättningar för framtida generationers utmaningar. Om kommunen under ett år förbrukar mer pengar än vad som erhålls innebär det att det blir kommande år eller kommande generationer som måste betala för denna överkonsumtion. Grundläggande för en god ekonomisk hushållning är således en ekonomi i balans samt en välfungerande planering, uppföljning och utvärdering av både ekonomi och verksamhet, där varje generation tar ansvar för sina beslut och kostnader. För att upprätthålla en god hushållning måste det finnas en balans mellan mål, resurser och kvalitet i verksamheten över tid.

3.1.2 Koncernperspektivet

Med begreppet kommunkoncern menas Degerfors kommun med nämnder och förvaltningar samt det helägda bolaget Degerforsbolagen AB med dess dotterbolag Degerforsbyggen AB och Degerfors Industrihus AB samt underkoncernen Degerfors Energi AB med bolagen Degerfors Elnät AB, Degerfors Fjärrvärme AB och Degerfors Stadsnät AB.

En stabil ekonomi och en robust finansiell ställning är i grunden en trygghet och en bra förutsättning för att nå uppsatta mål i verksamheten över tid. Den ekonomiska styrkan skapar möjligheter och handlingsutrymme för att hantera oförutsedda händelser, konjunktursvängningar och andra utmaningar utan att verksamhetens kvalitet nämnvärt behöver påverkas. Degerfors ska långsiktigt vara en välskött organisation med stabila ekonomiska förutsättningar och god ekonomisk hushållning över tid. Det är samtidigt viktigt att beakta skillnader i förutsättningar mellan olika verksamheter, affärsområden i kommunkoncernen när finansiella mål och andra krav antas.

- Politisk viljeinriktning, vision och mål utgör styrningen och är en viktig utgångspunkt för nämnders och bolags verksamhetsplanering. Koncernnytta innebär bland annat att bolagen ska bidra till fullmäktiges vision och mål.
- Koncernen ska sträva efter att samordna resurser för att stärka helheten och effektiviteten, följa gemensamma policy och riktlinjer.
- Koncernnytta innebär också att nämnder och bolag inte alltid ska eller kan agera utifrån sina egna särintressen, utan i vissa fall ta hänsyn till vad som är bäst för kommunkoncernen som helhet.
- Koncernnytta innebär att vara lojal med koncernperspektivet, förmågan varierar mellan verksamheter inom koncernen över tid.

3.1.3 Politisk viljeinriktning, vision och övergripande mål

Politisk viljeinriktning, vision och mål utgör styrningen och är en central utgångspunkt för nämnders och bolags verksamhetsplanering.

För att nå god ekonomisk hushållning följs målen upp i delårs- och årsredovisningen utifrån tre fokusområden (ekologisk, socialt och ekonomisk hållbarhet). Som stöd i uppföljningen finns mått (indikatorer) och målvärden på kort- och längre sikt, aktiviteter kopplade till indikatorerna och tillsammans med resultat från övrig analys görs en sammanvägd bedömning av måluppfyllelsen för aktuellt år. I den bedömningen ska bolagens avkastningskrav vara uppfyllda. För kommunen ska de kortsiktiga finansiella målen vara uppfyllda. Soliditetsmålet som syftar till att säkerställa handlingsutrymmet på längre sikt ska årligen förbättras med 2–4 % för såväl kommun som bolagen jämfört föregående år för att anses godkänt.

Kommunkoncernens samlade soliditetsnivå ska successivt stärkas.

3.1.4 Kommunens befolknings- och demografiska utveckling

Kommunens befolknings- och demografiska utveckling ska systematiskt tas hänsyn till i kommunkoncernen. Demografiska förändringar ska beaktas i planering och i ekonomistyrningen för att säkerställa att resurserna används på bästa sätt, både idag och i framtiden. Att det upprätthålls en balans mellan mål-medel och kvalitet över tid.

Den långsiktiga prognosen över kommunens demografiska utveckling innebär att olika verksamheter kräver mer eller mindre resurser över tid i takt med att befolkningen förändras. Varje generation ska bära sina kostnader men de demografiska förändringarna kan gör att en ökande andel äldre personer kan leda till ett större behov av äldreomsorg, medan en minskande andel barn kan minska behovet av förskolor och skolor.

Förhållandet mellan de i arbetsför ålder som ska försörja och finansiera välfärden och de som behöver välfärdstjänster, visar att färre ska försörja fler under en lång tid framöver. Det är därför av yttersta vikt att hushålla med resurser, både i nuläget och på lång sikt, samt att noggrant väga ekonomiska aspekter mot verksamhetens behov.

3.1.5 Flerårsperspektiv och flerårig finansiell analys

Flerårsperspektiv

För att ge vägledning och skickliggöra politisk ledning i deras arbete med att ta beslut och prioritera är det viktigt att ta fram en flerårig finansiell analys som stöd till direktiv, anvisningar och ramar både för kommunen och i delar bolagen och för koncernen som helhet. Över tid är analys av kassaflödet i den löpande driftverksamheten, investeringsverksamheten och slutligen finansieringsverksamheten viktig att följa och bedöma. Flerårsanalysen ska också visa hur relevanta finansiella nyckeltal och mål utvecklas.

Finansiell analys

Kommunen med nämnderna har de senaste åren varit den del i koncernen som ökat de räntebärande skulderna. I kommunen utgör VA och renhållning tillsammans ungefär hälften av kommunens låneportfölj. Utöver kommunen har Degerforsbyggen AB en större del i den långfristiga skulden. Övriga bolag har mindre eller inga lån. Kommunens investeringar har legat högre än vad man själv kan finansiera, vilket krävt lånefinansiering. Kommunens långfristiga skulder har nästan tredubblats sedan 2019. Varje hundra miljoner i skuld kostar kommunen 2–3 miljoner kronor i årliga räntekostnader. Finansieringsanalys är således en viktig del i det förberedande budgetarbetet eftersom nulägesanalysen idag uppvisar en svag ekonomisk ställning. Situationen har byggts upp successivt under flera år genom underskott eller för låga överskott i kombination med för höga investeringsnivåer, vilket medfört att räntebärande skulder ökat fort och soliditeten sjunkit.

Kommunen har sammantaget en hög kostnadsnivå som inte finansieras fullt ut trots, en i jämförelse med riket, hög skattesats. Särskilt ansträngt utifrån budgetföljsamhet är läget inom socialnämnden som har haft underskott nästan varje år sedan 2013. Kostnaderna för individ- och familjeomsorg (IFO) har ökat kraftigt de senaste åren, likaså ekonomiskt bistånd vilka utmärker sig i analysen med höga kostnader jämfört andra kommuner.

Den demografiska utvecklingen och prognosen kommande år visar att antalet barn i åldern 0 – 19 år minskar kraftigt och antalet äldre ökar. Denna demografiska utveckling leder till att resurser behöver omfördelas från barn och unga till äldreomsorg där behovet kommer öka. **Färre barn och elever innebär också att utbildningsverksamheten successivt behöver samordnas till färre platser i kommunen för att skapa förutsättningar för en effektiv och ändamålsenliga verksamhet. Degerfors kommun har en tydlig centralort, där merparten av kommunens invånare bor. Detta ger bra strukturella planeringsförutsättningar för planering och samordning av kommunala verksamheter.**

Mot bakgrund av ovan lägesbild riktas styrningen in mot att stärka kassaflödet kommande år och på så vis möjliggöra för årliga amorteringar. Strategin innebär att den långsiktiga framåtblickande finansiella analysen av kassaflödet ska åskådliggöras och likaså utvecklingen av den räntebärande skulden ska tydligt framgå både planering- och uppföljning. Fullmäktige påverkar indirekt investeringsnivån hos bolagen genom dels sitt beslut om borgenstak för bolagens lån, dels genom sitt beslut om taxor. Inom VA och renhållning, som är avgifts- och taxefinansierade verksamheter och där självkostnad är utgångspunkten ska dessa taxor beslutas på en nivå som finansierar den löpande verksamheten inklusive avskrivningar och räntor. Den långsiktiga finansiella analysen ska ligga till grund för finansiell styrning i form av mål och avkastningskrav i kommunkoncernen. När de årliga resultatnivåerna är i linje med finansiella mål och soliditeten årligen ökar med 2 – 4 % kan investeringsnivåerna successivt öka för att möta behov.

I denna riktlinje för god ekonomisk hushållning kommunicerar fullmäktige att finansiella mål för kommun och bolag är viktiga utgångspunkter för hela kommunkoncernen eftersom dessa ”ramar in” utrymmet i det årliga budgetarbetet. Genom målen regleras finansieringsförmågan i kommunkoncernen årsvis och sammantaget för planperioden.

3.1.6 Skattesats

Skattesatsen är en central utgångspunkt i budgetarbetet då den sätter en nivå på finansieringen, hur mycket verksamhet man kan bedriva med tillgängliga medel.

Skattesatsen fastställs årligen i kommunfullmäktiges budget.

3.1.7 Finansiella mål

Politiskt beslutade finansiella mål och avkastningskrav är en viktig utgångspunkt för nämnders och bolags verksamhetsplanering. Målen är inriktade dels på respektive bolag, dels på kommunen. Målen bör formuleras och nivå sättas utifrån ett flerårsperspektiv. Det är inte lämpligt att ändra finansiella mål årligen. För att långsiktigt uppnå god ekonomisk hushållning ska fullmäktige anta finansiella mål baserat på kommunen och bolagens nuläge och finansiella analys kommande år. Hänsyn ska i detta arbete tas till denna riktlinje för god ekonomisk hushållning. Mot bakgrund av ovan lägesbild och framåtblickande analys riktas styrningen in mot att stärka kassaflödet kommande år och på så vis möjliggöra för årliga amorteringar.

För kommunen bör resultatmål, soliditetsmål samt mål gällande budgetföljsamhet och prognossäkerhet minst antas i det årliga budgetbeslutet.

För de kommunala bolagen framgår avkastningskrav och finansiella mål i det av fullmäktige beslutade ägardirektiven. Fullmäktige rekommenderar bolagen att anta mål för budgetföljsamhet och prognossäkerhet likt kommunen och dess nämnder. Det är viktigt att bolagen över tid når sina mål, inte minst utifrån ett finansieringsperspektiv.

Ett uppfyllt resultatmål är viktigt eftersom dessa medel används som finansiering av investeringar och/eller amortering på räntebärande lån. Årliga resultat tryggar ett långsiktigt politiskt handlingsutrymme, värdesäkrar köpkraften, möjliggör för satsningar och säkerställer utveckling och tillväxt över tid.

En budget i balans är en förutsättning för att kommunen ska kunna leva upp till kraven om god ekonomisk hushållning. Det är viktigt för kommunkoncernens alla verksamheter att ha en budget i balans. Budgetföljsamhet mäts genom att jämföra verksamheternas budgetavvikelse vid årets slut med verksamheternas budgeterade resultat.

Prognossäkerheten är likaså viktig för att ligga steget före, tidigt identifiera avvikelser och på så sätt skapa medvetenhet och framförhållning. Prognossäkerheten i driften mäts genom att budgetavvikelsen vid årets slut som mest ska avvika med 1 %, jämfört med prognos vid delårsrapporteringen per 31/8 till fullmäktige.

Inom investeringsverksamheten ska nämnderna bedöma genomförandegraden vid årets slut i sin investeringsbudget för innevarande år. Detta ska göras i prognosen i T 1 an och i delårsrapporten per 31/8. För måluppfyllelse ska genomförandegraden av den totala investeringsbudgeten vid årets slut inte avvika med mer än +/- 5 % mot bedömningen som gjordes i delårsrapport per 31/8.

Soliditetmål säkerställer betalningsförmågan och handlingsutrymmet på lång sikt. Degerfors kommunkoncern ska som helhet över tid redovisa ett positivt kassaflöde från den löpande verksamheten i syfte att finansiera investeringsutgifterna och successivt stärka det egna kapitalet i förhållande till den totala balansomslutningen. Degerfors kommunkoncern har inget aggregerat finansiellt mål avseende finansiell styrka, men soliditeten ska bevakas och följas upp i delårs- och årsredovisning och över tid bör inte nivån understiga 20 procent.

Kommunen med nämnder och bolag ska tillsammans anstränga sig och bidra så att soliditeten i koncernen stärks från nuvarande nivå och framöver minst når 20 procent. För kommunen ska målnivån för soliditeten beslutas i det årliga budgetbeslutet och för bolagen ska finansiella mål framgå för respektive bolag i ägardirektiv. Det åligger Degerforsbolagen AB att delge sina dotterbolag årliga anvisningar för budgetarbetet utöver de krav och mål som finns i respektive bolags ägardirektiv.

Den finansiella stabiliteten styrs genom soliditetsmålet. Måttet visar hur mycket av tillgångarna som finansierats via eget kapital och därmed betalningsförmågan på långsikt. En hög soliditet betyder indirekt en lägre skuldsättningsgrad, vilket innebär en lägre exponering för fluktuationer i räntenivåer. En hög soliditet innebär också en större framtida handlingsfrihet och förmåga att möta kommande generationers utmaningar och investeringsbehov.

Genom att följa soliditetsnivåerna i Degerfors kommunkoncern som helhet, kommunen med sina nämnder, bolagskoncernen och de enskilda bolagen fångas balansen mellan tillgångar och skulder, skulder och eget kapital och på så sätt kan resultatkrav, balanserade investeringsramar, accepterad skuldnivå identifieras över tid.

3.2 Viktiga förutsättningar för att nå god ekonomisk hushållning över tid

Nedan avsnitt syftar till att tydliggöra förutsättningar som kommunfullmäktige betonar som viktiga i arbetet med ekonomistyrningen för att över tid nå en god ekonomisk hushållning i enlighet med kommunallagens krav (2017:725, kap 11). En förutsättning är en möjliggörare för att nå god ekonomisk hushållning.

Nedan förutsättningar är:

- Omvärlds- och riskanalys
- Budgetprocessen
- Beslutsunderlag
- Investeringar (Strukturella förutsättningar)
- Resursfördelning och effektivitet
- Spelregler – ekonomiska principer, ansvar och roller

3.2.1 Omvärlds- och riskanalys/bevakning

Kommunkoncernen påverkas av händelser i omvärlden, vilka bland annat kan leda till nya förutsättningar som en förändrad kostnadsbild eller att intäkter som skatter och statsbidrag förändras. Omvärlds- och riskanalys är viktig och ska systematiskt bevakas av verksamhetsföreträdare och med viss periodicitet, ingå som en aktivitet tidigt i årsplaneringen i kommunkoncernen. Omvärlds- och riskanalys bidrar till framförhållning, att tidigt se utvecklingstendenser och på så sätt skapa förutsättningar för att vidta åtgärder, ge stöd för beslut i rätt riktning.

3.2.2 Budgetprocessen

En systematiserad dialog inom ramen för budgetarbetet på olika nivåer i organisationen, mellan politiker, chefer och nyckelpersoner utifrån bra underlag skickliggör och skapar förutsättningar för rätt prioriteringar och vägval.

Fullmäktige betonar att processen ska sträva efter och bidra till:

- sammanhang och framförhållning,
- möjliggöra för kommunikation och koordinering.
- säkerställa vad politisk ledning vill skicka med för direktiv och grundförutsättningar i budgetarbetet.
- ett stärkt helhetsperspektiv,
- en stark ”vi-känsla” genom delaktighet
- motivation i hela organisationen att jobba tillsammans för vår kommun

Kommunstyrelsen och representanter från nämnder och bolag är viktiga i budgetprocessen. De behöver tidigt få en förståelse för nuläget, kommande budgetår samt den långsiktiga analysen. Den långsiktiga analysen ger vägledning

till den ekonomiska politiken, prioriteringar och vilka långsiktiga förutsättningar som råder i Degerfors kommunkoncern.

3.2.3 Beslutsunderlag och politiska uppdrag

De politisk uppdragen behöver vara tydliga och av stort värde för att skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning. Degerfors är en mindre kommun med mindre utredningsresurser. Det är viktigt att man prioriterar rätt uppdrag som ger stort värde för kommunen.

Beslutsunderlag som tas fram behöver ha en kvalitet som möjliggör för beslut. Återremisser eller ingen åtgärd med anledning av utredningen tar i anspråk resurser. Rätt utredningar, bra beslutsunderlag underlättar prioriteringar både utifrån ett kortsiktigt och långsiktigt perspektiv för Degerfors kommun.

3.2.4 Investeringar (strukturella förutsättningar)

Smarta investeringar kan skapa bättre förutsättningar. Investeringar som skapar värde i verksamheten eller stärker bolagens avkastning kan gynna både budgetförutsättningarna, kompetensförsörjningsutmaningen och verksamhetens måluppfyllelse. Sådana investeringar är viktiga att prioritera när den ekonomiska förmågan tillåter.

Skötsel och underhåll av befintliga tillgångar (anläggningar) behöver över tid prioriteras. Stabila budgetanslag över tid ger förvaltning och affärsverksamheter förutsättningar att upprätta och genomföra sina underhållsplaner. Detta är viktigt utifrån god ekonomisk hushållning eftersom det motsatta leder till att kommande generationer annars får arva en underhållsskuld.

3.2.5 Resursfördelning och effektivitet

För att resursfördelningsmodeller ska vara ändamålsenliga krävs öppenhet och principer kopplat till fördelning utifrån förändrade behov. Tydliga, enkla och förutsägbara beräkningsgrunder bör eftersträvas i modellerna, då kan organisationen enkelt bilda sig en uppfattning om framtidens resurser och få en känsla för sin verksamhets resurser kommande år. Fördelningen ska stödja effektivitet och ekonomisk hållbarhet över tid, stimulera till ekonomi i balans och en effektiv resursanvändning. Resursfördelningen och förmågan varierar mellan verksamheter inom kommunkoncernen över tid och lojalitet med koncernperspektivet är viktigt.

3.2.6 Spelregler – ekonomiska principer, ansvar och roller

För att nå god ekonomisk hushållning behöver nämnder och bolag bedriva verksamhet inom beslutad budget. Det är viktigt att kommunen vägleder organisationen genom principer för ekonomistyrning. Då kan nämnd, bolag och verksamhetsföreträdare vidta åtgärder snabbare om förutsättningar förändrats eller händelser uppstått som kan vara av betydelse för

kommunkoncernen som helhet. Tydliga spelregler ökar effektiviteten i de formella processerna kring ekonomistyrning. Se avsnitt 5 nedan.

3.3 Reservering av medel till resultatreserv (RER)

Degerfors kommun ska genom denna riktlinje för god ekonomisk hushållning ha möjlighet att reservera medel i enlighet med 14 kap. 11 § i kommunallagen. En ny resultatreserv (RER) för kommuner har beslutats fr o m 2024. I årsredovisningen är det obligatoriskt att redovisa en balanskravsutredning med balanskravsresultatet tydligt uppställt. I den uppställningen ska förändringar av (RER) inkluderas i de fall disponering eller reservering gjorts.

Lagstiftningen innebär att reserverade medel högst får uppgå till fem procent av summan av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag. Beslut kan aldrig fattas om större ianspråktagande än vad som sammantaget finns reserverat i resultatreserven. Reservering av medel kan göras i samband med årsbokslut. Om kommunfullmäktige har antagit åtgärdsplan för reglering av underskott ska detta först återställas, likaså kan inte medel avsättas om taket för resultatreserven är nådd. Reservering per räkenskapsår får göras med ett maximalt belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger:

- en procent av summan av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag eller
- två procent av summan av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag, om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

I Degerfors kommun får en upparbetad resultatreserv användas för att hantera oförutsedda händelser, såsom vikande skatteunderlag eller kostnadsökningar som är av tillfällig karaktär. Resultatreserven kan också användas till vissa särskilda, planerade kostnader ett enskilt år, exempelvis till följd av nödvändig omstrukturering av verksamhet för att på sikt nå en god ekonomisk hushållning.

I budgetbeslut för kommande år ska kommunfullmäktige aktivt fatta beslut om användning av resultatreserven. Vid behov kan beslutet revideras i samband med beslut om årsredovisning. Gränser för ianspråktagande av resultatreserven framgår ovan. Om medel från resultatreserven har använts ska det i förvaltningsberättelsen framgå vad medlen använts till och varför i enlighet med bestämmelserna i Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597).

4 Ekonomistyrningsprinciper, ansvar och roller

Kommunfullmäktiges årliga budgetbeslut är det övergripande styrdokumentet för kommunens samtliga nämnder för kommande år. Kommunstyrelsen ansvarar för den övergripande budget och uppföljningsprocessen.

Det är viktigt att organisationen arbetar effektivt och att verksamheterna utför de uppdrag som politiken givit i budget eller andra beslut. För att våra verksamheter utifrån tillgängliga resurser ska utvecklas i riktning mot att i ännu högre grad uppfylla målen är det viktigt att ansvar och befogenheter fördelas i hela organisationen. Decentraliseringen är ändamålsenlig samtidigt som den förutsätter tydliga ansvarsnivåer och en kunskap om kommunen som helhet. Helhetssyn är viktigt i syfte att se fler perspektiv än enbart sitt eget ansvarsområde.

Verksamhetsföreträdare ska veta sitt ekonomiska ansvar och sina befogenheter. Detta är viktigt utifrån många aspekter, inte minst utifrån initiativförmåga när så krävs. I följande avsnitt 4 – 5 behandlas principer i budget- och uppföljningsprocesserna samt ansvar och roller. Detta avsnitt avser i delar de kommunala bolagen. Det ska framgå i principen.

4.1 Principer i processen för budget- och uppföljning

Nedan principer tillämpas för kommunens nämnder och dess förvaltning. Dessa avsnitt avser i delar de kommunala bolagen.

1. Principerna tillämpas på nämnd och bolag och dess ansvarsområde samlat utifrån reglemente, bolagsordning, ägardirektiv samt i kommunfullmäktiges budgetbeslut.

För nämnd och bolag som helt eller delvis ansvarar för en avgränsad verksamhet som till fullo finansieras av taxe-/avgiftsintäkter ska principerna tillämpas för varje taxekollektiv separat.

2. Nämnd/bolag ska bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet. Kommunfullmäktiges styrsystem, budget samt riktlinjer för god ekonomisk hushållning anger de övergripande förutsättningarna för en god ekonomisk hushållning. Nämnd/bolag ska beakta dessa utgångspunkter och förutsättningar på ett sådant sätt att verksamheten långsiktigt bedrivs ändamålsenligt och bidrar till god hushållning utifrån ett helhetsperspektiv.
3. Den av kommunfullmäktige fastställda budgeten anger nämndens ekonomiska ramar. De mål, planer, program eller enskilda beslut som kommunfullmäktige i övrigt antagit är underordnade budgeten och har en stödjande funktion. Nämnd får således inte överskrida sin ekonomiska ram avseende drift och/eller investering.

4. Nämnd/bolag ska bedriva sitt arbete med planering, budgetering och uppföljning så att det egna ansvaret för verksamheten säkerställs. Nämnd/bolag svarar också för att eventuella åtgärder vidtas när så är påkallat med anledning av verksamheten och dess utfall. Arbetet med planering, budgetering och uppföljning skall ske så att nämnd/bolag gör det möjligt för kommunstyrelsen att utöva sin uppsiktsplikt.
5. Nämnd/bolag har alltid ett ansvar att ta eget initiativ och informera kommunstyrelsen /kommunfullmäktige om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen.
6. Nämnd/bolag har ansvar för att samråda med och aktivt söka samverkan med andra nämnder/bolag när de egna besluten påverkar andra eller när det är nödvändigt för att uppnå helhetssyn i genomförandet av kommunfullmäktiges vision och mål. Resultatet och konsekvenserna av samråd och samverkan med andra nämnder ska ingå som en del i det aktuella beslutsunderlaget.
7. Nämnd/bolag ska i sina beslutsprotokoll i ärenden av väsentlig ekonomisk betydelse tydligt ange finansiering eller ekonomisk konsekvens.
8. Nämnd/bolag har rätt att besluta om ändrad inriktning eller omfattning av en verksamhet som nämnden bedömer lämplig eller nödvändig. Avsevärda förändringar av verksamheten eller förändringar av principiell art ska alltid lyftas till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige för ställningstagande. I de fall detta sker, ska konsekvenser på kort och lång sikt, utifrån olika aspekter framgå tydligt i beslutsunderlaget. De ekonomiska konsekvenserna ska särskilt belysas.
9. Nämnd ska varje år besluta om sin internbudget för det kommande året. Under valår skall nämnd invänta det nyvalda kommunfullmäktiges budgetbeslut innan man fattar beslut om egen budget. Senaste tidpunkten för nämndens budgetbeslut vid valår anges i anvisningar.
10. Nämnd/bolag ska i sitt beslut om internbudget beskriva sin inriktning för att nå de av kommunfullmäktige beslutade finansiella mål och avkastningskrav som påverkar nämnden avseende drifts- och investeringsverksamhet.
11. En nämnds budget för driftverksamheten får inte vara underbalanserad. Tydliga effektiviseringsmål i en nämnds internbudget ska framgå.
12. Nämnd/bolag ska sträva efter att i möjligaste mån tillämpa bruttoredovisning vid upprättande av såväl budget som uppföljning av drifts- och investeringsverksamheten (det vill säga intäkter/inkomster och kostnader/utgifter redovisas var för sig och inte kvittas mot varandra). Detta möjliggör en rättvisande redovisning och analys mellan budget och faktiskt utfall.

13. Nämnd/bolag ska sträva efter att periodisera såväl drifts- som investeringsbudget mellan år och över årets samtliga månader så att regelbundna jämförelser och analyser mot periodiserat utfall går att göra. **Inom investeringsverksamheten ska rätt budget på rätt år vara utgångspunkten. Det innebär att nämnder efter bokslut i februari/mars årligen ska föreslå kommunfullmäktige justering av investeringsbudget mellan år om behov föreligger.**

14. Nämnd/bolag ska följa den struktur- och tidplan för det kommungemensamma planerings- och uppföljningsarbetet som framgår i årliga anvisningar och kalendarium.

Nämnd ska se till att den är så informerad att den kan ta sitt ansvar för verksamheten. **Nämnd ska därför erhålla uppföljningsinformation om den egna verksamheten vid minst tre tillfällen på året, tertial 1 per 30/4, delårsrapport per 31/8 och årsbokslut per 31/12. Dessa tre rapporter går via KS till KF.**

Nämnd/bolag anger på eget initiativ hur uppföljningen av förvaltningen skall kompletteras och fördjupas så att den även fyller de egna behoven.

Uppföljningen skall vid delåret 31/8 fånga helheten och belysa hur verksamheten utvecklas i förhållande till mål som fastställts i kommunfullmäktiges budget och i det egna beslutet i sin internbudget. Uppföljningen omfattar såväl drift- som investeringsverksamheten och ska vara av sådan kvalitet och innehålla analyser så att nämnd/bolag kan agera på förändrade förutsättningar utan oskäligt dröjsmål.

15. Beslutsunderlag till nämnd/bolag avseende uppföljning ska innehålla analys av samtliga väsentliga avvikelser, såväl positiva som negativa, i förhållande till budgetens ekonomiska mål.

Det är viktigt att skapa en kultur där positiva avvikelser/bedömningar i prognoser framkommer tydligt i uppföljning och rapporter så att inte en överskattning av negativa avvikelser leder till onödiga handlingsplaner för budget i balans. Regeln tillämpas på såväl drift- som investeringsverksamheten.

Om tidsramar i uppföljningsprocessen vid något tillfälle under året försvårar kommunikation med hela nämnden ska förvaltningschef kommunicera väsentliga avvikelser med nämndens presidium.

16. Nämnd ansvarar för att hantera sina negativa prognostiserade avvikelser avseende drift- och investeringsverksamheten. Förvaltningschef ska skyndsamt, senast vid nämndens nästkommande möte presentera förslag till åtgärder. Åtgärdsförslagen skall vara så utformade att nämnden senast till utgången av innevarande budgetår och/eller under påföljande budgetår når en överensstämmelse med tilldelad ram. Detta bedöms från fall till fall. (Ekonomiavdelningen tillhandahåller mallar för

handlingsplan för budget i balans med åtgärder och konsekvensanalyser).

17. Nämnd/bolag ska vid beslut om åtgärder av större vikt som berör andra nämnder/bolag särskilt beakta punkt 6 ovan om skyldighet att samråda med berörda nämnder/bolag före genomförandet.
18. Nämnd/bolag som vidtar större åtgärder eller förändringar av verksamheten ska innan detta sker säkerställa att förändringarna rymms inom nämndens/bolagets ansvar och befogenheter. Återrapportering innehåll och konsekvenser ska ske till nämnd/bolag och i vissa fall kommunstyrelsen och/eller kommunfullmäktige. I de fallen nämndens/bolagets förslag till åtgärder är av principiell beskaffenhet eller av större vikt, krävs beslut i kommunfullmäktige.
19. Nämnd bör sträva efter att ha en centralt budgeterad reserv på förvaltningschefsnivå och/eller på nämndnivå för att finansiera oförutsedda händelser/beslut. Nivån på denna reserv bör vara i proportion till de förutsättningar under vilken nämnden verkar och därmed spegla den enskilda nämndens specifika situation.

Kommunen centralt tar ansvar för risker och situationer som inte är kopplade till den egna nämndens ansvar. Vid underskott ska denna reserv intecknas för att bidra till en budget i balans.

20. De sökbara riktade statsbidragen, som inte ingår i det generella statsbidraget, är ofta villkorade vilket betyder att nämnden ska påvisa för en myndighet att man haft en kostnad, utfört en prestation eller har värden i nyckeltal inom vissa gränser. Det åligger varje nämnd att bevaka och söka dessa bidrag. Det åligger också varje nämnd att ta ansvar för konsekvenserna när bidrag upphör att utbetalas från staten och finansiering av en verksamhet saknas eller kräver omdisponering inom befintlig budget.

5 Ansvar och uppföljning

Kommunfullmäktige har det övergripande ansvaret för denna riktlinje. Respektive nämnd och bolag ansvarar, inom sitt verksamhetsområde, för riktlinjens efterlevnad. Kommunstyrelseförvaltningens ekonomiavdelning ansvarar för att denna riktlinje hålls uppdaterad och att informationen når alla berörda.

5.1 Ekonomisk ram

En ekonomisk ram är ett belopp som beviljas för ett ändamål. Kommunen har olika fördelningsmodeller. I de fall kommunfullmäktige beslutat om att avsätta nämndsmedel centralt för t e x löneökningar, kapitalkostnader har ekonomichef delegation att verkställa utfördelning till berörda enheter på nämnderna inom av politiken beslutad ram för ändamålet. I de fall beslutad ram inte är tillräcklig för ändamålet ska ärende till kommunfullmäktige om förstärkt budget verkställas.

5.1.1 Ansvarsenheter

Det finns olika typer av ansvarsenheter inom kommunkoncernen:

- Kostnadsenheter
- Resultatenheter
- Balansräkningsenheter
- Affärsområden (inom bolag)

5.1.2 Ekonomisk ram driftverksamhet

Nämnderna erhåller sina ekonomiska ramar i form av kommunbidrag per nämnd. Tilldelad ram utgör den yttersta gränsen för resursförbrukningen. Nämnden fördelar hela sin ekonomiska ram utifrån sina principer till organisationens verksamhetsområden/avdelningar. Verksamhetsområden kan vara (ex: förskoleverksamhet, äldreomsorg, kulturverksamhet, fritidsverksamhet, etcetera.) Detta sker i slutet på året i nämndernas internbudget. Därefter fördelar förvaltningen utifrån nämndens beslut och en chef blir ekonomiskt ansvarig.

Nämnderna ansvarar för samtliga kostnadsslag inom sin ram. Beslut om nämndernas ramar för kommande år antas av kommunfullmäktige i samband med budgetbeslutet enligt kalendarium.

Nämnderna äger rätt att under året göra omDispositioneringar inom sin av kommunfullmäktige tilldelade ram. De riktade satsningar som kommunfullmäktige beslutat om i budget får inte prioriteras bort.

De förvaltningar/enheter som inte uppbär något kommunbidrag finansierar sina verksamheter med externa och interna intäkter, och benämns resultatenheter.

5.2 Ansvar och roller som chef i organisationen

Detta avsnitt kan av de kommunala bolagen väljas bort. Budgetansvaret innebär en skyldighet för varje chef att planera och genomföra verksamheten inom beslutad budget. Detta gäller för såväl drift som investering. För att verksamheten ska kunna rymmas inom fastställd budget, krävs att budgetansvariga fortlöpande följer upp och analyserar budgetavvikelser. Respektive chef ska rapportera till överordnad chef om ett underskott befaras samt ta fram åtgärder för att nå balans. I förvaltningarna finns ledningsgrupper. Dessa grupper används av ansvarig chef när så är lämpligt för att tillsammans se lösningar, samordna och koordinera till ovanliggande organisatoriska nivå när handlingsplaner upprättas för att nå budget i balans.

Kommundirektören ansvarar för att hela kommunens budget är i balans. Förvaltningschef ansvarar för att förvaltningen håller sig inom tilldelad budget. Mellanchefer (verksamhetschef, områdeschef etcetera) ansvarar för att verksamheten/området håller sig inom tilldelad budget och enhetschef ansvarar för enhetens budgetföljsamhet.

Om åtgärder kräver politiska beslut ska skrivelse med förklaring till avvikelserna och förslag på åtgärder tillställas nämnd för ställningstagande. Om nämndens beredning av ärendet resulterar i ett beslut att delar av åtgärderna inte godkänns och att nämnden därtill anser sig ha uttömt sina förslag och möjligheter att lösa det prognostiserade underskott lyfts frågan till kommunstyrelsen.

5.2.1 Ekonomisk ram driftverksamhet

Förvaltningschefen är i sitt uppdrag som ledande tjänsteman ytterst ansvarig för att:

- förvaltningen bedriver verksamhet inom tilldelade medel
- det ekonomiska ansvaret och uppdraget blir tydligt för chefer och anställda
- förvaltningen har rutiner för uppföljning och återsrapportering
- det finns fungerande rutiner för den ekonomiska hanteringen i sin förvaltning
- övrig personal (ej ekonomer) som handlägger ekonomi och ekonomiska frågor har tillfredställande kompetens och att det finns rutiner som säkerställer att kompetens vidmakthålls.
- övrig personal (ej ekonomer) har rätt utbildning och introduktion för uppdraget och att beslutade ekonomiska styrdokument följs
- attestförteckningen är aktuell (uppdateras 2 ggr/år)
- att kontrollansvariga/attestanter förstår innebörden i riktlinjen för attestering.

Varje chef har ansvar för sin organisatoriska del vad gäller verksamhet, ekonomi och personal. Chefen är i de flesta fall lika med begreppet budgetansvarig.

§ 41

Dnr 00047-2026

Remiss riktlinje God ekonomisk hushållning

Servicenämndens beslut

Servicenämnden ställer sig bakom riktlinjen God ekonomisk hushållning.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade § 35 2026-03-17 att godkänna utkastet Riktlinje God ekonomisk hushållning för fortsatt beredning. Utkastet skickas på remiss till nämnderna och bolagen.

Den övergripande styrmodellen beslutades 2021-09-27 i Degerfors kommun. I det styrdokumentet beskrivs kommunens framtidsbild och färdriktningen för det dagliga arbetet och livskvaliteten för varje Degerforsbo. Denna riktlinje syftar till att komplettera andra styrdokument genom att definiera och förtydliga innebörden av god ekonomisk hushållning (GEH) inom kommunen och i delar även för Degerfors kommunkoncern.

Lagstiftarens intention är att riktlinjen ska utformas utifrån det läge man befinner sig i som kommun tillsammans med det läge man förväntas finna sig i framöver, under en längre tidsperiod. Riktlinjen fastställer det långsiktiga principerna och perspektiven som ska vägleda i ekonomistyrning i kommunen och säkerställa en hållbar och ansvarsfull förvaltning av de offentliga resurserna.

Riktlinjen betonar vikten av centrala utgångspunkter och förutsättningar för att långsiktigt upprätthålla god ekonomisk hushållning. Vidare beskrivs i riktlinjen innebörd och regler för resultatreserven (RER) som i lagstiftningen gäller från 2024.

- Riktlinjen ska klargöra Degerfors definition av begreppet ”god ekonomisk hushållning” utifrån ett nuläge och en flerårig analys av kommande år.
- Riktlinjen ska vägleda genom att konkretisera viktiga utgångspunkter och förutsättningar i syfte att nå framgång och lyckas uppnå god ekonomisk hushållning över tid i enlighet med kommunallagens krav (2017:725, kap 11).
- Riktlinjen ska likaså vägleda i ekonomistyrningsprinciper samt ansvar och roller.
- Riktlinjen ska i enlighet med kommunallagens krav (2017:725, kap 11 § 1 beskriva hur kommunen ska hantera resultatreserven (RER) som infördes i kommunallagens kapitel 11 § 14 från och med verksamhetsåret 2024.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskott § 35/2026-03-17

Bilaga-Riktlinje för God ekonomisk hushållning

Skickas till

Ekonomichef

Utfärdad av
Anette Adlevik

Godkänd av
Styrelsen

Datum
2026-04-22

Ämne
Remissvar Riktlinje

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Utgåva
1

Remissvar: Riktlinje för God ekonomisk hushållning (GEH)

Degerfors Energi AB med dotterbolag har fått möjlighet att lämna remissvar på Riktlinje för god ekonomisk hushållning som hanterades Kommunstyrelsens arbetsutskott §35 2026-03-17 med Dnr 00075-2026.

Ärendet föredrogs för Degerfors Energis extra styrelsemöte 2026-04-22.

Degerfors Energi inte har något väsentligt att anmärka på eller tillägga på det framlagda förslaget. Styrelsen konstaterar att Degerfors Energikoncern ska följa Degerfors kommuns riktlinjer där så är möjligt.

Bolagets styrelse vill dock framhålla bolagets särart samt att detaljstyrning från ägaren inte ska eller bör förekomma.

Enligt uppdrag

Anette Adlevik
Vd

§ 66

Dnr 00147-2026

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar att godkänna informationen och lägga den till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Ekonomichef Jörgen Hansson informerar om Riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Beslutsunderlag

Riktlinje GEH Degerfors_Ksau ekonomi 28 mars 2026

Skickas till

Ekonomichef

Förvaltningschef

Degerfors kommun
Kommunstyrelsen
Ank 2026-05-11
Dnr KS 75-2026/7

§ 65

Dnr 00078-2026

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Kultur- och utbildningsnämndens beslut

Kultur- och utbildningsnämnden beslutar att godkänna informationen och lägga den till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Ekonomichef Jörgen Hansson informerar om Riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Skickas till

Ekonomichef

Förvaltningschef

Degerfors 2026-04-29

Remissvar Riktlinje för god ekonomisk hushållning

Sammanfattning

Degerforsbyggen AB ställer sig i huvudsak positivt till kommunens förslag till riktlinje för god ekonomisk hushållning. Riktlinjen bidrar till ökad tydlighet, långsiktighet och transparens i den ekonomiska styrningen. Samtidigt vill bolaget lyfta några aspekter som är särskilt viktiga att beakta utifrån ett kommunalägt fastighetsbolags förutsättningar.

Synpunkter

1. Långsiktighet och investeringshorisont

Fastighetsverksamhet är kapitalintensiv och präglas av långa investeringscykler. Bolaget ser positivt på att riktlinjen betonar långsiktighet, men vill understryka vikten av att ekonomiska mål och avkastningskrav utformas så att de möjliggör nödvändiga investeringar i underhåll, energieffektivisering samt eventuell ny- och ombyggnation. Ett ensidigt fokus på resultatkrav riskerar att hämma långsiktiga investeringar som över tid är mer värdeskapande än resultatet för enskilda år, särskilt inom energieffektivisering där högre initiala kostnader ofta möts av betydande och varaktiga besparingar.

2. Balans mellan avkastning och samhällsuppdrag

Som kommunal aktör har bolaget ett dubbelt uppdrag: att bedriva verksamheten affärsmässigt samtidigt som samhällsnytta ska säkerställas. Riktlinjen bör tydliggöra hur denna avvägning ska göras, särskilt i situationer där sociala eller bostadspolitiska mål kan påverka lönsamheten.

3. Soliditet och finansiella mål

Bolaget ser behov av flexibilitet i tillämpningen av finansiella nyckeltal såsom soliditet. Stora investeringar kan tillfälligt försämra nyckeltalen utan att den långsiktiga ekonomiska hållbarheten äventyras. Det är därför viktigt att riktlinjen medger avsteg baserade på välgrundade investeringsbeslut.

5. Samordning mellan kommun och bolag

Det är viktigt att riktlinjen tillämpas på ett sätt som säkerställer god samordning mellan kommunen och de kommunala bolagen. Tydliga ägardirektiv och dialog kring ekonomiska mål är avgörande för att undvika målkonflikter.

6. Undvikande av detaljstyrning

Det är viktigt att riktlinjen inte utformas eller tillämpas på ett sätt som innebär detaljstyrning av bolagets verksamhet. Kommunala bolag verkar under aktiebolagslagen och ska bedrivas enligt affärsmässiga principer inom ramen för ägardirektiv. Riktlinjen bör därför vara principiell och målstyrd, och inte reglera operativa beslut eller verksamhetsnära prioriteringar, eftersom en alltför

långtgående detaljstyrning riskerar att minska bolagets handlingsutrymme, effektivitet och förmåga att agera långsiktigt, vilket i sin tur försvårar för styrelsen att fullt ut ta sitt ansvar för bolagets förvaltning och långsiktiga utveckling.

Avslutande kommentar

Degerforsbyggen AB ser positivt på kommunens ambition att stärka den ekonomiska styrningen och anser att riktlinjen utgör en god grund. Med beaktande av ovanstående synpunkter bedömer bolaget att riktlinjen kan bli ett effektivt verktyg för att säkerställa både ekonomisk hållbarhet och uppfyllande av det kommunala uppdraget.

Marielle Olivers
Ekonomi- och administrativ chef

Degerforsbyggen AB
Degerfors Industrihus AB

§ 71

Dnr 00147-2026

Ombudgetering investeringar för konstgräs Stora Halla

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att:

1. 1 000 tkr ombudgeteras från kommunstyrelsens investeringsbudget till Servicenämnden
2. 1 000 tkr ombudgeteras från Kultur- och utbildningsnämndens investeringsbudget till Servicenämnden
3. 900 tkr ombudgeteras från Socialnämndens investeringsbudget till Servicenämnden
4. eventuella investeringsutgifter utöver ovan ombudgeteringsnivå om 2,9 mnkr ska finansieras inom servicenämndens egna investeringsram och i de fall projektet understiger 2,9 mnkr kvarstår medlen i Servicenämnden detta verksamhetsår.

Sammanfattning av ärendet

Konstgräsplanen vid Stora Halla har under flera år varit föremål för löpande reparationer och underhållsåtgärder. Trots detta har anläggningen nu nått och passerat sin tekniska livslängd. Slitaget är omfattande och planen uppfyller inte längre de krav som ställs ur säkerhets- och verksamhetsperspektiv. För att säkerställa fortsatt funktion, minska risken för personskador samt möjliggöra träning för elitverksamhet krävs ett utbyte av befintligt konstgräs. Mot denna bakgrund bedöms investeringen tidigareläggas till år 2026.

Vid kommunstyrelsens sammanträde 4 november 2025 avseende budget 2026 beslutades mot bakgrund av kommunens ekonomiska situation att begränsa den totala investeringsbudgeten till 40 000 tkr. Beslutet innebar att en genomförandegrad om ungefär 80 procent av beslutad investeringsbudget om 51,4 mnkr fick genomföras under 2026. Eftersom några investeringsprojekt normalt sträcker sig över två år och begränsningen om 40 mnkr i utgifter inte fick överskridas fick nämnderna i uppdrag att efter att bokslutet för 2025 färdigställts se över och föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om projekt och belopp av investeringsbudgeten för år 2025 som man önskade flytta fram till år 2026.

Rutinen är genomförd och inga nämnder hade några projekt att matcha över året. Nu har ett projekt "Konstgräsplan – matta Stora Halla" efter besiktning blivit aktualiserad 2026 i stället för nästa år. Mot den bakgrunden har

möjligheten att ombudgetera från andra nämnder till Servicenämnden undersöks. Genom att ombudgetera ökar inte investeringsnivån totalt innevarande år utan målet om 40 mnkr i investeringsutgifter kvarstår.

I förslag till beslut framgår hur konstgräsplan – matta Stora Halla kan finansieras 2026.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2026-05-11

Skickas till

Samtliga nämnder
Ekonomichef

Jörgen Hansson, 0586-482 67
jorgen.hansson@degerfors.se

Investeringsbudget 2026 ombudgetering till Konstgräsmatta Stora Halla

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att:

- 1 000 tkr ombudgeteras från kommunstyrelsens investeringsbudget till Servicenämnden
- 1 000 tkr ombudgeteras från Kultur- och utbildningsnämndens investeringsbudget till Servicenämnden
- 900 tkr ombudgeteras från Socialnämndens investeringsbudget till Servicenämnden
- eventuella investeringsutgifter utöver ovan ombudgeteringsnivå om 2,9 mnkr ska finansieras inom servicenämndens egna investeringsram och i de fall projektet understiger 2,9 mnkr kvarstår medlen i Servicenämnden detta verksamhetsår.

Sammanfattning av ärendet

Konstgräsplanen vid Stora Halla har under flera år varit föremål för löpande reparationer och underhållsåtgärder. Trots detta har anläggningen nu nått och passerat sin tekniska livslängd. Slitaget är omfattande och planen uppfyller inte längre de krav som ställs ur säkerhets- och verksamhetsperspektiv. För att säkerställa fortsatt funktion, minska risken för personskador samt möjliggöra träning för elitverksamhet krävs ett utbyte av befintligt konstgräs. Mot denna bakgrund bedöms investeringen tidigareläggas till år 2026.

Vid kommunstyrelsens sammanträde 4 november 2025 avseende budget 2026 beslutades mot bakgrund av kommunens ekonomiska situation att begränsa den totala investeringsbudgeten till 40 000 tkr. Beslutet innebar att en genomförandegrad om ungefär 80 procent av beslutad investeringsbudget om 51,4 mnkr fick genomföras under 2026. Eftersom några investeringsprojekt normalt sträcker sig över två år och begränsningen om 40 mnkr i utgifter inte fick överskridas fick nämnderna i uppdrag att efter att bokslutet för 2025 färdigställts se över och föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

besluta om projekt och belopp av investeringsbudgeten för år 2025 som man önskade flytta fram till år 2026.

Rutinen är genomförd och inga nämnder hade några projekt att matcha över året. Nu har ett projekt ”Konstgräsplan – matta Stora Halla” efter besiktning blivit aktualiserad 2026 i stället för nästa år. Mot den bakgrunden har möjligheten att ombudgetera från andra nämnder till Servicenämnden undersöks. Genom att ombudgetera ökar inte investeringsnivån totalt innevarande år utan målet om 40 mnkr i investeringsutgifter kvarstår.

I förslag till beslut framgår hur konstgräsplan – matta Stora Halla kan finansieras 2026.

Konsekvensbeskrivning

Inga väsentliga konsekvenser uppstår i kommunstyrelsen, Kultur- och utbildningsnämnden eller Socialnämnden baserat på beslutet.

Bedömning

Den är en stor verksamhet som bedrivs på Stora Halla och av det skälet har detta projekt prioriterats.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2026-05-11

Servicenämndens handlingar biläggs ärendet. Övriga förvaltningar som har investeringar har inte bedömt att ärendet behöver aktualiseras i nämnd eftersom konsekvensen inte bedömts som stor.

Jörgen Hansson
Ekonomichef

Beslut ska skickas till

Alla nämnder
Ekonomichef

§ 25

Dnr 00045-2026

Konstgräs Stora Halla, behov av tidigarelagd investering

Servicenämndens beslut

Servicenämnden tackar för informationen och beslutar att ärendet hanteras i det fortsatta budgetarbetet.

Sammanfattning av ärendet

Konstgräsplanen vid Stora Halla har under flera år varit föremål för löpande reparationer och underhållsåtgärder. Trots detta har anläggningen nu nått och passerat sin tekniska livslängd. Slitaget är omfattande och planen uppfyller inte längre de krav som ställs ur säkerhets- och verksamhetsperspektiv.

För att säkerställa fortsatt funktion, minska risken för personskador samt möjliggöra träning för elitverksamhet krävs ett utbyte av befintligt konstgräs. Mot denna bakgrund bedöms investeringen behöva tidigareläggas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från serviceförvaltningen, 2026-03-20

Bilaga-Konstgräs Stora Halla, bedömning av teknisk livslängd

Skickas till

Förvaltningschef

Ola Tollin, 072-145 34 24
ola.tollin@degerfors.se

Konstgräs Stora Halla – Bedömning av teknisk livslängd och behov av tidigarelagd investering

Förslag till beslut

Serviceenämnden föreslår att Kommunstyrelsen beslutar att tidigarelägga den planerade investeringen av konstgräs vid Stora Halla från 2027 till 2026 genom att utöka investeringsutrymmet inom Serviceförvaltningens budget med 2 500 tkr.

Ärendet överlämnas till Kommunstyrelsen för vidare ställningstagande.

Sammanfattning av ärendet

Konstgräsplanen vid Stora Halla har under flera år varit föremål för löpande reparationer och underhållsåtgärder. Trots detta har anläggningen nu nått och passerat sin tekniska livslängd. Slitaget är omfattande och planen uppfyller inte längre de krav som ställs ur säkerhets- och verksamhetsperspektiv.

För att säkerställa fortsatt funktion, minska risken för personskador samt möjliggöra träning för elitverksamhet krävs ett utbyte av befintligt konstgräs. Mot denna bakgrund bedöms investeringen behöva tidigareläggas.

Finansiering

Investeringen föreslås finansieras genom en utökad investeringsram för Serviceförvaltningen. En tidigare kostnadsbedömning från leverantör anger en investeringskostnad i intervallet 2 000–2 500 tkr, varför föreslagen ram uppgår till 2 500 tkr för att säkerställa genomförande.

Konsekvensbeskrivning

Om åtgärden inte genomförs bedöms risken för personskador öka ytterligare, samtidigt som hallens möjligheter att tillgodose föreningarnas och verksamheternas behov kraftigt begränsas. På sikt riskerar detta att påverka både verksamhetsutbud och attraktiviteten för organiserad idrott negativt.

Bedömning

Bedömningen är att konstgräset är uttjänt och att ett utbyte är nödvändigt för att upprätthålla en säker och funktionell anläggning. En tidigareläggning av investeringen bedöms därför som väl motiverad.

Beslutsunderlag

Bifogad fil:

Konstgräs Stora Halla – Bedömning av teknisk livslängd och behov av tidigarelagd investering

Ola Tollin
Förvaltningschef

Beslut ska skickas till
Serviceförvaltningen
Kommunstyrelsen

Konstgräs Stora Halla – Bedömning av teknisk livslängd och behov av tidigarelagd investering

Handläggare: Johnny Karlsson,
Föreningssamordnare

Anläggningen besiktigats av två externa och sakkunniga aktörer:

- Stefan Cårebo, från Svenska Fotbollförbundets anläggningssida, som genomfört en oberoende bedömning av underlaget.
- Sandmaster, som är samarbetspartner med Svenska Fotbollförbundet och specialiserade på konstgräsunderhåll och besiktning.

2. Nulägesbeskrivning

Följande brister har konstaterats:

- Omfattande knäckta stråfibrer och fibersläpp.
- Glesa ytor där undersidan är exponerad.
- Öppna och försvagade skarvar.
- Kraftigt kompakterat granulat med låg ifyllnadshöjd.
- Försämrade spelegenskaper och minskad svikt.
- Den samlade bedömningen – internt och externt – är att konstgrässystemet har uppnått sin tekniska livslängd.

3. Konsekvensbedömning

Säkerhet:

- Den försämrade fiberstrukturen påverkar grepp och stabilitet.
- Öppna skarvar och exponerade kala ytor innebär ökad risk för att fastna eller halka vilket kan medföra allvarliga skador.

Drift:

- Underlaget är i ett stadium där fortsatt harvning och borstning inte längre kan återställa funktion. Ytterligare driftinsatser riskerar i stället att påskynda nedbrytning av konstgräsmattan.

Att avvakta till 2027 innebär ökad risk för:

- Personskador
- Akuta reparationer
- Driftstörningar
- Oförutsedda kostnader

- Begränsningar i verksamheten (DIF kommer inte kunna använda hallen till träning på grund av skaderisken)
- En planerad och kontrollerad åtgärd bedöms vara mer kostnadseffektiv än att hantera successiva akuta insatser.

Inomhusmiljö:

- Finfördelat granulat, damm och lösa fibrer kan påverka luftkvaliteten i inomhusmiljö, vilket berör både aktiva och personal. Detta är ett typiskt fenomen när man pressar konstgräsets livslängd utan möjlighet till fullvärdigt underhåll.

Bedömningen vilar på både intern genomgång och externa sakkunniga utlåtanden.

Det handlar inte längre om normalt slitage utan om ett system som nått slutet av sin livscykel.

En tidigareläggning av investeringen bedöms vara en riskreducerande och långsiktigt ansvarsfull åtgärd. Syftet med tidigareläggningen är att säkerställa en kontrollerad och ekonomiskt ansvarsfull hantering av en anläggning som är central för kommunens skolundervisning och föreningsliv.

Anna Bergqvist Livengård, 0586-481 85
anna.bergqvistlivengard@degerfors.se

Revidering av taxor och avgifter för idrottsanläggningar i Degerfors kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att:

1. Godkänna höjning av nettotaxan för idrottsanläggningar i Degerfors kommun att gälla från 2026-08-01.
2. Höjningen ska utgå från aktuellt KPI för bostäder och fastigheter.

Sammanfattning av ärendet

Taxor och avgifter för idrottsanläggningar i Degerfors kommun har reviderats. Eftersom det saknas ett specifikt nationellt index för den här typen av lokaler och anläggningar tillämpas samma KPI som gäller för bostäder och fastigheter. Med basår/månad 2020 oktober blir indexhöjningen 24,4 %.

Förslaget inkluderar även kostnad för personal vid tävling, cup eller entrébelagda arrangemang samt höjning av taxan för mässor, artist- och musikarrangemang eller motsvarande i kommersiellt syfte som genomförs i Stora Halla eller på arenan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2026-05-22

Serviceämnden § 43/2026-05-07

Tjänsteskrivelse från serviceförvaltningen, 2026-04-07

Taxor och avgifter för idrottsanläggningar i Degerfors kommun

Anna Bergqvist Livengård
Tf kanslichef

Beslut ska skickas till

Förvaltningschef serviceförvaltningen

Fritidschef

Föreningssamordnare

§ 43

Dnr 00058-2026

Taxor och avgifter för idrottsanläggningar i Degerfors kommun

Servicenämndens beslut

Servicenämnden beslutar:

1. Godkänna höjning av nettotaxan för idrottsanläggningar i Degerfors kommun att gälla från 2026-08-01.
2. Höjningen ska utgå från aktuellt KPI för bostäder och fastigheter.
3. Sända ärendet till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för beslut.

Sammanfattning av ärendet

Taxor och avgifter för idrottsanläggningar har inte reviderats sedan hösten 2020, därför är det rimligt att nu se över hyreskostnaderna som framgår i Taxor och avgifter för idrottsanläggningar i Degerfors kommun (SRN 55–2020). Eftersom det saknas ett specifikt nationellt index för den här typen av lokaler och anläggningar tillämpas samma KPI som gäller för bostäder och fastigheter. Med basår/månad 2020 oktober blir indexhöjningen 24,4 %.

Om beslut fattas enligt förslag, upphör Reglemente Taxor och avgifter för idrottsanläggning i Degerfors kommun Diariennr 55-2020 att gälla.

Förslaget inkluderar även kostnad för personal vid tävling, cup eller entrébelagda arrangemang samt höjning av taxan för mässor, artist- och musikarrangemang eller motsvarande i kommersiellt syfte som genomförs i Stora Halla eller på arenan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från serviceförvaltningen, 2026-04-07

Bilaga- Taxor och avgifter för idrottsanläggningar i Degerfors kommun

Skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Förvaltningschef

Fritidschef

Föreningssamordnare

Therése Adrian, 0586-48645

Revidering taxor och avgifter för idrottsanläggningar i Degerfors kommun

Förslag till beslut

Serviceförvaltningen föreslår servicenämnden att besluta att godkänna höjning av nettotaxan för idrottsanläggningar i Degerfors kommun från 1 augusti 2026.

Höjningen föreslås utgå från aktuellt KPI.

Serviceförvaltningen föreslår vidare att servicenämnden skickar ärendet vidare för beslut i kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

Taxor och avgifter för idrottsanläggningar har inte reviderats sedan hösten 2020, därför är det rimligt att nu se över hyreskostnaderna som framgår i Taxor och avgifter för Idrottsanläggningar i Degerfors kommun (SRN 55–2020). Eftersom det saknas ett specifikt nationellt index för den här typen av lokaler och anläggningar tillämpas samma KPI som gäller för bostäder och fastigheter. Med basår/månad 2020 oktober blir indexhöjningen 24,4 %.

Om beslut fattas enligt förslag, upphör Reglemente Taxor och avgifter för Idrottsanläggning i Degerfors kommun Diariennr 55-2020 att gälla.

Förslaget inkluderar även kostnad för personal vid tävling, cup eller entrébelagda arrangemang samt höjning av taxan för mässor, artist- och musikarrangemang eller motsvarande i kommersiellt syfte som genomförs i Stora Halla eller på Arenan.

Ärendet

Under 2025 fick kommunen in 167 000 kr för hyra av idrottshallar och 72 000 kr för hyra av konstgräsplanen på Stora Valla. Vid en hyreshöjning enligt KPI

24,4 % skulle hyresintäkterna bli cirka 300 000 kr/år, det vill säga en ökning med cirka 60 000 kr/år förutsatt att idrottshallarna och konstgräsplanen hyrs ut i samma omfattning som 2025.

Aktuell nettokostnad sedan 2020 är 110 kr/timme. Efter höjning baserad på KPI föreslås nettokostnaden bli 135 kr/timme.

För Råbäckstugan föreslås kostnaden höjas från 150 kr till 185 kr/tillfälle (max 5 timmar) och från 500 kr till 620 kr/dygn.

Kostnaden, exklusive moms, för att hyra Stora Halla eller Arenan för mässor, artist- och musikarrangemang eller motsvarande i kommersiellt syfte som genomförs är sedan 2020 enligt följande:

Grundhyra	Stora Halla	Stora Valla
Grundhyra 1 dag	30 000 kr/dag	38 500 kr/dag
Grundhyra 2 dagar	25 000 kr/dag	32 000 kr/dag
Grundhyra 3-5 dagar	20 000 kr/dag	28 000 kr/dag
Grundhyra för förening grupp 1-2, typ loppis eller liknande	2 500 kr/dag	

Dessa kostnader föreslås höjas enligt följande:

Grundhyra	Stora Halla	Stora Valla
Grundhyra 1 dag	37 300 kr/dag	47 800 kr/dag
Grundhyra 2 dagar	31 100 kr/dag	39 800 kr/dag
Grundhyra 3-5 dagar	24 800 kr/dag	34 800 kr/dag
Grundhyra för förening grupp 1-2, typ loppis eller liknande	3 100 kr/dag	

Finansiering

Ett beslut om att höja kostnaden för uthyrning av kommunens idrottshallar och konstgräsplan på Stora Valla bedöms kunna öka kommunens intäkter med cirka 60 000 kr/år.

Konsekvensbeskrivning

En höjning av taxor och avgifter för uthyrning av idrottshallar och konstgräsplanen på Stora Valla bedöms inte påverka effekterna i förhållande till checklistan för mångfald.

Bedömning

En höjning av taxor och avgifter för idrottsanläggningar i Degerfors kommun, baserad på KPI, bedöms vara rimlig utifrån att nivån varit densamma sedan 2020. Den nu aktuella nivån är generellt lägre jämfört med hyreskostnader beslutade för idrottshallar i närliggande kommuner. Efter eventuellt beslut om höjning enligt förslag, kommer Degerfors kommun fortfarande ha lägre taxor jämfört med flera grannkommuner.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Revidering taxor och avgifter för idrottsanläggningar i Degerfors kommun

Taxor och avgifter för idrottsanläggningar i Degerfors kommun

Therése Adrian
Fritidschef

Beslut ska skickas till

Kommunfullmäktige
Förvaltningschef Serviceförvaltningen
Fritidschef Serviceförvaltningen
Föreningssamordnare

Therése Adrian, 0586-48645

Policy
Plan
Riktlinje
Handlingsplan
→ **Taxor och avgifter**
Instruktion

Taxor och avgifter för idrottsanläggningar i Degerfors kommun

Dokumenttyp Taxor och avgifter	Beslutsinstans Kommunfullmäktige
Dokumentet gäller Hyreskostnad för idrottsanläggningar i Degerfors kommun.	Dokumentansvarig Fritidschef
Revideringar "[Skriv datum och §]"	
Datum för beslut "[Skriv beslutsdatum]"	Diarienummer Dnr SRN 58-2026/2

1. Taxor och avgifter genom Serviceförvaltningen

Taxor och avgifter beslutade att gälla från 2026-08-01.

2. Hyra av idrottsanläggningar för fritids- och idrottsverksamhet

I Degerfors kommun tillämpas en subventionerad nettotaxa, nedan kallad NT, som är fastställd av kommunfullmäktige. NT = 135 kr/timme. Hyran för lokaler som Serviceförvaltningen hyr ut regleras av följande gruppindelning:

- **Grupp 1:** Bidragsberättigade föreningar och fotbollsakademi upp till 18 år Barn/Ungdom från Degerfors kommun gäller Nolltaxa. Extra personal debiteras.
- **Grupp 2:** Övriga föreningar, privatpersoner och fotbollsakademi från U 19 i Degerfors kommun (Seniorverksamhet).
- **Grupp 3:** Föreningar och idrottsförbund från andra kommuner och företag som hyr anläggning för icke kommersiellt syfte.
- **Grupp 4:** Förening och företag som hyr anläggning i kommersiellt syfte och där verksamheten är tävlingsverksamhet med avgifts/entrébelagt arrangemang med ett publikt genomförande.

2.1 Träningsverksamhet och ej avgiftsbelagd verksamhet

Hyra per timme	Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3
Stora Vallahallen	Nolltaxa	NT	2 NT
A-hallen			
B- och C-hallen	Nolltaxa	0,5 NT	NT
Matsal möte/tillfälle	Nolltaxa	0,5 NT	2 NT
Matsal vid övernattnig	Nolltaxa	5 NT/tillfälle	6 NT/tillfälle
Stora Halla konstgräs	Nolltaxa	3 NT	5 NT
Degerforsgymnasiets gymnastiksal	Nolltaxa	0,75 NT	NT
Övriga gymnastiksalar*	Nolltaxa	0,5 NT	0,75 NT
Separata omklädningsrum	Nolltaxa	0,5 NT	0,5 NT
Stora Valla konstgräs vinter	Nolltaxa	3 NT	5 NT
Stora Valla konstgräs sommar	Nolltaxa	2 NT	5 NT
Gräsplaner 11-manna**	Nolltaxa	2 NT	6 NT
Gräsplaner 7/8-manna**	Nolltaxa	2 NT	6 NT
Gräsplaner 5-manna**	Nolltaxa	NT	Uthyres ej

*Bruksskolans, Strömtorpsskolan, Parkskolan och Åtorp skola gymnastiksal.
** Förutsättningen är att Degerfors IF inte innehar skrivet hyresavtal för Stora Valla IP. Konstgräs vinter kvarstår.

Omlädningsrum ingår när inget annat omnämns. Konstgräs vinter infaller 1/9 – 30/4 året därpå.

3. Tävling – Cup – Entrébelagda idrottsarrangemang

Där avgifter inte finns angivna nedan så upprättas avtal vid varje enskilt fall. Avtal skrivs med förvaltningschef eller fritidschef.

3.1 Personal

Vaktmästare ingår på ordinarie arbetstid och finns tillgänglig på telefon, tel. 0586-486 60. Kostnad för extra personal på plats vid arrangemanget enligt nedan.

Kostnad för personal	Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3	Grupp 4
Extra personal (overtid)	600 kr	600 kr	850 kr	1100 kr
Extra personal med maskin	700 kr	700 kr	950 kr	1200 kr

3.2 Anläggningar

Hyra/timme/match	Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3	Grupp 4
Stora Vallahallen A-, B- och C-hallarna (cup)	Nolltaxa	3 NT	4 NT	8 NT
Stora Halla konstgräs (cup)	Nolltaxa	3 Nt	4 NT	10 NT
Stora Valla A-plan (Arenan)	Nolltaxa	5 NT	10 NT	350 NT*
Stora Valla B- eller C-plan	Nolltaxa	3 NT	5 NT	-
Stora Valla konstgräs	Nolltaxa	3 NT	4 NT	20 NT*
Stora Valla utom Arenan (cup)	Nolltaxa	5 NT	10 NT	-

*Ingår läktare, klubblokal, paviljongen och teknisk arenautrustning. Arenan är färdigställd för elitspel i fotboll. Kostnaden reglerar hela arrangemanget.

Är förutsättningen att Degerfors IF innehar skrivet hyresavtal för Stora Valla Arena, utgår ingen kostnad för samtliga fotbollsplaner förutom konstgräsplanen.

Råbäckstugan	Tillfälle max 5 timmar	Dygn
Grundhyra	185 kr	620 kr

4. Mässor, artist, och musikarrangemang eller motsvarande kommersiellt syfte som genomförs i Stora Halla eller på Arenan

Grundhyra	Stora Halla	Stora Valla
Grundhyra 1 dag	37 300 kr/dag	47 800 kr/dag
Grundhyra 2 dagar	31 100 kr/dag	39 800 kr/dag
Grundhyra 3-5 dagar	24 800 kr/dag	34 800 kr/dag
Grundhyra för förening grupp 1-2, typ loppis eller liknande	3 100 kr/dag	

Priser exkl. moms. Vid speciella arrangemang beslutas hyra i varje enskilt fall.
Avtal skrivs med Förvaltningschef eller Fritidschef.

5. Allmänna regler och villkor för bokning av anläggningar och lokaler

- Vissa lokaler har olika avgift för barn/ungdomsverksamhet respektive vuxenverksamhet. Deltar två eller fler från 19 år (avser ej ledare) debiteras i förekommande fall vuxentaxa grupp 2.
- Bokare ska vara myndig.
- Det ska finnas minst en myndig ansvarig person på plats på anläggningen/i lokalen i samband med aktiviteten.
- Tagg utkvitteras mot en deposition av 100 kr (faktureras vid bokning), hämtas i kommunens reception.
- Inga anläggningar eller lokaler får användas till verksamhet med rasistiska, sexistiska eller kriminella inslag.
- Kommunens lokaler och anläggningar ska vara fria från alkohol, narkotika, doping och tobak. Servering/försäljning av alkohol kan tillåtas undantagsvis. Undantag beslutas av kommunen.

- Bokare/ansvarig ledare ansvarar för att obehöriga inte vistas på anläggningen/i lokalen.
- Bokare/ansvarig ledare ansvarar för att återställa och lämna anläggningen/lokalen i ordnat och städat skick. Det innefattar bland annat grovstädning av använda utrymmen, återställande av inredning/utrustning, stängning, låsning och släckning.
- Om extra städning krävs efter uthyrning debiteras 400 kr/tim extra.
- Inga dörrar får ställas upp med stenar, skor, mattor eller dylikt.
- Eventuell avbokning ska ske senast 5 arbetsdagar före bokat datum, i annat fall debiteras full taxa.
- Outnyttjad tid debiteras.
- Vid uppkommen skada på grund av skadegörelse eller oaktsamhet ersätter bokaren den med faktiska kostnader. Uppkomna skador ska omgående anmälas till bokningsmottagaren.
- Bokare som missbrukar eller åsidosätter gällande regler, förverkar sin rätt till fortsatt bokning/nyttjande av lokaler.
- Vid utryckning, kl. 16.00-23.00 vardagar och kl. 08.00-22.00 helger, som orsakas av hyresgästens eget agerande eller försummelse, debiteras hyresgästen en kostnad motsvarande varje påbörjad arbetstimme, ett tillägg om 500 kr/timme samt faktisk kostnad för återställning.

§ 72

Dnr 00123-2026

Ansökan årligt föreningsbidrag Svartå utvecklingsgrupp

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att bevilja 25 tkr för 2026 i föreningsbidrag till Svartå utvecklingsgrupp

Sammanfattning av ärendet

Svartå utvecklingsgrupp har inkommit med en ansökan om föreningsbidrag för 2026 om 25 tkr. Det är samma belopp som erhöles för 2025. I bilagor framgår

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2026-04-16

Ansökan från Svartå utvecklingsgrupp med bilagor

Skickas till

Svartå utvecklingsgrupp

Kommunstyrelsen

Ansökan från Svartå utvecklingsgrupp om föreningsbidrag 2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen besluta att:

- bevilja 25 tkr för 2026 i föreningsbidrag till Svartå utvecklingsgrupp

Sammanfattning av ärendet

Svartå utvecklingsgrupp har inkommit med en ansökan om föreningsbidrag för 2026 om 25 tkr. Det är samma belopp som erhöles för 2025. I bilagor framgår verksamhetsberättelsen, verksamhetsplan samt ekonomiska rapporter.

Finansiering

Föreningsbidraget finansieras av Näringslivsbudgeten Ansvar 1000 under kommundirektör.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-16

Svartå utvecklingsgrupp, ansökan med bilagor

Jörgen Hansson
Ekonomichef

Beslut ska skickas till

Svartå Folkets Hus
Ekonomiavdelningen

Degerfors kommun
Kommunstyrelsen
Ank 2026-04-15
Dnr KS 123-2026/1

Ansökan årligt föreningsbidrag

Ärendenummer: #6926 | Inskickat av: Svartå Utvecklingsgrupp (Sandra Snorradottir) | 2026-04-15 20:
10

✓1. Föreningen

Underlag för föreningsbidrag 2026

Kommande uppgifter avser förhållandena 2025

Kontaktuppgifter till förening

Observera att organisationsnumret ska skrivas med 10 siffror och ett streck mellan: xxxxxx-xxxx

Organisationens namn

Svartå Utvecklingsgrupp

Organisationsnummer

875003-5316

Adress

Smedstorpsvägen 1

Postnummer och ort

693 73 Svartå

Kontaktperson

För- & Efternamn

Sandra Snorradottir

E-postadress

sandrasnorra@gmail.com

Mobiltelefon

0761024481

Notifieringar

E-post

Generella uppgifter

Postgiro

5825-3550

Tillhör riksorganisation

-

Årsmöte hålls i månad:

mars

✓2. Medlemmar

✓3. Styrelse

Ordförande**Förnamn och efternamn**

Lars-Göran Wetterström

Postadress

Hopslagarevägen 1

E-postadress

lgwetterstrom@outlook.com

Telefonnummer hem

0763073096

Telefonnummer arbete

-

Kassör**Förnamn och efternamn**

Sandra Snorradottir

Postadress

Klensmedsvägen 9

E-postadress

sandrasnorra@gmail.com

Telefonnummer hem

0761024481

Telefonnummer arbete

-

✓4. Handlingar

Bifoga verksamhetsplan för nuvarande kalenderår**Verksamhetsplan Svartå utvecklingsgrupp 2026.pdf** (201 KB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

Bifoga budget för nuvarande kalenderår

 Protokoll Årsmöte Svartå Utvecklingsgrupp 2026-03-16.pdf (163 KB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

Bifoga ekonomisk berättelse för föregående kalenderår

 Ekonomisk berättelse.pdf (418 KB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

Bifoga revisionsberättelse för föregående kalenderår

 Ekonomisk berättelse.pdf (418 KB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

Bifoga verksamhetsberättelse för föregående kalenderår

 Verksamhetsberättelse Svartå utvecklingsgrupp 2025.pdf (39 KB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

Har ni medlemmar i åldersgruppen 0-20 år?

Nej

✓5. Äger föreningen egen lokal?

Lokaler

Med lokaler avses även planer, idrottsanläggningar och dylikt.

Äger föreningen egen lokal?

Nej

✓6. Hyr föreningen egen lokal?

Lokaler

Med lokaler avses även planer, idrottsanläggningar och dylikt. Även hyra av kommunägda lokaler t ex gymnastiksalar.

Hyr föreningen egen lokal?

Ja

Kostnad**Om ja, beräknad kostnad/år i kronor:**

6324

Typ av lokal och adressuppgifter**Typ av lokal:**

två rum med köksvrå

Lokalens adress:

Smedstorpsvägen 1

Förekommer andrahandsuthyrning?

Nej

✓7. Samarbetsprojekt**✓8. Behandling av personuppgifter**

Personuppgiftshantering

Personuppgifter som behandlas

- Namn
- Adress
- E-postadress
- Telefonnummer
- Mobilnummer

Ändamålet med behandlingen

Vid handläggningen av ditt ärende registreras och behandlas de personuppgifter som framgår av informationen ovan. Behandlingen sker i det ärendehanteringssystem som verksamheten använder för handläggning av ditt ärende.

Rättslig grund för behandlingen

- Den registrerade har lämnat sitt samtycke

Lagringstid

- För evigt

Övrigt om lagringstid

Dina personuppgifter kommer, enligt offentlighetsprincipen och riktlinjer om allmän handling, lagras den tid som behövs enligt offentlighets- och sekretesslagen, arkivlagen och tryckfrihetsordningen.

Personuppgiftsansvarig

Kultur- och utbildningsnämnden

Jag har tagit del av ovanstående information och godkänner behandlingen av personuppgifter

Verksamhetsberättelse för Svartå Utvecklingsgrupp

2025

Svartå Utvecklingsgrupp har under året fortsatt sitt arbete för att främja utvecklingen i Svartå med fokus på att Svartå ska uppfattas som en vacker och attraktiv boendeort med särskild inriktning på barnfamiljer. Året har präglats av flera viktiga projekt, arbetsdagar och ett starkt engagemang från medlemmarna.

Totalt har styrelsen hållit 7 ordinarie styrelsemöten. Årsmötet och konstituerande möte hölls i mars.

Stort fokus under året har varit frågan om Svartå Skolas framtid och därmed också byggnadernas framtid, vilket också påverkar skyddsrummen och Svartå IF's verksamhet. Ett första stormöte med orsbor hölls i februari. Under mars hölls ytterligare ett stormöte där representanter från kommunen bjöds in. Intresset var dock svalt från kommunens sida och endast en representant dök upp. Operation dörrknackning genomfördes där vi pratade med orsborna. Då samlades underskrifter in gällande orosanmälan för skyddsrummen, vilket skickades in till MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap). Under augusti bjöd Utvecklingsgruppen in kommunens styrande politiker, Svartås företagare och föreningar till ett dialogmöte om aktuella frågeställningar. Tyvärr beslutade kommunen om permanent stängning av skolan. Arbetet fortsätter dock med fokus att förbättra för barnfamiljerna samt lokalerna och verksamheten i dem.

Tre arbetsdagar arrangerades.

Februari: Rövning av sly vid områden som är lättare att komma åt när marken är frusen.

Juni: Rövning vid stationsområdet, förbättring av gångstigar och skyltar, städning vid badland och montering av bänkar på nya bryggan. I samband med arbetsdagen bjöd Utvecklingsgruppen deltagarna på grillkväll.

September: Rövning bl. a. kring återvinningen och vid båtbyggnaden. I samband med arbetsdagen invigdes också bryggan.

Under året bedrevs ett omfattande projekt att anlägga en ny båtbyggnad med fler och bättre båtplatser. Bryggan handikappanpassades, bänkar för att kunna sitta och fika byggdes samt belysning monterades. Bryggan byggdes med stöd från Leader och EU. Första spadtaget togs i maj och bryggan invigdes i september med inbjuden representant från Leader Mellansjöländet.

Med hjälp av kommunens Trafikingenjör har vi drivit frågan om att sänka hastigheten på väg 205. Från 1 december sänktes så hastigheten till 40 km/h i centrala delarna av Svartå.

Representanter från styrelsen deltog i möte med Servicenämnden i maj.

Deltagit i möten med övriga föreningar samt samarrangerat Valborgsfirande vid slottet , Åkerihistoriska sällskapets Svartåträff samt Midsommarfirande i Folkets Park.

Tillsammans med övriga föreningar togs också en broschyr om Svartå fram.

Tillsammans lämnade man också in en skrivelse till kommunen där man ställde frågan vad politikerna vill med Svartå.

Representant från Serviceförvaltningen bjöds in på plats för återkoppling gällande kommunens gallring där man också tagit ner träd och buskar inne på tomter.

En fotokalender med Svartåmotiv togs fram med hjälp av lokala fotografer.

Slutligen så har Utvecklingsgruppen påbörjat arbetet med att bygga upp en Fritidsbank där ortens barn och ungdomar kan få låna sport- och friluftsutrustning gratis. Inför jullovet hölls Fritidsbanken öppet ett första tillfälle.

Avslutningsvis vill styrelsen rikta ett stort tack till alla medlemmar, samarbetspartners och bidragsgivare som gjort årets arbete möjligt. Tillsammans fortsätter vi att utveckla Svartå för framtiden.

Ekonomisk berättelse för Svartå Utvecklingsgrupp 2025

En kort sammanfattning av 2025 berättar att föreningen gjorde en förlust på 63 110 kronor, intäkter har varit ett driftbidrag på 25 000 kr. Från kommunen. Övriga inkomster kom främst från uthyrning av båtplatser, doneringar och släpkärran.

Gällande utgifter så var det projektet som kostade en hel del, detta då vi ville ha en gedigen brygga med många platser. Stor del av dessa kostnader fick vi tillbaka via vårt medlemskap i Leader, ansökning om bidrag blev beviljat och stora summor utbetalades. Efter mycket arbete så finns bryggan nu.

Totalt låg utgifterna på 456 005 kr och inkomsterna på 392 895 kr och föreningen har vid årets utgång 35 931 kr. I kassan.

/Christiaan Haneveld, Kassör

2026-01-10

Protokoll Svartå Utvecklingsgrupp årsmöte 2026-03-16

Närvarande: Sandra Snorradottir, Lars-Göran Wetterström, Christoffer Södergren, Dan Larsson, Ann-Sofie Larsson, Leif Nylén, Paul Nordström, Lennart Gunnarsson, Christiaan Haneveld, Annika Lewitzki Andersson

1 Mötets öppnande

Sandra Snorradottir hälsade välkommen och öppnade mötet

2 Fastställande av röstlängd

Röstlängd fastställdes till den aktuella medlemslistan

3 Fastställande av dagordning

Dagordningen godkändes av mötet

4 Angående mötets laga kallelse

Mötets kallelse godkändes av mötet

5 Val av ordförande för mötet

Sandra Snorradottir valdes till mötets ordförande

6 Val av sekreterare

Annika Lewitzki Andersson valdes till mötets sekreterare

7 Val av två protokolljusterare tillika rösträknare

Lars-Göran Wetterström och Christoffer Södergren valdes att justera protokollet

8 Verksamhetsberättelse för 2025

Verksamhetsberättelsen för 2025 föredrogs och lades till handlingarna.

9 Ekonomisk berättelse för 2025

Den ekonomiska berättelsen för 2025 föredrogs och lades till handlingarna.

10 Revisorernas berättelse

Revisorernas berättelse föredrogs och lades till handlingarna.

11 Beslut om ansvarsfrihet för styrelsen för gångna året

Mötet beviljade styrelsen ansvarsfrihet.

12 Verksamhetsplan för 2026

Verksamhetsplanen för 2026 fastslogs.

13 Behandling av styrelsens förslag och inkomna motioner

Inga förslag eller motioner hade inkommit.

14 Val av ordförande för Svartå Utvecklingsgrupp på ett år

Lars-Göran Wetterström valdes till ordförande på ett 1år.

15 Val av ledamöter till styrelsen

Annika Lewitzki Andersson valdes som ledamot på 2 år.

Sandra Snorraddottir valdes som ledamot på 2 år

Christoffer Södergren valdes som ledamot på 2 år

Dan Larsson valdes som ledamot på 1 år

Dan Stender valdes som ledamot på 1 år

Lennart Gunnarsson valdes som ledamot på 1 år

16 Val av två ersättare/suppleanter på ett år

Marjo Välimaa valdes till suppleant på 1år.

Paul Nordström valdes till suppleant på 1 år

17 Val av två revisorer på ett år

Ingela Lundberg och Marita Gunnarsson valdes på 1år

18 Val av en revisorsersättare på ett år

Christiaan Haneveld valdes på 1år

19 Val av två valberedare på ett år

2 vakanser på 1 år

20 Övriga frågor

Släpkärran, Paul Nordström ordnar nya däck, tar hand om eventuella felåtgärd samt ordnar besiktning när det är dags. Beslut måste tas vem som kan hålla i uthyrningen.

Utvecklingsgruppen har tillgång till en båt som är möjlig att ha för uthyrning alternativt sälja.

21 Mötets avslutning

Mötesordförande tackade för visat intresse och avslutade mötet

---

Mötesordförande Sandra Snorraddottir

Protokollförare Annika Lewitzki Andersson

Protokolljusterare Lars-Göran Wetterström

Protokolljusterare Christoffer Södergren

Verksamhetsplan för Svartå utvecklingsgrupps 2026

Arbeta för att Svartå ska uppfattas som en vacker och attraktiv boendeort med särskild inriktning på barnfamiljer.

Ta dialogen med kommunen och övriga aktuella myndigheter och aktörer i frågor som är viktiga för orten och dess invånare

Föra dialog med kommunen om hur de kan underlätta för barnfamiljer att fortsätta bo på orten.

Arbeta för en bra lösning gällande skolbyggnaderna.

Planera och genomföra två arbetsdagar, en på våren och en på hösten

Fortsätta med pågående verksamhet såsom uthyrning av släpkärra, båtplatser.

Fortsätta arbetet med Fritidsbank för utlåning av fritidsutrustning. Samt eventuellt som ett andra steg, planera för att utöka med en lösning för cirkulär återanvändning av ex barnkläder.

Fortsätta driva hemsidan "www.svarta.nu" samt facebookgruppen "Svartå utvecklingsgrupp"

Titta på lösning för att kunna hyra ut båten

Verka för att få ett paketutlämningssskåp

Titta på nya finansieringsmöjligheter, ex via Allmänna Arvsfonden.

Verka för att Trafikverket sätter upp skyltar som talar om vem som har företrädesrätt vid farthindren.

Verka för att få till bättre trottoarer och övergångsställen längs genomfartslederna samt cykelbana mot badland.

Undersök möjligheten att anordna en familjedag (ex tillsammans med annan förening).

§ 73

Dnr 00129-2026

Ansökan årligt föreningsbidrag 2026 Åtorps utvecklingsgrupp

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att bevilja Åtorps utvecklingsgrupp 20 tkr i föreningsbidrag 2026.

Sammanfattning av ärendet

Åtorps utvecklingsgrupp har inkommit med en ansökan om föreningsbidrag för 2026. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att Åtorps utvecklingsgrupp erhåller föreningsbidrag med 20 tkr, samma belopp som förra året.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2026-04-27

Ansökan från Åtorps utvecklingsgrupp med bilagor

Skickas till

Åtorps utvecklingsgrupp

Jörgen Hansson, 0586-482 67
jorgen.hansson@degerfors.se

Kommunstyrelsen

Ansökan Åtorps utvecklingsgrupp föreningsbidrag 2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen bevilja Åtorps utvecklingsgrupp 20 tkr i föreningsbidrag 2026.

Sammanfattning av ärendet

Åtorps utvecklingsgrupp har inkommit med en ansökan om föreningsbidrag för 2026. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att Åtorps utvecklingsgrupp erhåller föreningsbidrag med 20 tkr, samma belopp som förra året.

I ärendet biläggs handlingar från föreningen.

Konsekvensbeskrivning

Föreningsbidraget finansieras inom kommunstyrelsens budget 2026.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-27.

Inkomna handlingar från Åtorps utvecklingsgrupp:

1. Ansökan årligt föreningsbidrag 2026
2. Protokoll från årsmöte 2026-03-29
3. Revisionsberättelse 2025
4. Verksamhetsberättelse 2025
5. Verksamhetsplan 2026

Jörgen Hansson
Ekonomichef

Beslut ska skickas till
Ekonomiavdelningen
Åtorps utvecklingsgrupp

TILL KOMMUNSTYRELSEN
DEGERFORS KOMMUN

ANSÖKER OM DET ÅRLIGA FÖRENINGSBIDRAGET.

BIFOGAR PROTOKOLL ÅRSMÖTET

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

VERKSAMHETSPLAN

REVISIONSBERÄTTELSE

MVH ÅTORPS UTVECKLINGSGRUPP 876400-5776

SEKRETERARE KARL-ANDERS ANDERSSON

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2025

ÅTORPS UTVECKLINGSGRUPP

Degerfors kommun
Kommunstyrelsen

Ank 2026 -04- 22

Dnr KS 129-2026/2

STYRELSEN: ORDFÖRANDE SYLVIA LANDGREN. SEKRETERARE KARL-ANDERS ANDERSSON. KASSÖRER LENA MOO ANDERSSON, ROBERT ÖSTBERG.

LEDAMÖTER GUNILLA FREDRIKSSON, IRIS WENNERSTRÖM, LENA FORSBERG, KARL-FREDRIK WESTLUND, BODIL JOHANSSON, BOSSE LARSSON.

STYRELSEN HAR UNDER ÅRET HAFT 10 MÖTEN.

VANDRARHEMSVERKSAMHETEN HAR VARIT IGÅNG HELA ÅRET. ÄVEN GYM OCH VÄVSTUGA. ANTAL BÄDDNÄTTER HAR VARIT 840 ST.

ÅRET BÖRJADE MED SPORTLOVSAKTIVITETER , SOM BLEV TERÄNGLÖPNING , I BRIST AV SNÖ. ETT 30 TAL BARN KOM OCH KÄMPADE TAPPERT.

VALBORG FIRADES MED VÅRTAL OCH KÖRSÅNG. BRASAN TÄNDES OCH DET SERVERADES KORV OCH KAFFE. ARRANGEMANGET VAR VÄLBESÖKT.

ÅTORPSDAGEN HÖLLS I MAJ.

STÄDDAGAR HAR GENOMFÖTS UTE VÅR OCH HÖST.

INFARTSSKYLTA HAR PRYTTS MED BLOMMOR.

STYRELSEN MED RESPEKTIVE HAR VARIT PÅ EN RESA TILL FALBYGDENS OST OCH HJÖ I AUGUSTI. MYCKET TREVLIG RESA I VACKERT VÄDER.

JULSKYLTINGEN GENOMFÖRDES 29 NOVEMBER.

VI DELADE TILLSAMMANS MED TOMTARNA UT GODISPÅSAR TILL ALLA BARN PÅ SKOLAN OCH FORSKOLAN.

STYRELSEN ÅTORPS UTVECKLINGSGRUPP

ORDFÖRANDE SYLVIA LANDGREN

SEKRETERARE KARL-ANDERS ANDERSSON

REVISIONSBERÄTTELSE

FÖR

ÅTORPS UTVECKLINGSGRUPP

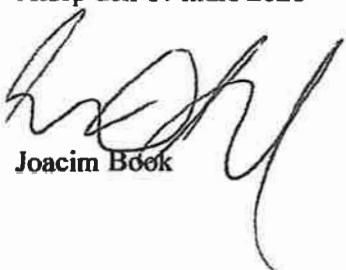
2026

Undertecknande lekmannarevisor avger följande revisionsberättelse för räkenskapsåret 2025

Redovisningen är väl förd och ger en rättvisande bild av föreningens finansiella ställning.

Förslaget är att årsmötet beviljar styrelsen ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Åtorp den 17 mars 2026

Joacim Book

Anna Wennerström

PROTOKOLL FRÅN ÅRSMÖTE 20260329

ÅTORPS UTVECKLINGSGRUPP

Degerfors kommun
Kommunstyrelsen

Ank 2026 -04- 2 2

Dnr... KS 129-2026/4

MÖTET ÖPPNADES AV ORDFÖRANDE SYLVIA LANDGREN

- DAGORDNINGEN UPPLÄSTES OCH GODKÄNDES
- TILL ORDFÖRANDE OCH SEKRETERARE FÖR MÖTET VALDES ORDINARIE
- TILL JUSTERARE VALDES IRIS WENNERSTRÖM OCH ROBERT ÖSTBERG
- MÖTET VAR UTLYST I LAGA ORDNING
- VERKSAMHETSBERÄTTELSEN UPPLÄSTES OCH GODKÄNDES
- VERKSAMHETSPLAN UPPLÄSTES OCH GODKÄNDES
- RESULTAT OCH BALANS RÄKNING GICKS IGENOM OCH GODKÄNDES
- REVISORERNAS BERÄTTELSE UPPLÄSTES OCH DE FÖRESLOG MÖTET ATT BEVILJA ANSVARSFRIHET FÖR STYRELSEN
- MÖTET BESLUTADE ATT GE STYRELSEN ANSVARSFRIHET FÖR 2025
- VAL AV STYRELSE: ORDFÖRANDE SYLVIA LANDGREN, KASSÖRER LENA MOO OCH ROBERT ÖSTBERG, SEKRETERARE KARL-ANDERS ANDERSSON, LEDAMÖTER GUNILLA FREDRIKSSON, IRIS WENNERSTRÖM, LENA FORSBERG, KARL-FREDRIK WESTLUND, BODIL JOHANSSON. ALLA OMVAL. AMANDA WENNERHOLM NYVAL.
- TILL REVISORER OMVALDES JOACIM BOOK OCH ANNA WENNERSTRÖM.
- VALBEREDNINGEN SVEN ENOCSSON OMVAL LINDA BOOK OMVAL.
- FIRMATECKNING VAR FÖR SIG FÅR TECKNAS AV LENA MOO, ROBERT ÖSTBERG OCH SYLVIA LANDGREN.
- INGA INLÄMNAD FÖRSLAG TILL ÅRSMÖTET.
- MÖTET AVSLUTADES AV ORDFÖRANDE OCH DET BJÖDS PÅ KAFFE OCH SMÖRGÅSTÅRTA.

VID PROTOKOLLET SEKRETERARE KARL-ANDERS ANDERSSON

Iris Wennerström
JUSTERARE IRIS WENNERSTRÖM

Robert Östberg
ROBERT ÖSTBERG

VERKSAMHETSPLAN 2026

ÅTORPS UTVECKLINGSGRUPP

Degerfors kommun
Kommunstyrelsen

Ank 2026 -04- 22

Dnr..... KS 129-2026/5

VANDRARHEMSVERKSAMHET HELA ÅRET

STYRELSEMÖTEN VARJE MÅNAD

STÄDDAGAR VÅR OCH HÖST

MÄLNING AV GAVELSPETSAR PÅ ALLA HUSEN

SE ÖVER PELARTEMPEL OCH INFARTSSKYLTARNA

BIBLIOTEK, GYM OCH VÄVSTUGA

SPORTLOVSAKTIVITETER I FEBRUARI

**VALBORGSFIRANDE TILLSAMMANS MED ÅIF OCH
HEMBYGDSFÖRENINGEN.**

ÅTORPSDAGEN I MAJ

FÖRTIDSRÖSTNING VALET I SEPTEMBER

JULSKYLTNING I DECEMBER

**DELA UT GODISPÅSAR VID JULAVSLUTNINGEN FÖRSKOLA OCH
SKOLAN(VI HÖR MED TOMTARNA).**

STYRELSEN ÅTORPS UTVECKLINGSGRUPP

SEKRETERARE KARL-ANDERS ANDERSSON

§ 74

Dnr 00141-2026

Ansökan om LONA-bidrag för Fasaskogen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att besluta att Degerfors kommun söker LONA-bidrag för Fasaskogen.

Sammanfattning av ärendet

Det finns möjlighet att ansöka om LONA-bidrag för friluftsleder. Bidraget finansierar 50 procent av projektkostnaden och kommunen bidrar med egen arbetstid.

Fasaskogen är ett välbesökt friluftsområde mellan kommunerna Degerfors, Karlskoga och Lekeberg. Det finns ett antal naturreservat och ett stigsystem både inom och utanför reservaten som binder samman dessa. Inom projektet ska Degerfors kommun se över stigsystemet och skyltningar då det upplevs som rörigt och svårt att hitta rätt. Vidare ska kartmaterial tas fram, undersökning av om vissa stigar behöver förbättras eller om ytterligare stigar behövs för att koppla ihop området mer ska genomföras samt att samordna möten för framtida skötseln av området. Finns pengar kvar i projektet kan dessa gå till nya skyltar.

Projektet beräknas kosta 150 000 kr. Arbetsinsatsen motsvarar cirka fyra veckor och kommer att genomföras av miljöstrategen samt resursutvecklingsenheten. Degerfors kommun ansöker om ett bidrag på 75 000 kr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2026-05-04

Skickas till

Miljöstrateg

Malin Björn, 0586-48299

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Fasaskogen

Förslag till beslut

Degerfors kommun söker LONA bidrag för Fasaskogen

Ärendet

Det finns möjlighet att ansöka om LONA-bidrag för friluftsleder. Bidraget finansierar 50 procent av projektkostnaden och kommunen bidrar med egen arbetstid.

Fasaskogen är ett välbesök friluftsområde mellan kommunerna Degerfors, Karlskoga och Lekeberg. Det finns ett antal naturreservat och ett stigsystem båda inom och utanför reservaten som binder samman dessa. Inom projektet ska Degerfors kommun se över stigsystemet och skyltningar då det upplevs som rörigt och svårt att hitta rätt. Vidare ska kartmaterial tas fram, undersöka om det behövs förbättra vissa stigar eller om ytterligare stigar behövs för att koppla ihop området lite mer samt att samordna med möten för framtida skötseln av området. Finns pengar kvar i projektet kan dessa gå till nya skyltar.

Projektet beräknas kosta 150 000 kr. Arbetsinsatsen motsvarar cirka fyra veckor och kommer att genomföras av miljöstrategen samt resursutvecklingsenheten. Degerfors kommun ansöker om ett bidrag på 75 000 kr.

Finansiering

Projektet finansieras genom LONA-bidrag samt kommunens egen arbetsinsats.

Malin Björn
Miljöstrateg

Beslut ska skickas till

Projekt

Utveckla Fasaskogen

Län och kommun

Örebro län, Degerfors

Kontaktinformation

Kommunens projektansvarige

Kommunens projektansvarige
Malin Björn
Postadress
Degerfors kommun
Telefon
0586-48299
E-post
malin.bjorn@degerfors.se
Organisationsnummer
212000-1934

Enhet/förvaltning
-
Postnr Postort
69380 Degerfors
Mobil
-
Postgiro/Bankgiro
5861-9370
Betalningsreferens
DD1030C

Övriga kontaktpersoner

Inga övriga kontaktpersoner.

Projektbeskrivning

Projektnummer	Status	Gott exempel	Projektets tema
260810816	Arbetsversion	Nej	Vandringsleder
Projektets startår	Projektstart	Projektslut	Nytt Projektslut
2026	2026-06-01	2027-12-31	-
Tätortsnära	Kmn diarienummer	Lst diarienummer	Projektet drivs av
Projektet är ej tätortsnära	-	-	-

Sammanfattning

Fasaskogen är ett välbesök friluftsområde mellan kommunerna Degerfors, Karlskoga och Lekeberg. Det finns ett antal naturreservat och stigar mellan naturreservaten. Inom projektet ska Degerfors kommun se över stigsystemet och skyltningar då det upplevs som rörigt och svårt att hitta rätt, Ta fram kartmaterial, Undersöka om det behövs förbättra vissa stigar eller om ytterligare stigar behövs för att koppla ihop området lite mer samt att samordna med möten för framtida skötseln av området. Finns pengar kvar i projektet kan dessa gå till nya skyltar.

Syfte

Fasaskogen är ett av kommunens finaste friluftsområde och området har stor potential att nyttjas ännu mer än vad som görs idag. Degerfors kommun vill satsa på Fasaskogen och locka fler besökare till platsen och ett första steg är att öka tillgängligheten

Syftet med projektet är att göra Fasaskogen mer tillgänglig, trygg och attraktiv för besökare. Genom att förbättra stigsystem, skyltning och kartmaterial ska det bli enklare att orientera sig i området, vilket kan öka användningen av friluftsområdet och bidra till bättre naturupplevelser. Projektet syftar även till att stärka områdets långsiktiga utveckling och bevarande genom ökad samverkan.

Bakgrund

Vid Rönningshyttan i Degerfors kommun hittar du porten till Fasaskogen, en vacker portal i trä som bjuder in dig till Fasaskogen.

Fasaskogen är ett område mellan Degerfors-, Karlskoga- och Lekebergs kommun. Området är kuperat och storblockigt vilket gjort att skogsmaskiner har svårt att ta sig fram och en fasa för skogshuggaren att arbeta i. Därför är stora delar av området orört och det finns en hög täthet av naturreservat.

Området ligger inom riksintresse för friluftsliv, Södra Kilsbergen.

Lokala aktörer

Dialogmöten kommer ske med Sveaskog, Naturskyddsföreningen, Karlskoga kommun och Lekebergs kommun

Projektets bidrag till miljö kvalitetsmålen och långsiktigt och varaktigt naturvårdsarbete i kommunen

Projektet går i linje med kommunens naturvårdsprogram.

Projektets långsiktiga effekter

Fasaskogen uppmärksammas och varumärket stärks vilket förhoppningsvis leder till ökat skydd och fler hittat ut till Fasaskogen.

Projektets stöd till olika samhällsintressen

I vilken omfattning stödjer projektet de globala hållbarhetsmålen?

Hållbarhetsmål 2030	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Ingen fattigdom	X		
Ingen hunger	X		
Hälsa och välbefinnande			X
God utbildning för alla	X		
Jämställdhet		X	
RentVattenOchSanitet	X		
HållbarEnergiFörAlla	X		
Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	X		
Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	X		
Minskad ojämlikhet	X		
Hållbara städer och samhällen		X	
Hållbar konsumtion och produktion	X		
Bekämpa klimatsförändringen	X		
Hav och marina resurser	X		
Ekosystem och biologisk mångfald		X	
Fredliga och inkluderande samhällen	X		

I vilken omfattning stödjer projektet genomförande av miljökvalitetsmålen?

Miljökvalitetsmål	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Begränsad klimatpåverkan	X		
Frisk luft		X	
Försurning	X		
Giftfritt	X		
Ozonskikt	X		
Strålning	X		
Övergödning	X		
Sötvatten	X		
Grundvatten	X		
Kust och hav	X		
Våtmark	X		
Skog		X	
Odlingslandskap	X		
Fjäll	X		
Bebyggelse	X		
Djur och växter		X	

Politikområden

- Turism (25 %) På sikt kan Fasaskogen även locka turister.
- Friluftsliv (75 %) Ett första steg i utvecklingen av Fasaskogen är att fokusera på utflyktsmål för närboende.

Åtgärder och kostnader i projektet

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
1		2026-06-01	2027-12-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
150 000 kr	75 000 kr	-	
Åtgärdskategori			
04 - Vård och förvaltning av områden, naturtyper eller bestånd av arter som bedöms värdefulla från naturvårdssynpunkt, inklusive åtgärder som syftar till att främja friluftsliv och liknande nyttjande av naturområden			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
27 - Vandringsled/stig		1	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
02 - Frisk luft	04 - Skog	09 - Generell organismtyp	03 - Människa/Friluftsliv
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
4 - Tillgång till natur för friluftsliv		03 - Friluftsliv – rekreation - hälsa	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Se över stigsystemet med skyltningar och undersöka vilka stigar som funkar bra och mindre bra. Ta fram kartmaterial. Samordna med möten för framtida skötseln av området.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Dialog om framtida skötsel ingår i projektet.

Summering åtgärder

Åtgärdsnummer	Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete
1	150 000 kr	75 000 kr	-
Summa	150 000 kr	75 000 kr	0 kr

Önskad utbetalningstakt

År	Belopp
2026	50 000 kr
2027	25 000 kr
2028	0 kr

Omfattar ansökan åtgärder för vilka stöd söks eller beviljats enligt annan författning?

Nej

Finansiering

Typ av finansiär		Namn/Kommun		Intyg bilaga
Kommun		Degerfors		1
Period från			Period till	
2026-06-01			2027-12-31	
År	Kontanta medel	Egen arbetsinsats inkl LKP		Värde av ideellt arbete
2026	-	25 000 kr		-
2027	-	50 000 kr		-
Totalt	0 kr	75 000 kr		0 kr

Totalt belopp från samtliga finansiärer

Kontanta medel	Egen arbetsinsats inkl LKP	Värde av ideellt arbete
0 kr	75 000 kr	0 kr

Bilagor

Ingen information.

Underskrift och Godkännande av Projekt 260810816

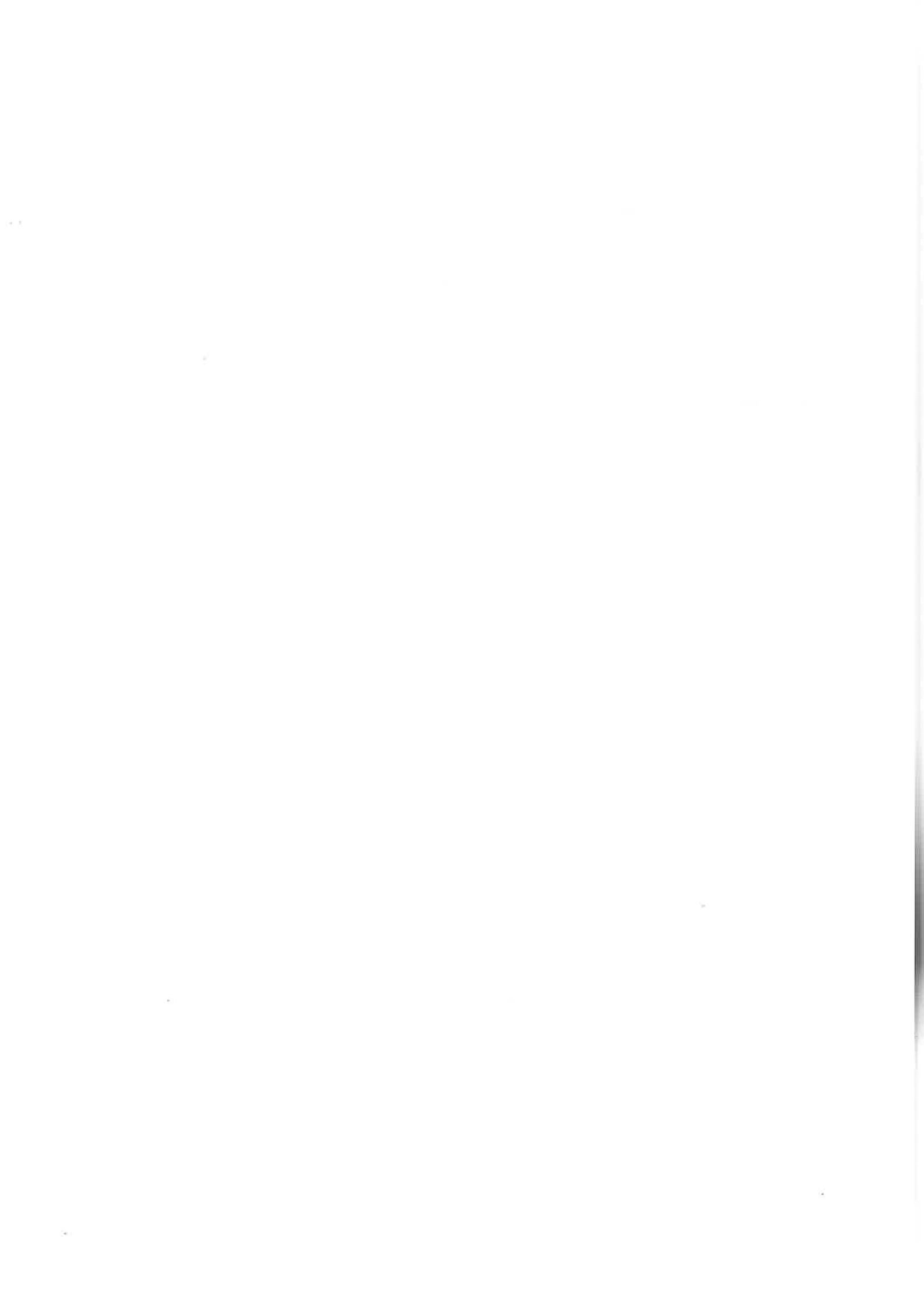
_____	_____
Datum	Underskrift av behörig firmatecknare

_____

Namnförtydligande

För _____ Kommun

Överförmyndarnämnden

§ 18

ÖFN/2026:6

Årsberättelse ÖFN till Degerfors kommun 2025

Beslut

Östra Värmlands överförmyndarnämnd godkänner verksamhetsberättelsen till Degerfors kommun för år 2025.

Sammanfattning

Degerfors kommun har begärt att Östra Värmlands överförmyndarnämnd ska skicka en verksamhetsberättelse som tas in i årsredovisningen för Degerfors kommun.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 260305

Verksamhetsberättelse till Degerfors kommun för 2025 260305

Överförmyndarnämnden

Degerfors kommun
Kommunstyrelsen
Ank 2026-05-20
Dnr KS 70-2026/11

§ 35 ÖFN/2026:7

Svar på begäran om förklaring

Beslut

Östra Värmlands överförmyndarnämnd godkänner bilagt svar på begäran om förklaring till medlemskommunernas fullmäktigepresidium.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunrevisionen Kristinehamns kommun riktar i revisionsberättelsen 2025 anmärkning mot Östra Värmlands överförmyndarnämnd.

Med anledning av detta begär fullmäktiges presidium i Kristinehamn in förklaring från nämnden. Fullmäktiges presidium önskar att Östra Värmlands överförmyndarnämnd bemöter den kritik som riktas mot dem och inkommer med en förklaring till samtliga medlemskommuners fullmäktigespresidier senast den 19 maj 2026.

Östra Värmlands överförmyndarnämnd beslutade på sitt sammanträde i april 2026 att svaret bereds av förvaltningen genom att ledamöter och ersättare delger enhetschef sina yttranden. Dessa sammanställs sedan tillsammans med förvaltningens yttrande och föredras för beslut vid sammanträdet den 19 maj 2026.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse 2025 Kristinehamns kommun

E-post Skrivelse från kommunrevisionen med anledning av anmärkning mot Östra Värmlands överförmyndarnämnd.

Begäran om förklaring med anledning av riktad anmärkning mot Östra Värmlands överförmyndarnämnd

Tjänsteskrivelse 2026-05-10

Nämndens behandling

Eva Närvä Eickenrodt (M) deltar inte i beslutet och lämnar följande protokollsanteckning:

”Jag motiverar mitt ställningstagande med en protokollsanteckning.

Jag delar revisionens övergripande slutsatser i de delar som avser brister i styrning och kontroll samt nämndens rutiner för planering och uppföljning av verksamhet vad gäller mål och indikatorer för verksamheten? liksom nämndens systematiska arbete med intern kontroll avseende riskbedömningar/risk- och väsentlighetsanalyser”.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kristinehamns
kommun

Protokoll
Sammanträdesdatum
2026-05-19

3(3)

Överförmyndarnämnden

Linda Brunzell (M) meddelar att hon inte heller deltar i beslutet och att hon ställer sig bakom Eva Närvä Eickenrodts (M) protokollsanteckning.

Nämnden beslutar sedan enligt förslag till beslut samt att paragrafen justeras omedelbart.

Skickas till

Kommunfullmäktiges presidium i:

Kristinehamns kommun

Karlskoga kommun

Degerfors kommun

Filipstads kommun

Storfors kommun

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunledningsförvaltningen

Svar på begäran om förklaring med anledning av anmärkning riktad mot Östra Värmlands överförmyndarnämnd

Svaret nedan redovisar vad som anförts av nämndens ordförande Inga-Lill Röhr (S), ordinarie ledamoten för Filipstads kommun Eva Närvä-Eickenrodt (M) och ersättaren från Karlskoga kommun Britt-Marie Karlsson (S). Förvaltningens yttrande genom enhetschef Christian Eriksson redovisas sist.

Inga-Lill Röhr:

Hela nuvarande mandatperiod har präglats av en djup förtroendeproblematik. Från första nämndsammanträdet gjordes det besvärligt för de tjänstemän som var närvarande. Flera av nämndens ledamöter och ersättare tog till toner som inte är brukliga vid ett nämndsammanträde.

Flera tjänstepersoner blev sjukskrivna efter nämndsammanträdet. Dåvarande enhetschef, undertecknad och HR ordnade ett möte med kommundirektören. Flertalet möten följde och vi tog kontakt med olika företrädare för Karlskoga kommun, kommunfullmäktige och partiföreträdare.

Vi kallade tjänstepersoner och nämndens ledamöter och ersättare till en utbildning benämnd ”Samspelet mellan politiker och tjänstepersoner”, under två halvdagar. SKR kontaktades och nämndens ledamöter och ersättare utbildades i Överförmyndarens roll, varför finns överförmyndaren och myndighet och tjänsteuppdraget.

Parallellt med attackerna på tjänstemännen kom ett specifikt ärende som tog mycket tid och mycket kraft på förvaltningen. Nämndens ledamöter, ersättare och tjänstepersoner kände en oro över vad som skulle hända. Reportagen i Uppdrag Granskning hade också en del i det spel som fortsatte. Jag som ordförande vägrade svara på frågor från TV och radio och hånades för det i massmedia, via mejl och genom brev. Jag har dock hållit fast vid att jag inte lämnar kommentarer. Det har visat sig vara rätt väg att gå.

En extern utredning tillsattes efter att förvaltningen lämnat in tillbud till HR-avdelningen i Kristinehamns kommun. Alla tjänstepersoner, enhetschef, kommunjurist, sekreterare, nämndens ledamöter och ersättare blev alla intervjuade. I utredningen framkom tydligt två fall av konstaterad kränkande

särbehandling men också andra allvarliga situationer vilka dock inte nådde upp till rekvisiten för kränkande särbehandling. Det fanns allvarliga brister i rollfördelning mellan nämnd och förvaltning, i samspelet och i kommunikationen.

Rapporten som lämnades av representant från utredningen togs inte på allvar och ifrågasattes av den som utpekats när den presenterades för samverkande kommuner, nämndens ledamöter och tjänstepersoner. I och med att ingen förändring har skett, i synsätt på frågan och den uppenbara problematik som rapporten påvisar med hänvisning till allvarlig fara för arbetstagares hälsa, så kan detta leda till att skyddsombudet fattar beslut om arbetstopp och att verksamheten eller delar av den ska avbrytas med stöd av 6 kap.7 § arbetsmiljölagen intill dess att Arbetsmiljöverket tagit ställning i frågan.

I nämnden som är en myndighetsnämnd är politikerrollen och myndighetsutövningen strikt separerade för att säkerställa rättssäkerhet. Politisk ideologi ska inte prägla myndighetsutövningen. Våra nämndsammanträden ser tyvärr fortfarande ut på samma sätt med en fortsatt osund kultur, jargong och förtroendebrist gentemot tjänstepersonernas hantering av ärenden. Trots alla insatser och åtgärder fortsätter förtroendet att brista och det osunda tonläget finns kvar på våra nämndsammanträden.

Eva Närvä-Eickenrodt:

Det i Uppdrag granskning uppmärksammade så kallade "Therese fallet" har under lång tid inneburit stora påfrestningar för politiker och tjänstepersoner, både i form av mycket hög arbetsbelastning och påfrestande kontakter från journalister allmänhet; detta har i sin tur bidragit negativt till den redan ansträngda arbetsmiljön.

Förvaltningens hantering av brister i arbetsmiljön, inklusive kränkande särbehandling, har bidragit till att politiker, av rädsla för att uppfattas som kränkande, blivit osäkra och i många fall mindre aktiva. Hälften av nämndens ledamöter och ersättare har avgått under året.

Sammantaget har ovanstående bidragit menligt till nämndens arbete, särskilt när det gäller nämndens arbete med styrning och kontroll.

Nämnden bör avsätta tid för att gemensamt med tjänstepersoner arbeta med nämndens styrdokument.

Nämndens ansvar för arbetsmiljö bör också innefatta att nämnden tidigt görs delaktig, så långt möjligt är, i de konkreta problem som uppkommit.

Britt-Marie Karlsson:

Som ersättare i Överförmyndarnämnden vill jag lämna några synpunkter på revisionsrapporten för år 2025. Jag har varit med i nämnden sedan 2015, första mandatperioden som vice ordförande och sedan 2019 som ersättare. Av familjeskäl har jag inte deltagit så flitigt under 2025 och har därför inte följt verksamheten som tidigare.

Tonläget i nämnden har varit påfrestande liksom det bristande förtroendet mellan delar av nämnden och förvaltningen. Det enskilda ärendet i Degerfors med den kraftiga mediebevakningen har också bidragit till en anspänning för tjänstepersonerna i förvaltningen och för nämndens ledamöter.

Enhetschef Christian Eriksson:

För förvaltningens del anförs att det finns kvarstående problem vad avser bemötande vilket menligt inverkar på samspelet mellan nämnd och förvaltning. Det handlar bl.a. om oförsämd ton i mejl, nedlåtande minspel och tilltal under sammanträden mm. Förvaltningen framhåller dock att detta absolut inte är representativt för nämnden som helhet men är något som i högsta grad stör samarbetet.

De arbetsmöten som skulle ha hållits för att ta fram verksamhets- och internkontrollplan med tillhörande riskbedömning har ställts in. Ordförande har bland annat hänvisat till det dåliga arbetsklimatet i nämnden där arbetsmöten tillsammans med förvaltningen inte ansetts vara genomförbara. Med anledning av det dåliga klimatet så föredrar enhetschef, som arbetsmiljöansvarig för handläggarna, ärendena själv i nämnden i syfte att undvika eventuellt skyddstopp för verksamheten.

Den utredning avseende kränkande särbehandling och dåligt bemötande i övrigt som genomförts accepteras inte av den person som utpekats, vilken avböjt möten med ordförande och HR-chef i frågan, och då finns heller inga förutsättningar att komma vidare i den delen och risk för att samma situationer upprepas föreligger därmed alltjämt. Det är dock viktigt att framhålla att detta inte handlar om endast en enskild eller händelser tillbaka i tiden. Det är ett pågående problem med dåligt bemötande.

Det som framförts i revisionsrapporten i övrigt har omhändertagits i årets verksamhets- och internkontrollplan men härvid kan kommentar lämnas på det som anförts av revisionen att kontroll av ställföreträdare, stöd och utbildning till ställföreträdare samt kontroll av årsräkningar har uppvisat brister.

Vad avser kontroll av ställföreträdare så har revisionen påpekat att det i Länsstyrelsens nationella riktlinjer finns ett råd om att göra lämplighetskontroll årligen på samtliga ställföreträdare. Det är dock inget som är styrande. Det anges endast i riktlinjen att det "som ett förslag" kan ske årligen. Att inte göra årliga lämplighetskontroller på ställföreträdare, även utan aktiva uppdrag, kan därför inte anses som en särskilt allvarlig brist. Länsstyrelsen som tillsynsmyndighet har heller inte anmärkt på lämplighetskontrollen.

På vilket sätt kontrollen av årsräkningar skulle uppvisa brister preciseras inte närmare och nämnden har inte heller i den delen, trots årliga inspektioner där kontroll av akter också innefattar kontroll av årsräkningar, fått anmärkning eller påpekande på detta från Länsstyrelsen. Det som framgår i själva revisionsrapporten är ju inte att kontrollen i sig skulle uppvisa brister utan

rapporten anger att: "...det finns rutiner för årsräkningar som vi bedömer är ett ändamålsenligt stöd för handläggarnas granskning och kontroll. Däremot konstaterar vi att det saknas riktlinjer som riktar sig mot ställföreträdare som anger hur årsräkningen ska fyllas i. Granskningen visar att det ofta förekommer felaktiga uppgifter i årsräkningar. Vi bedömer därför att nämnden bör säkerställa att ställföreträdare förses med tillräcklig information och utbildning för upprättande av årsräkningar."

Så vitt gäller stöd och utbildning till ställföreträdare att upprätta årsräkningar så erbjuds två utbildningstillfällen varje år, det finns en instruktionsfilm på hemsidan och instruktioner skickas ut tillsammans med årsräkningarna till ställföreträdarna. Detta är helt i linje med vad som erbjuds av andra överförmyndarverksamheter i landet.

Avseende övrig utbildning till ställföreträdare så införs från den 1 juli 2026 lagändringar på överförmyndarområdet där samtliga ställföreträdare måste genomgå en nationellt standardiserad utbildning senast intill december 2028 med tillkommande uppföljningsutbildning. Detta sker genom Myndigheten för Föräldrarätt och Föräldraskapsstöd vilken därtill har till uppdrag att från den 1 juli 2026 tillhandahålla nationellt stödmaterial i överförmyndarfrågor. Det planeras därför inte för att skapa ett eget utbildningsmaterial eller paket fram till dess.

Överförmyndarnämnden

Årsberättelse 2025

Godkänd ÖFN § 10, den 17 februari 2026

ÖSTRA VÄRMLANDS ÖVERFÖRMYNDARNÄMND

Ordförande: Inga-Lill Röhr

Förvaltningschef: Ann-Sofie Vennerstrand

Enhetschef: Christian Eriksson

Överförmyndarnämndens uppdrag

Östra Värmlands överförmyndarnämnd med kommunerna Kristinehamn, Degerfors, Filipstad, Karlskoga och Storfors ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunerna bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt de övriga författningarna som reglerar frågor knutna till verksamheten.

Överförmyndarnämndens tillsyn av legala och förordnade ställföreträdare i samhället ska tillgodose kommuninvånarnas behov av rättssäkerhet och service. Överförmyndarnämndens tillsyn ska ge skydd mot rättsförluster för personer som inte själva kan tillvarata sina rättigheter. I överförmyndarnämndens uppdrag ingår att rekrytera och utbilda ställföreträdare.

Länsstyrelsen har tillsyn över nämndens verksamhet.

Östra Värmlands överförmyndarnämnds verksamhetsmål

Inledning

I nämndens årsberättelse görs en samlad bedömning av i vilken grad nämndens mål är uppfyllda. Bedömningen baseras på en analys utifrån indikatorernas resultat och utveckling samt det arbete nämnden bedrivit för att bidra till ökad måluppfyllelse. Nämndens måluppfyllelse visualiseras med färgerna grönt, gult och rött.

Nämndens måluppfyllelse:

Måluppfyllelsen bedöms som god

Måluppfyllelse bedöms som relativt god

Måluppfyllelsen bedöms som mindre bra

Viktiga händelser under året

Under året har enheten genomfört rekrytering av ny medarbetare som är på plats från januari 2026. Enheten har också driftsatt en skanningsrobot som sparar både porto och tid för posthantering. Vidare har modulen e Wärna Go börjat implementeras vilket på sikt kommer möjliggöra för ställföreträdare att lämna årsräkning digitalt.

Målnråde	Personal

Nämndmål	Måluppfyllelse
Trygg, säker och hälsosam arbetsgivare som klarar kompetensförsörjningen	

Indikator	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde
Sjukfrånvaro, total (%)	9,06 %	1,03 %	Minska
Sjukfrånvaro, 1-14 dagar (%)	4,10 %	1,50 %	Minska
Sjukfrånvaro, mer än 59 dagar (%)	3,50 %	1,11%	Minska
Antalet anmälda tillbud	1	0	Öka
Antalet anmälda arbetsskador	0	0	Behålla
Andel hanterade händelser (tillbud och arbetsskador)	100 %	100 %	Behålla
Resultat OSA-undersökning (beräknat på genomsnittligt värde på nio delområden)	78,7 %	Utgår – se nedan	
Resultat medarbetarenkät (beräknat på genomsnittligt värde på åtta delområden)	68	64,6	Öka
Andel avgångar (egen uppsägning, ej pension) av totalt antal tillsvidareanställda	3 av 8	0 av 8	Behålla
Andel genomförda aktiviteter utifrån årsplanering av arbetsmiljöarbetet (%)	100 %	100 %	Behålla

Kommentar: OSA och Medarbetarenkät hanteras från 2025 samlat i Medarbetarenkäten. Värdet är ett snitt av 8 delområden.

Målnråde	Varumärke – Goda interna och externa relationer

Nämndmål	Måluppfyllelse
Överförmyndarnämndens arbete ska präglas av gott bemötande, tillgänglighet samt korrekt information.	

Indikator	Nuläge	Målvärde
Två gånger per år inom samverkansområdet delta vid lokala aktiviteter och arrangemang som är lämpliga ut verksamhetssynpunkt	9	Behålla
Våra ställföreträdare är nöjda med vår tillgänglighet, se nedan	90%	Behålla/öka
Våra ställföreträdare är nöjda med vårt bemötande, se nedan	90%	Behålla/öka
Huvudmännen är nöjda med sin ställföreträdarens utförande av uppdraget	Se nedan	

Kommentar:

Handläggare och politiker har medverkat vid länsträffar, nätverksmöten, FSÖ:s studiedagar och julmingel för ställföreträdare.

Vad avser ställföreträdarens nöjdhet med tillgänglighet och bemötande så bygger siffrorna på en enkät med 210 svarande, 177 svarande på nöjdhet/tillgänglighet, endast 6 personer lämnade en förklaring där nästan alla svar kunde härledas till sena och låga arvoden. Ett par svar gäller telefontider.

Avseende huvudmännens nöjdhet med sin ställföreträdarens utförande av uppdraget ska den mätningen baseras på antal klagomål. Detta har inte varit möjligt att mäta under 2025 men kommer vara möjligt under 2026 då diarieföringsrutinerna ändrats under 2025 för detta ändamål.

Målområde Digitalisering – Tänka och göra nytt för att skapa nytta	
Nämndmål	Måluppfyllelse
Digital transformation	

Indikator	Nuläge	Målvärde
Andel av ärenden (externt) där det finns e-tjänster som genomförs digitalt	13	Öka
Antal nya processer/arbetsmoment som inte längre kräver någon, eller mindre handpåläggning.	2	Öka

Kommentar till måluppfyllelse: Under 2025 så har en rad nya e-tjänster kunnat driftsättas. En skanningsrobot har också automatiserat delar av skanning och utskick av brev. Förberedelser har börjat för digitalisering av arkivet.

Målområde Hög rättssäkerhet	
Nämndmål	Måluppfyllelse
Överförmyndarnämndens arbete ska tillgodose kommuninvånarnas behov av rättssäkerhet och service.	

Indikator	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde

1a. Nya gode män och förvaltare som genomgått utbildning med godkänt resultat.	100%	100%	Behålla
2a. Gode män och förvaltare ska genomgå lämplighetskontroll i samband med nytt uppdrag om kontroll inte skett de senaste 12 månaderna	100%	100%	Behålla
2b. Gode män och förvaltare ska genomgå lämplighetskontroll minst vart tredje år.	100%	100%	Behålla
3. Andel nämndledamöter som varit delaktiga i en kompetensutvecklande insats	100%	100%	100 %
4. Andel tjänstepersoner som varit delaktiga i en kompetensutvecklande insats	100%	100%	100 %

Kommentar: Samtliga handläggare har under senhösten 2025 noga följt de aviserade lagändringar (sedermera beslutade att gälla från den 1 juli 2026) som finns på området. SKR har här erbjudit flertalet föreläsningar som handläggarna deltagit vid både digitalt och fysiskt. Här har även politiker deltagit.

Målområde	Ekonomi

Nämndmål	Måluppfyllelse
God kontroll och planering gällande ekonomin.	

Indikator	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde
1. Rapportering på nämndens sammanträden under året, inklusive årsberättelse och delårsrapport, med avvikelser i procent i egen kolumn	3	3	3 gånger
Nämndens kostnader per ärende ska inte öka med mer än 4% per år		6,2%	Procentuell ökning av faktiska OH-kostnader för året samt årets budgeterade lönekostnader + 4%

Kommentar till måluppfyllelse

Kostnaden ökade då antalet ärenden som kostnaden ska beräknas på minskade med 29 stycken från året innan. Antalet ärenden går dock inte att påverka.

Årets ekonomiska resultat

(tkr)	Utfall 2024	Utfall 2025	Årsbudget 2025	Årets avvikelse
Intäkter	6 960	7 814	7 842	-27
Kostnader	6 960	7 651	7 842	191
<i>varav personal</i>	5 776	5 813	6 351	538
<i>varav kapitaltjänst</i>	0	0	0	0
<i>varav RUR medel</i>	0	0	0	0
Nettokostnad	0	164	0	164
Resultat för perioden	0	0	0	0
Varav RUR medel	0	0	0	0
Resultat för perioden inkl. hänsyn tagen för RUR- projekt	0	0	0	0
<u>Nettokostnad per verksamhetsområde:</u>				
Nämnd	52	477	220	-257
Kansli	6 908	7 338	7 622	284
TOTALT	6 960	7 815	7 842	164

Kommentar till årets ekonomiska resultat

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott på 164 624 kronor, vilket fördelas till de ingående kommunerna, som motsvarar en nettoförbrukning på 98 % i förhållande till årsbudgeten.

Överskottet beror dels på lägre personalkostnader, till följd av att PO-nivån vid budgeteringen antogs uppgå till 45,47 procent, medan den faktiska nivån uppgår till 39,97 procent.

Under året har utredningskostnader om cirka 430 tkr tillkommit och belastat nämndens verksamhet, vilket medför ett underskott för nämndens VHT om 257 tkr. Trots detta redovisas ett överskott för nämnden totalt.

Årets investeringar

	Utfall 2025	Årsbudget 2025	Årets Avvikelse
(tusentals kronor)			
Grundram investering (inventarier)	0	0	0
TOTALT	0	0	0

Kommentar till årets investeringar

Inga investeringar har gjorts under året.

Framtiden

Från den 1 juli 2026 så kommer flera viktiga lagändringar att träda i kraft på överförmyndarområdet. Det handlar bl.a. om att ta över uppgifter från tingsrätterna men också många andra materiella förändringar. Detta kommer kräva stort fokus under 2026.

Överförmyndarenheten kommer vidare under 2026 jobba för att genomföra digitalisering av arkivet och därmed skapa förutsättning för en mer eller mindre helt digital handläggning.

Enheten kommer därutöver behöva arbeta för att ändra arbetssätt för rekryteringsarbetet för att långsiktigt kunna säkerställa tillgången på ställföreträdare.

Slutligen behöver enheten också utveckla nya metoder för granskning i syfte att motverka ekonomiska oegentligheter.

Förslag på förändring politisk organisation inför mandatperioden 2027 från S och V

I bolagen föreslår vi att det ska vara 7 ledamöter i respektive styrelse och inga suppleanter.

Efter diskussioner och råd från PVC så föreslår vi att om man blir vald till att sitta i en bolagsstyrelse så ska man inte bli vald till att sitta i KS. Det vi ser under innevarande mandatperiod så har man svårt att ha rätt hatt på sig. Det försvårar KS uppsiktsplikt därför ska man inte ha uppdrag i något bolag. Vad gäller moderbolaget har vi haft samma problem där att man sitter i något av våra bolag och har svårt med att ha rätt hatt på sig. Därför föreslår vi att KSAU blir moderbolagets styrelse.

- Insynsplatser tas bort
- Gruppledararvodet tas bort
- Ett oppositionsråd på 0,5ssg alltså blir det en besparing på 0,3ssg. Vi går från två oppositionsråd till ett.
- De stora nämnderna KS, SN och KUN går från 11 ledamöter till 9 ledamöter.
- KF minskas från 31 ledamöter till 25 ledamöter.

Från: Peter Nyström
Skickat: den 22 maj 2026 06:29
Till: Anna Bergqvist Livengård
Ämne: Sv: Ärende till KS

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Vi föreslår att beslut om utredning avvaktas till efter valet.

Mvh
Peter Nyström

Från: Anna Bergqvist Livengård <Anna.BergqvistLivengard@degerfors.se>
Skickat: den 20 maj 2026 17:01
Till: Anita Bolin-Neuman <Anita.Bolin-Neuman@degerfors.se>; Ann Alvenfors <Ann.Alvenfors@degerfors.se>; Anna Nordqvist <anna.nordqvist@degerfors.se>; Anneli Mylly <Anneli.Mylly@degerfors.se>; Annelie Svingdal <Annelie.Svingdal@degerfors.se>; Birgitta Höijer <Birgitta.Hoijer@degerfors.se>; Cathrine Lindgren <Cathrine.Lindgren@degerfors.se>; Gert-Owe Thörnros <Gert-Owe.Thornros@degerfors.se>; Ingela Sundberg <Ingela.Sundberg@degerfors.se>; Jan Johansson <Jan.Johansson@degerfors.se>; Johanna Ghattas <Johanna.Ghattas@degerfors.se>; Johanna Svärd <Johanna.Svard@degerfors.se>; Juhani Sihvo <Juhani.Sihvo@degerfors.se>; Leif Erixon <Leif.Erixon@degerfors.se>; Lina Gustavsson <Lina.Gustavsson@degerfors.se>; Marianne Högberg <Marianne.Hogberg@degerfors.se>; Palle Hansen <Palle.Hansen@degerfors.se>; Peter Nyström <Peter.Nystrom@degerfors.se>; Peter Pedersen <Peter.Pedersen@degerfors.se>; Robert Östberg <Robert.Ostberg@degerfors.se>; Tomas Ågren <Tomas.Agren@degerfors.se>; Torbjörn Holm <Torbjorn.Holm@degerfors.se>; Örjan Samuelsson <Orjan.Samuelsson@degerfors.se>
Ämne: Ärende till KS

Hej!
På KS den 2 juni kommer ett ärende utifrån uppdraget att utreda kostnaden för den politiska verksamheten upp. För att få med era eventuella förslag i utskicket av handlingar så behöver de vara kansliet tillhanda senast 28 maj.

Vänligen

Anna Bergqvist Livengård
Tf Kanslichef/Kommunsekreterare
2. Kansliavdelningen
Degerfors kommun, 693 80 Degerfors
Tel: 0586-481 85
E-post: anna.bergqvistlivengard@degerfors.se
Internet: www.degerfors.se

DEGERFORS
KOMMUN

2026-05-28

Kostnaderna för den politiska verksamheten bör anpassas till minskat invånarantal

---

Bakgrund

Degerfors kommun har minskat i antal invånare under en lång tid och minskar fortfarande - i likhet med en majoritet av landets landsbygdskommuner. Detta innebär en minskning av kommunens intäkter. En kommun i vår nuvarande storlek måste ha minst 21 kommunfullmäktigeledamöter. Vi har idag 31 kommunfullmäktigeledamöter vilket var det antal vi tidigare minst behövde ha. Underlaget från kommunstyrelseförvaltningen visar att vår kommun i jämförelse med andra minskande kommuner ligger högt i mängd rådstid.

Motivering

I Miljöpartiet har vi diskuterat hur det påverkar demokratiutvecklingen i kommunen att minska på andel ledamöter i kommunfullmäktige, nämnder samt minska på rådstiden. Vår bedömning är att det inte påverkar demokratin eller återväxten av fritidspolitiker.

Det finns fördelar och nackdelar med att vara en mindre kommun. För att fördelarna ska bli så många som möjligt och för att kommunens ekonomi ska hållas i balans är det viktigt att hela tiden anpassa kostymen på kommunens verksamheter till kommunens storlek. Vi anser att det är viktigt att även den politiska verksamheten anpassas till invånarantalet.

Miljöpartiet de Gröna i Degerfors förslår därför att

- Antalet kommunfullmäktigeledamöter fastslås till 25 personer
- Antalet ledamöter i Socialnämnden och Kultur- och utbildningsförvaltningen minskas till 9 ordinarie och 9 ersättare per nämnd.
- Rådstiden minskas med 50% och att den största delen av tiden tas från oppositionsrådstiden.

Genom Johanna Ghattas för Miljöpartiet de Gröna i Degerfors

§ 63

Dnr 00064-2024

Detaljplan för del av Agen 21:13 mfl - antagande

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsen arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen respektive kommunfullmäktige att besluta att:

1. Granskningsutlåtandet och antagandehandlingarna godkänns.
2. Detaljplan för del av Agen 21:13 m fl (Pekås) antas.

Sammanfattning av ärendet

Samråd om förslag till detaljplan för del av Agen 21:13 m fl har ägt rum 27 november – 23 december 2025. Efter vissa kompletteringar och revideringar har förslaget hållits tillgängligt för granskning 27 februari – 24 mars 2026. Inkomna yttranden har sammanställts och kommenterats i ett granskningsutlåtande. Endast några mindre kompletteringar har gjorts inför antagandet. Detaljplanen handläggs med utökat förfarande enligt 5 kap. § 7 plan- och bygglagen och kommunfullmäktige beslutar om antagande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen 2026-04-27

Granskningsutlåtande 2026-04-27

Plankarta 2026-04-13

Planbeskrivning 2026-04-13

Skickas till

Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen

Susanna Weiberg, 0586-481 59
susanna.weiberg@degerfors.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Detaljplan för del av Agen 21:13 m fl (Pekås) - antagande

Förslag till beslut (kf beslutar)

1. Granskningsutlåtandet och antagandehandlingarna godkänns.
2. Detaljplan för del av Agen 21:13 m fl (Pekås) antas.

Sammanfattning av ärendet

Samråd om förslag till detaljplan för del av Agen 21:13 m fl har ägt rum 27 november – 23 december 2025. Efter vissa kompletteringar och revideringar har förslaget hållits tillgängligt för granskning 27 februari – 24 mars 2026. Inkomna yttranden har sammanställts och kommenterats i ett granskningsutlåtande. Endast några mindre kompletteringar har gjorts inför antagandet. Detaljplanen handläggs med utökat förfarande enligt 5 kap. § 7 plan- och bygglagen och kommunfullmäktige beslutar om antagande.

Ärendet

Planområdet ligger vid Skolgatan drygt 600 m norr om Medborgarplatsen i Degerfors centrum. Området består av nästan hela fastigheten Agen 21:13 samt mycket begränsade delar av fastigheterna Agen 1:1, 22:4 och 22:3.

Planförslaget syftar till att möjliggöra nybyggnad av dagligvarubutik samt möjliggöra förbindelse för gång- och cykeltrafikanter. Coop Värmland vill uppföra en ny butik för Pekås som idag finns i en lokal strax norr om planområdet.

Förslaget strider mot inriktningen i översiktsplanen som anger att fokus ska ligga på att koncentrera den befintliga och tillkommande handeln i centrum. Generellt gäller att detaljplanering bör ha stöd i översiktsplanen då denna är antagen efter en demokratisk process. Ett avsteg från översiktsplanens inriktning kan vara möjligt men måste motiveras. Motivering finns i planbeskrivningen.

Efter granskningen har förslaget kompletterats med höjdbegränsning för fibernätsstation, uppgift om närliggande bensinstation samt förtydligande om upphävande av tomtindelning.

Samtliga inkomna yttranden tillsammans med kommunens kommentarer redovisas i granskningsutlåtandet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2025-11-18 § 139 att det detaljplanen kommer att medge inte bedöms medföra betydande miljöpåverkan och att en miljöbedömning enligt PBL 4 kap § 34 därför inte ska upprättas.

Finansiering

Planavtal har tecknats mellan kommunen, miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen, och Coop Värmland som innebär att Coop Värmland anlitar konsulter för att genomföra nödvändiga utredningar och upprätta plankarta och planbeskrivning. Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen tar fram fastighetsförteckning, sköter samråds- och granskningsprocesserna samt övrig planadministration. När avtalet fullgjorts får inte planavgift enligt ordinarie plan- och bygglovstaxa tas ut i samband med bygglovsansökningar inom detaljplaneområdet.

Konsekvensbeskrivning

Ett beslut om antagande av detaljplan bedöms inte innebära negativa konsekvenser enligt checklistan för mångfald. I planbeskrivningen redovisas planens konsekvenser vid ett genomförande.

Bedömning

Plan- och bygglagens bestämmelser om processen för att ta fram en detaljplan innebär att antagande kan ske när granskningen är genomförd. Eftersom planförslaget strider mot översiktsplanens riktlinjer är det kommunfullmäktige som ska besluta om antagande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen 2026-04-27

Granskningsutlåtande 2026-04-27

Plankarta 2026-04-13

Planbeskrivning 2026-04-13

Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen

Susanna Weiberg, stadsarkitekt

Beslut ska skickas till

Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen

Susanna Weiberg, 0586-481 59
susanna.weiberg@degerfors.se

Detaljplan för del av Agen 21:13 m fl (Pekås)

Granskning har ägt rum 27 februari – 24 mars 2026. Underrättelse om granskning har funnits på kommunens digitala anslagstavla och hemsida. Underrättelsen har även skickats till fastighetsägare, myndigheter, förvaltningar och övriga berörda. Planhandlingarna har funnits på kommunens hemsida och på biblioteket i Degerfors. Nedan redovisas och kommenteras inkomna yttranden.

Statliga

Länsstyrelsen

(Bilaga 1)

Länsstyrelsen har inget att tillägga i fråga om hur planförslaget tillgodoser statliga eller andra allmänna intressen och bedömer, med hänsyn till prövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas.

Länsstyrelsen anser att information om närliggande bensinstation bör redovisas i planbeskrivningen.

På plankartan saknas det en höjdbestämmelse för användningsområdet E₁ – fibernätsstation.

Kommentarer

Planbeskrivningen och plankartan kompletteras enligt yttrandet.

Lantmäteriet

(Bilaga 2)

Lantmäteriet har inga synpunkter på de aktuella planhandlingarna.

Kommentar

I parallellt ärende ”Ändring av detaljplan för Agen 21:15 och 21:16” har Lantmäteriet önskat ett förtydligande om att när båda planerna vunnit laga kraft upphävs tomtindelningen 18-DEG-359 i sin helhet. Detta förtydligande införs även i denna planbeskrivning.

Trafikverket

(Bilaga 3)

Trafikverket har inget att erinra mot planförslaget.

Kommunala

Bergslagens räddningstjänst

(Bilaga 4)

Bergslagens räddningstjänst har inget att erinra om i ärendet.

Privata

Privatperson 1 (Agen 23:3)

(Bilaga 5)

Fyra personer har skrivit under ett yttrande där man lyfter oro för försämringar i boendemiljön genom tung trafik i norra delen av området och buller från fläktar.

Man önskar att en tujahäck planteras utefter handelsområdets norra sida.

Yttrandet ser att ett femte ben från trafikplatsen vid väg 205 är den enda lösningen för trafiken.

Kommentar

Under arbetet med planen har olika trafiklösningar undersökts. Att leda tung trafik från norr till handelsområdet har bedömts som den lösning som ger minst negativa konsekvenser. Antalet varutransporter bedöms inte öka jämfört med dagens situation, utan förändringen handlar i stället om att transportererna kan optimeras genom större eller mer samordnade leveranser. Det förhöjda övergångsstället planeras att tas bort då det inte är lämpligt för tung trafik. Att den upphöjda passagen utgår bedöms även minska risken för buller och vibrationer för närboende. En gång- och cykelväg längs den västra sidan innebär också att körbanan blir smalare, vilket normalt bidrar till lägre hastigheter. För gående innebär det dessutom en kortare sträcka att korsa gatan, vilket minskar exponeringen mot fordonstrafik och är positivt ur trafik-säkerhetssynpunkt. Om det efter genomförda åtgärder visar sig att ytterligare trafiksäkerhetsåtgärder behövs, kan sådana provas utifrån de förutsättningar som råder då.

Placering av fläktar regleras inte i detaljplanen men har nämnts i plan-beskrivningen för att uppmärksamma att placeringen behöver studeras för att minimera upplevda störningar. Moderna fläktar ger inte upphov till ljud som riskerar att nå upp till riktvärden för utomhusbuller.

Plantering av häck regleras inte i detaljplanen men Coop Värmland/Pekås får ta del av samtliga inlämnade yttranden.

Olika möjligheter att göra en anslutning från Karlskogavägen till planområdet har studerats i aktuell trafikutredning. Inget av alternativen har bedömts som rimligt med tanke på de olika negativa konsekvenser som visats.

Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen

Susanna Weiberg
stadsarkitekt

**Länsstyrelsen
Örebro län**Yttrande
Datum
2026-03-231 (2)
Diarienummer
2967-2026**BILAGA 1**Degerfors kommun
kommun@degerfors.se

Granskning av detaljplan för del av Agen 21:13 m.fl. (Pekås), Degerfors kommun

Kommunens ärendenummer: KS 64-2024

Beskrivning av ärendet

Detaljplanen har överlämnats till Länsstyrelsen för granskning i enlighet med 5 kap. 20 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Detaljplanen handläggs med utökat planförfarande.

Enligt 5 kap. 22 § PBL ska Länsstyrelsen under granskningstiden yttra sig över planförslaget, om planförslaget enligt Länsstyrelsens bedömning innebär att någon av överprövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL inte följs eller tillgodoses.

Länsstyrelsens synpunkter i samrådsskedet framgår av yttrande dnr 17949-2025, daterat den 22 december 2025.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har inget att tillägga i fråga om hur planförslaget tillgodoser statliga eller andra allmänna intressen och bedömer, med hänsyn till prövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, att ett antagande av detaljplanen inte kommer att provas.

Upplysningar

Förorenade områden

Kommunen har i samrådsredogörelsen besvarat de frågor Länsstyrelsen lyfte om förorenade områden i samrådsyttrandet. Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter men anser att informationen som kommunen framför angående eventuell påverkan från närliggande bensinstation även bör redovisas i planbeskrivningen.

Länsstyrelsen Örebro län

Yttrande
2026-03-232 (2)
2967-2026

Plankartan

På plankartan saknas det en höjdbestämmelse på användningsområdet E₁ – Fibernätsstation.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef [REDACTED] med samhällsplanerare [REDACTED] som föredragande.

BILAGA 2

2026-03-13

Degerfors kommun
kommun@degerfors.se

YTTRANDE I ÄRENDE LM2026/021513

LM2026/021513-0002

DATUM: 2026-03-13
KOMMUN: DEGERFORS
SKEDE: GRANSKNING**ERT ÄRENDE:** KS 64-2024
LÄN: ÖREBRO LÄN**Detaljplan för del av Ager 21:13 med flera**

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2026-01-28) har följande noterats:

Lantmäteriet har inga synpunkter på de aktuella planhandlingarna.

För Lantmäteriet

[Redacted signature]

[Redacted signature]

E-POST

[Redacted email address]

Kopia till:

orebro@lansstyrelsen.se

Läs hur Lantmäteriet hanterar dina personuppgifter på vår webbplats

www.lantmateriet.se/personuppgifter

Du kan alltid kontakta oss genom www.lantmateriet.se/kontakt

BILAGA 3

Från: [REDACTED]@trafikverket.se
Skickat: den 18 mars 2026 09:02
Till: Degerfors kommun
Kopia: orebro@lansstyrelsen.se
Ämne: KS 64-2024 Granskning gällande detaljplan för Ager 21:13, Degerfors kommun

[Detta mejl kommer från en extern avsändare]

*Kommunens dnr: KS 64-2024
Trafikverkets dnr: TRV 2026/23912*

Granskning gällande detaljplan för Ager 21:13, Degerfors kommun

Trafikverket har inget att erinra mot planförslaget.

Med vänlig hälsning

[REDACTED]
Samhällsplanerare
Planering, Mellersta Regionen

[REDACTED]

Trafikverket
Box 1333
701 13 Örebro
Besöksadress: Östra Bangatan 11
Telefon: 0771-921 921
www.trafikverket.se

BILAGA 4

Bergslagens Räddningstjänst

Datum: 2026-03-04
Handläggare: [REDACTED]
BRT diarienummer: 2026-000224-305
Ankomstdatum BRT: 2026-02-26
Er referens: KS 64-2024

Degerfors Kommun
1. Miljö- och Samhällsbyggnadsavdelningen
693 80 Degerfors

Remissvar planer (detalj- mm)- Möjliggöra nybyggnad av dagligvarubutik mm, Del av Agen 21:13, Agen 1:1, Agen 22:4, Agen 22:3 i Degerfors.

Efter granskning av inskickade dokument, har inte Bergslagens Räddningstjänst något att erinra sig om i ärendet med dnr: KS 64-2024.

Bergslagens Räddningstjänst

[REDACTED]

Brandinspektör

Denna handling är bekräftad digitalt och saknar därför namnunderskrift

BILAGA 5

Till kommunstyrelsen pågående planärende AGEN

Tack för åtgärder för Södra delen av området.

Tyvärr medför dock det att all tung trafik både till och från området måste gå från norra delen av området, vilket kraftigt försämrar boendemiljön för oss boende där. I översiktsplanen är det också planerat för fler bostäder i norra delen. Att leda in tung trafik där känns som en mycket dålig lösning.

Förhöjda passagen vid övergångsstället är viktig men kommer att orsaka vibrationer och störande ljud då tung trafik passerar. Detta kan orsaka sprickbildningar i fasader och störande boendemiljö. Vem ansvarar för dessa kostnader om skador uppkommer?

Kommunen föreslår att ventilationsfläkt placeras på tak och att utblås riktas mot norr för att motverka buller. Hur påverkar det oss boende på norra delen? Går det att vända ventilationen uppåt?

Önskan om att en häck planteras efter hela Pekås tomtsida mot norr företrädesvis en thuja häck (vilken är grön året om) som fångar upp skräp som blåser från handelsområdet och även gör så att området ser grönare ut dessutom kan fotbollsplanen kanske fortsätta att användas.

Slutsats är därför att vi ser att ett femte ben från cirkulationsplats väg205/Änsvägen/Karlskogavägen som enda lösning för all trafik till och från området för att vårt bostadsområde fortsättningsvis ska vara trevligt och tryggt att bo i.

Mvh. [Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

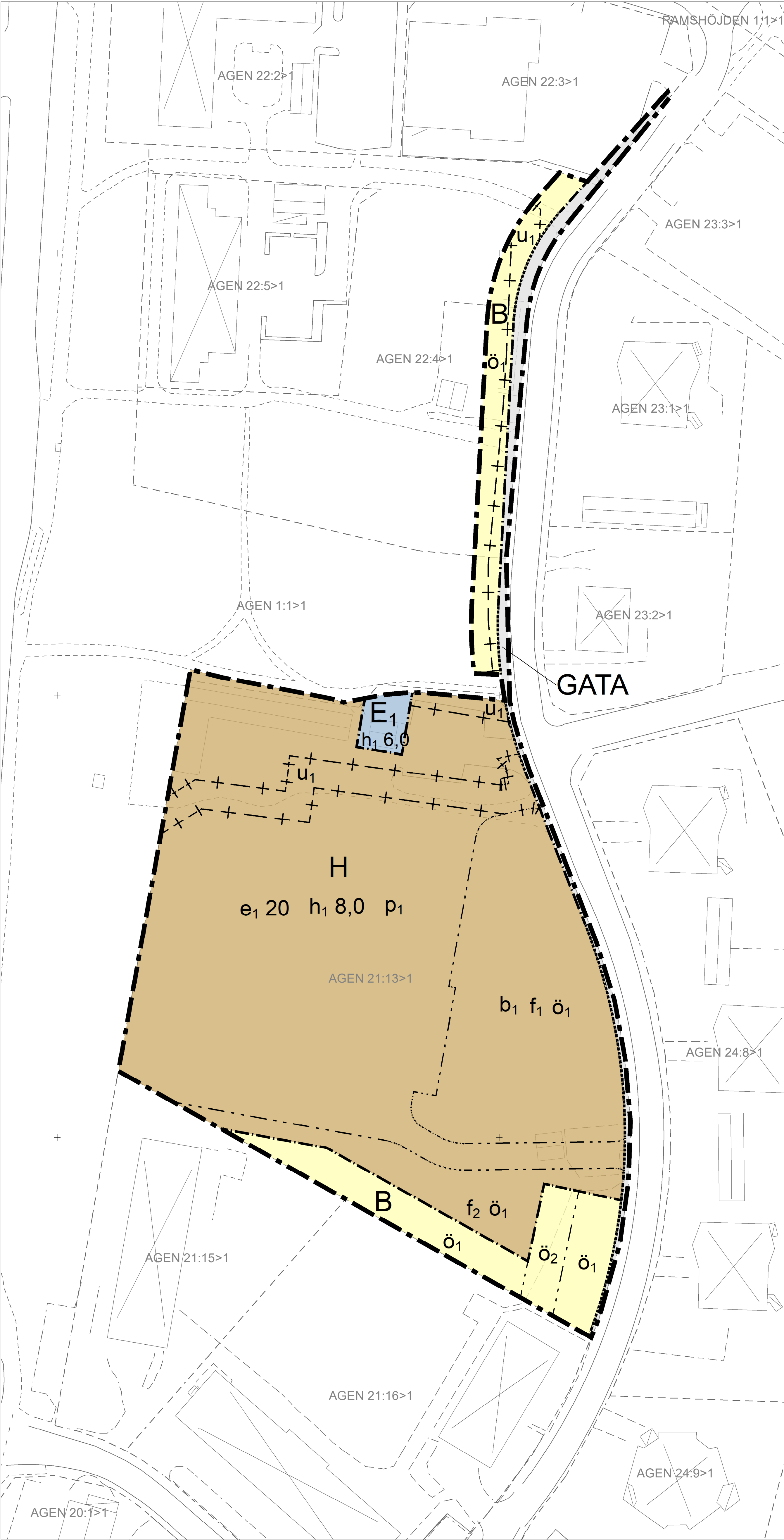
Degerfors 2026-03-24

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Grundkartan är upprättad av miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen, Degerfors kommun genom utdrag ur och komplettering av kommunens primärkarta 2025-05-25, reviderad 2026-01-14. Koordinatsystem i plan: SWEREF 99 15 00 Höjdsystem: RH 2000

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten.

GRÄNSLINJER

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Sekundär egenskapsgräns
- Sammanfallande egenskapsgränser

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

GATA Gata

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

- B Bostäder
- H Detaljhandel
- E₁ Fibernätstation

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

- Ö₁ Marken får inte förses med byggnad.
- Ö₂ Marken får endast förses med carport, cykelgarage och andra anläggningar än byggnader.

Höjd på byggnadsverk

h₁ 0,0 Högsta nockhöjd är angivet värde i meter.

Markreservat för allmännyttiga ändamål

u₁ Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar. (avgränsas med sekundär egenskapsgräns)

Placering

p₁ Byggnad ska placeras minst 4,5 meter från fastighetsgräns

Utformning

- f₁ Tomt ska utformas med vegetation
- f₂ Tomt ska utformas med vegetation. Gång- och cykelbana får anordnas

Utförande

b₁ Marken ska vara genomsläpplig.

Utnyttjandegrad

e₁ 0,0 Största byggnadsarea är angivet värde i % av fastighetsarean inom användningsområdet.

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 5 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

TECKENFÖRKLARING GRUNDKARTA

- Gång- och cykelbana
- Gångbana
- Körbana
- Körbana på tomt
- Refug
- Fastighetsgräns
- Bostäder
- Komplementbyggnad
- AGEN 21:13>1 Fastighetsbeteckning

ANTAGANDEHANDLING

Detaljplan		
Del av Agen 21:13 m fl (Pekås)		
Degerfors kommun	Örebro län	
Diarienummer: KS 64-2024	Antagen: [Antagen]	Instans:
	Laga kraft: [Laga kraft]	
Påbörjad: 2025-11-04	Lantmäteriet Aktbeteckning: [Lantmäteriet]	
Emma Johansson Samhällsplanerare, SBK Värmland AB		Susanna Weilberg Stadsarkitekt, Degerfors kommun
[Intern]		

PLANBESKRIVNING

Detaljplan för del av Agen 21:13 m.fl. (Pekås)

Degerfors kommun

Örebro län

ANTAGANDEHANDLING

2026-04-13

Utökat förfarande enligt PBL 2010:900, framtagna enligt BFS 2020:5, BFS 2020:6 och BFS 2020:8.

Beställare

COOP VÄRMLAND

Konsult

SBK Värmland AB

Kontakt

Storgatan 26c
671 31 Arvika

Tel: 0707- 83 12 04

SBK
VÄRMLAND AB

daniel@sbkvarmland.se
www.sbkvarmland.se

Innehåll

Detaljplanens syfte	5
Syfte	5
Beskrivning av detaljplanen del 1	5
Hela detaljplanen	5
Befintligt	6
Allmän plats	6
Kvartersmark	7
Planeringsförutsättningar	11
Kommunala	11
Regionala	14
Riksintressen	14
Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken	14
Miljökvalitetsnormer	14
Mellankommunala intressen	15
Miljö	15
Hälsa och säkerhet	18
Geotekniska förhållanden	19
Hydrologiska förhållanden	20
Kulturmiljö	20
Fysisk miljö	20
Sociala	24
Teknik	24
Service	25
Trafik	25
Genomförandefrågor	31
Mark- och utrymmesförvärv	31
Fastighetsrättsliga frågor	31
Tekniska frågor	32
Ekonomiska frågor	33
Organisatoriska frågor	33
Kulturvärden	34
Prövning enligt annan lagstiftning	34
Beskrivning av detaljplanen del 2	35
Ärendeinformation	35

Val av förfarande.....	35
Genomförandetid	35
Planeringsunderlag.....	36
Regionala	36
Kommunala	36
Utredningar	36
Konsekvenser.....	37
Natur.....	37
Fastigheter och rättigheter	37
Miljö.....	38
Miljökvalitetsnormer	38
Sociala.....	38
Trafik	38
Motiv till detaljplanens regleringar	40
Motiv till reglering	40

DETALJPLANENS SYFTE

Syfte

Syftet är att möjliggöra nybyggnad av en dagligvarubutik, samt möjliggöra förbindelse för gång- och cykeltrafikanter.

BESKRIVNING AV DETALJPLANEN DEL 1

Hela detaljplanen

Planområdet ligger på en höjdrygg som löper genom Degerfors från sydväst till nordost.

Planområdets högsta nivå är i norr med ca +122.50. I södra delen av planområdet är marknivån ca +121.30.

Planområdet omfattar del av fastigheterna Degerfors Agen 1:1, 21:13, 22:3 och 22:4.

Området består idag huvudsakligen av en gräsyta samt ett antal garagelängor inom fastighetens nordvästra del. Området är sedan tidigare planlagt för bostäder och har även varit bebyggt med bostäder fram till början av 2000-talet då flerbostadshusen revs. Källarvåningar från flerbostadshusen finns kvar under marknivå.

Coop Värmland (Pekås) vill uppföra en ny dagligvarubutik på fastigheten Agen 21:13. Detta då det inte finns utrymme att bygga ut befintlig byggnad eller markrådighet till densamma. Den nya butiken föreslås bli ca 1450 kvm med ca 80 parkeringsplatser och två in- och utfarter planeras från Skolgatan. När kommunen medger varutransporter på en lokalgata behöver säkerheten för oskyddade trafikanter säkerställas. I samband med planering av handel ska därmed förbindelse för gång- och cykeltrafikanter prövas.

Översiktsplan

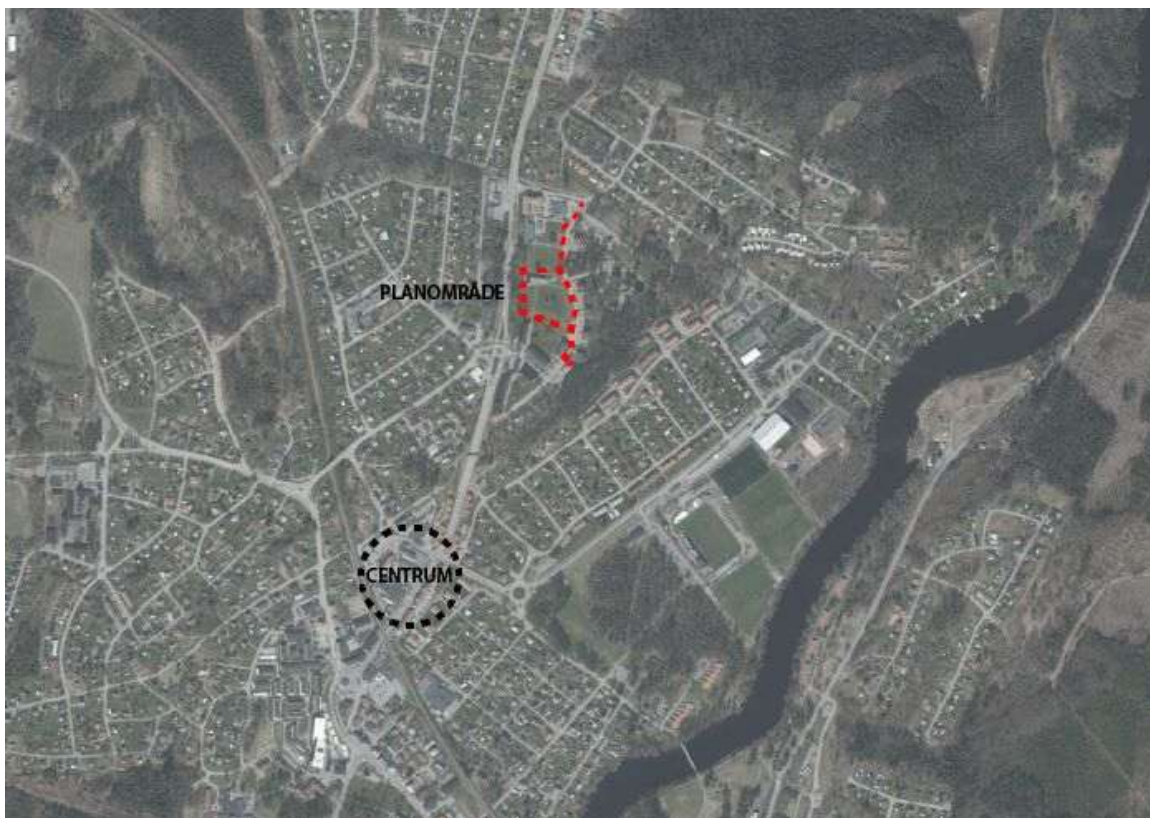
Gällande översiktsplan för Degerfors kommun är antagen 2016. I kapitel 5 (näringsliv, handel och besöksnäring) uttrycks kommunens inriktning vad gäller handel inom kommunen: *Fokus ska läggas på att koncentrera den befintliga och tillkommande handeln i centrum.*

Några riktlinjer i översiktsplanen som berör handel i Degerfors är:

- Fortsatt satsning på handel i ett förtätat centrum.
- Nya aktörer ska ges utrymme att etablera sig.
- Att behålla större dagligvarubutiker i centrum är viktigt och prioriterat.

Aktuellt planförslag med syfte att möjliggöra nybyggnad av butik i ett läge ca 600 m från centrum (Medborgarplatsen) strider mot inriktningen i översiktsplanen.

Planprocessen måste ske enligt utökat förfarande (5 kap. 7 § plan- och bygglagen) med kungörelse och antagande av kommunfullmäktige eftersom förslaget inte är förenligt med översiktsplanen.

Figur 1: Karta som markerar planområdets ungefärliga belägenhet (rödmarkering).

Befintligt

Intill planområdet sträcker sig Skolgatan, Ängsvägen och Nya Brogatan. Gatan är en viktig koppling för trygga och säkra trafikerörelser mellan bostadsområdet och servicepunkter som skola och handel. Genom en utveckling av handel i området föreslås åtgärder på intilliggande gatunät, däribland en gång- och cykelväg längs områdets plangräns.

Parkkaraktären i området kring Skolgatan och Agen är en viktig aspekt att värna utifrån kulturmiljöhänsyn. Väster och norr om planområdet finns grönytor som tillsammans bidrar till att skapa denna karaktär. Då planområdet åter kommer att bebyggas föreslås därmed reglering som säkerställer att vegetation fortsatt finns mot öster och söder.

Servicebyggnad för fibernät kommer fortsatt finnas i området.

Parkeringsyta i sydost kommer fortsatt finnas i området.

Allmän plats

Gata

Längs den västra sidan av Skolgatan föreslås utbyggnad av en gång- och cykelväg, vilket innebär att gatan som helhet behöver breddas. (En trimningsåtgärd till följd av trafikutredning som beskrivs under kapitel "Planeringsföresattningar" rubriken "Trafik".) För att säkerställa erforderligt utrymme för planerad gång- och cykelväg på den västra sidan av Skolgatan (då aktuell sträcka är planlagd för bostäder och handel i gällande planer) föreslås att en del av Agen 1:1, 21:13, 22:3 och 22:4 längs Skolgatan upplåts som gatumark (**GATA**).

Förutsättningarna är att lastbilar ska kunna mötas utmed hela Skolgatan fram till Pekås och att oskyddade trafikanter ska kunna röra sig längs gatan på ett säkert sätt.

Gatumarken som föreslås i denna detaljplan varierar i bredd mellan ca 0,5–3 meter från planområdesgräns in mot planområdet.

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän plats.

Kvartersmark

Detaljhandel

Inom planområdet föreslås en ny byggnad för dagligvaruhandel uppföras inom användningsområde för detaljhandel (**H**). Den nya butiken ska ersätta befintlig verksamhet (Pekås) strax norr om planområdet.

Butiken föreslås bli ca 1450 kvm med entré från väster, tillhörande ca 80 parkeringsplatser och två in- och utfarter mot Skolgatan. In-/utfarter till planområdet har placerats så att störande ljus inte ska påverka direkt mot bostadshus öster om Skolgatan.

För att möjliggöra avsedd byggnad samt ge viss flexibilitet i byggrätt föreslås att största byggnadsarea är 20% av fastighetsarean inom användningsområdet (**e₁**) samt att högsta nockhöjd är 8 meter (**h₁**). Byggnad ska placeras minst 4,5 meter från fastighetsgräns (**p₁**). Den tunga trafik som genereras av verksamheten såsom varuleveranser och gods ska använda den norra infarten för angöring av lastning/lossning. Lastzon föreslås nedsänkt i marken på byggnadens östra sida för bästa angöring.

Befintliga garage på fastigheten avser rivas och ersättas av markparkering och körytor. Degerforsbyggen kommer säga upp garagehyresavtalen vid försäljning av fastigheten.

För att värna parkkaraktären runt byggnader i området, som är ett viktigt karaktärsdrag enligt kommunens kulturmiljöprogram, föreslås egenskapsområden mot öster med reglering att tomt ska utformas med vegetation (**f₁**) och egenskapsområde mot söder med reglering att tomt ska utformas med vegetation och gång- och cykelbana får anordnas (**f₂**). Båda dessa bestämmelser kombineras med bestämmelse om att marken får inte förses med byggnad (**ö₁**). Med vegetation avses buskar och/eller träd. Omfattningen av vegetation regleras inte i planen utan förordas utföras i enlighet med övriga grönytor i området. Företrädesvis behålls även gräsyta, men det regleras inte i planen. Då det finns kvarvarande källarplan under mark behöver placering och val av vegetation studeras utifrån förutsättningarna till plantering och bildande av rotsystem.

För att skapa förutsättningar för den dagvattenhantering som föreslås enligt dagvattenutredningen (torrdamm eller annan motsvarande lösning) föreslås det östra egenskapsområdet även omfattas av bestämmelse att marken ska vara genomsläpplig (**b₁**). Därmed kan den östra delen av planområdet uppfylla funktion av dagvattenfördröjning samtidigt som den har parkkaraktär. Höjdsättningen på tomten och byggnader ska utföras på ett sätt som medför att flöden kan avledas på ett säkert sätt. Förslagsvis lutas så många ytor som möjligt (takyta och tomtmark) mot den föreslagna torrdammen i grönytan öster om handelsbyggnaden.

Byggnadens utformning föreslås ske med en medvetenhet om omkringliggande bebyggelse. Handelsbyggnad avser uppföras i ett plan, vilket illustreras i 3D- modell av Mondo arkitekter. Ventilationsfläkt föreslås i första hand med placering på tak och att utblås riktas mot norr för att motverka buller.

Genom användningsområdet passerar fjärrvärme- och elledningar som föreslås ligga kvar i befintligt läge varpå planen föreslår markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar (u_1).

Markreservat

Ett markreservat för allmännyttiga ändamål begränsar användningen av området där sådan bestämmelse gäller. I denna detaljplan blir det aktuellt för allmännyttiga underjordiska ledningar (u_1).

Syftet med bestämmelsen är att ett markområde reserveras så att det inte tas i anspråk på ett sätt som hindrar att det kan användas för den allmännyttiga anläggningen och att en rättighet bildas där.

Kommunen får till exempel inte lämna bygglov för en åtgärd som hindrar att det bildas en rättighet på ett område med markreservat.

Själva planbestämmelsen om markreservat ger ingen rätt att använda området för avsett ändamål. Markreservatet möjliggör dock att en rättighet kan bildas på den avsedda platsen om övriga förutsättningar är uppfyllda. Prövning av bildande av rättighet genomförs genom lantmäteriförrättning.

Om markreservatet avser en allmän ledning (eller en allmän trafikanläggning) på mark som ska användas för enskilt byggande är den som ska vara huvudman för anläggningen skyldig att förvärva nyttjanderätt eller annan särskild rätt i den omfattning som behövs för ändamålet, om fastighetsägaren begär det.

Figur 2: Planillustration, av Mondo arkitekter 2026-01-16. Bifogas även till planhandlingarna som Bilaga 1.

Figur 3: 3D-modell över den nya handelsbyggnaden, vy från väster (Mondo arkitekter 2025).

Figur 4: 3D-modell över den nya handelsbyggnaden och den norra infarten, vy från nordöst (Mondo arkitekter 2025).

Bostäder

I planens södra del

I södra delen av planområdet föreslås mark för bostadsändamål **(B)**.

Denna mark föreslås kunna regleras till nedom liggande fastigheterna (Agen 21:15 och 21:16) för ytterligare tomtmark tillhörande bostäderna och på så vis möjliggöra för rådighet över ytterligare mark mellan bostäderna och handelsområdet. Inom planområdets sydöstra del finns en parkeringsyta som nyttjas av närliggande bostadsområde men marken tillhör fastigheten Agen 21:13. Här föreslås fortsatt behovet av parkering för bostäder kunna tillgodoses. Ytan som föreslås för detta har anpassats till att det ska vara möjligt att anordna dubbelsidig parkering, vilket översiktligt bedöms kunna ge ca 20 parkeringsplatser. Säker in- och utfart föreslås kunna anordnas i söder, men prövas i samband med bygglov.

Användningsområdet är indelat i tre egenskapsområden. Inom den västra delen föreslås bestämmelse om att marken får inte förseras med byggnad (**Ö₁**). Samma reglering föreslås även inom området för parkering i den östra delen. Här föreslås även en yta med reglering att marken får endast förseras med carport, cykelgarage och andra anläggningar än byggnader (**Ö₂**). Detta för att carport endast ska vara möjligt inom (den från gatan sett) inre delen av marken för parkering för att fortsatt ha god sikt mot området från Skolgatan. Andra anläggningar innefattar bilparkering och skulle även kunna inrymma ev. laddstolpar.

Intilliggande garage föreslås rivas.

Om bostadsområdet ska avgränsas mot handelsområdet förordar kommunen att detta görs genom vegetation såsom en häck. Detta då en häck som avskiljande element kan vara både gränsmarkerande och förhöja intrycket av den gestaltade miljön och stadsbilden.

I planens norra del

Längs Skolgatan föreslås en markremsa på ca 700 kvm för bostäder (**B**) med bestämmelse om att marken får inte förseras med byggnad (**Ö₁**). Detta för anpassning till stadsbilden och fortsatt säkerställa en god utformning av bostadsmarken genom att ordna en obebyggd yta intill vägen för parkeringsmöjlighet inom tomtmark samtidigt som en indragen placering av bebyggelse mot gata ger bättre siktförhållanden och överblick längs gatan.

Figur 5: Skiss över mark som kan regleras till intilliggande fastighet Agen 21:15 (rödmarkering) och Agen 21:16 (blåmarkering).

Fibernätstation

I norr föreslås yta för teknisk anläggning för fibernätstation (**E₁**) för fortsatt nyttjande där Degerfors stadsnät har servisbyggnad och ledningar idag. Ytan för markanvändning är ca 130 kvm och för marken föreslås att högsta nockhöjd är 6 meter (**h₂**).

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

Kommunala

Översiktsplan

Gällande översiktsplan för Degerfors kommun är antagen 2016. I kapitel 5 (näringsliv, handel och besöksnäring) uttrycks kommunens inriktning vad gäller handel inom kommunen: *Fokus ska läggas på att koncentrera den befintliga och tillkommande handeln i centrum.*

Några riktlinjer i översiktsplanen som berör handel i Degerfors är:

- Fortsatt satsning på handel i ett förtätat centrum.
- Nya aktörer ska ges utrymme att etablera sig.
- Att behålla större dagligvarubutiker i centrum är viktigt och prioriterat.

Aktuellt planförslag med syfte att möjliggöra nybyggnad av butik i ett läge ca 600 m från centrum (Medborgarplatsen) strider mot inriktningen i översiktsplanen. Generellt gäller att detalj-planering bör ha stöd i översiktsplanen då denna är antagen efter en demokratisk process. Ett avsteg från översiktsplanens inriktning kan vara möjligt men måste motiveras.

I dagsläget innebär förslaget inte etablering av ny handel utanför centrum då det är en befintlig butik i området som flyttar ca 150 m närmare centrum. Den fastighet som lämnas är dock planlagd för handel vilket innebär att en ny handelsverksamhet kan etableras i detta läge.

Konsekvenserna av att medge en ny dagligvaru-butik i detta läge kan förväntas bli att en ny dagligvarubutik i centrum blir osannolik inom över-skådlig tid eftersom kundunderlaget i Degerfors bedöms vara för litet för ytterligare en dagligvarubutik. Den positiva utveckling som en förtätning av centrum skulle kunna innebära för centrumhandeln torde utebli.

Enligt uppgift från Coop Värmland/Pekås finns inte möjlighet att vidareutveckla Pekåsbutiken i befintligt läge. Eftersom butiken går bra och är uppskattad av kunderna önskar man satsa på en utveckling i Degerfors. Man har utrett olika alternativ och landat i att en nybyggnad av butik i aktuellt läge är det som är genomförbart.

För invånarna i Degerfors bedöms det som viktigt att det finns minst två likvärdiga dagligvarubutiker för att främja valfrihet och sund konkurrens. Kommunen har under lång tid arbetat för handel i centrum men resultatet har varit klen. För att möjliggöra Pekås satsning och därigenom förhoppningsvis hejda det sjunkande handelsindex (andelen degerforsbor som handlar på hemmaplan) för dagligvaror bedöms att ett avsteg från översiktsplanens riktlinjer är rimligt.

Detaljplan

Planområdet omfattas av följande gällande planer;

"Detaljplan för Karlskogavägen- söder" som vann laga kraft 1990, anger för berörda delar (i norra delen av aktuellt planområde) markanvändning handel och gata. Att gällande detaljplan i delar ersätts av denna detaljplan innebär att en kil av handelsmark reglerad för parkering ersätts av gatumark.

"Detaljplan för Agen 22:4 m. fl (Skolgatan)" som vann laga kraft 2011 anger bostäder, anlagd park samt gång-, cykel och mopedväg. Att gällande detaljplan i delar ersätts av denna detaljplan innebär att delar av bostadsmarken ersätts av gatumark, att bostadsmark som får bebyggas minskas något,

samt att markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar ändras samt tillkommer längs gatan. Det innebär också att en mycket liten del park samt gång-, cykel- och mopedväg ersätts av gatumark.

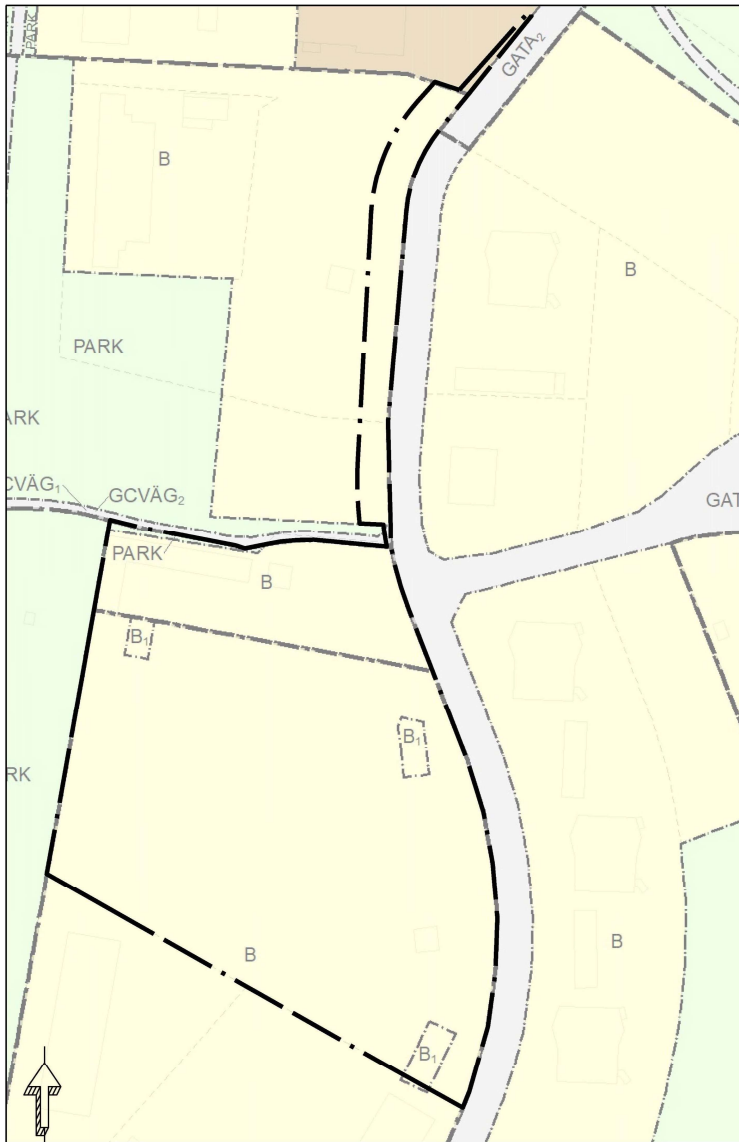
"Detaljplan för delar av Agen 1:1 och 21:13" som vann laga kraft 1994 anger markanvändning bostäder och parkområde. Att gällande detaljplan i sin helhet ersätts av denna detaljplan innebär att en liten remsa parkmark övergår till handel, samt att bostadsmark övergår till handel och gatumark.

"Stadsplan för del av Degerfors köping (kv. Videt och Alen)" som beslutades 1958 anger område för bostadsändamål. Att gällande detaljplan i delar ersätts av denna detaljplan innebär att delar av bostadsmarken ersätts av gatumark och handel.

Tomtindelningsbestämmelser

Tomtindelningsbestämmelser (18-DEG-359) finns för fastigheterna Agen 21:13, Agen 21:15 och Agen 21:16 som innebär att kvarteret indelas i tre tomter med en angiven areal. För den mark som berörs av tomtindelningsbestämmelser och omfattas av denna detaljplan dvs Agen 21:13 kommer tomtindelningsbestämmelserna ersättas av de nya planbestämmelserna och därmed upphöra att gälla.

För fastigheterna Agen 21:15 och Agen 21:16 (som inte omfattas av denna detaljplan) kommer tomtindelningsbestämmelserna fortsatt gälla tills dess att de upphävs. För att denna detaljplan ska kunna genomföras avseende förslaget att överlåta mark (från Agen 21:13) till dessa fastigheter (Agen 21:15 och Agen 21:16) arbetar kommunen parallellt med ärendet ("Ändring av detaljplan för Agen 21:15 och 21:16") att upphäva även dessa tomtindelningsbestämmelser. När båda planerna vunnit laga kraft upphävs tomtindelningen 18-DEG-359 i sin helhet.

Figur 6: Bilden visar ett utdrag av gällande markanvändning i området. Planområdesgräns för aktuell detaljplan är markerad i svart.

Kulturmiljöprogram

Kulturmiljöprogram för Degerfors kommun antogs av kommunfullmäktige

12 juni 2023. Kulturmiljöprogrammet visar vilka byggnader och miljöer inom kommunen som bedöms vara kulturhistoriskt värdefulla. Degerfors tätort har delats in i olika stadsdelar, där Agen utgör en sådan stadsdel. Agen beskrivs bland annat utgöra en del av den expansion av Degerfors som skedde vid tiden för stadsplanen från 1941 och präglas av de nya ideal som rådde med torg, vägar och offentliga platser.

I kulturmiljöprogrammet pekas "Slingan och Skolgatan" ut som en särskilt värdefull miljö. Området består av flerbostadshus med tidstypisk karaktär för välfärdsbyggandet.

Ett av de viktiga karaktärsdragen som listas är byggnadernas placering i park med rekommendation att värna parkkaraktären runt byggnaderna.

Regionala

Regional utvecklingsstrategi

I region Örebro län finns en regional utvecklingsstrategi för perioden 2022–2030 där långsiktigt strategiskt viktiga områden lyfts. Aktuell detaljplan bedöms ligga i linje med det prioriterade området för näringsliv och entreprenörskap.

ÅVS

Trafikverket har gjort en ÅVS (Åtgärdsvalsstudie) "*Framkomlighet väg 205 genom Degerfors*" TRV 2022/12 890. Syftet är att Degerfors kommun, Trafikverket och Region Örebro län ska komma överens om lämpliga åtgärder på väg 205 genom Degerfors för att minska vägens barriäreffekt och negativa konsekvenser.

Rekommenderade åtgärder i ÅVS:en innebär inte att de kommer genomföras utan behöver både gå igenom en prioritering och säkerställa en finansiering innan det kan bli verklighet.

Resultatet redogör för flera rekommenderade åtgärder på kort, medel och lång sikt. Bland åtgärderna lyfts bland annat att på medellång sikt bygga om korsningen Karlskogavägen/Ängsvägen/väg 205 med ansvarig Trafikverket och kommunen.

Riksintressen

Detaljplanen berör inga riksintressen.

Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken

Planförslaget bedöms inte påverka mark som omfattas av hushållningsbestämmelserna enligt miljöbalkens 3. kap.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 och som syftar till att skydda människors miljö och hälsa. Idag finns det särskilda normer för:

- olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477)
- olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660)
- olika kemiska föroreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554)
- omgivningsbuller (SFS 2004:675)

Luft

Regeringen har beslutat om miljökvalitetsnormer (MKN), det vill säga gränser för hur stor mängd föroreningar det får finnas i utomhusluften, och kommunen har skyldighet att kontrollera att normerna inte överskrids.

Sedan ett par år har kommunerna i Örebro- och Värmlands län deltagit i ett samverkansprojekt för kontroll av luftkvalitet, där IVL Svenska Miljöinstitutet AB varit sakkunnig. De beräkningar och mätningar som hittills gjorts för tätorten Degerfors ligger under gällande miljökvalitetsnormer (årsmedelvärde).

Planförslaget medger detaljhandel som genererar trafik och därmed luftutsläpp. Etablering av handel bedöms medföra ökade trafikhöjningar i jämförelse med gällande markanvändning (bostäder).

Exploatören ska dock ersätta befintlig livsmedelsbutik (belägen strax norrut), vilket gör att ökningen av trafikrörelser i området inte bedöms vara betydande. Detaljplanen bedöms inte medföra påverkan på MKN för luftkvalitet.

Vatten

En miljökvalitetsnorm för vatten beskriver den kvalitet en så kallad vattenförekomst ska ha nått vid en viss tidpunkt. Vattenförekomsten får inte påverkas av en verksamhet på så sätt att kvaliteten blir sämre än den status som anges i normen.

Ytvattenförekomst

Letälven är recipient för dagvattnet från Degerfors. Dagvattnet från planområdet avleds i dagsläget i dagvattenledningar till vattenförekomsten *Letälven mellan Möckeln och damm vid Mo*.

Vattenförekomsten har bedömts vara kraftigt modifierad, varför den även bedöms med ekologisk potential i stället för endast ekologisk status. I dagsläget har den ekologiska potentialen bedömts som otillfredsställande och det behövs ett antal åtgärder på bland annat dammanläggningar och vattendragets morfologi för att förbättra potentialen.

Fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorer för ekologisk status, t ex status för näringsämnen, förorening och zink, visar hög och/eller god status.

Den kemiska statusen uppnår ej god med anledning av kvicksilver och kvicksilverföreningar samt bromerad difenyleter. Gränsvärden överskrids i alla Sveriges undersökta ytvattenförekomster; sjöar, vattendrag och kustvatten.

Grundvattenförekomst

Planområdet ligger inom grundvattenförekomsten *”Letälvsåsen, Degerforsområde Södra”*.

Grundvattenförekomsten har statusklassning god kemisk status och god kvantitativ status

Buller

MKN för omgivningsbuller, såsom de i dag är formulerade, gäller egentligen bara skyldigheten att kartlägga och upprätta åtgärdsprogram för kommuner med fler än 100 000 invånare.

Mellankommunala intressen

Detaljplanen bedöms inte beröra några mellankommunala intressen.

Miljö

Marken inom planområdet omfattas (utöver byggnader och hårdgjorda ytor) huvudsakligen av gräsytor och enstaka träd. Två större björkar finns centralt inom fastigheten Agen 21:13 där handelsområde föreslås och dessa kommer att avverkas vid ett genomförande av planen. Träden uppnår varken ålder eller dimensioner för att klassas som särskilt skyddsvärda. Bohål saknas.

Förorenad mark

På fastigheten Agen 22:4 finns en markering för potentiellt förorenat område. Detta avser Degerfors pressverkstad, en verkstadsindustri utan halogenerade lösningsmedel. Denna prövades i detaljplan D109 (1862-P75) med laga kraft 2011. Verksamheten som har förekommit är stansning och pressning av brickor och andra detaljer. Verksamheten pågick inomhus i en del av ett rivet flerbostadshus och betraktas inte som en miljöfarlig verksamhet. Det bedöms inte angeläget att genomföra undersökningar. Den del av Agen 22:4 som ingår i aktuellt planområde omfattar endast möjlighet till

gång- och cykelväg inom gatuområde samt del av kvartersmark för bostäder för att mark som inte får bebyggas fortfarande ska vara 6 m brett vilket inte innebär någon förändring i markanvändningen.

Det bedöms inte vara motiverat att genomföra en översiktlig miljöteknisk markundersökning eftersom området endast varit bebyggt med flerbostadshus tidigare och indikationer om att det skulle vara förorenat saknas.

De utfyllnadsmassor som finns i de rivna husens källargrunder består av ren betong och tegel enligt anmälan om miljöfarlig verksamhet behandlad av miljönämnden 2001-10-30 § 73. Fraktion på materialet är inte större än 20 cm. Inget miljöskadligt materialet har använts, inte heller lättbetong.

Dagvatten

Området ingår i kommunalt verksamhetsområde för dricks-, spill- och dagvatten.

Dämningsverket AB har tagit fram en dagvattenutredning som underlag för detaljplanen (2025-09-12) i syfte är att undersöka vilka konsekvenser det nya planförslaget kommer att ha på dagvattenavrinningen, samt om området är lämpligt att bygga om utifrån ett dagvattenperspektiv med förslag till hantering av dagvatten och bedömning av påverkan på MKN. Utredningen utreder även översiktligt skyfallssituationen i området och planens påverkan på omgivningen vid 100-årsregn.

Länsstyrelsen har tagit fram en lågpunktskartering av området som visar att det inte finns några signifikanta instängda lågpunkter inom eller nedströms planområdet. Utifrån SGU:s kartering visas att marken i området generellt sett har hög genomsläpplighet och gynnsamma förutsättningar för infiltration.

Grundvatten

Planområdet ligger inom grundvattenförekomsten "Letälvsåsen, Degerforsområde Södra".

Länsstyrelsen har bedömt att grundvattenmagasinet är en porakvifär bestående av sand- och grus samt att det finns utmärkta eller ovanligt goda uttagsmöjligheter i grundvattenmagasinets bästa del.

Grundvattennivån ligger lägre än +118 (enligt geotekniskt utlåtande från 1989 över Agen 22:2 som ligger ca 120 meter norr om planområdet).

Beräkningar av fördröjningsvolym

I dagvattenutredningen beskrivs att eftersom 10-årsregnet är det som VA-huvudmannen är ansvarig att fördröja utifrån juridisk praxis är det 10-årsregnet som bedöms vara dimensionerande för fördröjningen i planområdet (och därmed varit utgångspunkten för beräkning av fördröjningsvolym). Beräkningarna i dagvattenutredningen visar att total erforderlig fördröjning är ca 38 m³ (med metodiken beskriven i P110) för att fördröja ett framtida 10-årsregn till samma nivå som i dagsläget.

Beräkningar (se dagvattenutredningen för närmare beskrivning) har även gjorts för avrinning av skyfall (100-årsregn). Skillnaden i avrunnen volym vid 100-årsregn (vid jämförelse av ursprunglig situation och framtida situation) bedöms vara 54 m³, dvs något större än 10-årsregnet.

Dagvattenhantering

Förslaget i dagvattenutredningen, som är ett av flera möjliga förslag, är utformat som följande:

- Dagvatten ska i första hand infiltreras, antingen i en föreslagen torrdamm, eller via perkolationsledningar och perforerade brunnar.
- I förslaget har det antagits att oljeavskiljare kommer att krävas.

- För att prioritera infiltration över avledning till det allmänna ledningsnätet föreslås en perforerad nedstigningsbrunn efter oljeavskiljaren som i första hand avleder vatten till perkulationsrör och i andra hand avleder dagvatten till det allmänna ledningsnätet.

Det bedöms finnas goda möjligheter att dimensionera torrdammen för ett 100-årsregn och fördröja 54 m³ utan större ingrepp i marken, varpå detta rekommenderas i dagvattenutredningen.

En befintlig fjärrvärmeledning behöver korsas vid dagvattenledningsservisen.

För att säkerställa att det inte tillskapas nya instängda lågpunkter inom detaljplaneområdet bör höjdsättningen vid genomförandet utföras på ett sätt som medför att flöden kan avledas på ett säkert sätt. Förslagsvis lutas så många ytor som möjligt mot den föreslagna torrdammen i grönytan öster om Pekås.

Mark som planläggs för bostäder innebär ingen förändring mot nuläge och gällande markanvändning avseende dagvattenhantering. Dagvatten inom gång- och cykelväg (gatumark) föreslås avledas till befintlig dagvattenanläggning i gata.

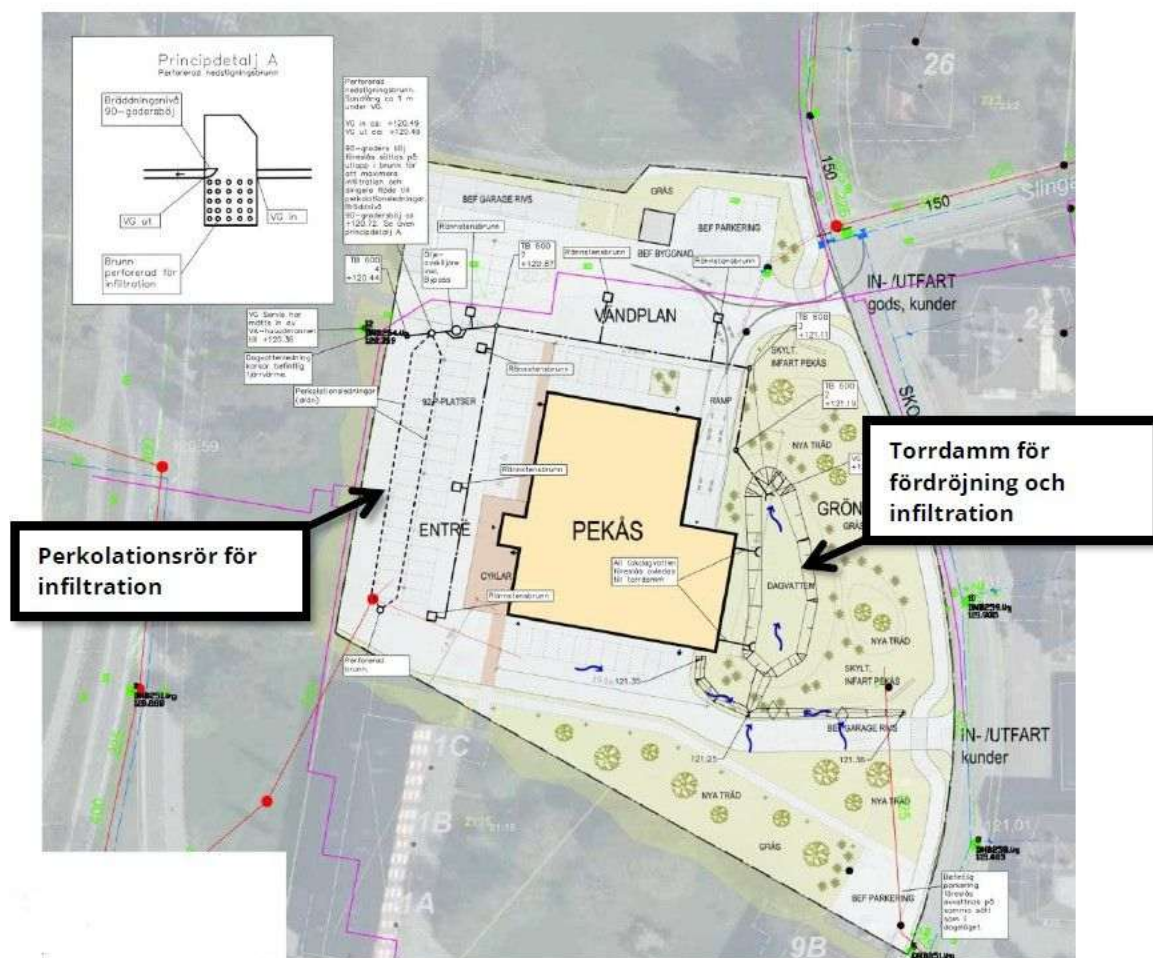
Föroreningsberäkningar

Föroreningsberäkningar har gjorts i StormTac Web med schablonvärden för föroreningsläckage. Schablonberäkningarna visar att samtliga av de studerade halterna [µg/l] minskar efter rening. Beräkningarna visar vidare att framtida föroreningsbelastning [kg/år], inkl. rening minskar för samtliga ämnen förutom fosfor (P). I realiteten sker emellertid sannolikt en större rening än så eftersom det mesta av vattnet bedöms kunna infiltreras. Recipienten har inte heller någon problematik avseende näringsämnen i dagsläget. Ökningen ligger även inom StormTac:s (modelleringsprogram) felmarginal.

Sammantaget är de beräknade halterna efter rening för de två olika dagvattenhanteringsförslagen rimliga sett till de olika regionala gränsvärdena. Eftersom det inte finns någon övergödningsproblematik i recipienten bedöms den ringa ökningen av halterna i näringsämnet fosfor (P) inte öka risken för en försämring av recipientens ekologiska status. Denna ringa ökning av årlig mängd fosfor bedöms inte heller äventyra möjligheten att uppnå en bättre status MKN i framtiden eftersom den ekologiska statusen i dagsläget främst beror på vandringshinder i vattendraget.

Den kemiska statusen beror på kvicksilver (Hg) samt PBDE. Planområdet bedöms bidra med försumbara mängder kvicksilver (Hg) med resultatet att området enskilt inte heller bedöms påverka befintlig kemisk status MKN eller möjligheten att uppnå en bättre status MKN i framtiden.

Den sammantagna bedömningen är således att detaljplanen enskilt inte negativt kan påverka befintlig status för MKN i recipienten, eller äventyra möjligheten att uppnå en bättre status MKN i framtiden och att detaljplaneområdet är lämpligt att bebygga ur ett dagvatten- och skyfallsperspektiv.

Figur 7: Bilden visar översiktligt förslag till dagvattenhantering inom detaljplanen, ur dagvattenutredningen (Dämningsverket 2025).

Hälsa och säkerhet

Omgivningsbuller

Inga omkringliggande verksamheter förekommer som bedöms ge upphov till omgivningsbuller. Planerad verksamhet bedöms inte vara av sådan art att ljudnivåer över gränsvärden är aktuellt, och där tillhörande trafikbuller reduceras av att hastigheten på omkringliggande gator är låg.

Risk för olyckor

På fastigheten Agen 16:14 som ligger ca 130 från planområdet finns en bensinstation. Mellan planområdet och bensinstationen finns en genomfartsväg (väg 205) och bostäder. Verksamheten bedöms inte riskera att påverka planområdet negativt.

Väg 205 (Karlskogavägen) är rekommenderad sekundär väg för farligt gods som passerar planområdet med en hastighetsgräns på 50km/h. Utifrån vägledning av Länsstyrelsen i Stockholms län (*Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods*) framgår att länsstyrelsen anser att det, för de flesta sekundära transportleder, behöver finnas ett bebyggelsefritt skyddsavstånd på minst 25 meter mellan vägen och markanvändning handel (H).

Planområdet är beläget över 30 meter från närmaste körbanekant på väg 205, samt ligger på något högre marknivå. Bedömningen är att ytterligare riskanalys därmed inte krävs i detta skede.

Risk för översvämning

Det föreligger ingen översvämningsrisk från närliggande vattendrag.

I dagvattenutredningen (Dämningsverket 2025) har en grov skyfallsbedömning tagits fram för 100-årsregn. Resultatet visar att planområdet inte kommer att ge någon påverkan på nedströms liggande områden.

Risk för ras, skred eller erosion

Enligt SGU:s jordartskarta (1:25000-1:100000) omfattas planområdet av grundlager av isälvsediment och utgör fastmark.

Planområdet har tidigare under längre tid varit bebyggd med fyra flerbostadshus i tre våningar, samt komplementbyggnader. Källarvåningarna på tidigare flerbostadshus finns kvar under marknivå.

Utifrån ovan och utförd undersökning av närliggande mark (se rubriken *Geotekniska förhållanden*) bedöms risk för instabilitet i mark vara liten.

Geotekniska förhållanden

Enligt SGU:s jordartskarta (1:25000-1:100000) omfattas planområdet av grundlager av isälvsediment och utgör fastmark.

För fastigheten Agen 22:2 (kv. Sälgen) belägen strax norr om planområdet (och som enligt SGU: jordartskarta har liknande markförhållanden) gjordes en geoteknisk undersökning av VIAK 1988. Del av denna mark var utfylld, men i den nordvästra delen förekom ingen fyllning. De naturliga jordlagren utgjordes inom den västra delen av max 3 meter fast torrskorpelera, som vilade på friktionsjord, huvudsakligen sand. Inom östra delen vilade fyllningen direkt på sanden eller på tunt lager av fast lera på sand. Stopp vid trycksonderingen erhöles på djup varierande mellan 2,8 och 9,8 meter. Inom provtagningsdjupet, max 4 meter i en borrhålspunkt, förekom inget vatten. Under rekommendationer för grundläggning av avsedd byggnad (4 våningar utan källare) kan grundläggning ske direkt i mark.

Med hänsyn till utförd undersökning av närliggande mark, samt att planområdet tidigare under längre tid varit bebyggd med fyra flerbostadshus i tre våningar och komplementbyggnader bedöms marken ha förutsättningar för att kunna bygga avsedd handelsbyggnad. (Källarvåningarna på tidigare flerbostadshus finns kvar under marknivå.) I samband med projektering ska geoteknisk bedömning ske för mer utförlig beskrivning av grundläggning.

Figur 8: Bilden visar utdrag ur historiskt flygfoto ca 1975 med bostadsbebyggelse på fastighet (gulmarkering) Agen 21:13, källa Lantmäteriet.

Hydrologiska förhållanden

I dagvattenutredningen (Dämningsverket 2025) beskrivs att länsstyrelsen har tagit fram en lågpunktskartering av området som visar att det inte finns några signifikanta instängda lågpunkter inom eller nedströms planområdet. Planområdet ligger längs ett stråk som är på den högsta nivån i den lokala terrängen och det är således inga signifikanta dagvattenflöden som leds in till planområdet från omgivande mark. Planområdet ligger ovanpå en vattendelare där ytligt vatten antingen avleds västerut, söderut eller åt öster. Utifrån SGU:s kartering visas att marken i området generellt sett har hög genomsläpplighet och gynnsamma förutsättningar för infiltration.

Kulturmiljö

Se beskrivning av miljön under rubrik *Kommunala- Kulturmiljöprogram*.

Inga kulturhistoriskt viktiga lämningar eller byggnader finns inom området.

Alla fornlämningar, såväl kända som okända, är skyddade enligt Kulturmiljölag (1988:950). Skulle fornlämningar eller misstänka fornlämningar påträffas i samband med exploatering eller andra arbeten skall kontakt tas med tillsynsmyndigheten, dvs. länsstyrelsen.

Fysisk miljö

Planområdet är beläget i ett bostadskvarter i tätorten. I början av 1950-talet bebyggdes fastigheten (planområdet) med fyra flerbostadshus i tre våningar. Femtio år senare revs dessa hus och området iordningställdes med gräsytor. Inom planområdet finns nu kvar en garagelänga i norr intill en mindre

byggnad tillhörande Degerfors stadsnät. I sydöstra delen av planområdet finns mindre garage. Österut och söderut finns i huvudsak flerbostadshus med tillhörande komplementbyggnader. Norrut finns förutom flerbostadshus även gruppboende och exploatörens befintliga handelsbyggnad (Pekås). Den dominerande skalan på närliggande bostadsbebyggelse är i huvudsak 3 våningar.

Figur 9: Bilden visar garagelänga, samt byggnad för Degerfors stadsnät i norra delen av planområdet.

Figur 10: Bilden visar planområdets grönyta, vy mot öster.

Figur 11: Bilden visar flerbostadshus söder om planområdet.

Figur 12: Bilden visar flerbostadshus med komplementbyggnad öster om planområdet längs Skolgatan.

Sociala

Området består idag huvudsakligen av en grönyta som kan nyttjas av barn och unga för exempelvis lek och spontanidrott vilket kommer försvinna, dock finns flera grönytor i området.

Norr om planområdet sträcker sig en gång- och cykelväg som korsar Skolgatan och leder vidare till en skola öster om planområdet. Det är viktigt att säkerställa trygga vägövergångar och att säkerställa låg hastighet på Skolgatan för att reducera riskerna för olyckor.

Planområdet bedöms ha god tillgänglighet idag vilket även bedöms finnas efter ett plangenomförande.

En utveckling av området enligt planförslaget kan stimulera näringslivet i kommunen och ge upphov till fler arbetstillfällen, samt utökad kommersiell service.

Teknik

Planområdet är beläget i tätorten och här finns teknisk infrastruktur.

El

Degerfors Energi AB är nätägare i Degerfors tätort. Längs norra gränsen av 21:13 korsar elledningar (högspänning och matarledning). Bestämmelse om markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar har lagts ut i planen.

I planområdets nordvästra del finns servisledning från nätstation till garagelängan. Garagelängan avser rivas och servisledningen är inte tillräckligt stark för att ansluta handelsområdet. Planområdet föreslås istället anslutas till elnätet via ny ledning från transformatorstationen intill.

I planområdets sydöstra del korsar matarledning över föreslagen markanvändning för bostäder (**B**). Denna ledning föreslås flyttas till allmän platsmark för fullständigt nyttjande av kvartersmarken. Degerfors Energi ansvarar för utförande och kostnader. Ledningen föreslås flyttas när planen fått laga kraft.

Fiber

Inom den norra delen av planområdet finns servisbyggnad tillhörande Degerfors stadsnät (del av Degerfors Energi AB). Byggnaden och fiberledning norrut säkerställs i planen genom användningsområde för fibernätstation (**E₁**).

Planområdets bebyggelse föreslås kunna anslutas till fibernätet.

Fjärrvärme

Fjärrvärmeledning korsar planområdets kvartersmark för handel i öst-västlig riktning, samt bostäder i nord-sydlig riktning. Bestämmelse om markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar (totalt ca 6 meter bredd) har lagts ut i planen (**U₁**).

Planområdets bebyggelse föreslås kunna ansluta till fjärrvärmenätet.

Dricksvatten-, spill- och dagvatten

Planområdet ingår i kommunalt verksamhetsområde för dricks-, spill- och dagvatten. Det innebär att det är kommunen som tillhandahåller tjänster för vatten och avlopp. Inom ett verksamhetsområde för dagvatten ansvarar den enskilde fastighetsägaren för sin fastighet och för avvattningen av det

dagvatten som uppkommer inom fastigheten. Detta innebär att den enskilde fastighetsägaren ansvarar för att det dagvatten som inte kan infiltrera i marken på den egna fastigheten avvattnas till den förbindelsepunkt som verksamhetsområdets huvudman har anvisat.

Det finns två distributionsledningar för spillvatten som sträcker sig in i planområdet i sydväst och sydost. Dessa serviser finns för avsikt att avveckla enligt förmedlad uppgift från VA-enheten via Dämningsverket.

Kapacitet finns för planområdets anslutning till kommunens ledningsnät och anslutningspunkter kommer anvisas.

Service

Planområdet är beläget i Degerfors tätort ca 600 meter norr om Medborgarplatsen.

Medborgarplatsen är ett centralt beläget torg där Degerfors kommunkontor, biblioteket, Folkets hus och större delen av centrumbebyggelsen ligger.

Strax norr om planområdet finns befintlig Pekåsbutik (exploatören) som säljer livsmedel.

Planförslaget innebär en flytt och utbyggnad av befintlig butiksverksamhet i området.

Trafik

Planområdet nås från statlig väg 205/243 (Karlskogavägen) via Nya Brogatan eller Ängsvägen till Skolgatan.

Väg 205

I höjd med planområdet har väg 205 en hastighetsgräns på 50 km/h. Enligt NVDB gjordes en mätning år 2021 på 7503 ÅDT (årsmedelsdygnstrafik) samtliga fordon på väg 205. Mätår 2017 som refereras till i en till planen framtagna trafikutredning (VAP 2025) visade 7700 ÅDT med 4-5% andel tung trafik. Vägbredden är ca 9 meter.

Väg 205 är utpekad i FPV (funktionellt prioriterat vägnät) som en kompletterande regionalt viktig väg och har en särskild betydelse för framkomligheten för genomfartstrafik-, regional- och lokal trafik för denna del av regionen. Vägen är också utpekad som rekommenderad sekundärväg för farligt gods.

Nya Brogatan

De lokala vägarna i anlutning till planområdet är kommunala och samtliga är reglerade med 30 km/h. Trafikmätningar har nyligen genomförts på dessa. Nya Brogatan har ett ÅDT på 1 600 med cirka 5% andel tung trafik. Mot väg 205 ansluter Nya brogatan i en trevägskorsning, typ-C med vänstersvängkörfält från 205:an norrifrån. Korsningen är försedd med refug både på primär och sekundär väg.

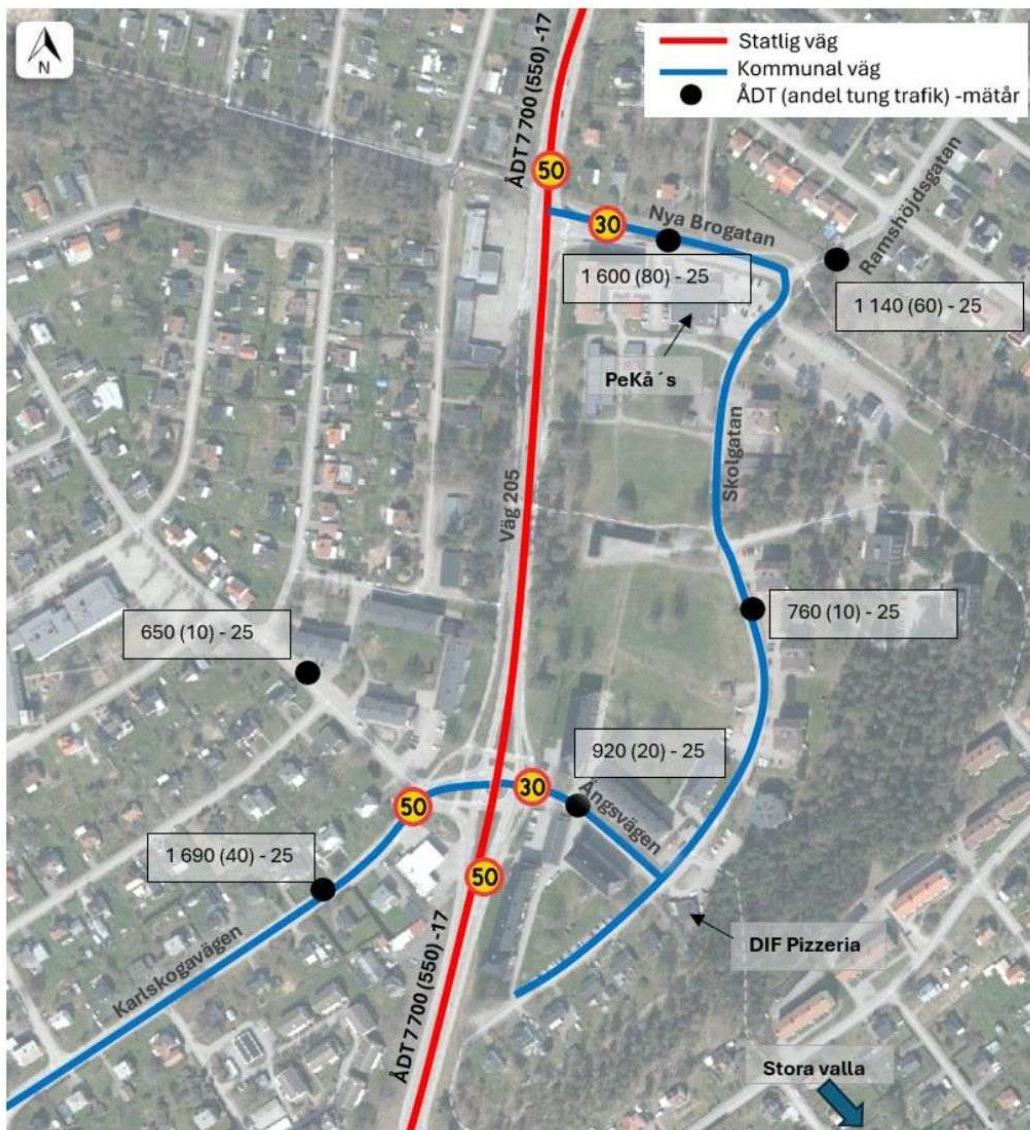
Skolgatan

Skolgatan är reglerad med 30 km/h och har en snittbredd på 6 meter. Mot Nya Brogatan är Skolgatan reglerad med väjningsplikt. Från Nya Brogatan och Ramhöjdsgatan (mot bostadsområdet) klingar trafiken av och ÅDT utmed Skolgatan ligger på cirka 760 med 1 % andel tung trafik.

Ängsvägen

Ängsvägen som ansluter mot väg 205 i söder med koppling till Skolgatan är reglerad med 30 km/h. Vägbredden är cirka 7 meter och är försedd med trottoarkanter utmed båda sidorna. Uppmätt ÅDT är cirka 900 med 2% andel tung trafik. Ängsvägen ansluter mot väg 205 i en fyrvägs-korsning, typ C. Utformningen påminner dock mycket om en cirkulationsplats då en rondellyta är placerad i

korsningens mitt. Ängsvägen och Karlskogavägen är reglerade med väjning medans väg 205 är den primära vägen igenom korsningen.

Figur 13: Kartan visar väghållare, hastighetsgräns samt ÅDT (Årsdygnstrafik), ur trafikutredning (VAP 2025).

Trafikutredning

Som underlag för beskrivning av trafik och bedömning av trafikallstring har en trafikutredning tagits fram av VAP "PM- Trafikutredning Pekås" (2025-08-29).

Trafik som idag angör Pekås trafikerar i huvudsak via Nya Brogatan.

Totalt bedöms ny butiksverksamhet generera cirka 650 fordonsrörelser. (Beräkningen baseras på nyckeltal 500 bilresor/1000 m2 och dygn.)

Pekås genererar redan idag en viss andel trafik, vilket bedöms motsvara cirka 350 trafikrörelser, därmed har den andelen räknats bort från beräkningsunderlagets totala trafikallstringsresultat. Totalt tillkommande trafikallstring bedöms bli cirka 300 trafikrörelser. (Utredningen har inte räknat upp trafiken med Trafikverkets basprognos. Detta grundas på områdets karaktär, lokalisering samt

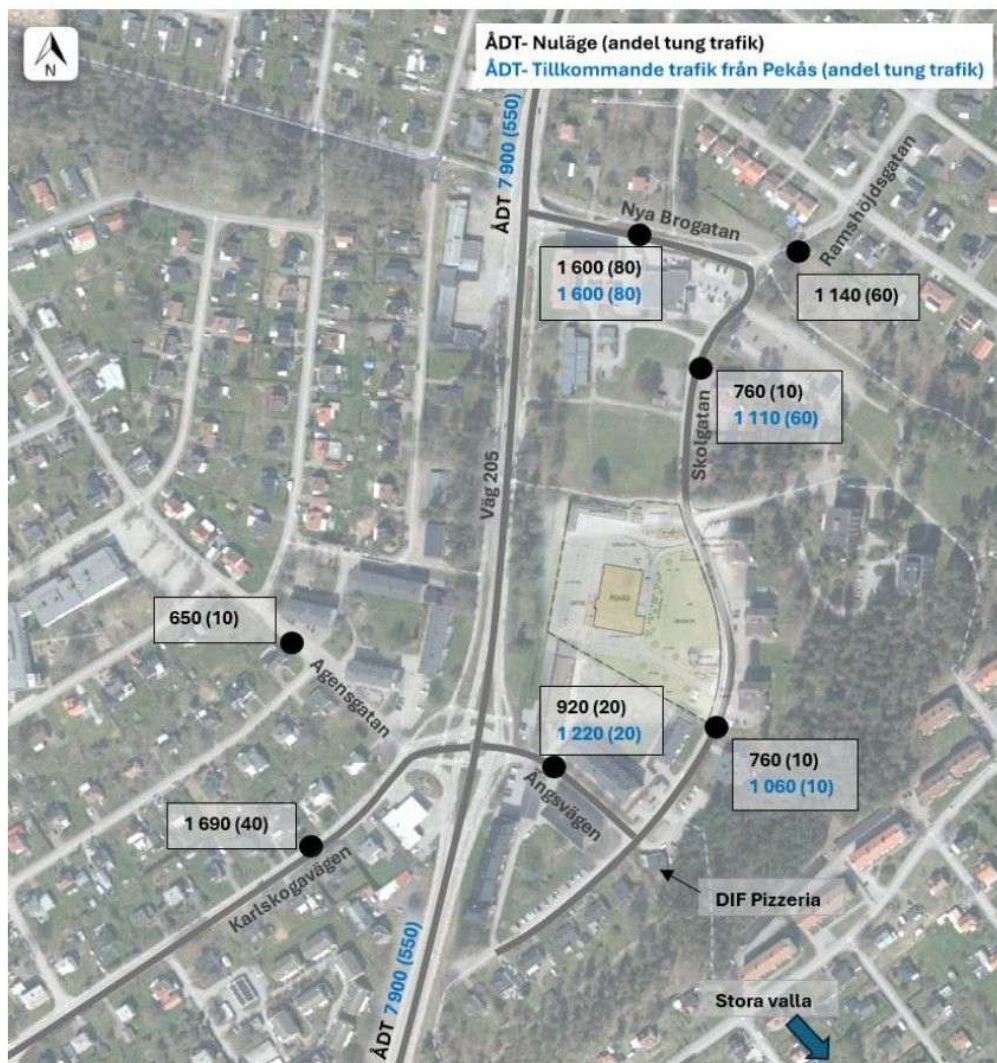
historiska trafikutveckling. För att beräkna trafiken har därför all nytillkommande trafikallsträng från utredningsområdet ackumulerats till befintliga trafiksiffror.)

Ny butik hamnar mitt på sträckan av Skolgatan vilket innebär att det är ungefär lika långt till den norra utfarten (Nya Brogatan) mot väg 205 som till den södra (Ängsvägen). Därmed bedöms fordonstrafik med målpunkt Pekås få en bra spridning i området.

Bedömningen är att trafiken utmed Nya Brogatan blir oförändrad. (Då har utredningen inte tagit höjd för eventuellt ny verksamhet i Pekås gamla butiksytta.)

Norra delen av Skolgatan fram till nya Pekås får en trafikökning om cirka 350 trafikrörelser varav 76 utgörs av varutransporter. Varutransporterna inkluderar alla varutransporter även medeltunga och små sådana (ex. Instabox). Skolgatan söderut via Ängsvägen bedöms få en trafikökning på cirka 300 fordonsrörelser, ökningen består enbart av personbilar.

Ny in- och utfart för varutransporter är placerat i norra delen av fastigheten vilket medför att den typen av transporter naturligt kan styras via Nya Brogatan. Den anslutningsväg som varutransporterna trafikerar redan idag. In-/utfarter till planområdet har placerats så att störande ljus inte ska påverka direkt mot bostadshus öster om Skolgatan.

Figur 14: Tabellen visar nulägestrafik samt hur trafiken faller ut med tillkommande trafikallsträng, ur trafikutredning (VAP 2025).

Vägutformning

I trafikutredningen har fyra alternativ till vägutformning studerats för en förbättrad trafikanslutning till området.

Alternativ 1- Cirkulationsplats väg 205/Ängsvägen/Karlskogavägen.

Åtgärden innebär att nuvarande fyrvägs korsning, väg 205/Ängsvägen/Karlskogavägen (korsningstyp C) byggs om till en enfältig cirkulationsplats (korsningstyp D).

I detta alternativ har även studerats cirkulationsplats med fem anslutningar samt att cirkulationsplatsen förskjuts i västlig riktning för att möjliggöra ett femte ben in mot Pekås.

Alternativ 2- Cirkulationsplats väg 205/Nya Brogatan

Åtgärden innebär att nuvarande trevägs korsning (korsningstyp C) byggs om till en enfältig cirkulationsplats (korsningstyp D).

Alternativ 3- Ny anslutning

Alternativet innebär att en ny anslutning tillkommer mellan norra och södra utfarten mot väg 205.

Alternativ 4- Trimningsåtgärder

Åtgärderna som beskrivs i alternativ 4 innefattar trimningsåtgärder utmed Skolgatan samt Ängsvägen och kan med fördel tillämpas i samtliga övriga förslag (alternativ 1-3). Syftet är att öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter och öka tydligheten i vägrummet samt styra godstransporter att fortsättningsvis angöra via Nya Brogatan.

Slutsats i utredningen är rekommendation att gå vidare med åtgärdsförslag 1, 2 och 4.

I nuläget avser kommunen jobba med trimningsåtgärder och på längre sikt kan alternativ 1 (cirkulationsplats) komma att aktualiseras.

En de trimningsåtgärder som föreslås är en ny GC-väg utmed Skolgatans västra sida. Planförslaget möjliggör för detta genom gatumark (**GATA**) som möjliggör en breddning av gatuanläggningen så gång- och cykelväg kan anordnas på den västra sidan av Skolgatan.

Figur 15: Kartbilden visar alternativ 4- trimningsåtgärder utmed Skolgatan och Ängsvägen, ur trafikutredning (VAP 2025).

Gång- och cykel

GC-vägar finns utmed båda sidor av väg 205 med en viss förgrening på anslutande vägar mot bostads- och grönområden samt Stora valla.

Utmed Nya Brogatan löper en separat GC-väg med planskild koppling under väg 205 mot västra delen av Degerfors.

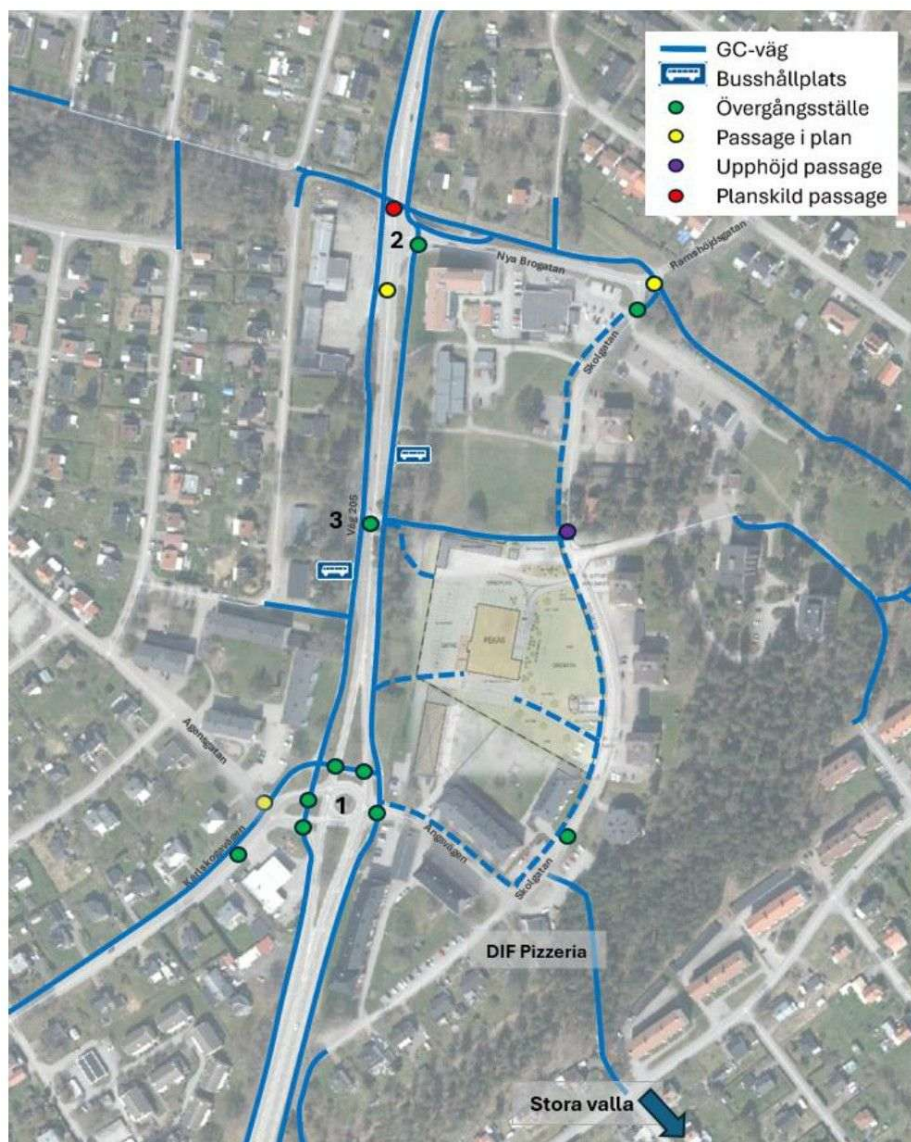
Norr om planområdet passerar en gång- och cykelväg. Övergångsställe finns för väg 205 i höjd med denna (och som i genomförd Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för väg 205 har identifierats som en osäker plats med bristande trafiksäkerhet).

Utmed Skolgatan och Ängsvägen saknas GC-väg, dock finns det trottoarkanter för gående. På Skolgatan finns det två övergångsställen utplacerade i norr och söder. Övergångsstället i norr är upphöjt.

I den ÅVS som gjordes för väg 205 har förslag till åtgärder tagits fram som syftar till att göra korsningarna mer trafiksäkra.

Gång- och cykelväg föreslås till följd av planförslaget kunna anläggas på den västra sidan av Skolgatan. (Se tidigare "Beskrivning av detaljplanen del 1".)

Figur 16: Karta visar befintliga gång- och cykelvägar, passager m.m, ur trafikutredning (VAP 2025).

Kollektivtrafik

Närmaste busshållplats finns utmed väg 205 där linje 502 och 593 angör.

Linje 502 trafikerar mellan Karlskoga och Degerfors Järnvägsstation på vardagar med generös turtäthet. På helgerna går det ungefär en buss i timmen.

Linje 593 trafikerar mellan Karlskoga, Degerfors och Laxå med sju avgångar per dag måndag till fredag.

GENOMFÖRANDEFRÅGOR

Mark- och utrymmesförvärv

Fastigheten Agen 21:13 ägs av Degerforsbyggen AB. Exploatören (Coop Värmland) avser förvärva huvuddelen av den nuvarande fastigheten Agen 21:13. Övriga fastighetsrättsliga förändringar som föreslås till följd av planen beskrivs under rubriken "Förändrad fastighetsindelning".

Mark som föreslås för allmän plats (**GATA**) ska överlåtas till Degerfors kommun.

Inlösen

Detaljplanen omfattar allmän plats (**GATA**) med kommunalt huvudmannaskap och allmän kvartersmark- fibernätstation (**E₁**).

Enligt 6 kap. 13§ PBL har kommunen rätt att lösa in mark eller annat utrymme som enligt detaljplanen ska användas för en allmän plats som kommunen ska vara huvudman för, eller annat än enskilt bebyggande, om markens eller utrymmets användning för det avsedda ändamålet inte kan anses säkerställd ändå.

Kommunen är även skyldig att på fastighetsägarens begäran lösa in mark eller annat utrymme som enligt detaljplanen ska användas för en allmän plats som kommunen ska vara huvudman för eller annat än enskilt byggande enligt PBL 14 kap. 14§.

Mark avsedd för allmän kvartersmark- fibernät avses i första hand upplåtas genom servitut eller ledningsrätt.

Fastighetsrättsliga frågor

Förändrad fastighetsindelning

För att fastighetsbilden ska stämma bättre överens med markanvändningen i området föreslås att Agen 21:13 avgränsas mot den gång- och cykelväg som passerar mellan Karlskogavägen och Skolgatan norr om Agen 21:13. Det innebär att del av fastigheten Agen 21:13 föreslås överlåtas till Agen 1:1 samtidigt som del av Agen 1:1 föreslås överlåtas till Agen 21:13. Se illustration över marköverlåtelse.

Den del av Agen 21:13 som föreslås för allmän plats (**GATA**) föreslås övergå till kommunens fastighet Agen 1:1. Den del av Agen 22:3 och Agen 22:4 som föreslås för allmän plats **GATA** föreslås övergå till kommunens fastighet Agen 1:1. Se illustration över marköverlåtelse.

Mark som föreslås för bostadsändamål i södra delen av detaljplanen avser kunna regleras till Agen 21:15 och 21:16. Förslagsvis fördelas marken enligt en förlängning av befintlig fastighetsgräns mellan 21:15 och 21:16. För att genomföra dessa fastighetsregleringar (för Agen 21:15 och Agen 21:16) behöver gällande tomtindelningsbestämmelser upphävas. Kommunen ska genomföra sådant upphävande av återstående tomtindelningsbestämmelser (18-DEG-359).

Förslagsvis utförs samtliga fastighetsregleringar vid samma förrättning som initieras och bekostas av exploatör.

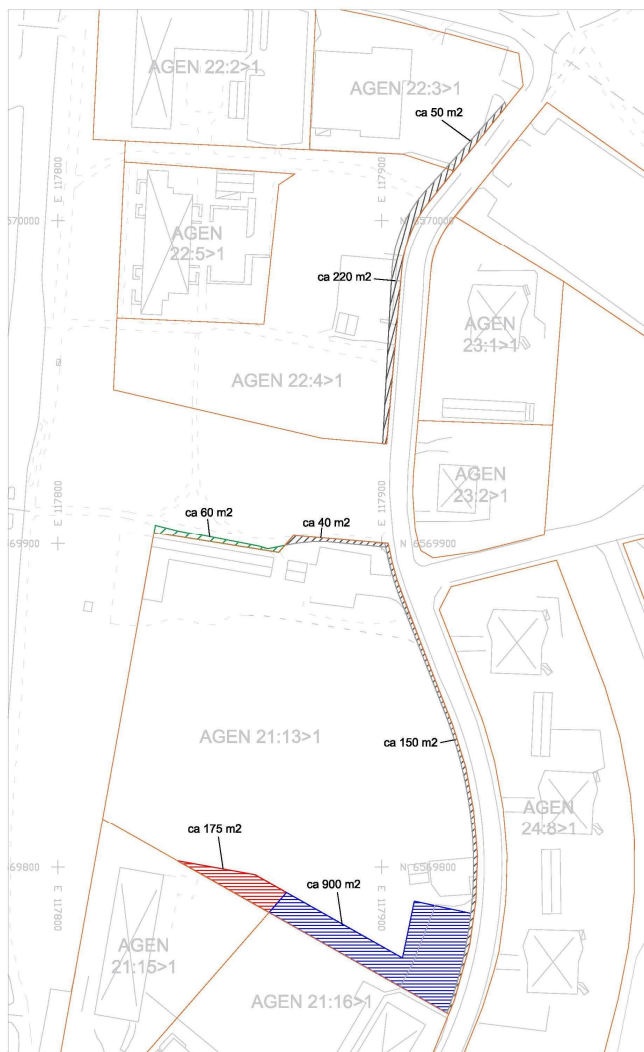
Rättigheter

Planområdet omfattar inga befintliga rättigheter.

Hysesavtal förekommer för garageplatser, vilka avser sägas upp vid ett plangenomförande.

Inom planen föreslås markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar där rättighet kan bildas på den avsedda platsen om övriga förutsättningar är uppfyllda. Prövning av bildande av rättighet genomförs genom lantmäteriförrättning men initieras och bekostas av ledningsägaren.

I planens nordöstra del har ett område avsatts för E₁-fibernetstation. Kvartersmark för fibernetstation ska i första hand upplåtas med avtalsservitut till aktuell nätägare (f.n. Degerfors stadsnät). Om detta inte är möjligt upplåts marken med ledningsrätt. Marken avser inte lösas in av Degerfors kommun.

Figur 17: Bilden visar fastigheter i orange. Mark som föreslås övergå till annan fastighet redovisas med skrafferad yta. Svart skrafferad yta föreslås övergå till Agen 1:1. Grön skrafferad yta föreslås övergå till Agen 21:13. Röd skrafferad yta föreslås övergå till Agen 21:15. Blå skrafferad yta föreslås övergå till Agen 21:16.

Tekniska frågor

Tekniska åtgärder

Dagvattenanläggning ska utföras av fastighetsägare innan avledning till kommunal anslutningspunkt. Se beskrivning under "Planeringsförutsättningar- Dagvatten". Oljeavskiljare ska installeras.

Utbyggnad allmän plats

För utbyggnad av allmän plats ansvarar Degerfors kommun. Skolgatan ska förses med en gång- och cykelväg på gatans västra sida.

Tidplan som föreslås är byggstart för exploatören hösten 2026. Ombyggnad av gata föreslås ske så snart genomförandet av handelsområdet är klart.

Utbyggnad vatten och avlopp

Planområdet ingår i VA-verksamhetsområde och ska kopplas på det kommunala dricksvatten- och spillvattenledningsnätet. Anslutningspunkt kommer anvisas. Planområdet föreslås anslutas under hösten 2026.

Ekonomiska frågor

Planekonomisk bedömning

Fastighetsreglering initieras och bekostas av exploatör.

Avsikten är att exploatören ska genomföra kvartersmark för detaljhandel (**H**) med de ekonomiska åtgärder som krävs såsom markarbeten, byggnadsverk, dagvattenanläggningar etc. bekostar och ansvarar exploatören för.

Kvartersmark för bostäder i söder (**B**) avser överlåtas utan kostnad till fastigheterna Agen 21:15 och 21:16 och genomföras av respektive fastighetsägare.

Allmän kvartersmark för fibernätstation (**E₁**) avser inte lösas in av Degerfors kommun. Ansökan och kostnad för bildandet av rättighet belastar ledningsägaren, vilket bedöms bli aktuellt för fjärrvärmeledning samt fibernätets byggnad och ledningar.

Degerfors kommun genomför och bekostar allmän plats (**GATA**).

Planavgift

Exploatör bekostar planarbetet. Planavgift kommer därmed inte att tas ut i samband med bygglovsprövning.

Inlösen

Allmän platsmark som berör fastigheten Agen 21:13 ska överlåtas till kommunen utan ersättning. Kostnader för inlösen av allmän platsmark som berör övriga fastigheter inom detaljplanen förväntas belasta kommunen.

Drift av allmän plats

Degerfors kommun kommer ansvara för drift av allmän plats.

Drift av vatten och avlopp

Degerfors kommun kommer ansvara för drift av kommunal dricksvatten- och spillvattenanläggning.

Organisatoriska frågor

Tidplan

Planen kommer att handläggas med ett utökat förfarande enligt PBL 2010:900, kapitel 5.

Samråd: Myndigheter, sakägare och andra berörda ges möjlighet att lämna synpunkter.

Granskning: Planförslaget finns tillgängligt för granskning och en sista möjlighet att lämna synpunkter ges.

Antagande: Planen antas i kommunfullmäktige.

Överklagande: Sakägare som inte fått sina synpunkter tillgodosedda har möjlighet att överklaga inom tre veckor från beslutet anslagits.

Laga kraft: Om ingen överklagar planen vinner den laga kraft tre veckor efter beslutet anslogs

Preliminär tidplan

Uppdrag om planläggning	KSAU 2024-04-16
Samråd	Hösten 2025
Granskning	Vintern 2026
Antagande KF	Våren 2026
Laga kraft	Våren 2026

Kulturvärden

Ett plangenomförande bedöms inte medföra ingrepp i kulturvärden.

Prövning enligt annan lagstiftning

Ett plangenomförande bedöms inte medföra prövning enligt annan lagstiftning.

BESKRIVNING AV DETALJPLANEN DEL 2

Ärendeinformation

Kommunens namn: Degerfors kommun

Detaljplanens namn: Detaljplan för del av Agen 21:13 m.fl. (Pekås)

Kommunens diarienummer för detaljplanen: KS 64-2024

Hänvisning till beslutsprotokollet: KSAU 64-2024 §39

Vilket datum detaljplanen är påbörjad: 2024-04-16

Vilket datum detaljplanen fick laga kraft:

Val av förfarande

Detaljplanen tas fram med utökat planförfarande enligt PBL 2010:900 5 kap.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den dagen planen vinner laga kraft. Åren bestäms utifrån rimligheten att genomföra planen. Under genomförandetiden har fastighetsägaren en garanterad rätt att bygga i enlighet med detaljplanen och detaljplanen får inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger. Efter genomförandetidens utgång fortsätter detaljplanen att gälla, men kan då ändras eller upphävas utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning för till exempel förlorad byggrätt.

PLANERINGSUNDERLAG

Regionala

- Åtgärdsvalsstudie: Framkomlighet väg 205 genom Degerfors, Trafikverket 2022/12 890

Kommunala

- Grundkarta, upprättad 2025-05-25 rev. 2026-01-14
- Undersökning om betydande miljöpåverkan, 2025-11-04
- Kulturmiljöprogram Degerfors kommun, antagen 2023-06-12
- Översiktsplan för Degerfors kommun, laga kraft 2016-10-20
- Särskilt beslut om betydande miljöpåverkan (fattades i samband med beslut om samråd, KSAU 2025-11-18 §139)

Utredningar

- Dagvattenutredning Degerfors Ager 21:13, Dämningsverket 2025-09-12
- PM Trafikutredning Pekås, Degerfors kommun Örebro län, VAP 2025-08-29
- Trafikutredning Pekås GC-väg och breddning av Skolgatan, VAP 2025-05-23
- Geotekniskt utlåtande- Planerat bostadshus kv Sälgen Degerfors, VIAK 1988-04-29
- Geoteknisk undersökning borrhälsplan och sektioner- Planerat bostadshus kv Sälgen Degerfors, VIAK 1988-04-29

KONSEKVENSER

Natur

Grönområde

Ett av de viktiga karaktärsdragen som listas för detta område i kommunens kulturmiljöprogram avser byggnaders placering i park med rekommendation att värna parkkaraktären runt byggnaderna. I utformningen av planförslaget föreslås därmed egenskapsområden mot öster och söder med reglering att tomt ska utformas med vegetation. Med vegetation avses buskar och/eller träd. Omfattningen av vegetation regleras inte i planen utan förordas utföras i enlighet med övriga grönytor i området. Företrädesvis behålls även gräsyta, men det regleras inte i planen. Då det finns kvarvarande källarplan under mark behöver placering och val av vegetation studeras utifrån förutsättningarna till plantering och bildande av rotsystem.

Två större björkar kommer att avverkas vid ett genomförande av planen. Dessa bedöms inte ha sådana biologiska värden att de betraktas som särskilt skyddsvärda. Inte heller andra åtgärder som planeras bedöms vara sådana som behöver samrådats enligt miljöbalken.

Fastigheter och rättigheter

Ett plangenomförande innebär att exploatören förvärvar fastigheten Agen 21:13.

För att fastighetsbilden ska stämma bättre överens med markanvändningen i området föreslås att Agen 21:13 avgränsas mot den gång- och cykelväg som passerar mellan Karlskogavägen och Skolgatan norr om Agen 21:13. Det innebär att del av fastigheten Agen 21:13 föreslås överlåtas till Agen 1:1 samtidigt som del av Agen 1:1 föreslås överlåtas till Agen 21:13.

Den del av Agen 21:13 som föreslås för allmän plats GATA föreslås övergå till kommunens fastighet Agen 1:1. Den del av Agen 22:3 och Agen 22:4 som föreslås för allmän plats GATA föreslås övergå till kommunens fastighet Agen 1:1.

Mark som föreslås för bostadsändamål i södra delen av detaljplanen avser kunna regleras till Agen 21:15 och 21:16. För att denna del av detaljplanen ska kunna genomföras ska gällande tomtindelningsbestämmelser (18-DEG-359) upphävas. Kommunen arbetar parallellt med ärendet ("Ändring av detaljplan för Agen 21:15 och 21:16") för att upphäva även dessa tomtindelningsbestämmelser. När båda planerna vunnit laga kraft upphävs tomtindelningen 18-DEG-359 i sin helhet.

Se illustration under "*Genomförandefrågor- Fastighetsrättsliga frågor*".

Kommunen har rättighet och skyldighet att lösa in mark för allmän plats (gata) och allmän kvartersmark (fibernet). Kvartersmark för fibernet avser inte lösas in av Degerfors kommun utan ska i första hand upplåtas med avtalsservitut till aktuell nätägare (f.n. Degerfors stadsnät). Om detta inte är möjligt upplåts marken med ledningsrätt.

Hysesavtal förekommer för garageplatser, vilka avser sägas upp vid ett plangenomförande.

Miljö

Ställningstagande 4 kap. 33 b § plan- och bygglagen (2010:900)

Detaljplanen bedöms inte antas medföra betydande miljöpåverkan. Omständigheter som talar emot en betydande miljöpåverkan är utifrån genomförd checklista (separat dokument) att förändringen samt störningar till följd av föreslagen markanvändning i området inte bedöms vara betydande.

Dagvatten

Detaljplaneområdet har bedömts vara lämpligt att bebygga ur ett dagvatten- och skyfallsperspektiv. Inom ett verksamhetsområde för dagvatten ansvarar den enskilde fastighetsägaren för sin fastighet och för avvattningen av det dagvatten som uppkommer inom fastigheten. Planförslaget innebär att fastighetsägaren till Ager 21:13 ska tillse att fördröjning och rening av dagvatten enligt utförda beräkningar (se dagvattenutredning) kan genomföras. Då planförslaget har beräknats innebära en ökning av hårdgjord yta jämfört med tidigare bebyggelse är rekommenderad total fördröjningsvolym inom detaljplanen ca 54 m³ (dimensionerat för 100- årsregn). Förslag på fördröjning i torrdamm, samt infiltration i befintliga marklager, har tagits fram. Mark som planläggs för bostäder innebär ingen förändring mot nuläge avseende dagvattenhantering. Dagvatten inom gång- och cykelväg (gatumark) föreslås avledas till befintlig dagvattenanläggning i gata.

Föreslagen dagvattenhantering är endast exempel på hur en framtida hantering av dagvattnet kan utföras. Vid senare projekteringsskede behöver således samtliga volymer och flöden räknas om förutsatt att området struktur ändras.

Miljökvalitetsnormer

Vatten

Området omfattas av gällande detaljplan för bostäder och planförslaget innebär en förändring av markanvändning och andel hårdgjorda ytor. Förslag till hantering av dagvatten säkerställer att området rimligen inte riskerar att påverka MKN eller påverkar möjligheten att uppnå en bättre status MKN i framtiden. Sammantaget är de beräknade halterna efter rening för de två olika dagvattenhanteringsförslagen rimliga sett till de andra regionala gränsvärdena. I realiteten kommer sannolikt en majoritet av den årliga dagvattenmängden att infiltreras, vilket innebär att vattnet renas naturligt i marken som agerar som ett filter när dagvattnet perkolerar till grundvattnet.

Bedömningen är att detaljplaneområdet är lämpligt att bebygga ur ett dagvatten- och skyfallsperspektiv. Det ökade dagvattenflödet kan fördröjas inom planområdet och det är möjligt att genomföra utan riskera att påverka MKN.

Sociala

Området består idag huvudsakligen av en grönyta som kan nyttjas av barn och unga för exempelvis lek och spontanidrott vilket kommer försvinna, dock finns flera grönytor i området varpå konsekvenserna inte bedöms bli betydande. I planen säkerställs även yta för vegetation mot öster och söder.

Trafik

För att skapa en bra trafiksituation i anslutning till planområdet och utmed Skolgatan där trafiken bedöms öka med cirka 300 trafikerörelser (varav 76 utgörs av olika varutransporter) så föreslås olika trafiksäkerhetsåtgärder. Detta för att få ner hastigheten och öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter samt skapa homogena gång- och cykelstråk. Gång- och cykelväg föreslås anläggas längs

den västra sidan av Skolgatan. Utöver det föreslås lokala trafikföreskrifter upprättas med förbud mot tunga fordon från Ängsvägen till Skolgatan (söderifrån).

Skolgatan föreslås utformas så att varutransporter kan mötas på hela sträckan från Nya Brogatan fram till den nya butiken. I själva korsningen mellan Nya Brogatan och Skolgatan är dock inte möte möjligt.

Ny in- och utfart för varutransporter är placerat i norra delen av fastigheten vilket medför att den typen av transporter naturligt kan styras via Nya Brogatan (den angöringsväg som varutransporterna trafikerar redan idag). In-/utfarter till planområdet har placerats så att störande ljus inte ska påverka direkt mot bostadshus öster om Skolgatan.

MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERINGAR

Motiv till reglering

Användning av mark och vatten

GATA- Gata

Markanvändningen regleras för att säkerställa infrastruktur i området och möjliggöra för gång- och cykelväg längs Skolgatan. Detta motiveras av planens syfte att möjliggöra nybyggnad av en dagligvarubutik samt möjliggöra förbindelse för gång- och cykeltrafikanter genom att skapa förutsättningar för en mer trafiksäker utformning av gata vid genererad ökning av trafik, samt av att bebyggelse och byggnadsverk ska lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bl.a. möjligheterna att ordna trafik (PBL 2 kap.5§).

B- Bostäder

Markanvändningen regleras för att möjliggöra ytterligare tomtmark till intilliggande bostäder samt för att fortsatt säkerställa en god utformning av området. Detta motiveras av planens syfte att möjliggöra nybyggnad av en dagligvarubutik samt möjliggöra förbindelse för gång- och cykeltrafikanter genom att kunna avyttra mark för gata och för avskärmning mot handelstomt, för att främja en ändamålsenlig struktur och en estetiskt tilltalande utformning av bebyggelse, grönområden och kommunikationsleder (PBL 2 kap. 3§)

E₁- Fibernätstation

Markanvändningen regleras för att befintlig byggnad och anläggning ska kunna finnas kvar på platsen. Detta motiveras av planens syfte att möjliggöra nybyggnad av en dagligvarubutik, där ett säkerställande av viktig samhällsfunktion i området är en förutsättning för etablering av detaljhandeln, samt att bebyggelse och byggnadsverk ska lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till möjligheterna att ordna elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt (PBL 2 kap. 5§).

H- Detaljhandel

Markanvändningen regleras för att möjliggöra för viss kommersiell service i området. Detta motiveras av planens syfte att möjliggöra nybyggnad av en dagligvarubutik, samt hänsyn tas till behovet av att det inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse finns möjligheter att anordna en rimlig samhällsservice och kommersiell service (PBL 2 kap. 7§).

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

ö₁- Marken får inte förses med byggnad (inom H)

Regleringen görs för att hindra att bebyggelse placeras inom del av tomten. Detta bidrar till att planens syfte, att möjliggöra nybyggnad av en dagligvarubutik, uppnås genom att styra bebyggelse till en ändamålsenlig del av marken. Detta motiveras av att främja en ändamålsenlig struktur och en långsiktigt god hushållning med mark (PBL 2 kap. 3§) och att bebyggelse placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till landskapsbilden och natur- och kulturvärdena på platsen (PBL 2 kap. 6§).

ö₁- Marken får inte förses med byggnad (inom B)

Regleringen görs för att hindra att bebyggelse placeras på marken. Detta bidrar till att planens syfte, att möjliggöra nybyggnad av en dagligvarubutik samt möjliggöra förbindelse för gång- och cykeltrafikanter, uppnås genom att styra bebyggelse till en ändamålsenlig del av marken. Detta motiveras av att främja en ändamålsenlig struktur och en långsiktigt god hushållning med mark (PBL 2 kap. 3§) och att bebyggelse placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till landskapsbilden och natur- och kulturvärdena på platsen (PBL 2 kap. 6§).

ö₂- Marken får endast förses med carport, cykelgarage och andra anläggningar än byggnader.

Regleringen görs för att styra placering av byggnadsverk. Detta bidrar till att planens syfte, att möjliggöra nybyggnad av en dagligvarubutik, uppnås genom att styra bebyggelse till en ändamålsenlig del av marken. Detta motiveras av att främja en ändamålsenlig struktur och en långsiktigt god hushållning med mark (PBL 2 kap. 3§) och att bebyggelse placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till landskapsbilden och natur- och kulturvärdena på platsen (PBL 2 kap. 6§).

h₁- Högsta nockhöjd är 8 meter

Regleringar kring höjd på byggnadsverk görs för att möjliggöra en ändamålsenlig höjd på avsedd bebyggelse. Detta bidrar till planens syfte att möjliggöra nybyggnad av en dagligvarubutik, vilket motiveras av att bebyggelse utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till landskapsbilden och intresset av en god helhetsverkan samt behovet av framtida förändringar och kompletteringar (PBL 2 kap. 6§).

h₂- Högsta nockhöjd är 6 meter

Regleringar kring höjd på byggnadsverk görs för att möjliggöra en ändamålsenlig höjd på avsedd bebyggelse. Detta motiveras av planens syfte att möjliggöra nybyggnad av en dagligvarubutik, där ett säkerställande av viktig samhällsfunktion i området är en förutsättning för etablering av detaljhandeln, samt att bebyggelse och byggnadsverk ska lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till möjligheterna att ordna elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt (PBL 2 kap. 5§).

p₁- Byggnad ska placeras minst 4,5 meter från fastighetsgräns

Regleringen görs för att säkerställa att utformningen av fastigheten sker med hänsyn till stadsbilden och förhållande till fastighetsgräns. Bestämmelsen motiveras av planens syfte att möjliggöra nybyggnad av en dagligvarubutik, samt att bebyggelse ska placeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stadsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan (PBL 2 kap. 6§).

f₁- Tomt ska utformas med vegetation

Regleringen görs för att värna parkkaraktären i området. Detta bidrar till planens syfte att möjliggöra nybyggnad av en dagligvarubutik genom att mark som inte avser bebyggelse anordnas med intresset av en helhetsverkan och att bebyggelse placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till landskapsbilden och natur- och kulturvärdena på platsen (PBL 2 kap. 6§).

f₂- Tomt ska utformas med vegetation. Gång- och cykelbana får anordnas

Regleringen görs för att värna parkkaraktären i området och möjliggöra för gångförbindelse på tomten. Detta bidrar till planens syfte att möjliggöra nybyggnad av en dagligvarubutik samt möjliggöra förbindelse för gång- och cykeltrafikanter genom att mark som inte avser bebyggelse

anordnas med intresset av en helhetsverkan och att bebyggelse placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till landskapsbilden och natur- och kulturvärdena på platsen (PBL 2 kap. 6§).

b₁- Marken ska vara genomsläpplig

Regleringen görs för att marken ska hantera dagvattenavledning genom möjlighet till infiltration. Bestämmelsen motiveras av planens syfte att möjliggöra nybyggnad av en dagligvarubutik genom att säkerställa ytor för hantering av dagvatten som kan genereras vid avsedd exploatering, samt att bebyggelse lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till möjligheterna att ordna avlopp (PBL 2 kap. 5§) samt med hänsyn till natur- och kulturvärden och miljö- och klimataspekter främja en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt (PBL 2 kap. 3§).

e₁- Största byggnadsarea är 20% av fastighetsarean inom användningsområdet

Regleringen görs för att säkerställa att utnyttjande av fastigheten sker med hänsyn till stadsbilden och skapa en god bebyggd miljö. Bestämmelsen motiveras av planens syfte att möjliggöra nybyggnad av en dagligvarubutik, samt att bebyggelse ska placeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stadsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan (PBL 2 kap. 6§).

Avgränsas via sekundär egenskapsgräns

u₁- Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar

Regleringen görs för att säkerställa mark där allmännyttig infrastruktur kan finnas i området. Detta bidrar till att planens syfte att möjliggöra nybyggnad av en dagligvarubutik uppnås genom att styra byggnadsverk till en ändamålsenlig del av marken samt motiveras av att vid planläggning ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till möjligheterna att ordna elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt (PBL 2 kap. 5§).

§ 64

Dnr 00045-2026

Upphävande av tomtindelning för Agen 21:15 och 21:16, ändring av detaljplan

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar att:

1. Samrådsredogörelsen och antagandehandlingen godkänns.
2. Upphävande av tomtindelning för Agen 21:15 och 21:16, ändring av detaljplan, antas.

Sammanfattning av ärendet

Planförslaget har varit utsänt på samråd till länsstyrelsen, lantmäteriet och sakägare inom planområdet under tiden 3 – 24 mars 2026. Inkomna yttranden redovisas i samrådsredogörelsen. Ett förtydligande införs i planbeskrivningen.

Ändringen av detaljplanen för att upphäva tomtindelningen handläggs med förenklat standardförfarande enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900) vilket innebär att förslaget tas upp för beslut om antagande utan en granskningsperiod. Kommunstyrelsen beslutar om antagande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen 2026-04-24

Planbeskrivning 2026-04-24

Skickas till

Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen

Susanna Weiberg, 0586-481 59
susanna.weiberg@degerfors.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Upphävande av tomtindelning för Agen 21:15 och 21:16, ändring av detaljplan - antagande

Förslag till beslut (ks beslutar)

1. Samrådsredogörelsen och antagandehandlingen godkänns.
2. Upphävande av tomtindelning för Agen 21:15 och 21:16, ändring av detaljplan, antas.

Sammanfattning

Planförslaget har varit utsänt på samråd till länsstyrelsen, lantmäteriet och sakägare inom planområdet under tiden 3 – 24 mars 2026. Inkomna yttranden redovisas i samrådsredogörelsen. Ett förtydligande införs i planbeskrivningen.

Ändringen av detaljplanen för att upphäva tomtindelningen handläggs med förenklat standardförfarande enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900) vilket innebär att förslaget tas upp för beslut om antagande utan en granskningsperiod. Kommunstyrelsen beslutar om antagande.

Ärendet

Syftet med ändringen av detaljplanen är att möjliggöra fastighetsreglering som föreslås i ny detaljplan (Detaljplan för del av Agen 21:13 m fl (Pekås) för angränsande område. En del av Agen 21:13 föreslås överföras till Agen 21:15 och Agen 21:16. Tomtindelning är en äldre planform som numera gäller som fastighetsindelningsbestämmelser i detaljplan och för att upphäva dem krävs därför en ändring av detaljplan.

Den ursprungliga planen A31 *Förslag till ändring av detaljplan för del av Degerfors köping (kvarteren Videt och Alen mm)* reglerar områdets markanvändning och fortsätter att gälla.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2026-02-17 § 29 att ändringen av detaljplanen inte kan antas innebära betydande miljöpåverkan och att en miljöbedömning enligt PBL 4 kap. § 34 behöver inte upprättas.

Finansiering

Upprättandet av ändringen av detaljplanen belastar miljö- och samhällsbyggnadsavdelningens budget.

Konsekvensbeskrivning

Ett beslut om antagande bedöms inte innebära negativa konsekvenser enligt checklistan för mångfald. I planbeskrivningen redovisas upphävandets konsekvenser vid ett genomförande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen 2026-04-24

Planbeskrivning 2026-04-24

Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen

Susanna Weiberg
stadsarkitekt

Beslut ska skickas till

Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen

Upphävande av tomtindelning för Agen 21:15 och 21:16

Ändring av detaljplan för del av
Degerfors köping (kvarteren Videt och
Alen mm)

Antagande

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Syfte.....	3
3	Beskrivning av ändringen av detaljplan	3
3.1	Ärendeinformation	4
4	Planeringsförutsättningar.....	4
4.1	Planuppdrag	4
4.2	Detaljplan.....	5
4.3	Tomtindelning	6
4.4	Översiktsplan	6
4.5	Kulturmiljöprogram	6
4.6	Miljö	7
5	Konsekvenser	7
5.1	Fastighetsrättsligt	7
5.2	Kulturmiljö	7
5.3	Miljö	7
6	Genomförande.....	7
6.1	Organisation	7
6.2	Ekonomi.....	7
6.3	Fastighetsrättsliga frågor	8
6.4	Medverkande	8

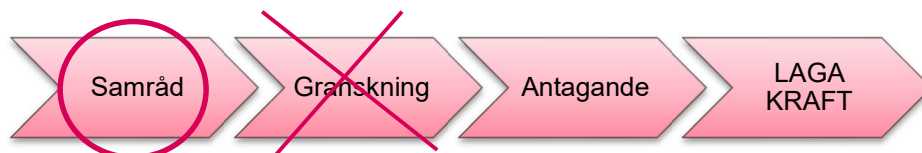
1 Inledning

Fram till införandet av plan- och bygglagen 1987 bestämdes indelning av fastigheter i en särskild planform, tomtindelning. Sedan nya plan- och bygglagen infördes 2011 gäller äldre tomtindelningar som fastighetsindelningsbestämmelser i detaljplan och för att upphäva dem krävs därför en ändring av detaljplan.

Eftersom tomtindelningsbestämmelserna inte var en del av detaljplanen från början går de inte att utläsa av gällande planhandlingar. Upphävande av bestämmelserna medför därför ingen förändring av gällande plankarta. Ändring av detaljplan för att upphäva tomtindelningsbestämmelser består endast av detta tillägg till planbeskrivningen.

Den ursprungliga planen reglerar områdets markanvändning och fortsätter att gälla.

Ändringen av detaljplanen för att upphäva tomtindelningen handläggs med förenklat standardförfarande enligt plan- och bygglagen 5 kap. 38 b § (SFS 2010:900). I ett förenklat förfarande samråder kommunen endast med länsstyrelsen, lantmäteriet och sakägare inom planområdet. Efter samrådet upprättas en samrådsredogörelse och förslaget kan tas upp för antagande av kommunstyrelsen direkt utan en granskningsperiod. Beslutet vinner därefter laga kraft om det inte överklagas inom en viss tid. Det förenklade förfarandet innebär alltså att det bara finns en möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

Planprocessens fyra steg. Förslaget är nu i samrådsskedet. Förenklat standardförfarande innebär att granskningsskedet kan utgå.

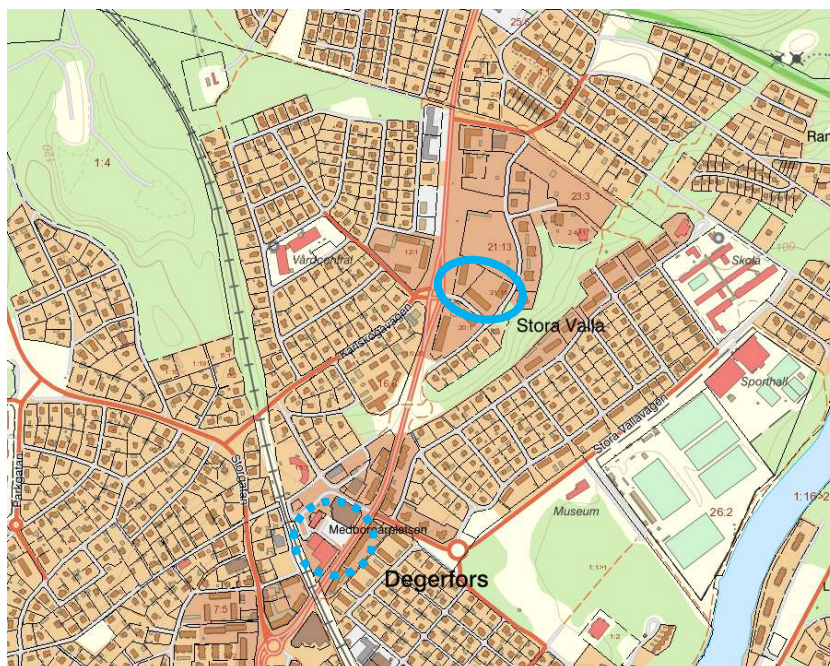
2 Syfte

Syftet med ändringen av detaljplanen är att möjliggöra fastighetsreglering som föreslås i ny detaljplan för angränsande område: Detaljplan för del av Agen 21:13 m fl (Pekås). En del av Agen 21:13 föreslås överföras till Agen 21:15 och Agen 21:16.

3 Beskrivning av ändringen av detaljplan

Denna ändring av detaljplan innebär endast att fastighetsindelningsbestämmelser upphävs. Detaljplan A31 *Förslag till ändring av detaljplan för del av Degerfors köping (kvarteren Videt och Alen mm)* reglerar fortfarande användning och bebyggande av området. Handlingarna till A31 ska läsas tillsammans med detta tillägg för en komplett bild av de bestämmelser som gäller.

Området som berörs av upphävandet ligger ca 500 m norr om Degerfors centrum och är ca 8300 kvm. Fastigheterna är privatägda (bostadsrättsföreningar).

Berört område markerat med heldragen blå linje. Centrum markerat med prickad linje.

Genomförandetiden för den underliggande detaljplanen har gått ut. Denna ändring av detaljplan får ingen genomförandetid eftersom den avser ett upphävande av bestämmelser.

3.1 Ärendeinformation

Kommun:	Degerfors
Planens namn:	Upphävande av tomtindelning för Agen 21:15 och 21:16, ändring av detaljplan
Diarienummer:	KS 45-2026
Beslut om planuppdrag:	ks au 2024-04-16 § 39
Samrådstid:	3 – 24 mars 2026
Beslut om antagande:	
Laga kraft:	

4 Planeringsförutsättningar

4.1 Planuppdrag

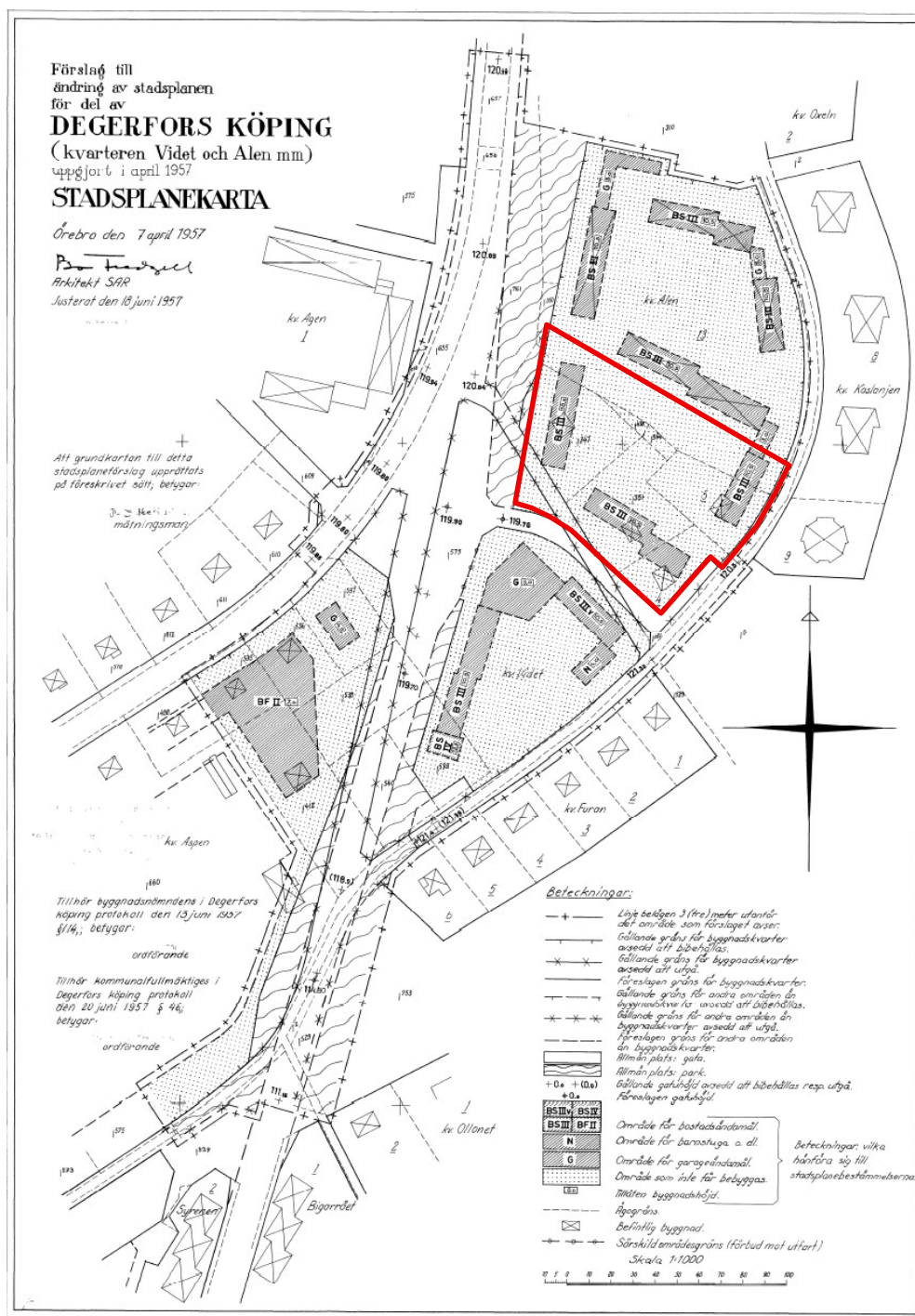
Under processen för att ta fram en ny detaljplan för grannfastigheten Agen 21:13 m fl har det uppdragats att för att föreslå fastighetsregleringar ska kunna genomföras behöver tomtindelning för Agen 21:15 och Agen 21:16 upphävas. I samband med att den nya detaljplanen för Agen 21:13 antas upphävs tomtindelningsbestämmelserna för denna fastighet automatiskt.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2024-04-16 § 39 att uppdra till miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen att påbörja planläggning för Ager 21:13 med syfte att möjliggöra handelsändamål. Aktuellt upphävande av tomtindelning är en följd av pågående planläggning varför något nytt beslut om planuppdrag inte har bedömts behövas.

4.2 Detaljplan

Gällande detaljplan vann laga kraft 1958 och medger bostadsändamål. *Förslag till ändring av detaljplan för del av Degerfors köping (kvarteren Videt och Alen mm).*

Kommunens beteckning är A31 och Lantmäteriets aktbeteckning är 18-DEG-351.

Detaljplan A31, aktuellt område markerat med rött.

Upphävande av tomtindelning för Agen 21:15 och 21:16

4.6 Miljö

Planer ska miljöbedömas om det planen medger förväntas innebära betydande miljöpåverkan. Eftersom ändringen av detaljplanen inte innebär några förändringar i användningssätt eller bebyggelse kan det inte antas innebära betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning enligt PBL 4 kap. § 34 behöver inte upprättas.

5 Konsekvenser

Denna ändring av detaljplan innebär endast att tomtindelning, dvs fastighetsindelningsbestämmelser upphör att gälla. Användning och övriga bestämmelser i gällande detaljplan påverkas inte.

När både denna ändring av detaljplan samt parallellt pågående ärende, detaljplan för del av Agen 21:13 mfl (Pekås), vunnit laga kraft upphävs tomtindelningen 18-DEG-359 i sin helhet.

5.1 Fastighetsrättsligt

När denna ändring av detaljplanen vunnit laga kraft kommer det inte längre finnas några bestämmelser som styr fastighetsindelningen för Agen 21:15 och Agen 21:16. För att göra förändringar i fastighetsindelningen krävs en ansökan till Lantmäteriet. Önskad åtgärd prövas utifrån kvarvarande bestämmelser i gällande detaljplan och lämplighetskraven i fastighetsbildningslagen. Avsikten i angränsande detaljplaneförslag är att möjliggöra en utökning norrut av fastigheterna Agen 21:15 och 21:16.

5.2 Kulturmiljö

Kulturmiljövärdena påverkas inte av att fastighetsindelningsbestämmelser upphävs.

5.3 Miljö

Eftersom ändringen av detaljplanen inte innebär några förändringar i användningssätt eller bebyggelse kan det inte antas innebära betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning enligt PBL 4 kap. § 34 behöver inte upprättas.

6 Genomförande

6.1 Organisation

Ändringen av detaljplanen handläggs med förenklat standardförfarande. Planen handläggs enligt reglerna i plan- och bygglagen (PBL – SFS 2010:900). Antagande beräknas kunna ske av kommunstyrelsen under andra kvartalet 2026.

6.2 Ekonomi

Upprättandet av ändringen av detaljplanen belastar miljö- och samhällsbyggnadsavdelningens budget.

6.3 Fastighetsrättsliga frågor

När fastighetsindelningsbestämmelserna upphör att gälla innebär det att berörda fastigheter kan förändras genom fastighetsbildning.

Avsikten är att Agen 21:15 och 21:16 ska kunna utökas norrut när detaljplan för del av Agen 21:13 mfl (Pekås) vunnit laga kraft. Ansökan till lantmäteriet görs i samband med den planen.

6.4 Medverkande

Ändring av detaljplan har upprättats av miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen Degerfors kommun.

Berit Westergren, 0586-48181
berit.westergren@degerfors.se

Hantering av tidigare Svartå skola och fastighet Svartå 5:1

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att;

- ge Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för att upphäva gällande detaljplan.
- ge Serviceförvaltningen i uppdrag att utreda möjliga framtida markanvändningar samt att sondera intresset hos privata, statliga och ideella aktörer för ett eventuellt övertagande av fastigheten.
- ärendet följs upp på kommunstyrelsen i oktober

Sammanfattning av ärendet

Svartå skola har efter nedläggningen stått tom och innebär löpande kostnader för kommunen. Det är angeläget att utreda vilka åtgärder som kan vidtas för att minska dessa kostnader och samtidigt förebygga att fastigheten utvecklas till ett ödehus, vilket kan påverka ortens attraktivitet negativt.

Finansiering

I ett inledande skede uppstår kostnader för kommunal handläggning. I ett senare skede kan kostnader tillkomma i form av planarbete kopplat till ett eventuellt upphävande av detaljplanen. Därutöver kan kostnader uppstå vid avyttring eller rivning av byggnaden, beroende på vilket alternativ som väljs.

Konsekvensbeskrivning

Om inga åtgärder vidtas finns en tydlig risk att byggnaderna på området successivt förfaller och utvecklas till en olägenhet för omgivningen. En större, övergiven fastighet kan även bli ett oönskat tillhåll, vilket kan påverka trygghet och upplevd säkerhet i området.

Bedömning

Att upphäva detaljplanen och därefter möjliggöra en avyttring av fastigheten bedöms vara det mest ändamålsenliga alternativet. Detta skapar flexibilitet för framtida användning och kan bidra till att minska kommunens kostnader. Om

förutsättningarna för avyttring inte bedöms som tillräckliga bör rivning av byggnaden övervägas som ett sista alternativ.

Berit Westergren
Tf kommundirektör

Beslut ska skickas till
Förvaltningschef Serviceförvaltningen
Bygg- och miljöchef
Tf kommundirektör

§ 65

Dnr 00146-2026

Svartå skola framtid

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner informationen.

Till kommunstyrelsen den 2 juni tas underlag fram om att utreda förutsättningarna för att upphäva detaljplan.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott får en muntlig föredragning av gällande detaljplaner och vilka förutsättningar som finns för fastigheten.

Ett förslag till beslut tas fram till kommunstyrelsen den 2 juni.

Skickas till

Tf kommundirektör

§ 66

Dnr 00128-2026

Reviderat avtal för samverkan kring bostadsanpassningar med Karlskoga kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen respektive kommunfullmäktige godkänner det reviderade avtalet mellan Degerfors kommun och Karlskoga kommun om avtalssamverkan kring bostadsanpassningar.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade i § 47/2021-03-29 att ingå avtalssamverkan mellan Degerfors kommun och Karlskoga kommun kring bostadsanpassningar samt att godkänna föreslaget avtal mellan parterna. Avtalet har nu reviderats. För att avtalet ska gälla krävs att kommunfullmäktige i Degerfors samt ansvarig nämnd i Karlskoga godkänner avtalet innan 2026-07-01. Avtalet träder i kraft vid undertecknandet men ska gälla retroaktivt från och med 2026-01-01.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2026-04-22

Reviderat avtal kring bostadsanpassningar mellan Degerfors kommun och Karlskoga kommun

Skickas till

Karlskoga kommun, tillväxt- och tillsynsförvaltningen
Ekonom kommunstyrelseförvaltningen

Anna Bergqvist Livengård, 0586-481 85
Anna.bergqvistlivengard@degerfors.se

Kommunfullmäktige

Reviderat avtal för samverkan kring bostadsanpassningar med Karlskoga kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen respektive kommunfullmäktige godkänner det reviderade avtalet mellan parterna om avtalssamverkan kring bostadsanpassningar.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade i § 47/2021-03-29 att ingå avtalssamverkan mellan Degerfors kommun och Karlskoga kommun kring bostadsanpassningar samt att godkänna föreslaget avtal mellan parterna. Avtalet har nu reviderats. För att avtalet ska gälla krävs att kommunfullmäktige i Degerfors samt ansvarig nämnd i Karlskoga godkänner avtalet innan 2026-07-01. Avtalet träder i kraft vid undertecknandet men ska gälla retroaktivt från och med 2026-01-01.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-22

Reviderat avtal kring bostadsanpassningar mellan Degerfors kommun och Karlskoga kommun

Anna Bergqvist Livengård
Tf kanslichef/kommunsekreterare

Beslut ska skickas till

Karlskoga kommun, tillväxt- och tillsynsförvaltningen
Ekonom kommunstyrelseförvaltningen

Avtalssamverkan kring bostadsanpassning mellan Degerfors kommun och Karlskoga kommun

1. Avtalets parter

Uppdragsgivare	Uppdragstagare
Degerfors kommun Org.nr 212000-1934 Kommunstyrelsen 693 80 Degerfors	Karlskoga kommun Org.nr 212000-1991 Tillväxt-och tillsynsförvaltningen 691 83 Karlskoga
Kontaktperson Berit Westergren TF kommundirektör	Kontaktperson Anna am Zoll Förvaltningschef

2. Syfte

Syftet med detta avtal är parternas gemensamma målsättning att säkerställa att de uppgifter som omfattas av avtalet kan utföras i enlighet med respektive parts lagstadgade ansvar för uppgiften.

Ett annat syfte med är att samordna parternas resurser för att därigenom skapa förutsättningar för att bibehålla och utveckla kvaliteten samt förbättra effektiviteten i det uppdrag som avtalet omfattar.

3. Uppdraget

Uppdraget omfattar handläggning och delegationsbeslut av bidragsärenden som ankommer på ansvarig nämnd hos uppdragsgivaren enligt lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag.

4. Uppdragets utförande

4.1 Uppdragstagaren ska utföra uppdraget fackmässigt och med omsorg. Uppdragstagaren ska se till att uppdraget utförs i enlighet med de mål och riktlinjer som uppdragsgivaren har bestämt för verksamheten samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för uppgifterna.

4.2 Uppdragstagaren ska årligen, i utvecklings- och kvalitetssyfte, till uppdragsgivaren redovisa resultatet av genomförd brukarundersökning.

4.3 För de uppgifter som uppdraget omfattar gäller föreskrifterna om jäv i 7 kap. 4 § och 6 kap. 28–32 §§ kommunallagen. Uppdragstagaren ska försäkra sig om att den personal som används vid utförandet av uppgifter inom ramen för uppdraget inte är jävig.

5. Delegering av ärendet

5.1 Uppdragsgivaren får ge anställd hos uppdragstagaren i uppdrag att besluta på uppdragsgivarens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden (delegationsuppdrag). Denna rätt innefattar även möjlighet till vidaredelegation.

5.2 Det är alltid ansvarig nämnd hos uppdragsgivaren som bestämmer i vilken omfattning delegation ska ske och vad som i övrigt ska gälla i fråga om den delegerade beslutanderätten.

5.3 Uppdragstagaren ansvarar för att uppdragsgivaren vid förfrågan får tillgång till uppdaterad personallista och blir informerad om personella förändringar av betydelse för uppdragets utförande.

5.4 Beslut som fattas med stöd av delegation ska av uppdragstagaren anmälas till uppdragsgivaren på det sätt och i den tid som denne anvisar.

6. Uppdragsgivarens åtaganden

6.1 Uppdragsgivaren ska medverka till att uppdraget kan utföras enligt bestämmelserna i avtalet. Detta innebär bland annat att uppdragsgivaren ska tillhandahålla underlag i den utsträckning som krävs för uppdragets utförande.

6.2 Uppdragsgivaren ska se över sin delegationsordning och komplettera den med de bestämmelser om extern delegation till anställda hos uppdragstagaren som bedöms motiverade.

7. Ersättning

7.1 Uppdragsgivaren ska till uppdragstagaren betala en ersättning som är baserad på uppdragstagarens självkostnader med anledning av uppdraget.

7.2 Den på uppdragsgivaren belöpande kostnaden är 590 000 kr per år. Kostnaden avser arbetskraft motsvarande 70 % av en tjänst samt kringkostnader som hyra, teknisk utrustning, fordon, mjukvara och licenser. Ersättningen revideras årligen med hänsyn till sedvanlig löne- och prisuppräknings per den 1 april varje år.

7.3 Bostadsanpassningsbidrag som betalas ut enligt uppdraget bekostas i sin helhet av uppdragsgivaren.

8. Betalning och fakturering

8.1 Uppdragstagaren fakturerar uppdragsgivaren enligt de principer för bestämmandet av ersättningen som anges i punkt 7. Debitering ska ske månadsvis i efterskott genom användande av e-faktura.

8.2 Betalning ska betalas senast 30 dagar efter fakturans ankomstdag.

8.3 Vid försenad betalning utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

8.4 Fakturerings-, påminnelse- eller faktureringsavgifter utgår inte.

9. Hantering av handlingar, dokumentation och arkiv

9.1 Handling som kommer in till eller upprättas hos uppdragstagaren med anledning av uppdraget ska hanteras av uppdragstagaren enligt gällande rutiner.

9.2 Uppgifter med anledning av uppdraget som kommer uppdragstagaren till handa på något annat sätt än genom en handling ska snarast dokumenteras, om de kan ha betydelse för ett beslut i ett ärende som omfattas av uppdraget. Det ska framgå av dokumentationen när den har gjorts och av vem.

9.3 Uppdragsgivaren är ansvarig för arkivbildningen avseende de allmänna handlingar som upprättas eller kommer in till uppdragstagaren i anledning av uppdraget. Uppdragstagaren ska se till att uppdragsgivaren överlämnas sådana handlingar.

10. Personuppgifter och sekretess

10.1 Uppdragstagaren ansvarar för att den personal som utför uppgifter med anledning av avtalet informeras om och följer för uppdraget tillämpliga bestämmelser personuppgiftsbehandlingsamt om sekretess i lag eller annan författning.

11. Arbetsgivaransvar och arbetsledning

11.1 Uppdragstagaren är arbetsgivare för den personal som utför uppdrag som regleras i avtalet och är ytterst ansvarig för sin personals arbetsmiljö och arbetsvillkor.

11.2 Uppdragsgivaren har arbetsmiljöansvar för uppdragstagarens arbetstagare när de utför arbete i uppdragsgivarens verksamhet och i dennes lokaler.

12. Kontaktperson

12.1 Respektive part ska utse en kontaktperson som äger rätt att företräda parten med anledning av detta avtal och skriftligen meddela den andra parten kontaktuppgifter till den förstnämnde.

12.2 Det åligger respektive part att skriftligen och utan dröjsmål meddela byte av kontaktperson till den andra parten.

13. Information

13.1 Uppdragstagaren ska till uppdragsgivaren löpande och utan dröjsmål lämna den information som uppdragsgivaren behöver för sitt beslutsfattande och för att uppdragsgivaren ska kunna följa verksamheten och tillämpningen av avtalet.

Sådan information kan avse, men är inte begränsad till, uppgifter som gör att uppdragsgivaren kan säkerställa efterlevnaden av reglerna kring delegation, brukarmedverkan och anmälan av beslut fattade med stöd av delegation.

13.2 Uppdragstagaren ska till Uppdragsgivaren rapportera kostnader för bostadsanpassningsbidrag varje månad.

14. Uppföljning och samråd

14.1 Uppdragsgivaren ansvarar för uppföljning av avtalet och dess bestämmelser. Uppföljning ska ske 9 månader efter det att avtalet träder i kraft och därefter 1 (en) gång per år under avtalstiden. Uppdragstagaren ska vid behov bistå uppdragsgivaren med den information som behövs för uppföljningen.

15. Ändringar, tillägg och meddelanden

15.1 Ändringar eller tillägg till detta avtal ska vara skriftliga och beslutas av behörigt organ hos samtliga parter för att vara gällande.

15.2 Reklamation och andra meddelanden avseende avtalets tillämpning ska skickas genom post eller e-post till parternas i ingressen angivna eller senare ändrade adresser.

16. Avtalstid, uppsägning och förlängning

16.1 Den inledande avtalstiden är 2 år.

16.2 Om avtalet inte skriftligen sägs upp att gälla senast 6 månader före utgången av avtalet förlängs avtalet med 1 år i taget.

17. Omförhandling

17.1 Parterna är överens om att söka anpassa sig till nya förhållanden som kan uppstå under avtalsperioden och på bästa sätt försöka tillgodose varandras förutsättningar och behov.

17.2 Båda parter har rätt att begära omförhandling av detta avtal om det under avtalstiden sker väsentliga förändringar av de förutsättningar som avtalet baseras på. Omförhandling ska skriftligen begäras hos motparten. Rätten till begäran om omförhandling innebär inte någon rätt till ändring av avtalets innehåll.

18. Tvistlösning

18.1 Tvister med anledning av tolkning eller tillämpning av detta avtal ska i första hand lösas av parterna i godo och i andra hand av allmän domstol där uppdragsgivaren har sitt säte.

18.2 Uppdragstagaren får inte avbryta eller uppskjuta fullgörandet av de prestationer som avtalats under åberopande av att tvisteförfarande inletts eller pågår, så länge avtalet fortfarande gäller.

19. Befrielsegrund (force majeure)

19.1 Uppdragstagaren fritas från skyldigheten att fullgöra sin del av avtalet och från att erlagga skadestånd om hans åtaganden inte alls eller endast till onormalt hög kostnad kan fullgöras på grund av krig eller upplopp, arbetsinställelse, blockad, eldsvåda, ingrepp av myndighet eller annan därmed jämförlig händelse som uppdragstagaren inte råder över och inte heller kunnat förutse. Arbetskonflikt som har sin grund i kommunens brott mot kollektivavtal får inte åberopas som befrielsegrund.

19.2 För att part ska ha rätt att göra gällande befrielsegrund ska denne utan dröjsmål underrätta motparten om uppkomsten därav, liksom om befrielsegrundens upphörande. Part ska informera motparten om när fullgörelse beräknas kunna ske. Parten är skyldig att genast utföra åligganden enligt avtalet när händelse av här angivet slag upphör.

Föreligger ovannämnda omständigheter har uppdragsgivaren rätt att så länge de består, själv utföra uppdragstagarens åtaganden.

19.3 Om avtalets fullgörande till väsentlig del förhindras på grund av force majeure-händelse för längre tid än en (1) månad äger vardera parten utan ersättningsskyldighet skriftligen häva avtalet.

20. Ikraftträdande och giltighet

20.1 Detta avtal gäller under förutsättning att kommunfullmäktige i Degerfors samt ansvarig nämnd i Karlskoga godkänner detsamma senast 2026-07-01 och ska annars till alla delar vara förfallet utan rätt till ersättning för någondera part.

20.2 Detta avtal ska, under förutsättning av godkännande enligt punkt 20.1, träda i kraft vid undertecknande men ska gälla retroaktivt från och med 2026-01-01.

20.3 Detta avtal har upprättats i två (2) exemplar varav parterna tagit varsitt.

Underskrifter

Ort och datum

Ort och datum

Tony Ring
Kommunstyrelsens ordförande
Karlskoga kommun

Anneli Mylly
Kommunstyrelsens ordförande
Degerfors kommun

Ort och datum

Ort och datum

Susanne Afzelius
Kommundirektör
Karlskoga kommun

Berit Westergren
Tf kommundirektör
Degerfors kommun

Document history

Document summary

COMPLETED BY ALL:

21.04.2026 10:43

SENT BY OWNER:

Anders Pettersson • 08.04.2026 14:17

DOCUMENT ID:

SJyYvpm3-g

ENVELOPE ID:

H16dvTQ2be-SJyYvpm3-g

DOCUMENT NAME:

Reviderat avtal Karlskoga och Degerfors BAB, för signering.pdf

7 pages

SHA-512:

f644f50f338af4f13d74c4b386947e2c3b80be824e93740
0110f9e153a32f401e228f58e6a547b44ccf84f8ca59dc6
7c975bc1a33b9c70624daf5113c80eb27e

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above.

Copies of signed documents are securely stored by Verified.

To review the signature validity, please open this PDF using Adobe Reader.

GDPR
compliant

eIDAS
standard

PAdES
sealed

🕒 Activity log

RECIPIENT	ACTION*	TIMESTAMP (CET)	METHOD	DETAILS
Susanne Maria Afzelius susanne.afzelius@karlskog a.se	Signed Authenticated	08.04.2026 14:51 08.04.2026 14:51	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1979/01/08) IP: 95.193.166.90
TONY RING tony.ring@karlskoga.se	Signed Authenticated	08.04.2026 15:49 08.04.2026 15:49	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1964/03/03) IP: 195.22.74.44
Berit Margareta Westergren berit.westergren@degerfor s.se	Signed Authenticated	12.04.2026 14:40 12.04.2026 14:39	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1959/01/05) IP: 81.216.17.95
Anneli Margareta Mylly anneli.mylly@degerfors.se	Signed Authenticated	21.04.2026 10:43 21.04.2026 10:42	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1969/09/06) IP: 81.216.17.95

* Action describes both the signing and authentication performed by each recipient. Authentication refers to the ID method used to access the document.

📎 Attachments

No attachments related to this document

⚙️ Custom events

No custom events related to this document

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above.

Copies of signed documents are securely stored by Verified.

To review the signature validity, please open this PDF using Adobe Reader.

GDPR
compliant

eIDAS
standard

PAdES
sealed

§ 67

Dnr 00125-2026

Avgiftsfria besöksparkeringar Degerforsbyggen AB

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att ge Degerforsbyggen AB i uppdrag att avveckla sina parkeringsavgifter på besöksparkeringar, i linje med kommunfullmäktiges tidigare beslut om policy för avgiftsfri parkering i Degerfors kommun, KF §86 /2025-09-29

Sammanfattning av ärendet

För att tydliggöra och sätta ramar för att parkering i kommunen hanteras enhetligt antog kommunfullmäktige en policy för avgiftsfri parkering i Degerfors kommun vid sammanträdet 2025-09-29 § 86. I beslutet framgår att avgiftsfri parkering ska gälla på samtliga besöks- och gatuparkeringar som ägs, hyrs eller förvaltas av Degerfors kommun och dess bolag. Likaså ansvarar Serviceförvaltningen för drift, skyltning och tillsyn av kommunala parkeringsytor och kommunstyrelsen för att följa upp och vid behov revidera policyn.

Degerforsbyggen AB har 2026-04-16 inkommit med en promemoria ”Samlad konsekvensbedömning av avgiftsfri parkering” se bilaga i ärendet. Utredningen har undersökt hur policyn kan tillämpas av bolaget och samtidigt uppfylla intentionerna om fungerande besöksparkeringar.

Deltar ej i beslut

Anna Nordqvist (M) och Peter Nyström (SD)

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2026-05-04.
Degerforsbyggen AB inkommen skrivelse benämnd ”PM Samlad konsekvensbedömning av avgiftsfri parkering”

Skickas till

Degerforsbyggen AB
Ekonomichef

Jörgen Hansson, 0586-482 67
jorgen.hansson@degerfors.se

Kommunstyrelsen

Avgiftsfria besöksparkeringar – konsekvensbedömning från Degerforsbyggen AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att:

- ge Degerforsbyggen AB i uppdrag att avveckla sina parkeringsavgifter på besöksparkeringar, i linje med kommunfullmäktiges tidigare beslut om policy för avgiftsfri parkering i Degerfors kommun, 2025-09-29 §86

Sammanfattning av ärendet

För att tydliggöra och sätta ramar för att parkering i kommunen hanteras enhetligt antog kommunfullmäktige en policy för avgiftsfri parkering i Degerfors kommun vid sammanträdet 2025-09-29 § 86. I beslutet framgår att avgiftsfri parkering ska gälla på samtliga besöks- och gatuparkeringar som ägs, hyrs eller förvaltas av Degerfors kommun och dess bolag. Likaså ansvarar Serviceförvaltningen för drift, skyltning och tillsyn av kommunala parkeringsytor och kommunstyrelsen för att följa upp och vid behov revidera policyn.

Degerforsbyggen AB har 2026-04-16 inkommit med en promemoria ”Samlad konsekvensbedömning av avgiftsfri parkering” se bilaga i ärendet. Utredningen har undersökt hur policyn kan tillämpas av bolaget och samtidigt uppfylla intentionerna om fungerande besöksparkeringar.

Utredningen har haft två utgångspunkter:

- policyns intention om avgiftsfri parkering
- behovet av att säkerställa fungerande besöksparkeringar i bostadsområden

Framställan från Degerforsbyggen AB avser enbart besöksparkeringar i anslutning till bostadsområden som bolaget äger, hyr eller förvaltar.

I bostadsområden finns olika typer av parkeringsbehov. Dels boendeparkeringar som hyrs av hyresgästen, dels några parkeringar som avser besökare. Besöksparkeringarna ska säkerställa att det finns tillgängliga platser för tillfälliga besök.

En omvärldsspaning, hur andra aktörer i Degerfors kommun och närliggande kommuner tillämpar besöksparkeringar visar att det finns variation i både avgiftsnivå och tidsbegränsning. Avgiftsnivåerna ligger generellt i spannet 3 till 6 kr per timma, ofta med avgift från första timmen eller efter en kortare avgiftsfri period. I vissa fall förekommer även avgiftsfri parkering, exempelvis vid allmänna besöksparkeringar i centrumnära lägen, ofta med längre tidsbegränsning. Gemensamt för samtliga modeller är att de innehåller någon form av styrning, antingen genom avgift eller tidsbegränsning i syfte att påverka användningen av parkeringarna och säkerställa tillgänglighet (läs bifogat PM).

Den samlade bilden i utredningen visar att:

- Tidsbegränsning för besöksparkeringar vanligtvis ligger mellan 1 och 3 timmar
- Avgift i de flesta fall tas ut från första timmen och ligger oftast i spannet 3 kr per timme eller högre.
- Längre avgiftsfria perioder är ovanliga.
- Näst intill utebliven förekomst av synpunkter och problem kopplade till nuvarande upplägg, baserat på avstämning med personal som kontinuerligt är i kontakt med hyresgäster och allmänhet
- Bolagets nuvarande modell med 4 timmars avgiftsfri parkering, följt av en låg avgift, innebär ett fördelaktigt upplägg i jämförelse.

Besöksparkeringar ska möjliggöra att vardagen fungerar för hyresgäster och verksamheter. Det kan handla om samhällsviktiga funktioner och sociala behov.

Typiska exempel är:

- Hemtjänst och hemsjukvård som gör kortare och återkommande besök
- Anhöriga som hälsar på, ibland över en kväll eller helg
- Leveranser, exempelvis möbler och vitvaror
- Servicepersonal som elektriker, tekniker eller fastighetsskötsel
- Vänner och sociala besök

För att det ska fungera krävs en hög omsättning på platserna. Omsättningen är central för att kunna balansera behovet mellan besöksparkeringar och långtidsparkering för boende. Utredningen menar att om besöksparkeringar överutnyttjas uppstår en obalans. Antingen försämras tillgängligheten för

besökare, eller så behöver fler ytor avsättas till besöksparkering, vilket i praktiken minskar utbudet av långtidsparkeringar för de egna hyresgästerna.

Utredningen analyserar möjliga handlingsalternativ vid avgiftsfri parkering:

- Ta bort avgift och behåll nuvarande tidsgräns (4 timmar). Detta innebär att besökaren inte har möjlighet att parkera längre mot en låg avgift.
- Ett annat alternativ är att utöka tidsbegränsningen till exempelvis 24 eller 48 timmar. Möjliggör längre besök utan avgift men innebär samtidigt en risk för överutnyttjande och minskad tillgänglighet (parkeringsarna är upptagna längre än nödvändigt)
- Ytterligare ett alternativ är att ta bort avgiften och införa undantagshantering, där de som har behov av längre parkering ansöker om tillstånd via bolaget. Ställer ökade krav på tillgänglighet och administration, samtidigt är den i praktiken ytterst svår och kostsam att följa upp och parkeringsbevaka.

Sammantaget innebär ovan att handlingsutrymmet är begränsat. För att upprätthålla omsättning och funktion på besöksparkeringen i ett system med helt avgiftsfri parkering återstår att begränsa parkeringstiden. I ett helt avgiftsfritt upplägg försvinner möjligheten till längre besök, ex över en helg.

Utredningen bedömer att bolagets nuvarande tillämpning uppfyller intentionen med kommunens policy om enhetlighet och fri avgift under de första 4 timmarna för att upprätthålla att nödvändig funktion och tillgänglighet i anslutning till bostadsområden som bolaget äger, hyr eller förvaltar.

Om kommunfullmäktige beslutar om en strikt tillämpning av policyn för bostadsbolaget med helt avgiftsfri parkering är detta möjligt att genomföra, men det innebär att avgiften tas bort och att möjligheten till vistelse längre än 4 timmar bortfaller, vilket medför en försämrad flexibilitet och tillgänglighet för besökare skriver Degerforsbyggen AB i utredningen.

Konsekvensbeskrivning

Degerforsbyggen AB redovisar i skrivelse till kommunen (bifogad handling i ärendet) en samlad konsekvensbedömning av avgiftsfri parkering.

Det framkommer inte i utredningen hur stora de ekonomiska konsekvenserna är för bolaget vid ett beslut i kommunfullmäktige om att avveckla nuvarande modell för besöksparkering.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-05-04.

Degerforsbyggen AB inkommen skrivelse benämnd ”PM Samlad konsekvensbedömning av avgiftsfri parkering”.

Jörgen Hansson
Ekonomichef

Beslut ska skickas till
Degerforsbyggen AB
Ekonomichef

Degerfors 2026-04-16

PM Samlad konsekvensbedömning av avgiftsfri parkering

Utredning och konsekvensanalys av Degerfors kommun beslutad policy för avgiftsfria besöksparkeringar.

1. Bakgrund

Kommunfullmäktige har beslutat om en policy som innebär att avgiftsfri parkering ska gälla på samtliga besöks- och gatuparkeringar som ägs, hyrs eller förvaltas av kommunen och dess bolag. Det angivna syftet med policyn är att skapa en enhetlig hantering av parkeringar i kommunen.

Mot bakgrund av den beslutade policyn, och då bolaget inte har beretts möjlighet att lämna synpunkter i ärendet, har Degerforsbyggen genomfört en utredning och konsekvensanalys av hur policyn kan tillämpas inom det handlingsutrymme som finns, för att samtidigt uppfylla dess intention och säkerställa fungerande besöksparkeringar.

Arbetet har inkluderat en omvärldsanalys av hur besöksparkeringar hanteras inom den egna orten och i andra jämförbara kommuner.

Utredningen har haft två utgångspunkter:

- policyns intention om avgiftsfri parkering
- behovet av att säkerställa fungerande besöksparkeringar i bostadsområden

2. Nuläge och branschpraxis

Avgränsning

Den del av kommunens beslutade policy som berör Degerforsbyggens verksamhet avser besöksparkeringar i anslutning till bostadsområden som bolaget äger, hyr eller förvaltar. I denna framställning avses därför enbart dessa parkeringar.

Det är samtidigt viktigt att tydliggöra att bolaget varken äger, förvaltar eller råder över de parkeringar som är kopplade till besöksnäring och centrumfunktioner. Dessa parkeringar ligger utanför bolagets rådighet och ansvar och hanteras av andra aktörer, exempelvis kommunen.

Parkering i bostadsområden

I bostadsområden finns olika typer av parkeringsbehov som fyller skilda funktioner. Dels finns boendeparkeringar, som hyrs av hyresgäster för deras egna enskilda fordon och som är avsedda för långtidsuppställning. Utöver boendeparkeringar finns även ett behov av besöksparkeringar. Dessa är till för tillfälliga besök och ska säkerställa att det finns tillgängliga platser för fordon som inte är knutna till de som bor i området.

Underlag från utredning och omvärldsanalys

En genomgång av hur andra aktörer i den egna och närliggande kommuner tillämpar besöksparkering visar att det finns variation i både avgiftsnivå och tidsbegränsning. Avgiftsnivåerna ligger generellt i spannet 3 till 6 kr per timme, ofta med avgift från första timmen eller efter en kortare avgiftsfri period.

Tidsbegränsningarna varierar från kortare tider om 1 till 2 timmar upp till längre begränsningar om cirka 24 timmar, beroende på typ av område och syfte med parkeringen. I vissa fall förekommer även avgiftsfri parkering, exempelvis vid allmänna besöksparkeringar i centrumnära lägen, ofta med längre tidsbegränsning.

Gemensamt för samtliga modeller är att de innehåller någon form av styrning, antingen genom avgift eller tidsbegränsning, i syfte att påverka användningen av parkeringarna och säkerställa tillgänglighet.

Som en del av utredningen har även dialog förts med bolagets parkeringsbevakningsföretag kring utformning och tillämpning av besöksparkeringar i jämförbara bostadsområden i både den egna och andra kommuner. En intern avstämning har även genomförts med personal som kontinuerligt är i kontakt med hyresgäster och allmänhet, bland annat via bolagets kundtjänst och uthyrningsprocess.

Den samlade bilden visar att:

- Tidsbegränsning för besöksparkeringar vanligtvis ligger mellan 1 och 3 timmar
- Avgift i de flesta fall tas ut från första timmen och ligger oftast i spannet 3 kr per timme eller högre.
- Längre avgiftsfria perioder är ovanliga.
- Näst intill utebliven förekomst av synpunkter och problem kopplade till nuvarande upplägg, baserat på avstämning med personal som kontinuerligt är i kontakt med hyresgäster och allmänhet
- Bolagets nuvarande modell med 4 timmars avgiftsfri parkering, följt av en låg avgift, innebär ett fördelaktigt upplägg i jämförelse

Syftet med besöksparkeringar

Besöksparkeringar ska möjliggöra att vardagen fungerar för hyresgäster och verksamheter, det handlar både om samhällsviktiga funktioner och sociala behov.

Typiska exempel är:

- Hemtjänst och hemsjukvård, som gör kortare och återkommande besök
- Anhöriga som hälsar på, ibland över en kväll eller helg
- Leveranser, till exempel möbler eller vitvaror
- Servicepersonal som elektriker, tekniker eller fastighetsskötsel
- Vänner och sociala besök

För att detta ska fungera krävs en hög omsättning på platserna. Omsättningen är central för att kunna balansera behovet mellan besöksparkeringar och långtidsparkeringar för boende.

Om besöksparkeringar överutnyttjas uppstår en obalans. Antingen försämras tillgängligheten för besökare, eller så behöver fler ytor avsättas till besöksparkering, vilket i praktiken minskar utbudet av långtidsparkeringar för de egna hyresgästerna.

3. Möjliga handlingsalternativ vid avgiftsfri parkering

Om bolaget fullt ut ska tillämpa avgiftsfri parkering uppstår ett antal möjliga handlingsalternativ, där samtliga innebär olika avvägningar.

Ett alternativ är att ta bort avgiften och behålla nuvarande tidsgräns. Detta innebär dock att den flexibilitet som idag finns, där besök kan pågå längre än fyra timmar mot en låg avgift, försvinner.

Ett annat alternativ är att utöka tidsbegränsningen, exempelvis till 24 eller 48 timmar. Detta skulle möjliggöra längre besök utan avgift, men innebär samtidigt en påtaglig risk för överutnyttjande och minskad tillgänglighet.

Ytterligare ett alternativ är att ta bort avgiften och införa någon form av undantagshantering, där de som har behov av längre parkering ansöker om tillstånd via bolaget. En sådan lösning skulle dock ställa ökade krav på tillgänglighet och administration, samtidigt som den i praktiken blir ytterst svår och kostsam att följa upp och parkeringsbevaka.

Sammantaget innebär detta att handlingsutrymmet är begränsat. För att upprätthålla omsättning och funktion i ett system med helt avgiftsfri parkering återstår i praktiken att begränsa parkeringstiden.

Det innebär att i ett helt avgiftsfritt upplägg försvinner möjligheten till längre besök, exempelvis över en helg.

4. Samlad konsekvensbedömning

Mot denna bakgrund bedöms bolagets nuvarande tillämpning uppfylla intentionen med kommunens policy, samtidigt som nödvändig funktion och tillgänglighet upprätthålls.

Om kommunfullmäktige beslutar om en strikt tillämpning av policyn för bostadsbolaget med helt avgiftsfri parkering är detta möjligt att genomföra, men det innebär att avgiften tas bort och att möjligheten till vistelse längre än 4 timmar bortfaller, vilket medför en försämrad flexibilitet och tillgänglighet för besökare.

Anna Bergqvist Livengård, 0586-481 85
anna.bergqvistlivengard@degerfors.se

Yttrande över utredning Belägg för broms? Åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser (SOU 2026:20)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att avge yttrande över utredningen Belägg för broms? Åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser (SOU 2026:20) enligt bilaga.

Sammanfattning av ärendet

Den 28 augusti 2025 tillsatte regeringen en utredning med uppdrag att bland annat lämna förslag på statliga åtgärder såsom skattebroms och skattesänkingspremie. Utredningen har haft i uppdrag att bland annat analysera hur statliga åtgärder som motverkar höjningar (skattebroms) och åtgärder som stimulerar sänkningar (skattesänkingspremie) av befintliga skattesatser i kommuner och regioner kan utformas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2026-05-11

Förslag till yttrande över utredningen Belägg för broms? Åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser (SOU 2026:20)

Anna Bergqvist Livengård
Tf kanslichef/Kommunsekreterare

Beslut ska skickas till
Finansdepartementet

Anna Bergqvist Livengård, 0586-481 85
anna.bergqvistlivengard@degerfors.se

Finansdepartementet

Yttrande över Belägg för broms? Åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskatt (SOU 2026:20)

Degerfors kommun avstyrker samtliga förslag om skattebroms och skattesänkarpremie.

Kommentarer om förslaget om skattebroms:

- Degerfors kommun anser att förslaget är en inskränkning i den kommunala självstyrelsen och i den kommunala beskattningsrätten.
- Beslut om skattenivå fattas av folkvalda i kommunfullmäktige baserat på lokala prioriteringar. Att staten inför ekonomiska sanktioner mot kommuner som tvingas höja skatten för att upprätthålla välfärden undergräver det lokala demokratiska mandatet.
- Effekten av en skattehöjning varierar kraftigt beroende på kommunens skattekraft. Kommuner med svagare skatteunderlag behöver ofta höja skatten mer för att få samma intäktsökning som kommuner med stark skattekraft. Om dessa kommuner dessutom ska betala en avgift för att höja skatten finns en risk att skillnaderna i skattesats mellan kommuner ökar ytterligare.
- Beslut om skattehöjningar fattas inte lättvindigt utan är redan idag det alternativt som övervägs när andra vägar upplevs saknas. Att göra det mer kostsamt att höja skatten kommer att göra det ännu svårare för kommuner i en ekonomiskt tung situation att stärka finanserna.
- Den föreslagna skattebromsen blir i verkligheten en straffavgift för den som inte har något annat alternativ vilket kommer att öka skillnaden mellan mer och mindre välmående kommuner.

- Utredningen konstaterar att medelskattesatsen i kommunerna varit stabil under 2000-talet och att det inte finns någon entydig problembild. Degerfors kommun anser att det därmed finns skäl att ifrågasätta om nyttan står i proportion till ingreppet.

Kommentarer om förslaget om skattesänkarpremie:

- För flertalet mindre kommuner är möjligheten till skattesänkningar avlägset, om förslaget om skattesänkarpremie införs innebär det i praktiken att mindre kommuners ”straffavgifter” kommer att finansiera större kommuners skattesänkningar.
- Det finns en risk att låga kostnader premieras före hög kvalitet när staten går in och beslutar om restriktioner i den kommunala självstyrelsen. Det är skattebetalarna som ska avgöra vad som bör prioriteras i den egna kommunen.

Nedan övriga kommentarer om vissa av utredningens förslag och bedömningar.

Kommentarer om förslag om ändringar i Kommunallagen

- *Krav på att eftersträva hög effektivitet – i KL*
I KL finns redan krav på god ekonomisk hushållning samt beskrivning av vad detta innebär. För att uppnå en god ekonomisk hushållning förutsätter det nästan alltid att verksamheten bedrivs på ett ansvarsfullt och effektivt sätt. I utredningen konstateras att effektivitet är svår att mäta i den kommunala verksamheten samt att man inte heller vill begränsa kommunernas rätt till att bedriva frivilliga verksamheter. Vad som då ska ses som effektivt och hur detta ska mätas kommer oavsett jämförande mätvärden bli en ren bedömningsfråga. Att ändra i Kommunallagen och ytterligare begränsa det kommunala självstyret anser Degerfors kommun inte är skäligt.
- *Plan för kommunens eller regionens skattesatsnivå i KL*
Degerfors kommun vill påminna om att kommunernas ekonomiska förutsättningar starkt påverkas av de stöd, krav och reformer som staten lägger på kommunerna. Eftersom dessa ofta är kortsiktiga, sena, lågt finansierade eller kostnadsdrivande ser vi inte någon logik i att staten kräver kommunerna på en långsiktig skatteplanering samtidigt som man försvårar en sådan planering.
- *Krav på motivering av höjningar av skattesatsen i budgeten i KL*
Vi anser att kravet på en motivering blir tandlöst och därför är en onödig inskränkning på det kommunala självstyret. I de fall en kommun höjer skatten med löftet att genomföra något specifikt, vilket hänt, så finns det en motivering. Om en kommun höjer för att kunna bedriva den verksamhet som kommunen har skyldighet till är detta ett motiv i sig. Att

utredningen vill utkräva en förklaring för höjning men undanta detta krav vid en sänkning anser vi är märkligt. Även vid en sänkning bör man kunna kräva en förklaring om detta riskerar att resultera i en kvalitets eller serviceminskning för invånarna.

Kommentarer om utredningens bedömningar:

- *Staten bör lämna besked om nivån på statsbidragen för det kommande budgetåret tidigare än vad som sker i dag. En inriktning i fråga om statsbidragen kan exempelvis aviseras i vårpropositionen.*

Degerfors kommun anser att det är högst angeläget att mindre kommuner ges långsiktiga planeringsförutsättningar, nivån på statsbidragen är en faktor av stor betydelse när det kommer till detta. Vi anser att förslaget bör genomföras omgående.

- *Utvecklingen av den reala nivån på statsbidragen bör redovisas i budgetpropositionen.*

Vi är fullt eniga med utredningen om detta, tydlighet och transparens är nödvändigt för att kunna planera verksamheten. Det borde också vara ett krav att statsbidragen utvecklas realt, även i relation till ökade obligatoriska uppgifter.

- *Staten bör använda sig av färre riktade statsbidrag. Om de används bör de utformas på ett sätt som stöder en effektiv resursanvändning i kommunsektorn.*

I likhet med ett antal utredningar och rapporter, nu också i den här utredningen, påtalar Degerfors kommun vikten av färre riktade statsbidrag. Det är ett tidskrävande arbete att ansöka om och återrapporera riktade statsbidrag. I de mindre kommunerna finns inte utrymmet att inordna tjänster vars enda uppgift är att göra bidragsansökningar. Det blir en orättvisa i detta kommuner emellan. Ytterligare ett problem är när statsbidragen utlyses sent under året och tiden blir knapp för att hinna söka och använda bidragen till det de är avsedda för - här saknas definitivt långsiktiga planeringsförutsättningar.

Dessutom anser Degerfors kommun att det bör införas ett ”golv” för hur lågt ett statsbidrag ska vara för att kunna användas inom det området det är avsett för. Degerfors kommun föreslår att storleken på ett statsbidrag ska utgå ifrån den reella kostnaden för den verksamhet det är kopplat till i en mindre kommun. Utifrån den nivån kan statsbidraget sedan skalas upp för att anpassas till större kommuner, naturligtvis bör det därmed också införas ett maxtak. Att fördela statsbidrag utifrån dagens modell, per invånare, innebär i många fall att kommuner med under 10 000 invånare får löjeväckande låga bidrag som inte räcker att omsättas till den verksamhet de förväntas täcka.

- *En ökad möjlighet till avgiftsfinansiering av kommunala tjänster kan utgöra alternativ till skattehöjningar.*

Degerfors kommun ställer sig försiktigt positiv till möjligheten till utökad avgiftsfinansiering. Risken är att både invånare och företag i kommuner med ett redan högt skattetryck blir ekonomiskt dubbelbesträffade om avgifterna för den kommunala servicen ska bli en väg för kommuner att kompensera sin ekonomiska situation.

- *Finansieringsprincipen behöver tillämpas fullt ut*
Degerfors kommun tillstyrker bedömningen. Detta är en självklarhet för att ge kommunerna bästa förutsättningar att klara välfärdsuppdraget.
- *Förordningen om konsekvensutredningar behöver följas.*
Degerfors kommun tillstyrker bedömningen. Idag är det allt för ofta som det saknas en fullständig konsekvensbedömning i flera utredningar. Ord som försumbara kostnader och marginella kostnader används utan att man har reflekterat över vad det innebär. I kommunerna finns mycket sällan kostnader som är försumbara eller marginella.
- *Oklara förväntningar och krav från staten leder till ökade kostnader*
Degerfors kommun är enig med utredningen att det behöver bli tydligt vilka förväntningar och krav som är obligatoriska för kommunerna. Medvetenheten om perspektivträngsel och förväntningar behöver definitivt stärkas hos regeringen och de statliga myndigheterna.
- *Det behövs samlad information om kommunsektorns obligatoriska uppgifter*
Degerfors kommun anser att det absolut skulle vara enklare att prioritera och effektivisera kommunens verksamhet om det fanns en samlad information om kommunsektorns obligatoriska uppgifter.

Dessutom anser vi att det behövs en översyn och upprepning bland de uppgifter kommunerna är ålagda idag, det finns med största sannolikhet en hel del uppgifter som inte längre är aktuella och skulle kunna plockas bort.

- *Ett system med konjunkturstabiliserande statsbidrag vid tillfälliga nedgångar i skatteunderlaget bör utredas*
Degerfors kommun tillstyrker bedömningen att en utredning bör få i uppdrag att lämna förslag om ett system med ett garanterat statligt bidrag till kommunsektorn vid tillfälliga nedgångar i skatteunderlaget.

Avslutande kommentar

Degerfors kommun anser att ett uppdaterat utjämningsystem skulle avhjälpa en del av den problematik som anges i direktiven för den här utredningen. Vi uppmanar regering och riksdag att använda sig av de förslag som presenterades i utredningen Nätt och jämnt vad gäller uppdaterade och anpassade

beräkningsmodeller och värden för att komma så nära en realistisk utjämning som möjligt.

Anna Bergqvist Livengård, 0586-481 85
anna.bergqvistlivengard@degerfors.se

Kommunstyrelsen

Yttrande över samrådsremiss: Renhållningsordning 2027–2039

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen har inget att erinra och ställer sig bakom förslaget till renhållningsordning.

Sammanfattning av ärendet

Serviceförvaltningen har tillsammans med representanter från Kristinehamn, Filipstad, Karlskoga och Storfors kommuner tagit fram förslag till en ny gemensam renhållningsordning innehållandes renhållningsföreskrifter och avfallsplan, vilken benämns som kretsloppsplan.

Servicenämnden har beslutat att skicka renhållningsordningen på samrådsremiss till samtliga nämnder. Sista svarsdag är den 29 juli.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2026-05-27

Servicenämnden § 44/2026-05-07

Kretsloppsplan 2027–2039

Bilaga 1- Anläggningar för avfallshantering

Bilaga 2- Nulägesbeskrivningar

Bilaga 3- Nedlagda deponier

Bilaga 4- Prognoser för framtiden

Bilaga 5- Kommunikationsplan

Bilaga 6- Uppföljning och slutredovisning av föregående avfallsplaner

Anna Bergqvist Livengård
Tf kanslichef

Beslut ska skickas till
Servicenämnden

§ 44

Dnr 00053-2026

Remiss, Renhållningsordning 2027-2039

Servicenämndens beslut

Servicenämnden beslutar att skicka renhållningsordningen på samrådsremiss till berörda parter och fysisk utställning 2026-06-01 till 2026-07-29.

Sammanfattning av ärendet

Serviceförvaltningen har tillsammans med representanter från Kristinehamn, Filipstad, Karlskoga och Storfors kommuner tagit fram förslag till en ny gemensam renhållningsordning innehållandes renhållningsföreskrifter och avfallsplan, vilken benämns som kretsloppsplan. Namnet kretsloppsplan ska tydligt påvisa kommunens intentioner att arbeta för en cirkulär ekonomi.

Förslag till renhållningsordning 2027-2039 kommer finnas tillgängligt för samråd och fysisk utställning 2026-06-01 – 2026-07-29.

Renhållningsordningen kommer finnas på fysisk utställning på biblioteket i Degerfors samt på kommunens hemsida. Efter avslutad utställning och samrådsremiss kommer synpunkterna sammanställas och presenteras för servicenämnden i samband med att renhållningsordningen kommer upp för beslut. Beslut om antagning av renhållningsordningen fattas slutligen av kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Servicenämndens arbetsutskott § 26/2026-04-23

Tjänsteskrivelse från serviceförvaltningen, 2026-04-13

Renhållningsföreskrifter

Kretsloppsplan 2027–2039

Bilaga 1- Anläggningar för avfallshantering

Bilaga 2- Nulägesbeskrivningar

Bilaga 3- Nedlagda deponier

Bilaga 4- Prognoser för framtiden

Bilaga 5- Kommunikationsplan

Bilaga 6- Uppföljning och slutredovisning av föregående avfallsplaner

Skickas till

Enhetschef gata/park renhållning

Renhållningsföreskrifter 2027–2039

Innehåll

1 Inledande bestämmelser	3
1.1 Bemyndigande och tillämpliga föreskrifter	3
1.2 Definitioner	3
1.3 Ansvar för renhållning, information och tillsyn	5
1.4 Fastighetsinnehavares och nyttjanderättshavares ansvar för information och betalning	6
2 Kommunalt avfall	7
2.1 Sortering av avfall	7
2.2 Skyldighet att överlämna avfall	9
2.3 Emballering av avfall, hantering, fyllnadsgrad och vikt	10
2.4 Avfall från verksamheter vilket lämnas till kommunens system	12
2.5 Anskaffande, underhåll och skötsel av utrymme, behållare och annan utrustning	13
2.6 Hämtnings- och transportvägar, placering av behållare	15
2.7 Åtgärder om föreskrift inte följs	16
2.8 Hämtningsområde, hämtningsintervall och tömningstider	16
2.9 Särskilda bestämmelser för öar och andra platser där farbar väg saknas	17
3 Annat avfall än kommunalt avfall	17
3.1 Uppgiftsskyldighet	17
4 Undantag	18
4.1 Handläggning av anmälnings- och ansökansärenden	18
4.2 Eget omhändertagande av kommunalt avfall	19
4.3 Omhändertagande av vissa fraktioner	19
4.4 Förlängt hämtningsintervall	19
4.5 Byte av storlek på avfallsbehållare, delning av kärl eller gemensam avfallsbehållare	20
4.6 Uppehåll i hämtning av kommunalt avfall inkl. slam	20
4.7 Befrielse från skyldigheten att överlämna kommunalt avfall	21
5 Ikraftträdande	21

1 Inledande bestämmelser

Renhållningsföreskrifterna ingår som en del i renhållningsordningen tillsammans med kretsloppsplanen och renhållningsanvisningarna. Renhållningsordningen är ett verktyg för att styra hanteringen av avfall under kommunalt ansvar.

Föreskrifterna innehåller bestämmelser om hur avfallet ska sorteras, förvaras och hämtas. De redogör också för vilka skyldigheter och vilket ansvar som vilar på olika aktörer.

1.1 Bemyndigande och tillämpliga föreskrifter

- § 1. Med stöd av 15 kap. 38, 39, 41 §§ miljöbalken (1998:808) och 9 kap. 1 och 2 §§ avfallsförordningen (2020:614) meddelar respektive kommuns kommunfullmäktige dessa föreskrifter för avfallshantering i Karlskoga, Kristinehamn, Filipstad, Degerfors och Storfors kommuner.

För avfallshantering gäller:

- Miljöbalken (1998:808)
- Avfallsförordningen (2020:614)
- Förordning om producentansvar för förpackningar (2022:1274)
- Föreskrifter om avfallshantering i förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken och andra författningar, exempelvis Arbetsmiljöverkets föreskrifter
- Dessa föreskrifter, beslutade av kommunfullmäktige
- Avfallstaxan, beslutad av kommunfullmäktige
- Anvisningar till föreskrifterna, utfärdade av avfallsansvarig nämnd
- Andra författningar som berör avfallshantering

1.2 Definitioner

- § 2. Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen (2020:614). I övrigt används följande begrepp med de betydelser som här anges:
- **Avfall** – Varje Föremål, ämne och substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med enligt 15 kap. 1 § miljöbalken.
  - **Kommunalt avfall** – Avfall som kommer från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll.
  - **Restavfall** – Återstående kommunalt avfall efter att matavfall, farligt avfall, grovavfall, bygg- och rivningsavfall, förpackningar och returpapper har sorterats ut.
  - **Matavfall** – Allt biologiskt nedbrytbart avfall som uppkommer i och med livsmedelshanteringen i hushåll, restauranger, storkök med mera, och som skulle kunna, eller har kunnat, användas som livsmedel och som separerats från övrigt kommunalt avfall för centralt omhändertagande eller hemkompostering. Biologiskt nedbrytbart livsmedels- och köksavfall.
  - **Grovavfall** – Kommunalt avfall som är så tungt eller skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.
  - **Förpackningsavfall** – Avser i dessa föreskrifter förpackningsavfall under kommunalt insamlingsansvar, såsom förpackningar av papper och kartong, plast, metall, färgat och ofärgat glas, trä samt övrigt förpackningsmaterial.

- **Returpapper** – Dags- och veckotidningar, tidskrifter, direktreklam, telefonkataloger, kataloger för postorderförsäljning, kontorspapper och liknande produkter av papper. Dock INTE kuvert, vilket är ett restavfall.
- **Bygg- och rivningsavfall** – Allt sådant material som uppstår vid rivning, byggnation, och renovering. Det kan uppstå vid yrkesmässig verksamhet och i sammanhang som inte är yrkesmässig verksamhet. Visst bygg- och rivningsavfall kan även vara klassat som farligt avfall och ska då hanteras i enlighet med kraven på farligt avfall.
- **Trädgårdsavfall** – Avser biologiskt avfall som uppkommer från egen trädgård vid bostadshus, parker i bostadsområden och liknande, och som inte lämpligen kan/får lämnas som kommunalt avfall i kärl avsedda för matavfall eller restavfall.
- **Farligt avfall** – Avser ett ämne eller föremål som är avfall och som enligt 2 kap. avfallsförordningen ska klassificeras som farligt avfall. Däri inbegrips även cytostatika i fast och flytande form.
- **Läkemedelsavfall** – Avser överbliven medicin som uppkommit i hushåll till följd av användning för människor eller sällskapsdjur, dock inte cytostatika.
- **Smittförande avfall** – Avfall som är kraftigt förorenat med kroppsvätskor.
- **Stickande och skärande avfall** – Avser kanyler, sprutspetsar, skalpeller och liknande utrustning som har använts för egenvård, hemsjukvård, kosmetiska åtgärder eller liknande. Sådant avfall kan vara smittförande om de varit i kontakt med kroppsvätskor som räknas som smittförande.
- **Animaliska biprodukter (ABP)** – Hela kroppar eller delar av kroppar från djur, produkter av animaliskt ursprung eller andra produkter som fås från djur och som inte är avsedda att användas som livsmedel, i enlighet med EU:s förordning om animaliska biprodukter (EG nr 1069/2009).
- **Fastighetsinnehavare** – Avser den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.
- **Nyttjanderättshavare** – Avser nyttjandeformer som utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare omfattas av rätten att bruka eller nyttja en fastighet.
- **Nyttjanderätt** – Nyttjandeformer jämställda med ägande, såsom arrendeavfall och tomträtt.
- **Producent** – Den som yrkesmässigt utvecklar, tillverkar, bearbetar, behandlar, överlåter eller för in produkter till Sverige.
- **Producentansvar** – Skyldigheten för producenterna, inom de områden där producentansvar råder, att ansvara för att samla in och ta omhand uttjänta produkter. Områdena är:
  - Batterier
  - Bilar
  - Däck
  - Elutrustning (inklusive glödlampor och viss belysningsarmatur)
  - Förpackningar
  - Returpapper
  - Läkemedel
  - Radioaktiva produkter
  - Fiskeredskap
- **Samlokaliserad verksamhet** – Avser sådan verksamhet som bedriver verksamhet i nära anslutning till hushållen i flerbostadshus vilka har fastighetsnära insamling av förpackningar.

- **Verksamhet** – Yrkesmässig verksamhet där verksamhetsutövaren är ansvarig för avfallshantering och är antingen fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare av en fastighet eller lokal.
- **Återvinningscentral** – Större anläggning där det går att lämna flera olika typer av avfall.
- **Återvinningsstation/Lättillgänglig insamlingsplats** – Mindre anläggning där främst privatpersoner bland annat kan lämna förpackningsavfall och returpapper.
- **Behållare** – Kär, säck, storsäck, latrinbehållare, container eller annan anordning för uppsamling av kommunalt avfall.
- **Delad behållare** – Avser att flera abonnenter delar på nyttjandet av en eller flera behållare.
- **Enskilda avloppsanläggningar** – Varje form av avloppsanläggning för omhändertagande av spillvatten från WC och eller BDT (BadDuschToalett) som inte är kopplad till kommunens avloppsnät. Även forfilter/-fälla ingår i begreppet.
- **Torrtoalett** – Enkla utedass med latrintömning men också sådana komposttoaletter och fritidstoletter som inte är kopplade till avloppstank, avloppsledning eller på annat sätt är kopplad till gemensam insamling av avfallet. Innefattar även andra lösningar som inte använder vatten.
- **Fettavskiljare** – Avser anläggning kopplad till spillvattensystemet ägnat åt att fånga upp fett och liknande produkter innan spillvattnet når spillvattenledningar vid anslutningspunkten för fastigheten.
- **Oljeavskiljare** – Anläggning kopplad till avloppssystemet ägnat åt att fånga upp olje- och andra föroreningar, innan vattnet når spillvattenledning vid anslutningspunkten för fastigheten, vilka kan ge problem i det lokala avloppsnätet eller recipient.
- **Budning** – Kunden beställer tömning vid behov utgående såväl från fyllnadsgrad som funktionskrav eller tidskrav enligt denna föreskrift.
- **Avfallstaxa** – Avser avgifter och regler fastställda av kommunfullmäktige med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) om renhållningsavgift.
- **Renhållningsanvisningar** – Detaljerade dokument som tillsammans med föreskrifterna beskriver olika aktörers skyldigheter och ansvarsområden.
- **Återbruk** – De former för återanvändning som innebär att en vara i stället för att lämnas till materialåtervinning eller annat förstörande förfarande, lämnas i ett flöde där varan, efter eventuell nödvändig reparation eller annan åtgärd, kan brukas igen för samma ändamål som det ursprungliga.
- **Invasiva växter** – Växtarter som finns upptagna på förteckningen över invasiva främmande arter enligt EU-förordning nr 1143/2014.

1.3 Ansvar för renhållning, information och tillsyn

Allt avfall ska tas omhand på ett korrekt sätt, utifrån avfallets egenskaper, för att inte orsaka olägenhet för människors hälsa eller miljön. I Sverige är ansvaret för avfallet fördelat på:

- **Avfallsinnehavarna**, som har ansvar för att sortera sitt avfall och lämna det enligt renhållningsordningens bestämmelser. Närmare anvisningar lämnas av renhållaren.
- **Kommunerna**, som ansvarar främst för hämtning av hushållens avfall och förpackningar, samt har informationsansvar.
- **Producenterna**, som ansvarar för återvinningen av sina respektive produktgrupper och som även har ett övergripande informationsansvar.

- § 3. Kommunen har verksamhetsansvar för hanteringen av kommunalt avfall i kommunen. Inom ramen för verksamhetsansvaret ingår även avtal och auktorisationer. I verksamhetsansvaret ingår också ansvar för den information som enligt författning är ålagd kommunen.

Den avfallsansvariga nämnden beslutar om insamlingssystem, antar renhållningsanvisningarna och ansvarar för renhållningen.

- Samhällsbyggnads- och servicenämnden är avfallsansvarig nämnd i Karlskoga.
- Kommunstyrelsens teknikutskott är avfallsansvarig nämnd i Filipstad.
- Tekniska nämnden är avfallsansvarig nämnd i Kristinehamn.
- Serviceförvaltningen är avfallsansvarig nämnd i Degerfors.
- Kommunstyrelsen är avfallsansvarig nämnd i Storfors.

Om inte annat anges i dessa föreskrifter, eller i kommunens beslut om dispens, ska all borttransport och vidare hantering av avfall under kommunalt ansvar utföras av kommunens avfallsorganisation, renhållaren, eller den/de som kommunen anlitar för ändamålet. Begreppet renhållaren används för båda dessa utförare.

- § 4. Anläggningar för mottagning av avfall i hamnar hanteras enligt Sjöfartsverkets föreskrifter:

- SJÖFS 2001:12 för mottagning av avfall från fartyg
- SJÖFS 2001:13 för mottagning av avfall från fritidsbåtar

Samtliga hamnar och varv ska ha mottagningsanordningar samt avfallshanteringsplan om inte undantag medges i ovan relaterade föreskrifter.

- § 5. Tillsynsansvarig nämnd beslutar om åtgärder med anledning av genomförd tillsyn samt beslutar om undantag enligt denna föreskrift.

- Tillväxt- och tillsynsnämnden är tillsynsansvarig nämnd i Karlskoga.
- Miljö- och byggnadsnämnden är tillsynsansvarig nämnd i Filipstad.
- Miljö- och byggnadsnämnden är tillsynsansvarig nämnd i Kristinehamn.
- Bygg- och miljönämnden är tillsynsansvarig nämnd i Degerfors.
- Tillväxt- och tillsynsnämnden är tillsynsansvarig nämnd i Storfors.

1.4 Fastighetsinnehavares och nyttjanderättshavares ansvar för information och betalning

- § 6. Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är skyldig att i behövlig omfattning informera den eller de som bor, eller är verksamma, i fastigheten om gällande regler för avfallshantering. Fastighetsägaren är skyldig att meddela varje förändring av förhållanden som berör avfallshantering till renhållaren.

- § 7. Fastighetsinnehavare vars fastighet inrymmer samlokaliserad verksamhet som nyttjar avfallsbehållare för förpackningsavfall ska anmäla detta till renhållaren. Anmälan om upphörande av sådan insamling ska ske om verksamheten slutar nyttja tjänsten.

- § 8. Avgift ska betalas för den administration, planering, information, insamling, transport, återanvändning, behandling och bortskaffande samt övriga kostnader förknippade med hanteringen av avfall och återanvändbara produkter som utförs genom kommunens försorg i enlighet med fastställd avfallstaxa. Ansvar för betalning av andra avgifter såsom

tillsynsavgifter, ansökningsavgifter mm. regleras i kommunens tillsynsansvariga nämnds taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område.

- § 9. Renhållaren äger rätt att utföra kvalitetskontroller på lämnat material, bland annat genom plockanalyser i syfte att kontrollera att anvisningar och andra bestämmelser följs, utan föregående information.

Om avfall läggs i behållare för annat avfall än avsett har renhållaren rätt att ta ut en felsorteringsavgift för sortering och behandling. Felsorteringsavgiften kan tas ut i fall där felsorteringen är återkommande och inte bedöms som ringa. Innan avgiften tas ut ska kunden få information och möjlighet att åtgärda bristerna.

2 Kommunalt avfall

2.1 Sortering av avfall

- § 10. Fastighetsinnehavare, nyttjanderättshavare, hushåll och verksamheter där kommunalt avfall uppkommer ska sortera ut/låta sortera ut följande avfallsslag inom sin fastighet och hålla det skilt från annat avfall:
1. Kommunalt avfall som i utsorterade fraktioner utgörs av farligt avfall inklusive cytostatika.
  2. Smittförande avfall samt avfall med stickande/skärande egenskaper som uppkommer vid hemsjukvård är hälso- och sjukvårdsgivarens ansvar och ska hanteras och omhändertas enligt Socialstyrelsens föreskrift SOSFS 2005:26 om det inte klart framgår att visst avfall omfattas av begreppet egenvård. Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare ansvarar för hantering av avfall som uppstår vid egenvård i bostad eller motsvarande.
  3. Bioavfall sorteras i undergrupper enligt nedan och hålls skilt från annat avfall:
    - Biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall, exempelvis tillagade och inte tillagade matrester, ben, skal och liknande.
    - Matolja/-fett och fritureoljor.
    - Biologiskt nedbrytbart trädgårds- eller parkavfall, exempelvis gräs, löv, mossor och mindre mängd grenar som inte innehåller invasiva växter och parkslide.
    - Invasiva växter och parkslide.
  4. Returpapper (tidningar, reklamblad och kontorspapper med mera).
  5. Material som omfattas av producentansvar sorteras var för sig i följande fraktioner:
    - Förpackningar ska skiljas från sitt innehåll av avfallsinnehavaren (undantaget farligt avfall och läkemedel där originalförpackningen om möjligt ska vara kvar för att underlätta den praktiska hanteringen av avfallet) och lämnas till ett insamlingssystem som renhållaren tillhandahåller.Förpackningar sorteras i följande fraktioner:
    - Papper och kartong
    - Plast
    - Metall
    - Färgat glas
    - Ofärgat glas
    - Plastflaskor och metallburkar som är avsedda för ett retursystem
    - Trä
    - Material som inte avses i ovan punkter (övrigt förpackningsmaterial)

Skrymmande förpackningar av papper och plast ska sorteras ut separat och lämnas till ett insamlingssystem som renhållaren tillhandahåller.

Petflaskor och metallburkar avsedda för ett retursystem ska lämnas till retursystemet.

- Läkemedel som inte är farligt avfall.
  - Elavfall i form av elektriska och elektroniska produkter samt glödlampor, lågenergilampor och lysrör samt de typer av lampor som efter hand ersätter utgående typer. Om kasserade produkter innehåller lösa batterier ska dessa avlägsnas. Är batterierna inbyggda i produkten behandlas hela produkten som elavfall.
  - Kasserade små batterier.
  - Kasserade bilbatterier.
  - Däck.
  - Skrotbilar.
  - Fiskeredskap.
  - Andra avfallsslag där beslut fattas om producentansvar under föreskriftens giltighetstid.
6. Grovavfall
7. Bygg- och rivningsavfall som inte härrör från yrkesmässig verksamhet är att anse som kommunalt avfall och ska källsorteras. Notera att även andra avfallsslag än de nedan uppräknade ska sorteras ut om utsorteringen ger möjligheten till bättre behandling av avfallet. Bygg- och rivningsavfall får hanteras tillsammans med skrymmande kommunalt avfall av samma materialslag. Minst ska följande avfallsslag sorteras ut:
- Trä
  - Mineral (betong, tegel, keramik eller sten)
  - Metall
  - Glas
  - Plast
  - Gips
  - Brännbart
  - Visst bygg- och rivningsavfall kan även vara klassat som farligt avfall och ska då hanteras i enlighet med kraven för farligt avfall.
8. Jord med växtdelar från invasiva arter och från parkslide.
9. Övriga jord- och schaktmassor.
10. Latrin.
11. Slam och fosforfiltermaterial från enskilda avloppsanläggningar.
12. Avlidna sällskapsdjur samt avfall från husbehovsjakt.
13. Fett från fettavskiljare/oljeavskiljare, om sådant krav har ställts av VA-huvudmannen.
14. Restavfall.
15. Skrymmande kommunalt avfall. Skrymmande kommunalt avfall får hanteras tillsammans med bygg- och rivningsavfall av samma materialslag. Minst ska följande materialslag sorteras ut:
- Papp och kartong
  - Plast
  - Metall
  - Glas
16. Textilavfall.
17. Annat avfall än kommunalt avfall.

18. Ytterligare avfallsslag som enligt lagstiftning eller annan styrning blir föremål för utsortering.

Sortering av avfall som lämnas till kommunernas system från livsmedelsbutik eller verksamhet som kan likställas med livsmedelsbutik

För sådana verksamheter som lämnar avfall till kommunens system gäller att även följande ska sorteras ut, utöver punkt 1–18 ovan:

19. Förpackade respektive oförpackade före detta livsmedel av animaliskt ursprung.
20. Förpackade respektive oförpackade före detta livsmedel av annat ursprung.

Förpackade före detta livsmedel från sådana verksamheter får transporteras till anläggning som separerar förpackningar från sitt innehåll. Sådan anläggning ska sortera och låta återvinna förpackningar respektive livsmedelsavfall. Anmälan om sådan hantering ska göras till avfallsansvarig nämnd.

Mindre än 20 kilo animaliska biprodukter av kategori 3 som uppstår i livsmedelsbutik per vecka får, efter godkänd ansökan hos tillsynsansvarig nämnd, lämnas som restavfall och ska då vara förpackat.

För material som omfattas av producentansvar gäller aktuella förordningar och de regler som framtagits med stöd av dessa förordningar.

Närmare information om sortering lämnas av renhållaren.

- § 11. Fastighetsinnehavare ska säkerställa möjligheter att sortera ut, och hålla åtskilda, de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter ska överlämnas till renhållare, eller till ett retursystem, för borttransport. I fastighetsinnehavarens skyldighet ingår också att inneha abonnemang i tillräcklig omfattning för det faktiskt uppkomna avfallet på fastigheten så att olägenhet inte uppkommer för människors hälsa eller miljön.

2.2 Skyldighet att överlämna avfall

- § 12. Kommunalt avfall ska lämnas till renhållaren om inte annat sägs i dessa föreskrifter.

Kommunalt avfall ska lämnas i godkända avfallsbehållare.

- § 13. Skyldigheten att överlämna avfall innebär bland annat att alla fastigheter ska vara anslutna till kommunens avfallshantering för kommunalt avfall genom abonnemang om det inte är uppenbart obehövligt, som till exempel på obebyggd skogsfastighet.

Ett fritidshus där någon är folkbokförd eller bor/vistas "permanent" ska inte betraktas som fritidshus enligt dessa föreskrifter och ska ha helårsabonnemang.

Skyldighet att vara ansluten till kommunens avfallshantering gäller även boende (ej enstaka övernattnings) på husbåt/båt, i husvagn/villavagn eller andra liknande permanenta/semipermanenta/tillfälliga lösningar. Vid sådana lösningar ska även slam-/latrinshantering ske enligt kommunens regelverk.

Tillfällig verksamhet ska, under den tid verksamhet pågår, vara ansluten till kommunens avfallshantering om kommunalt avfall eller avfall under kommunalt insamlingsansvar kan uppkomma. Om ansvarig verksamhetsutövare planerar ett eget omhändertagande av avfall som uppstår till följd av den tillfälliga verksamheten ska detta anmälas till renhållaren och godkännas av denna. Den som anordnar offentlig tillställning utomhus ska säkerställa att besökare har möjlighet att sortera sitt avfall, inklusive förpackningsavfall, och säkerställa att det tas om hand för återvinning.

- § 14. Utsorterade avfallsslag ska lämnas på plats som anvisas av renhållaren eller hämtas i särskild ordning vid fastigheten. Det utsorterade avfallet ska transporteras bort från fastigheten så ofta att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår.

Avfallsinnehavaren ska i enlighet med dessa föreskrifter transportera vissa typer av kommunalt avfall till anvisade uppsamlingsplatser, såsom återvinningscentral, återvinningsstation, miljöstation eller motsvarande. Avfall under producentansvar, exempelvis elavfall och däck, kan även transporteras till producenternas insamlingssystem. Transport av avfallet ska ske så att olägenhet inte uppstår.

Fastighetsinnehavare, nyttjanderättshavare, hushåll och andra avfallsproducenter får själva genom egen personal, medlem i hushållet, personal beviljad med stöd av socialtjänstlagen eller annan lag om särskilt stöd transportera grovavfall, trädgårds- och parkavfall, farligt avfall, bygg- och rivningsavfall samt förpackningsavfall under kommunalt ansvar till den eller de platser i kommunen där kommunen tar emot sådant avfall. Om kommunen har auktoriserat transportörer får även dessa anlitas för motsvarande transporter. Anlitande av annan transportör får endast ske om denna har ett godkännande från renhållaren och nödvändiga tillstånd.

Fastighetsinnehavare till flerbostadshus får själva transportera sina hyresgästers grovavfall, trädgårdsavfall och farliga avfall till återvinningscentral, avgift tas då ut enligt respektive kommuns avfallstaxa. För transport av farligt avfall krävs tillstånd från länsstyrelsen. Vid yrkesmässig transport av farligt avfall inklusive elavfall, ska det upprättas transportdokument och utföras den anteckning och rapportering som krävs enligt avfallsförordningen.

2.3 Emballering av avfall, hantering, fyllnadsgrad och vikt

- § 15.
- I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren och förvaringsplatsen är avsedd.
  - Restavfall som läggs i behållare ska vara inlagt i påse eller paket av lämpligt material och storlek samt väl förslutet så att avfallet inte kan spridas. Avfallet ska vara väl emballerat så att skada, arbetsmiljöproblem eller annan olägenhet inte uppkommer vid hämtning. Vassa föremål ska vara emballerade så att fara för annan person inte uppstår.
  - Returpapper lämnas oemballerat i avsedda behållare på återvinningsstation eller återvinningscentral, alternativt i returpappersbehållare på fastigheten om sådant abonnemang innehas.
  - Förpackningar lämnas i avsedd behållare i anslutning till fastigheten, alternativt på återvinningsstation eller återvinningscentral.
  - Glödande eller varmt avfall får inte lämnas till kommunens avfallshantering.

- Stickande och skärande avfall från egenvård ska emballeras i särskilda kanylburkar.

Närmare information om paketering anges i renhållningsanvisningarna.

§ 16. Matavfall förpackas i påsar som tillhandahålls av renhållaren och lämnas i renhållarens system. Hantering av matavfall i en- och tvåbostadshus, flerbostadshus och restauranger, storhushåll eller liknande sker i övrigt i enlighet med instruktioner från renhållaren.

§ 17. Matolja/-fett och fritureolja ska hållas separat och lämpligen i sin originalbehållare. Vid hushållsanvändning (i bostäder eller i verksamhet med jämförlig hantering/mängd) hålls matolja/matfett i slutna behållare. Behållare lämnas i de särskilda kärl som renhållaren anvisar på återvinningscentral eller annan anvisad plats.

Matolja/flytande fett/fritureolja från verksamheter lämnas till renhållaren enligt dennes anvisningar.

§ 18. Farligt avfall ska vara tydligt märkt, om möjligt i originalförpackning, och lämnas på återvinningscentral. Farligt avfall får inte blandas med annat farligt avfall eller annat avfall.

§ 19. I de fall renhållaren erbjuder tjänst för hämtning av latrinbehållare hämtar renhållaren endast förslutna latrinbehållare. Ansvar för att försluta latrinbehållaren är fastighetsinnehavarens/nyttjanderättshavarens.

I behållare för latrin får endast oförpackad latrin lämnas.

§ 20. Grovavfall ska lämnas på återvinningscentral. I de fallen grovavfall från hushåll transporteras bort av renhållaren ska detta, i den mån det är möjligt, buntas eller förpackas i lämpligt emballage. Grovavfallet ska därvid förse med märkning som klargör att det är fråga om grovavfall. Hämtning av grovavfall kan, mot avgift, ske efter budning till renhållaren.

§ 21. Bygg- och rivningsavfall som inte uppkommit i yrkesmässig verksamhet lämnas på återvinningscentralen.

Hämtning av utsorterat bygg- och rivningsavfall kan i vissa fall, mot avgift enligt kommunens avfallstaxa, ske efter budning till renhållaren. Bygg- och rivningsavfall ska:

- sorteras på fastigheten enligt § 10 punkt 7.
- hållas skilt från annat avfall.
- förpackas i lämpligt emballage innan överlämning till renhållaren.
- förse med märkning som klargör att det är fråga om bygg- och rivningsavfall samt avfallsslag om det inte framgår på annat sätt.

§ 22. Trädgårdsavfall lämnas till återvinningscentral eller på annan avsedd anläggning. I de fall renhållaren erbjuder tjänst för hämtning av separat utsorterat trädgårdsavfall finns möjlighet att ansluta sig till abonnemang för detta.

Material som innehåller invasiva arter eller sådana växtdelar ska noggrant emballeras enligt anvisningar och får endast lämnas på återvinningscentral eller annan avsedd anläggning efter samverkan med personalen på plats.

§ 23. Före detta livsmedel av animaliskt ursprung från livsmedelsbutik eller verksamhet som kan likställas med livsmedelsbutik ska sorteras separat och lämnas i särskilt utmärkt behållare samt hanteras enligt ABP-förordningen, avser § 10 punkt 19–20.

§ 24. Behållare får inte fyllas mer än att den lätt kan tillslutas och får inte heller vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att hantera den. Behållare ska vara rena utvändigt samt bör om möjligt vara fria från snö och is.

Behållare som är överfull, för tung eller som innehåller dåligt emballerat avfall kan nekas hämtning. Avfallet ska i dessa fall omfördelas och/eller emballeras om av fastighetsinnehavaren/nyttjanderättshavaren till nästa hämtningstillfälle.

Möjlighet till extra hämtning kan finnas mot avgift.

§ 25. Behållaren ska stå upprätt, vändas enligt anvisningar för aktuellt insamlingssystem och placeras på så sätt att hämtning underlättas och att den inte orsakar trafikfara, hinder eller nedskräpning. Fastighetsinnehavaren ska omgående åtgärda nedskräpning på hämtningsplatsen. Om så behövs ska fastighetsinnehavaren anordna stöd/skydd för behållaren/behållarna i enlighet med renhållningsanvisningarna.

§ 26. Gällande arbetsmiljökrav med närmare uppgift om fyllnadsgrad, vikt och placering samt övriga krav på uppställningsplats anges i renhållningsanvisningarna, beslutade av kommunens avfallsansvariga nämnd.

2.4 Avfall från verksamheter vilket lämnas till kommunens system

§ 27. Verksamheters kommunala avfall, inklusive slam från avloppsanläggningar, ska hanteras enligt bestämmelserna för kommunalt avfall i denna föreskrift.

För restauranger, matställen och andra verksamheter finns andra typer av matavfallspåsar att tillgå än de som används av hushåll. Dessa är större och kräver andra former av hållare. Avgift för påsar och påshållare tas ut enligt kommunens avfallstaxa.

§ 28. Konsumentelavfall kan lämnas av verksamheter vid kommunens återvinningscentral.

§ 29. Verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll och som har anmält att verksamheten vill ha kommunal insamling av förpackningsavfall eller skrymmande förpackningsavfall ska sortera ut förpackningsavfallet enligt § 10 och lämna det till det insamlingssystem som finns på fastigheten eller, för skrymmande förpackningar, på anvisade platser.

§ 30. Om renhållaren och verksamhet överenskommer om att annat avfall än kommunalt avfall får lämnas till kommunens system ska detta hanteras på likartat sätt som kommunalt avfall och får inte orsaka störningar på kvalitet eller påverka människors hälsa eller miljön.

2.5 Anskaffande, underhåll och skötsel av utrymme, behållare och annan utrustning

§ 31. Enligt bestämmande av renhållaren och avfallsansvarig nämnd används följande behållare och utrustning för uppsamling av olika avfallsslag:

- Kärll
- Påsar/säckar
- Tunnor för latrin

Användande av andra typer av behållare kan ske efter godkännande av renhållaren.

Renhållaren förbehåller sig rätten att hänvisa till annat insamlingssystem och behållare än som nuvarande används.

§ 32. Avfallsbehållare för hushåll ägs av och tillhandahålls genom renhållaren. Av renhållaren medgivna andra behållare såsom säckhållare, avloppsanläggningar, fosforfilteranläggningar eller andra storbehållare anskaffas, installeras och underhålls av fastighetsinnehavaren.

Fastighetsägaren ansvarar för och bekostar dimensionering, installation och underhåll av övriga inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshanteringen.

Den utrustning som behövs för utsortering av matavfall i hushåll ingår i avfallstaxan och tillhandahålls av renhållaren. De behållare som behövs är kärll för matavfall respektive restavfall. Till detta kommer köksutrustning i form av en ventilerad hållare för matavfallspåsar och en årsförbrukning av påsar.

§ 33. Utrustning och utrymmen ska vara utformade för sitt ändamål. De ska:

- ha tillräcklig storlek i alla dimensioner.
- ha lämpligt utformade tak, väggar och golv.
- ha tillräcklig belysning och ventilation.
- vara lätt rengörbara.
- innehålla tillräcklig information för en god sortering.

Dörr eller öppning som används vid transport av avfall ska:

- inte ha tröskel, trappsteg eller nivåskillnad. I undantagsfall kan låg tröskel finnas om den förses med ramp på båda sidor.
- ha en minsta bredd på 1,1 meter och en minsta höjd på 2,0 meter.
- vara lätt att öppna och stänga. Tunga dörrar ska vara försedda med dörröppningsautomatik.
- inte orsaka störande buller.
- ha uppställningsanordningar/dörrstopp som enkelt kan aktiveras. Antalet dörrpassager mellan behållaruppställningsplats och bil bör minimeras.
- ha skydd mot skadedjur.
- kunna öppnas inifrån utan nyckel.

Uppställning av behållare utomhus ska, i tillämpliga delar, vara utformade på motsvarande sätt.

§ 34. Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare ansvarar för att:

- Behållare, anordningar och utrymmen är märkta med information om tänkt innehåll enligt renhållarens instruktioner.
- Behållare, anordningar och utrymmen är tillgängliga och ges service i form av återkommande underhåll, rengöring och tillsyn för att förebygga driftavbrott och olägenhet såsom buller, lukt, utsläpp och dylikt.
- Uppfylla krav på god boende- och arbetsmiljö samt minimera risken för olycksfall.

Behållare ska vara uppställda så att hantering och hämtning underlättas med den utrustning som används i renhållningssystemet. Detaljer kring placering av behållare anges i renhållningsanvisningarna.

- § 35. Fastighetsinnehavaren ansvarar för rengöring och tillsyn av behållare och utrymmen. Fastighetsinnehavaren ska särskilt noggrant rengöra behållare för insamling av matavfall.

Rengöring av behållare, sopustrymme och uppstädning av avfall från golv eller markplan ingår ej i renhållarens åtaganden.

- § 36. Avloppsanläggning med eller utan toalettanslutning, slamavskiljare, fettavskiljare, slutna tankar och liknande anläggningar ska vara lätt tillgängliga för tömning. Lock eller manlucka ska kunna öppnas i enlighet med arbetsmiljöverkets krav och får inte vara övertäckt eller fastfruset när tömning ska ske.

Renhållaren ansvarar för att slamavskiljaren töms helt på flyt- och botten slam, i övrigt ansvarar fastighetsinnehavaren för anläggningens skötsel och underhåll. Om anläggning inte kan tömmas genom renhållarens ordinarie system får renhållaren enligt avfallstaxan ta ut en extra avgift för tömning, exempelvis för extra bemanning eller extra utrustning för utförandet.

Anläggningen ska, genom fastighetsinnehavarens försorg, vara tillsluten på ett barnsäkert sätt och försedd med de säkerhetsanordningar som behövs med hänsyn till anläggningens beskaffenhet och belägenhet. Det åligger fastighetsinnehavaren att, efter tömning, kontrollera att säkerhetsanordningar är återställda.

- § 37. Fastighetsinnehavare ansvarar för att avloppsanläggning, slamavskiljare, fettavskiljare och slutna tankar är tydligt markerade. Vid risk för förväxling med andra installationer ska markeringen vara särskilt tydlig. Om anläggning ligger på annans mark ska det av markeringen framgå vilken fastighet anläggningen tillhör.

- § 38. Närmare information om ansvar och krav på avloppsanläggning, slamavskiljare, fettavskiljare och slutna tankar anges i anvisningarna eller lämnas av renhållaren.

- § 39. Renhållaren ska ha tillträde till de utrymmen i byggnader/på fastigheten där arbetet ska utföras. Nyckel, portkoder och dylikt ska vid begäran om hämtning lämnas till renhållaren. Ändringar ska meddelas renhållaren.

- § 40. Närmare information om anskaffande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning anges i anvisningarna eller lämnas av renhållaren.

2.6 Hämtnings- och transportvägar, placering av behållare

§ 41. Hämtning av kommunalt avfall sker normalt vid en, av fastighetsinnehavaren, anordnad plats efter godkännande av kommunens avfallsansvariga nämnd, eller på annan anvisad plats i relativ närhet till fastigheten. Behållare ska:

- stå på anordnad/anvisad plats på tömningsdagen. Platsen för behållarplacering på tömningsdagen får inte ändras utan medgivande från renhållaren.
- placeras så att backning med hämtningsfordon minimeras.
- vara placerad så att hämtning av avfall underlättas.
- placeras genom fastighetsinnehavarens försorg och vändas enligt anvisningar för aktuellt insamlingssystem.

Renhållaren förbehåller sig rätten att anvisa ny plats för hämtning av avfall.

§ 42. Närmare uppgifter om hämtning av kommunalt avfall och placering av behållare anges i renhållningsanvisningarna.

§ 43. Såväl allmän som enskild väg som nyttjas vid hämtning av kommunalt avfall ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar för renhållarens hämtningsfordon året om. För detta ansvarar väghållaren.

Fastighetsinnehavaren/väghållaren ska se till att transportväg fram till behållarens/anläggningens hämtnings-/tömningsplats:

- Utformas för belastningsklass 1, BK1, i undantagsfall BK2.
- Är minst 3 meter bred. Träd, annan växtlighet eller konstbyggnader får inte inkräkta på vägbredden.
- Har en fri höjd av 4,5 meter. Träd, växtlighet eller konstbyggnader får inte inkräkta på den fria höjden.
- Har vändmöjlighet för hämtningsfordon om det är en återvändsgata/-väg. Vändplan för en normal sopbil ska ha en minsta diameter av 18 meter. Alternativ till detta kan vara vändplats eller trevägskorsning som möjliggör en så kallad T-vändning som godkänns av renhållaren.
- Har fri sikt och god framkomlighet.
- Är snöröjd till fulla vägbredden och halkbekämpad vintertid. Snövallar får inte inkräkta på vägbredden.

Överbyggnader, portaler, garage och andra platser med begränsad höjd måste ha en fri höjd anpassad till de fordon som ska framföras där.

Fastighetsinnehavare/väghållare ansvarar för sådana skador på hämtningsvägen som uppkommer vid hämtning av avfall samt för sådana skador på hämtningsfordon som uppkommer till följd av brister i väghållningen.

Om farbar väg tillfälligt inte kan upprätthållas ska fastighetsinnehavaren, efter samråd med renhållaren, avlämna avfallet på plats som kan godkännas av renhållaren alternativt anvisas till plats enligt § 41.

Närmare information om krav på transportväg lämnas av renhållaren eller anges i anvisningarna.

2.7 Åtgärder om förskrift inte följs

- § 44. Avfallsansvarig nämnd har rätt att ta ut särskild avgift enligt avfallstaxan och renhållaren har rätt att inte utföra ordinarie tömning om framkomlig väg inte finns eller annan skyldighet enligt denna föreskrift inte fullgjorts. Kvarlämnad behållare vid ordinarie hämtningsplats och eventuella hinder för tömning ska åtgärdas av fastighetsinnehavaren enligt förmodan från renhållaren. Efter rättelse har fastighetsinnehavaren möjlighet att beställa extra tömning mot avgift för budning.

I det fall en fastighetsinnehavare inte har avfallshantering i tillräcklig omfattning kan tillsynsansvarig nämnd förelägga fastighetsinnehavaren att utöka tömningen av avfall eller storleken på behållare i sådan omfattning att olägenhet inte längre uppstår.

Eventuella medgivanden om avsteg/dispenser/undantag kan komma att återkallas.

- § 45. Vid felsortering av avfall vid fastighetsnära insamling, vid överenskommen eller anvisad plats i system som avser den enskilda fastigheten eller mer än en fastighet såsom en gemensamhetsanläggning eller plats som är anvisad eller överenskommen för flera fastigheter, kan felsorteringsavgift debiteras i enlighet med vad som närmare framgår av kommunens avfallstaxa.

2.8 Hämtningsområde, hämtningsintervall och tömningstider

- § 46. Kommunerna utgör varsitt separat hämtningsområde, med undantag för Karlskoga och Storfors kommuner som tillsammans utgör ett hämtningsområde. Respektive renhållare indelar sitt område i lämpliga distrikt. För öar och andra platser utan fast, godkänd vägförbindelse gäller separata bestämmelser som stadgas i § 52.

- § 47. Mat- och restavfall ska hämtas med sådana intervall att olägenhet för människors hälsa eller miljö inte uppstår.
Matavfall hämtas minst varannan vecka under den period som hämtning erfordras.
Restavfall kan hämtas mer sällan enligt kommunens avfallstaxa efter anmälan till renhållaren.

Ordinarie hämtningsintervall bestäms genom val av abonnemang enligt kommunens avfallstaxa.

Kommunen tillhandahåller de hämtningsintervall som framgår av vid var tid gällande avfallstaxa, beslutad av kommunfullmäktige.

Fastighetsinnehavare ska ha minst ett av renhållaren anvisat abonnemang, om inte annat medges av dessa föreskrifter eller beslut fattade med stöd av dem.

- § 48. I de fall renhållaren erbjuder tjänst för hämtning av latrin sker hämtning via budning hos renhållaren. Vid hämtning tilldelas kunden lika många nya kärl som lämnas. Hämtning sker enligt anvisning från renhållaren. Vid hämtning ska latrinkärl placeras på plats där hämtningsfordon stannar, normalt intill avfallsbehållare.

- § 49. Renhållaren hämtar slam från enskilda avloppsanläggningar, slutna tankar, slamavskiljare och andra toalettlösningar i intervaller angivna i kommunens renhållningsanvisningar.

§ 50. Renhållaren hämtar övriga avfallsslag enligt nedan:

Fosforfällor

Filtermaterial från fosforfällor hämtas enligt villkoren angivna i gällande miljötillstånd och i övrigt i den omfattning som erfordras för att upprätthålla en god funktion. Detaljerade tömningsintervaller anges i kommunens renhållningsanvisningar. Fastighetsinnehavaren ansvarar för återfyllnad av filtermaterial innan anläggningen får brukas.

Trädgårdsavfall

Hämtning sker via tilläggstjänst som beställs från renhållaren i de fall tjänsten erbjuds. Detaljerade tömningsintervaller anges i kommunens renhållningsanvisningar.

§ 51. Kommunalt avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter lämnas vid återvinningscentralerna eller vid annan anvisad plats. Kampanjvis kan även annan typ av hämtning ske.

2.9 Särskilda bestämmelser för öar och andra platser där farbar väg saknas

- § 52. För öar och andra, ur framkomlighetssynvinkel, liknande platser gäller följande särskilda bestämmelser om kommunalt avfall inklusive bygg- och rivningsavfall och latrin/slam:
- Uppkommet kommunalt avfall från såväl permanentbostäder som fritidsbostäder lämnas i behållare på särskild anvisad tillgänglig plats.
Fastighetsinnehavare/nyttjanderättshavare ska själv lämna sitt avfall i dessa behållare.
  - Källsorterat returpapper och förpackningsavfall lämnas i behållare på särskild anvisad tillgänglig plats, en återvinningsstation eller på återvinningscentralen.
Fastighetsinnehavare/nyttjanderättshavare ska själv lämna sitt avfall i dessa behållare.
  - Slamtömning eller hantering av fosforfilter kan inte beställas.
  - Latrinbehållare av engångstyp tillhandahålls genom renhållarens försorg. Behållarna ska förslutas och lämnas på överenskommen/anvisad plats på fastlandet.
Fastighetsinnehavare/nyttjanderättshavare ska själv transportera sitt avfall till de anvisade platserna.
  - Bygg- och rivningsavfall, grovavfall och trädgårdsavfall ska lämnas av fastighetsinnehavaren/nyttjanderättshavaren vid kommunens återvinningscentral.
Hämtning genom renhållarens försorg kan endast, mot avgift, beställas på överenskommen för renhållaren tillgänglig plats.

3 Annat avfall än kommunalt avfall

3.1 Uppgiftsskyldighet

- § 53. Den som yrkesmässigt bedriver verksamhet där det uppstår annat avfall än kommunalt avfall eller tillverkar, importerar eller säljer en förpackning eller en vara som är innesluten i en sådan förpackning ska lämna de uppgifter i fråga om avfallets art, sammansättning, mängd och hantering som behövs som underlag för den avfallsansvariga nämndens arbete.

4 Undantag

4.1 Handläggning av anmälnings- och ansökansärenden

- § 54. Anmälan/ansökan om kompostering av matavfall anmäls till renhållaren och/eller tillsynsansvarig nämnd. Anmälan om eget omhändertagande av kommunalt avfall på den egna fastigheten anmäls till tillsynsansvarig nämnd med undantag för avfallsslagen i §§66–68.
- § 55. Ansökan om eget omhändertagande av avfall ska innehålla beskrivning av anläggningen. Tillsynsansvarig nämnd ska översända en kopia av beslutet till renhållaren.
- § 56. Beviljade undantag gäller normalt tills vidare och är personliga och knutna till fastighetsägaren. Beslutade undantag återkallas med omedelbar verkan om förhållandena ändras och/eller förutsättningarna inte uppfylls. Fastighetsägare ska omgående meddela tillsynsansvarig nämnd om ändrade förhållanden eller annat som kan påverka beviljat underlag.
- § 57. Ansökan om gemensam behållare för område (s.k. grupp), delning av behållare eller byte av behållarstorlek, förlängt intervall t.o.m. fyra veckors hämtintervall samt uppehåll i hämtning av kommunalt avfall hanteras av avfallsansvarig nämnd.
- § 58. Kompletta anmälan/ansökan ska vara nämnd tillhanda för prövning senast sex veckor före den sökta ändringen om inte särskilda skäl föreligger. I annat fall kan ev. start-/stopptidpunkt senareläggas. Ansökningar kan inte beviljas retroaktivt.
- § 59. Anmälan/ansökan ska vara skriftlig på avsedd blankett eller insänd i kommunens aktuella digitala tjänst och minst innehålla följande uppgifter:
- Namnuppgifter
  - Fastighetsuppgifter
  - Vilka avfallsslag som avses.
  - En redogörelse för på vilket sätt omhändertagandet ska ske så att bedömning ska ske om detta påverkar/innebär risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön.
  - Vilken tidsperiod som avses.
  - Ansökan om eget omhändertagande av slam eller latrin ska innehålla beskrivning av anläggningen och på vilket sätt produkten avses användas.
  - Vid ansökan om uppehåll i hämtning ska tidsperiod för önskat uppehåll samt anledning till uppehållet anges.
- § 60. Dispens från kravet på utsortering av bygg- och rivningsavfall hanteras av kommunens tillsynsansvariga nämnd.
- § 61. Kommunens tillsynsansvariga nämnd och avfallsansvariga nämnd håller varandra underrättade om fattade beslut.
- § 62. Kommunens tillsynsansvariga nämnd kan efter ansökan bevilja annat undantag än de som är beskrivna i denna föreskrift om det finns synnerliga skäl. Sådant undantag ska vara tidsbegränsat till högst tre år.

4.2 Eget omhändertagande av kommunalt avfall

- § 63. Avfall, inklusive slam, får endast tas omhand på den egna fastigheten under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.
- § 64. Kompostering av matavfall på fastigheten får, efter godkänd anmälan till tillsynsansvarig nämnd, ske om det sker på så sätt att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår, risken för skadedjur minimeras samt att kompostering sker enligt de riktlinjer som den tillsynsansvariga nämnden anger.
- § 65. Kompostering av fekalier, latrin och slam från fastigheten får, efter beviljad ansökan till tillsynsansvarig nämnd, ske i en förmultningsanläggning eller annat liknande, av tillsynsansvarig nämnd, godkänt omhändertagande för påföljande användning av näringsämnen på fastigheten.
- § 66. Eget omhändertagande av färdigförmultnad latrin från mulltoaletter samt aska från förbränningstoalletter får ske utan anmälan/ansökan om materialet används på den egna fastigheten.
- § 67. Trädgårds- och parkavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan anmälan/ansökan.
- § 68. Små döda sällskapsdjur får, utan anmälan/ansökan, grävas ned inom fastigheten i enlighet med Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2006:84) om det kan ske på sådant djup att djur hindras från att gräva upp kroppen. Om vattentäkt finns inom fastigheten eller näraliggande fastigheter ska nedgrävning ske på tillräckligt avstånd från denna.

4.3 Omhändertagande av vissa fraktioner

- § 69. Verksamheter får ha avtal om omhändertagande av matfett/-olja eller frityrolja via fettåtervinningsföretag trots att det är att anse som kommunalt avfall. Anmälan om detta ska ske till avfallsansvarig nämnd och regelbunden rapportering ska ske enligt anvisningar från avfallsansvarig nämnd.
- § 70. Verksamhet får omhänderta textilier från hushåll under villkor att verksamheten har renhållarens uppdrag/godkännande genom avfallsansvarig nämnd att hantera textilier från hushåll. Regelbunden rapportering ska ske enligt anvisningar från avfallsansvarig nämnd.

4.4 Förlängt hämtningsintervall

- § 71. Fastighetsinnehavare/nyttjanderättshavare kan efter ansökan hos avfallsansvarig nämnd medges mer sällanhämtning av restavfall under förutsättning att matavfallet lämnas till centralt omhändertagande eller att fastighetsinnehavare/nyttjanderättshavare nyttjar godkänd hemkompost och att utsortering av materialslag enligt § 10 genomförs.

Medgivande kan återkallas om renhållaren konstaterar att matavfall, trots uppgifter om kompostering eller utsortering, lämnas i restavfallet eller om matavfallet inte omhändertas på korrekt sätt.

- § 72. Medgivande om att restavfall hämtas mer sällan än angivet i kommunens gällande avfallstaxa ges av ansvarig nämnd.
- § 73. Förlängt hämtningsintervall för matavfall medges ej.
- § 74. Förlängt hämtningsintervall för slam från slamavskiljare, enskilda avloppsanläggningar och andra toalettlösningar kan medges av tillsynsansvarig nämnd om anläggningen är godkänd och överdimensionerad. Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare ska ansöka om detta hos den tillsynsansvariga nämnden. Medgivandet gäller i högst fem år, därefter måste en ny ansökan lämnas in. Hämtningsintervallet bestäms efter anläggningens gällande förutsättningar, enligt beslut från tillsynsansvarig nämnd.
- § 75. Förlängt hämtningsintervall medges ej i områden med gemensam avfallsbehållare/slamanläggning.

För de som delar behållare med en granne enligt beslut om gemensam behållare krävs att förutsättningarna för förlängt hämtningsintervall uppfylls av alla som delar behållare.

4.5 Byte av storlek på avfallsbehållare, delning av kärl eller gemensam avfallsbehållare

- § 76. Utbyte av befintlig avfallsbehållare mot en annan, av avfallsansvarig nämnd och renhållaren, godkänd storlek kan medges om bestämmelserna i denna föreskrift om utsortering, fyllnadsgrad och vikt beaktas och under förutsättning att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår.
- § 77. Ett mindre antal närboende fastighetsinnehavare kan efter ansökan hos avfallsansvarig nämnd eller renhållaren medges rätt att dela avfallsbehållare under förutsättning att bestämmelserna i dessa föreskrifter om utsortering, fyllnadsgrad och vikt beaktas och att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår.

En av fastighetsinnehavarna ska förbinda sig att ansvara för uppställningsplats.

Ansvar för betalning framgår av kommunens avfallstaxa.

- § 78. Renhållaren kan besluta att ett avgränsat antal hushåll inom lämpligt område erhåller gemensam avfallslösning för kommunalt avfall.

4.6 Uppehåll i hämtning av kommunalt avfall inkl. slam

- § 79. Uppehåll i hämtning vid permanentbostad eller områden med gemensam avfallsbehållare kan, efter anmälan/ansökan hos renhållaren eller avfallsansvarig nämnd medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att nyttjas under en sammanhängande period om minst fyra månader.

För fritidsbostad gäller att denna inte kommer nyttjas på hela hämtningssäsongen.
För områden med gemensam avfallsbehållare gäller att fastigheten inte kommer nyttjas under en sammanhängande period om minst ett år.

För slamavskiljare gäller att boendet inte ska nyttjas under en sammanhängande period om minst ett år, samt att slamavskiljaren vid start av uppehåll är helt tömd.

Anmälan ska lämnas till renhållaren eller avfallsansvarig nämnd i god tid före den avsedda uppehållsperioden och uppehållet ska kunna styrkas. Uppehåll i hämtning beviljas normalt max ett år i taget.

Hämtning startar automatiskt efter uppehållsperiodens slut.

- § 80. Uppehåll i hämtning enligt dessa föreskrifter medför inte befrielse från skyldigheten att betala grundavgift i enlighet med kommunens fastställda avfallstaxa.

Grundavgiften omfattar kostnader för de tjänster och funktioner som kommunen tillhandahåller oberoende av hämtningens utförande.

4.7 Befrielse från skyldigheten att överlämna kommunalt avfall

- § 81. Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv, inom fastigheten, kan ta hand om sitt kommunala avfall på ett sätt som i alla aspekter är betryggande för människors hälsa och miljön kan efter ansökan hos tillsynsansvarig nämnd, om det finns särskilda skäl, befrias från skyldigheten att lämna avfall till avfallsansvarig nämnd för transport, bortforslande och/eller återvinning. Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavares skyldighet att betala grundavgift kvarstår.

Befrielse kan gälla som längst fem år. Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare är ansvarig att ansöka på nytt när befrielsetiden har löpt ut.

- § 82. Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare kan efter ansökan hos tillsynsansvarig nämnd medges total befrielse från skyldighet att överlämna avfall till avfallsansvarig nämnd för transport, bortforslande och/eller återvinning, under förutsättning att kommunalt avfall, varken normalt eller tillfälligt, inte kan uppstå på fastigheten. Total befrielse får endast medges om fastigheten saknar bebyggelse, verksamhet eller annan användning som medför att kommunalt avfall uppkommer, och om fastigheten inte heller används tillfälligt på ett sådant sätt. Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare ska kunna styrka sin ansökan.

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som medgetts total befrielse enligt denna paragraf är, under befrielsens giltighetstid, befriad från skyldigheten att betala såväl hämningsavgift som grundavgift enligt kommunens fastställda avfallstaxa.

Befrielse kan gälla som längst fem år. Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare är ansvarig att ansöka på nytt när befrielsetiden har löpt ut.

5 Ikraftträdande

Dessa föreskrifter träder i kraft 2027-01-01 då alla tidigare kommunala föreskrifter gällande avfallshantering i respektive kommun upphör att gälla. Tidigare meddelande om dispenser och

beslut meddelade med stöd av de upphävda föreskrifterna ska anses vara meddelade med motsvarande bestämmelser i denna föreskrift.

DEGERFORS KOMMUN

KRETSLOPPSPLAN 2027–2039

Innehållsförteckning

Ordlista	4
1. Inledning	6
1.1 Bakgrund	7
1.2 Utmaningar inom avfallsområdet	7
1.3 Syfte	8
1.4 Målgrupp	9
1.5 Kretsloppsplanens framttagande	9
2. Centrala styrningar	10
2.1 Globala hållbarhetsmål	10
2.2 EU:s avfallsreglemente	10
2.3 Nationella mål och styrningar	12
2.4 Regionala mål	16
3. Mål och åtgärder	17
3.1 Målområde 1: Minska avfallsmängderna	18
3.2 Målområde 2: Minska nedskräpningen	23
3.3 Målområde 3: Avgifta kretsloppet	25
3.4 Målområde 4: Nyttja avfallet som resurs	29
3.5 Målområde 5: Planera och samverka för långsiktigt hållbar avfallshantering	33
4. Styrmedel	37
4.1 Avfallstaxa	37
4.2 Information och kommunikation	37
4.3 Upphandling	37
4.4 Avfallsföreskrifter och anvisningar	37
4.5 Tillsyn	37
4.6 Fysisk planering	37
5. Ansvarsfördelning	38
6. Kretsloppsplanens förhållande till annan kommunal planering	39
6.1 Översiktsplanering	39
6.2 Detaljplanering	39
6.3 Områdesbestämmelser	39
6.4 Vattentjänstplan & kommunala föreskrifter	39
7. Avfallsförebyggande arbete	40
7.1 Externt inom Avfallssamverkan Östra Wermlands geografiska område	40

7.2 Internt inom Avfallssamverkan Östra Wermlands kommunorganisationer	40
8. Nedskräpning.....	41
9. Miljöbedömning	42
10. Resurs- och behovsbedömningar	43
10.1 Ny eller ändrad infrastruktur	43
10.2 Personal	43
10.3 Tid	43
10.4 Utrustning.....	43
10.5 Ekonomi	43
10.6 Samverkan	44
11. Samråd, remisser, utställning och kommunikation	45
11.1 Samråd och remisser vid framtagande av kretsloppsplanen.....	45
11.2 Information till kommuninvånare.....	45
11.3 Omhändertagande av inkomna synpunkter	46
12. Genomförande, uppföljning och redovisning.....	46
12.1 Ansvariga nämnder.....	46
12.2 Tidsplan	46
12.3 Uppföljning och redovisning.....	46
13. Långsiktig utveckling.....	47
14. Bilagor.....	48

Ordlista

- **Avfall** - Varje föremål, ämne och substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med, avser göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med i enlighet med 15 kap. 1 § miljöbalken.
- **Kommunalt avfall** - Avfall som kommer från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll.
- **Restavfall** - Återstående kommunalt avfall efter att matavfall, farligt avfall, grovavfall, bygg- och rivningsavfall, förpackningar och returpapper har sorterats ut.
- **Matavfall** - Allt biologiskt nedbrytbart avfall som uppkommer i och med livsmedelshanteringen i hushåll, restauranger och storkök med mera, och som skulle kunna, eller har kunnat, användas som livsmedel och som separerats från övrigt kommunalt avfall för centralt omhändertagande eller hemkompostering.
- **Grovavfall** - Kommunalt avfall som är så tungt eller skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.
- **Bygg- och rivningsavfall** - Allt sådant material som uppstår vid rivning, byggnation, och renovering. Det kan uppstå vid yrkesmässig verksamhet och i sammanhang som inte är yrkesmässig verksamhet. Visst bygg- och rivningsavfall kan även vara klassat som farligt avfall och ska då hanteras i enlighet med kraven på farligt avfall.
- **Farligt avfall** - Avser ett ämne eller föremål som är avfall och som enligt 2 kap. avfallsförordningen ska klassificeras som farligt avfall. Däri inbegrips även cytostatika i fast och flytande form.
- **Återvinningscentral** - Större anläggning där det går att lämna flera olika typer av avfall.
- **Återvinningsstation** - Mindre anläggning där främst privatpersoner kan lämna förpackningsavfall och returpapper.
- **Återbruk/återanvändning** - De former för återanvändning som innebär att en vara i stället för att lämnas till materialåtervinning eller annat förstörande förfarande, lämnas i ett flöde där varan, efter eventuell nödvändig reparation eller annan åtgärd, kan brukas igen för samma ändamål som det ursprungliga.
- **Cirkulär ekonomi** – En ekonomisk modell som används för att minska samhällets resursanvändning och den efterföljande miljöpåverkan, samt kan bidra till ökad självförsörjning. Modellen innebär ett systematiskt arbetssätt för att upprätthålla cirkulära flöden av resurser genom återvinning samt att återvinna resurser bibehåller eller ökar i värde.
- **Resurshushållning** – Att använda resurser på ett effektivt och hållbart sätt, vilket innebär att öka återanvändning och återvinning samt undvika att ta ut jungfruliga resurser ur miljön om inte absolut nödvändigt.
- **Energiåtervinning** – Innebär att energi utvinns, vanligtvis genom förbränning, från avfall som inte går till materialåtervinning. Syftet är vanligtvis att generera el eller fjärrvärme.
- **Materialåtervinning** – Innebär att utsorterat material kan återvinnas och användas till samma ändamål en gång till. Bidrar till att uttagning av jungfruliga resurser minskar.
- **Renhållningsordning** – Samlingsbegrepp för avfallsplan, avfallsföreskrifter och avfallsanvisningar.
- **Tillståndspliktig anläggning** – Anläggning där det bedrivs sådan verksamhet som generellt bedöms medföra så pass stor risk för negativ miljöpåverkan att verksamheten inte får bedrivas utan tillstånd.

- **Miljökonsekvensbeskrivning** – En beskrivning av de förväntade miljöeffekterna av en planerad verksamhet eller åtgärd. Beskrivningen används för att ge beslutsfattare underlag att bedöma huruvida en verksamhet bör genomföras med hänsyn till miljön.
- **Avfallstrappan** – En prioriteringsordning i fem steg som ingår i lagstiftning i Sverige och EU. Den beskriver hur avfall ska hanteras, med målet att minimera miljöpåverkan.
- **Kommunernas interna organisationer** – Innefattar dels den politiska organisationen i form av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och de olika nämnderna, samt förvaltningsorganisationen i form av de olika förvaltningarna som genomför de politiska besluten samt ansvarar för den dagliga verksamheten.
- **Kommunernas geografiska område** – Avser den yta som kommunerna har ansvar för och styr över. Ytan är avgränsad och definierad genom fastighetsgränser och administrativa beslut.

1. Inledning

Avfallssamverkan Östra Wermland (AÖW) består av kommunerna Karlskoga, Kristinehamn, Filipstad, Degerfors och Storfors. Denna gemensamma kretsloppsplan kommer tillsammans med renhållningsföreskrifterna utgöra de fem kommunernas renhållningsordningar. Syftet med samverkan är att vidhålla en plattform där renhållningsverksamheterna kan samarbeta för att främja utveckling, kvalitet, kostnadseffektivitet, kundservice och miljöanpassning av den lokala renhållningsverksamheten. Vidare syftar samverkan till att mer effektivt nyttja kommunernas materiella och personella resurser.

Samarbetet i Avfallssamverkan Östra Wermland påbörjades 2021 och kommunerna arbetar gemensamt för en cirkulär ekonomi där mängden avfall som uppstår ska minimeras och därefter återanvändas och återvinnas. Det gemensamma arbetet utvecklas och medlemskommunerna har nu beslutat att gemensamt ta fram en avfallsplan och benämna den som "Kretsloppsplan" för att tydligt påvisa kommunernas viljeinriktning vad gäller ett cirkulärt samhälle där så lite avfall som möjligt ska uppstå. Kretsloppsplanen är ett steg framåt i processen att uppnå den gemensamma visionen för 2030 som lyder "100% kretslopp, 0 % rest". Avfallssamverkan Östra Wermlands vision ansluter till branschorganisationen Avfall Sveriges vision "En framtid utan avfall".

En viktig del i fokuset på kretslopp och cirkularitet är att en ökad resurseffektivitet och cirkularitet kan leda till ökad självförsörjning och beredskap. Att vara beroende av import av råvaror från andra länder i tider av geopolitisk instabilitet ger en osäkerhet kopplat till leverenskedjor, och kan försätta samhället i en sårbar position. Återanvändning och återvinning av resurser som ersättning för import av nya råvaror bidrar till ett mer resiliellt samhälle som klarar sig bättre i händelse av kris eller krig.

Kretsloppsplanen ämnar också bidra till uppfyllelse av samtliga kommuners visioner, vilka kan sammanfattas med ord som trygghet, innovation och livskvalitet.

Vid framtagande av kretsloppsplanen har följande beaktats:

- Relevant lagstiftning
- Nationell avfallsplan
- Nationella planen för förebyggande av avfall
- Nationella åtgärdsprogram
- Sveriges återvinningsmål
- Globala, nationella och regionala miljö-, klimat- och hållbarhetsmål

Kommunerna i Avfallssamverkan Östra Wermland arbetar mycket med tillgänglighetsanpassning av renhållningsverksamheterna för att säkerställa att alla invånare har möjlighet att lämna sitt avfall utefter sina förutsättningar. Tillgänglighetsanpassningen ska vara en stor del i alla processer och aspekter som tillhör avfallshanteringen, något som syns tydligt i de mål och åtgärder som kommunerna gemensamt arbetar med och som redovisas senare i dokumentet.

Kretsloppsplanen är ett levande dokument som ska utvärderas årligen och revideras vid behov, men minst var fjärde år.

Denna kretsloppsplan ersätter de tidigare gällande avfallsplanerna i alla fem kommuner.

1.1 Bakgrund

En avfallsplan är ett lagstadgat kommunalt styrdokument som beslutas av kommunfullmäktige. Alla kommuner i Sverige är skyldiga att ha en avfallsplan och dess innehåll beslutas av Naturvårdsverkets föreskrifter. En kommuns renhållningsordning utgörs av avfallsplanen och avfallsföreskrifterna¹.

Kommuner ska sträva mot en hållbar utveckling av avfallshanteringen utifrån nya kunskaper och lagkrav. Avfallsplaner anger hur kommuner, genom mål och åtgärder, arbetar för hur avfallet ska minimeras och hanteras samt hur målen ska nås. Varje kommun får med utgångspunkt i sina egna förutsättningar påverka avfallsplanens innehåll och avgöra hur det praktiska arbetet ska genomföras.

1.2 Utmaningar inom avfallsområdet

Det finns flera utmaningar inom avfallsområdet såsom kriminalitet, kompetensförsörjning, förändrade krav och ökade mängder avfall. Den stora kriminaliteten som förekommer inom avfallssektorn är en växande utmaning. Organiserad brottslighet använder avfallsmarknaden för att tjäna pengar och brotten grundar sig i hög vinstmöjlighet, förhållandevis låga straff och låg risk för upptäckt. Organiserad brottslighet tjänar årligen mellan två och sex miljarder kronor på avfallshanteringen i Sverige. Detta sker genom illegal försäljning av avfall samt illegalt omhändertagande. I många fall blir avfallet nedgrävt, uppbränt eller dumpat direkt på marken vilket leder till stora föroreningar och behov av sanering. Detta innebär en stor kostnad som faller på skattebetalare. Avfallsmarknaden blir snedfördelad på grund av denna brottslighet som också bidrar till att seriösa aktörer inom branschen upplever en osund konkurrens².

En annan utmaning inom avfallssektorn är kompetensförsörjning då det finns få utbildningar riktade mot arbete inom branschen. Avfall blir en allt större fråga både inom offentlig och privat sektor, vilket föranleder ett ökat behov av arbetskraft och att konkurrensen om personal med rätt kompetens ökar. Förändrade arbetsuppgifter, hot och stölder på återvinningscentraler och tungt arbete bidrar också till att det kan vara svårt att behålla personal.

I Sverige har avfallshanteringen de senaste femtio åren gått från deponering till energi- och materialåtervinning. Fokus bör fortsatt ligga på att minska avfallsmängderna, till exempel genom att minska matsvinnet, öka återbruket av material samt minska användandet av engångsprodukter.

Avfallsmängderna i samhället är starkt kopplade till konjunktur och konsumtionsmönster. Vår konsumtion gör att behoven av resurser och material ökar, samtidigt som tillgången på flera viktiga råvaror och naturresurser minskar. Dagens konsumtionsmönster har inneburit att avfallsmängderna har ökat dramatiskt under de senaste hundra åren, från relativt obetydliga mängder i början av 1900-talet till 414 kg kommunalt avfall per person och år under 2024.

Om konsumtionstakten fortsätter som idag kan Sveriges avfallsmängder öka med 25 till 50 procent till 2035 jämfört med 2020³. Miljöpåverkan sker i alla led, från produktion och förädling via transporter till försäljning och konsumtion för att slutligen bli avfall. Idag är cykeln från produktion till avfall snabbare än någonsin tidigare. Bland annat beräknas 99% av det materiella innehållet i varor bli till

---

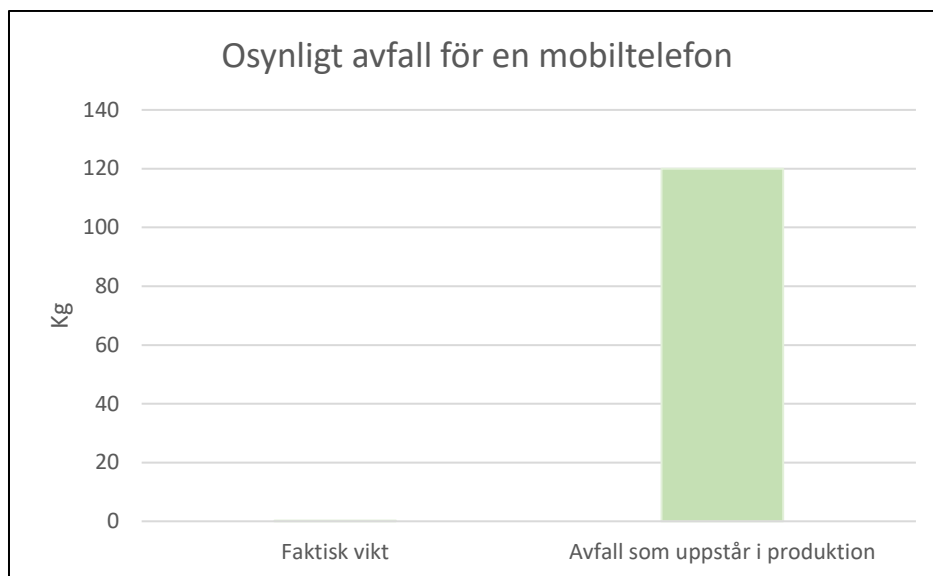
¹ SFS 1998:808. Miljöbalken.

² Naturvårdsverket, Avfallsbrott dränerar samhället på resurser och skadar miljön, *Naturvårdsverket*, hämtad 11 november, 2025, [Avfallsbrott dränerar samhället på resurser och skadar miljön](#)

³ Naturvårdsverket, *Nationell avfallsplan och avfallsförebyggande program 2018–2023*.

avfall inom sex veckor från köptillfället. Samtidigt uppkommer i produktionen en mängd avfall som konsumenter aldrig ser, så kallat osynligt avfall. Detta osynliga avfall kan vara omfattande⁴.

Figur 1. Jämförelse över faktisk vikt och mängden osynligt avfall som uppstår vid produktion av en mobiltelefon. Faktisk vikt är 0,2 kg och mängden osynligt avfall 120 kg⁵.

Problemen med ökade avfallsmängder ställer krav på en effektiv avfallshantering, vilken är beroende av att produkter designas på så sätt att återvinning av materialen är möjlig. Detta innebär att producenterna måste utveckla sina produkter till att bli återvinningsbara. Att arbeta med att förebygga uppkomsten av, eller åtminstone minska mängden, avfall är bland de viktigaste uppgifterna samhället har att genomföra. Då kommunerna bär ett stort ansvar för avfallsinsamling och -hantering, samt har ett kommunikationsansvar gentemot sina invånare är det av vikt att dessa frågor diskuteras och att kommunerna finner lösningar på problemen.

För en fortsatt hållbar tillväxt behöver det identifieras kreativa och innovativa lösningar där former av samverkan blir en viktig del. En omställning till en mer cirkulär ekonomi ses som en lösning. Det har möjlighet att bidra till både ökad konkurrenskraft, resurseffektivitet och självförsörjning. Samtidigt kan en cirkulär ekonomi minska klimatpåverkan och spridning av giftiga ämnen i kretsloppen samt bidra till en ökad biologisk mångfald. Exempelvis kan genomtänkta och förankrade inköp ofta leda till mindre spill och förluster vilket även minskar onödiga utgifter. På detta och andra liknande sätt kan samhället tänka och agera för att, utan egentliga konflikter, delta i förbättringsarbetet.

1.3 Syfte

Syftet med kretsloppsplanen är att stödja kommunernas utveckling av avfallshanteringen mot en mer cirkulär och resurseffektiv hantering. Detta genomförs med hjälp av gemensamma och tydliga mål och åtgärder som bidrar till avfallsminimering samt ökad återvinning. Planen ska dessutom underlätta för kommunerna att ta gemensamma krafttag inom avfallsområdet och genomföra uppföljning på dessa aktiviteter.

⁴ Avfall Sverige - Miljönär, "Osynligt avfall", *Avfall Sverige*, hämtad 23 maj, 2025, [Osynlig avfall - Miljönär](#)

⁵ Avfall Sverige - Miljönär, "Osynligt avfall", *Avfall Sverige*, hämtad 23 maj, 2025, [Osynlig avfall - Miljönär](#)

Vidare fungerar planen som en beskrivning av hur kommunerna arbetar med avfallsfrågor och kan bidra med stöd gällande avfallsarbetet för andra organisationer inom kommunernas geografiska område.

1.4 Målgrupp

Kretsloppsplanen riktar till alla boende och verksamma i kommunerna, vilket inkluderar de kommunala förvaltningarna och bolagen samt invånare, företag och organisationer.

Planen riktar främst till kommunernas tjänstepersoner och politiker. Kommunala förvaltningar och bolag har ett stort ansvar att föregå med gott exempel för övriga i kommunerna och samarbeten med näringslivet och andra aktörer ses som en viktig del i detta. Vidare finns en framgångsfaktor i att alla bidrar efter egen förmåga och är engagerade i det arbete som krävs för måluppfyllelse.

1.5 Kretsloppsplanens framtagande

Kretsloppsplanen har tagits fram som ett gemensamt arbete under ledning av en arbetsgrupp inom Avfallssamverkan Östra Värmland utifrån det regelverk som styr utformning av kommuners avfallsplaner samt andra relevanta styrdokument. I arbetsgruppen ingår representanter från samtliga samverkanskommuner och den gemensamt anställda samordnaren.

I arbetet med framtagande av kretsloppsplanen kommer även följande delta:

- Politiker i samtliga medlemskommuner
- Länsstyrelsen Värmland
- Länsstyrelsen Örebro
- Region Örebro
- Insamlingsentreprenörer
- Berörda organisationer och föreningar

2. Centrala styrningar

2.1 Globala hållbarhetsmål

Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga⁶.

Figur 2. Globala målen⁷.

I avsnitt 3. *Mål och åtgärder* redovisas de hållbarhetsmål som har kopplingar till de beslutade lokala målen.

2.2 EU:s avfallsreglemente

2.2.1 Direktiv

EU styr avfallshanteringen inom unionen genom avfallsdirektivet⁸. Ett direktiv anger målen och ramarna för vad EU vill att medlemsländerna ska uppnå. Direktivet har sedan inkorporerats i svensk lagstiftning såsom miljöbalken och övrig avfallslagstiftning. Regeringen och Naturvårdsverket har även utformat flera styrningar i form av förordningar, planer och rapporter som ger inriktningar för kommunernas arbete med avfallshantering.

Enligt EU:s förpackningsdirektiv ska alla EU-länder samla in och materialåtervinna förpackningar. Direktivet syftar till att harmonisera nationella bestämmelser om hanteringen av förpackningar och förpackningsavfall samt förbättra kvaliteten på miljön genom att förebygga och minska miljöpåverkan

⁶ Regeringskansliet, Agenda 2030 för hållbar utveckling, *Regeringskansliet*, hämtad 23 maj, 2025, [Agenda 2030 för hållbar utveckling - Regeringen.se](#)

⁷ Globala målen, "Logotyper", *United Nations Development Programme*, hämtad 10 juni, 2025, [Logotyper - Globala målen](#)

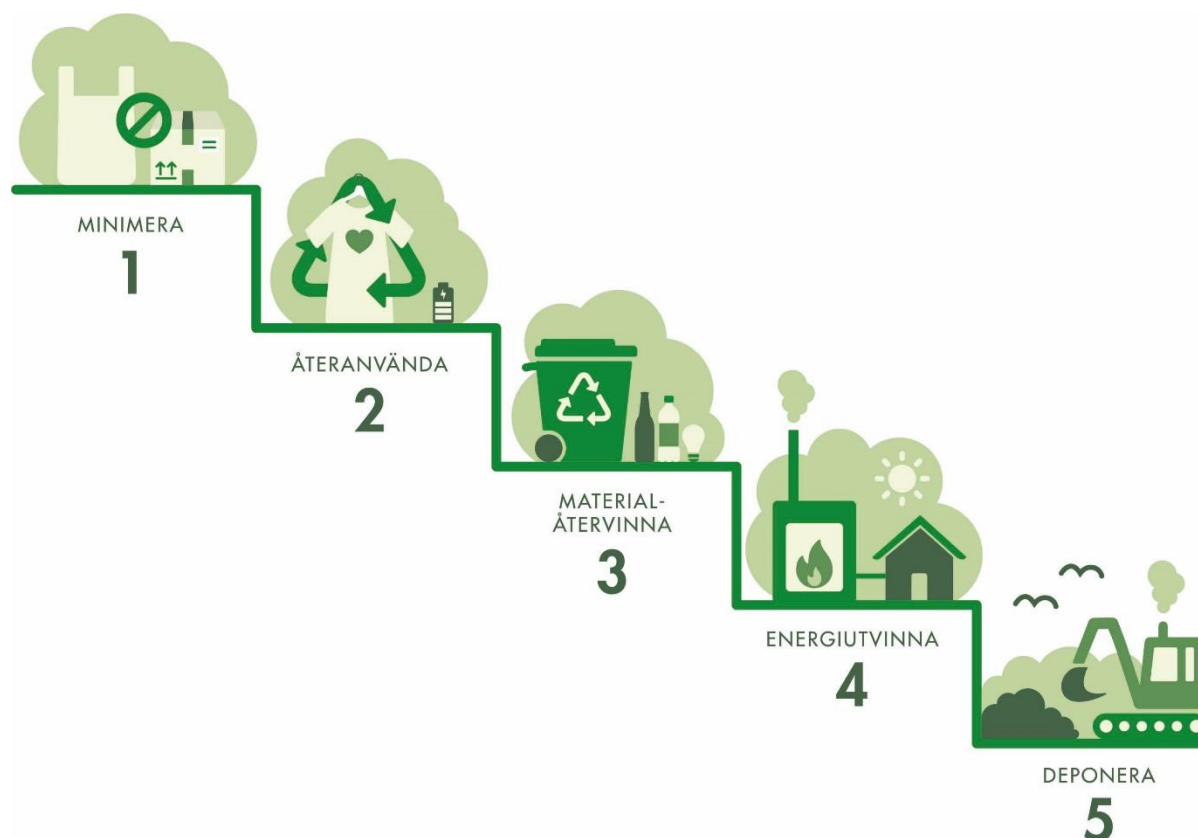
⁸ Direktiv 2008/98/EG, *Avfallsdirektivet*. Europeiska unionen.

från förpackningar och förpackningsavfall⁹. Sverige har, i vissa fall, satt högre mål för återvinning än de mål som definieras i direktivet.

2.2.2 Avfallstrappan

Avfallstrappan är ett EU-direktiv som är antaget i den svenska miljöbalken och som styr hur avfall ska tas om hand. Det högst prioriterade steget är förebyggande/minimering av avfall följt av återanvändning, materialåtervinning, energiåtervinning och deponering. Ibland läggs nedskräpning till som det allra nedersta steget i trappan.

Figur 3. Avfallstrappan¹⁰.

Förebygga och minimera avfall

Genom att välja bort engångsartiklar, minska matsvinnet, säga nej till pappersreklam och minska konsumtionen kan mängden avfall som uppstår minskas och det har då bidragit till arbetet med avfallsminimering. Det är även viktigt att produkter designas på så vis att de kan användas under lång tid, enkelt repareras eller uppgraderas för att öka användningstiden samt vara enkla att materialåtervinna när de kasseras.

Återanvändning

Åtgärderna i nästa steg i avfallstrappan, återanvändning, är också ett viktigt sätt att minska avfallsmängderna. Avfall uppstår när innehavaren av ett föremål bestämmer sig för att göra sig av med det. Om innehavaren i stället beslutar sig för att reparera och sälja föremålet uppstår inget avfall.

⁹ Direktiv 94/62/EG, *Direktiv om förpackningar och förpackningsavfall*, Europeiska unionen.

¹⁰ Sopor.nu, "Så styrs avfallet", *Sopor.nu*, hämtad 10 juni, 2025, [Så styrs avfallet - Sopor.nu](https://www.sopor.nu/sa-styrs-avfallet)

Att använda en produkt flera gånger och sedan låta någon annan använda den är ett enkelt sätt att delta i arbetet med återanvändning.

Att hyra, låna eller äga tillsammans är andra sätt att nyttja en produkt så att den inte blir liggande efter att ha använts ett fåtal gånger. I Avfallssamverkan Östra Wermlands geografiska område finns flera exempel på second hand-verksamheter, bibliotek, Fritidsbanken och andra aktörer som bidrar till att varor används flera gånger innan de blir avfall. Andra sätt att lösa sambruk är olika digitala plattformar där utrustning och produkter kan hyras och hyras ut eller köpas och säljas. Fordonspooler är ett annat exempel på bra nyttjande av en resurs.

Materialåtervinning

När varorna sedan har använts så mycket som det är möjligt kommer nästa steg i avfallstrappan, att materialåtervinna varorna. Även om varan är obrukbar för sitt ursprungliga syfte är ofta materialet som varan tillverkats av i tillgängligt gott skick för fortsatt användning. Detta kan ske genom att på lämpligt sätt lämna varan till återvinning. Då är det viktigt att varan kan lämnas på ett sådant sätt att materialet inte blir förorenat, samt att produkten är designad på så sätt att det är möjligt att separera de olika materialen som den består av. Det är också viktigt att det är lätt att göra rätt för de som lämnar in avfallet. Detta ställer krav på kommunerna att säkerställa tillgängliga och lämpliga insamlingssystem för olika typer av material. För att invånare ska sortera korrekt behöver arbetet med information och kommunikation runt avfallshantering fortsätta utvecklas.

Energiutvinning

Kan eller bör materialet inte längre cirkuleras i kretsloppen på grund av fysiska förutsättningar, farligt innehåll eller liknande är nästa steg att utvinna den energi som finns i många av materialen. Detta görs genom att lämpliga avfallsslag lämnas till en förbränningsanläggning där energi kan utvinnas och levereras till exempel i form av elektricitet och fjärrvärme. För farligt avfall finns speciella anläggningar där farliga ämnen utvinns för energi samt återanvändning.

Deponering

I nästa steg återfinns sådant material som inte lämpligen bör hanteras i högre nivåer i avfallshierarkin. Då deponeras materialet på anläggningar som är utformade på lämpligt sätt och följs upp enligt åtgärdsprogram. Visst material kan dock efter åtgärder återföras som exempelvis konstruktionsmaterial. Dessa möjligheter ska tillvaratas för att ersätta jungfruligt material där så är möjligt och lämpligt.

2.3 Nationella mål och styrningar

Den svenska miljöpolitiken är grundad i ett generationsmål och 16 miljökvalitetsmål.

Miljökvalitetsmålen är grundade i den miljömässiga dimensionen av Agenda 2030. Utöver dessa styrs avfallshantering av miljöbalken, avfallsförordningen, och olika åtgärdsprogram.

Figur 4. Sveriges miljömål¹¹.

2.3.1 Riksdagens generationsmål

”Vi ska lämna över ett samhälle till nästa generation där de största miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.”

Generationsmålets sju punktsatser förtydligar målets innebörd och visar vad miljöpolitiken ska fokusera på, nämligen att:

- Ekosystemen har återhämtat sig, eller är på väg att återhämta sig, och deras förmåga att långsiktigt generera ekosystemtjänster är säkrad.
- Den biologiska mångfalden och natur- och kulturmiljön bevaras, främjas och nyttjas hållbart.
- Människors hälsa utsätts för minimal negativ miljöpåverkan samtidigt som miljöns positiva inverkan på människors hälsa främjas.
- Kretsloppen är resurseffektiva och så långt som möjligt fria från farliga ämnen.
- En god hushållning sker med naturresurserna.
- Andelen förnybar energi ökar och att energianvändningen är effektiv med minimal påverkan på miljön.
- Konsumtionsmönstren för varor och tjänster orsakar så små miljö- och hälsoproblem som möjligt¹².

2.3.2 Miljökvalitetsmål

Av de 16 miljökvalitetsmålen är det främst inom *God bebyggd miljö* som avfallshanteringen lyfts fram. En god avfallshandling och arbetet att förebygga uppkomst av avfall är även relevant för fler av de andra målen¹³.

För att nå dessa mål krävs insatser på många håll i samhället men också internationellt, exempelvis för att minska olika skadliga utsläpp. För att underlätta arbetet med att nå miljökvalitetsmålen har

¹¹ Sveriges miljömål, ”Grafisk profil för Sveriges miljömål”, Naturvårdsverket, Hämtad 10 juni, 2025, [Grafisk profil för Sveriges miljömål - Sveriges miljömål](#).

¹² Sveriges miljömål, ”Generationsmålet”, Naturvårdsverket, senast uppdaterad 31 mars, 2025, hämtad 30 april, 2025, [Generationsmålet - Sveriges miljömål](#)

¹³ Naturvårdsverket, ”God bebyggd miljö”, *Sveriges miljömål*, senast uppdaterad 31 mars, 2025, hämtad 25 april, 2025, [God bebyggd miljö - Sveriges miljömål](#)

etappmål satts upp. Nuvarande etappmål som berör avfallshantering och förebyggande av avfall har, i huvudsak, slutår 2025. Det gäller:

- Mer bygg- och rivningsavfall materialåtervinns och förbereds för återanvändning (2025)
- Öka andelen kommunalt avfall som materialåtervinns och förbereds för återanvändning (2025)
- Matsvinnet ska minska mätt i mängden livsmedelsavfall (2025)
- Återanvändning av förpackningar (2030)¹⁴

Vidare är miljö kvalitetsmålet *Begränsad klimatpåverkan* av relevans för avfallsarbetet då god avfallshantering bidrar till att minska och stabilisera utsläppen av växthusgaser¹⁵. Genom god avfallshantering och minskade utsläpp av växthusgaser är även målet *Bara naturlig försurning* av relevans. Minskad mängd förbränning leder till att mindre mängd försurande ämnen hamnar i mark och vattendrag¹⁶. Även *Giftfri miljö* berör den kommunala avfallshanteringen då målet innefattar att minimera halterna av naturfrämmande ämnen samt hålla naturligt förekommande ämnen nära bakgrundshalterna¹⁷.

2.3.3 Havs- och vattenmyndighetens åtgärdsprogram för havsmiljön

Med grund i miljö kvalitetsnormen *E.5.1 Mängd skräp på stränder i Västerhavet* enligt Havsmiljöförordningen, finns åtgärder att genomföra för att minska uppkomsten av skräp som kan hamna i havsmiljön¹⁸. Detta är av relevans för kommunernas arbete med nedskräpning och avfallshantering.

Det är främst åtgärd 23 i *Åtgärdsprogrammet för havsmiljön (ÅPH)* som berör kommuners avfallsplaner. Åtgärden innebär att kommunerna vid revidering av avfallsplaner ska identifiera och belysa hur avfallshanteringen kan bidra till minskad uppkomst av marint skräp. Kommunerna ska också specificera målsättningar för ett sådant arbete¹⁹. För att beskriva Avfallssamverkan Östra Wermlands arbete inom åtgärdsprogrammet finns indikatorer rörande nedskräpning med under målen som presenteras i avsnitt 3.

Det behöver arbetas mer aktivt med att motverka nedskräpning i naturen, speciellt vid stränder, för att minska mängden avfall som förs ut i vattendrag för vidare befordran till Västerhavet. Det kan göras genom att ytterligare förbättra avfallshanteringen vid badplatser, fritidsbåtshamnar och andra offentliga platser. Inledningsvis behöver de avfallskällor som idag finns i Avfallssamverkan Östra Wermlands geografiska område identifieras och synliggöras för att kunna påverkas i rätt riktning.

¹⁴ Naturvårdsverket, "Etappmålen", *Sveriges miljömål*, hämtad 25 april, 2025, [Etappmålen - Sveriges miljömål](#)

¹⁵ Naturvårdsverket, "Begränsad klimatpåverkan", *Sveriges miljömål*, senast uppdaterad 31 mars, 2025, hämtad 25 april, 2025, [Begränsad klimatpåverkan - Sveriges miljömål](#)

¹⁶ Naturvårdsverket, "Bara naturlig försurning", *Sveriges miljömål*, senast uppdaterad 31 mars, 2025, hämtad 17 juni, 2025 [Bara naturlig försurning - Sveriges miljömål](#)

¹⁷ Naturvårdsverket, "Giftfri miljö", *Sveriges miljömål*, senast uppdaterad 31 mars, 2025, hämtad 25 april, 2025, [Giftfri miljö - Sveriges miljömål](#)

¹⁸ Havs- och vattenmyndigheten, *E.5.1 Mängd skräp på stränder i Västerhavet*, Havs- och vattenmyndigheten, hämtad 25 april, 2025, [E.5.1 Mängd skräp på stränder i Västerhavet - Havsmiljöförvaltning - Planering, förvaltning och samverkan - Havs- och vattenmyndigheten](#)

¹⁹ Havs- och vattenmyndigheten, *Marin strategi för Nordsjön och Östersjön – Åtgärdsprogram för havsmiljön 2022–2027 enligt havsmiljöförordningen*, Rapport 2021:20, 2021, [Marin strategi för Nordsjön och Östersjön](#) (Hämtad 2025-04-25)

2.3.4 Nationella avfallsplanen

Sveriges nationella avfallsplan för 2024–2030 innehåller information om avfallsområdet, hinder och utmaningar inom det, samt åtgärdsförslag riktade till olika samhällsaktörer. Ett viktigt åtgärdsförslag riktar sig till producenter av varor där designfrågan är central. De uppmuntras designa produkterna utifrån materialval, färg, tillsatser och möjlighet till demontering för att underlätta arbetet med avfallshanteringen och öka möjligheten till materialåtervinning. Planen lyfter också 12 prioriterade avfallsströmmar som antingen bedöms generera stora avfallsmängder eller orsakar stor hälso- och miljöpåverkan. En annan central del i planen är arbetet med förebyggande av avfall där etappmål satts upp som ska bidra till målluppfyllelse av generationsmålet och ett flertal miljökvalitetsmål²⁰.

Figur 5. 12 prioriterade avfallsströmmar²¹.

²⁰ Naturvårdsverket, Avfall i ett cirkulärt samhälle - Nationell avfallsplan 2024–2030, Rapport 7171, 2024, [Rapport 7171. Avfall i ett cirkulärt samhälle. Nationell Avfallsplan 2024–2030. ISBN 978-91-620-7171-4](#) (Hämtad 2025-04-25)

²¹ Naturvårdsverket, Avfall i ett cirkulärt samhälle - Nationell avfallsplan 2024–2030, Rapport 7171, 2024, [Rapport 7171. Avfall i ett cirkulärt samhälle. Nationell Avfallsplan 2024–2030. ISBN 978-91-620-7171-4](#) (Hämtad 2025-06-17)

2.4 Regionala mål

De regionala målen av relevans för kommunernas avfallsarbete inkluderar *Klimatneutralitet*, *God hälsa och livsmiljö*, och *Ansvarsfull resursanvändning*. Målen finns i de regionala utvecklingsstrategierna och inom de övergripande målen finns fokusområden, principer och arbetssätt som ska underlätta måluppfyllelsen. Genomgående teman är effektiv och hållbar resursanvändning och samarbete för att hitta goda lösningar, båda av vilka är centrala delar för det arbete som Avfallssamverkan Östra Wermlands medlemskommuner genomför^{22,23}.

---

²² Region Örebro, En attraktiv och pulserande region för alla – Örebro läns regionala utvecklingsstrategi 2022–2030, hämtad 25 april, 2025, [En attraktiv och pulserande region för alla - Örebro läns regionala utvecklingsstrategi 2022–2030](#)

²³ Region Värmland, Värmlandsstrategin 2040, hämtad 25 april, 2025, [Värmlandsstrategin 2040](#)

3. Mål och åtgärder

I detta avsnitt presenteras de mål som Avfallssamverkan Östra Wermlands medlemskommuner gemensamt har beslutat att arbeta mot. För varje mål presenteras indikatorer för att mäta målluppfyllelsen samt åtgärdsbanker som bidrar till målluppfyllelse. Indikatorerna och åtgärderna ska beaktas ur två olika perspektiv och redovisas i tre kategorier utifrån vilka de berör:

- Kommunernas interna organisationer (i tabellerna benämnt "interna organisationer")
- Kommunernas geografiska område (i tabellerna benämnt "geografiska området")
- Både kommunernas interna organisationer och geografiska områden (i tabellerna benämnt "interna organisationer & geografiska området")

Följande förteckning specificerar vilken nämnd i respektive kommun som bär ansvar för utförande av de åtgärder som listas i tabellerna i följande avsnitt.

Avfallsansvarig nämnd, förkortad AAN:

- Karlskoga: Samhällsbyggnads- och servicenämnden
- Kristinehamn: Tekniska nämnden
- Filipstad: KS teknikutskott
- Degerfors: Servicenämnden
- Storfors: Kommunstyrelsen

Utbildningsansvarig nämnd, förkortad UAN:

- Karlskoga: Barn- och utbildningsnämnden
- Kristinehamn: Skolnämnden
- Filipstad: Barn- och utbildningsnämnden
- Degerfors: Kultur- och utbildningsnämnd
- Storfors: Kommunstyrelsen

Tillsynsansvarig nämnd, förkortad TAN:

- Karlskoga: Tillväxt- och tillsynsnämnden
- Kristinehamn: Miljö- och byggnadsnämnden
- Filipstad: Miljö- och byggnadsnämnden
- Degerfors: Bygg- och miljönämnden
- Storfors: Tillväxt- och tillsynsnämnden

Kulturansvarig nämnd, förkortad KAN:

- Karlskoga: Kultur- och fritidsnämnden
- Kristinehamn: Kulturnämnden
- Filipstad: KS kultur- och föreningsutskott
- Degerfors: Kultur- och utbildningsnämnd
- Storfors: Kommunstyrelsen

Välfärdsansvarig nämnd, förkortad VAN:

- Karlskoga: Socialnämnden
- Kristinehamn: Nämnden för arbete, kompetens och välfärd

- Filipstad: Socialnämnden
- Degerfors: Socialnämnden
- Storfors: Kommunstyrelsen

Omsorgsansvarig nämnd, förkortad OAN:

- Karlskoga: Socialnämnden
- Kristinehamn: Nämnden för stöd, vård och omsorg
- Filipstad: Socialnämnden
- Degerfors: Socialnämnden
- Storfors: Kommunstyrelsen

3.1 Målområde 1: Minska avfallsmängderna

Att förebygga att avfall uppkommer har högsta prioritet i avfallstrappan. I den nationella avfallsplanen är återanvändning av produkter och material prioriterade områden att arbeta med. Nationellt utpekas även mat-, textil-, bygg- och rivningsavfall som prioriterade åtgärdsområden.

För medlemskommunerna betyder målet att arbeta med att minska mängden kommunalt avfall, öka återbruket, samt minska uppkomsten av avfall.

I kommunernas interna organisationer innebär det arbete så som att:

- Öka återbruket
- Bli bättre på att sortera ut avfallsfraktionerna
- Minska uppkomsten av avfall bland annat genom att styra inköpsverksamheten och motarbeta matsvinn i samtliga organisationer
- Underlätta arbete genom information till medarbetare

Inom utbildningsverksamheten ingår information om avfallsförebyggande inom ramen för läroplanerna för förskolan, grundskolan och gymnasieskolan.

Målet bidrar till följande nationella och globala miljö- och hållbarhetsmål:

Bidrar huvudsakligen till nationellt miljö kvalitetsmål	Bidrar huvudsakligen till globalt hållbarhetsmål
Begränsad klimatpåverkan	11.6 Minska städernas miljöpåverkan
Giftfri miljö	12.3 Halvera matsvinnet i världen
God bebyggd miljö	12.5 Minska mängden avfall markant
	14.1 Minska föroreningarna i haven

För att mäta måluppfyllelsen används följande indikatorer:

Indikator	Nuläge	Målvärde	Hänvisning	Berör
Andelen faktiskt restavfall (rätt sorterat) i restavfallet från villahushåll (%).	Karlskoga: 51% Kristinehamn: 54% Filipstad: 61% Degerfors: 52% Storfors: 58%	80%	Plockanalys	Geografiska området
Andelen faktiskt restavfall (rätt sorterat) i restavfallet från flerfamiljshus (%).	Karlskoga: 47% Kristinehamn: 52% Filipstad: 75% Degerfors: 52% Storfors: 56%	80%	Plockanalys	Geografiska området
Mängden mat- och restavfall totalt, kg/invånare.	Karlskoga: 207 Kristinehamn: 213 Filipstad: 210 Degerfors: 182 Storfors: 248	Minskning med 25% jämfört med 2024.	Avfall Sverige/ Avfall Web	Geografiska området
Mängden kommunalt avfall totalt, kg/invånare.	Karlskoga: 524 Kristinehamn: 414 Filipstad: 415 Degerfors: 449 Storfors: 496	Minskning med 25% jämfört med 2024.	Avfall Sverige/ Avfall Web	Geografiska området
Kundnöjdhet för att lämna utsorterat grovavfall.	Karlskoga: 92% Kristinehamn: 88% Filipstad: 78% Degerfors: 82% Storfors: 93%	Minst 90%	Enkät kundnöjdhet	Geografiska området
Mängden matavfall (tallriks- & serveringssvinn) i kommunala förskolor och skolor, g/elev	Karlskoga: 35 Kristinehamn: 32 Filipstad: 42 Degerfors: Data saknas Storfors: Data saknas	Årligen minska mängden.	Matavfalls-mätning	Interna organisationer

Ansvarig för uppföljning är kommunstyrelsen med stöd främst från avfallsansvarig nämnd.

Åtgärder

Nedanstående åtgärder bidrar till måluppfyllelse och ska fungera som ett underlag för de aktiviteter som behöver genomföras med syfte att nå målet. Vissa åtgärder behöver genomföras i samverkan med flera nämnder. Det åligger nämnderna att analysera vilka åtgärder som ska vara underlag för aktiviteter som sedan arbetas in i respektive nämnds årliga verksamhetsplan. Ett viktigt steg i arbetet är att höja kompetensen inom området och utforska möjligheterna till att bidra till måluppfyllelsen. Nämnderna behöver reflektera och definiera vilka aktiviteter som är relevanta att genomföra, under varje verksamhetsår, utifrån åtgärdsbankerna som listas nedan.

Åtgärderna inom målet har tagits fram inom fyra huvudområden:

- **Data och statistik** med fokus på matsvinn.
- **Ökad information och kunskap** med fokus främst på det avfallsförebyggande arbetet.
- **Arbetsätt och rutiner** inom områdena avfallsförebyggande, ökad sortering och minskat matsvinn. Dessutom finns åtgärdsförslag kopplat till nya krav inom upphandlingar för att stärka kommunernas eget arbete inom de egna organisationerna.
- **Ökad tillgänglighet** med fokus på tillgänglighet för allmänheten.

För varje huvudområde redovisas en åtgärdsbank, vilken nämnd som är ansvarig för åtgärdens genomförande samt vem som berörs av åtgärden och dess resultat. Vilka som berörs är indelat i kategorierna:

- **Kommunernas interna organisationer**
- **Kommunernas geografiska område**
- **Både de interna organisationerna och det geografiska området**

3.1.1 Data och statistik

Åtgärder	Ansvarig nämnd	Berör
Genomföra mätningar av matsvinn vid förskolor och skolor. Samverka mellan förvaltningar genom gemensam kommunikation och utredning av möjliga insatser för ett minskat matsvinn inom kommunala kök och verksamheter.	UAN AAN	Interna organisationer
Genomför regelbundna plockanalyser och regelbundna invånarenkäter samt återkoppla resultaten.	AAN	Geografiska området

3.1.2 Ökad information och kunskap

Åtgärder	Ansvarig nämnd	Berör
Sammanställ och sprid goda exempel på hur en egen källsortering kan ordnas i olika typer av bostäder.	AAN	Geografiska området
Utarbeta rutiner och informationsmaterial om förebyggande av avfall. Materialet ska kunna användas i kampanjsyfte.	AAN KS	Interna organisationer
Informera via kommunens webbsida och sociala medier om möjligheterna och fördelarna med återbruk.	AAN KS	Interna organisationer
Använd befintliga, och nya, kulturella mötesplatser och arenor för att inspirera till återbruk. Arrangera kulturarrangemang regelbundet där återbruk är tema.	KAN AAN	Interna organisationer & geografiska området
Säkerställ högkvalitativ avfallsinformation i skolor och andra utbildningsfora.	AAN UAN	Interna organisationer
Utveckla personalens kunskaper genom att ta fram utbildningsinsatser. Nämnderna behöver inventera behoven och renhållaren tar fram utbildnings-/informationsmaterial utifrån dessa behov.	Samtliga nämnder, med stöd av AAN	Interna organisationer

3.1.3 Arbetssätt och rutiner

Åtgärder	Ansvarig nämnd	Berör
Analysera och utarbeta rutin för hur kommunerna kan förändra användandet av engångsplast.	AAN	Interna organisationer
Utveckla enkla checklistor för att förebygga uppkomsten av avfall i kommunens verksamheter. Exempelvis: • Förebygg avfall i förskolor, skolor samt på boenden. • Förebygg avfall vid inköp, upphandling och beställning av konferenser, hotell och catering. • Förebygg IT-avfall i kontorsmiljö. • Beskrivning av arbete med matsvinnsminimering • Minska användningen av engångsartiklar.	Samtliga nämnder, med stöd av AAN	Interna organisationer
Ta fram en handlingsplan "Nej tack till pappersreklam och trycksaker" och avbeställ all pappersbaserad reklam till kommunala verksamheter.	Samtliga nämnder, med stöd av AAN	Interna organisationer
Öka mängden material som går till återbruk genom att utveckla återbruksfunktionerna på återvinningscentralerna och stödja andra verksamheter med motsvarande syfte.	AAN	Interna organisationer
Vid konstnärlig utsmyckning ska möjligheten att återanvända material beaktas.	KAN	Interna organisationer
Etablera avtal med fler återbruksföretag och frivillighetsorganisationer.	AAN	Interna organisationer
Ta fram underlag och rutiner för hur en återbruksbank av kommunens möbler skulle kunna se ut. Inrätta ett cirkulärt möbelförråd i kommunens verksamhet. Alternativt kan en analys av alternativa former för att tillgängliggöra möbler göras.	KS AAN VAN	Interna organisationer
Skapa rutiner för återanvändning av material i alla förvaltningar i kommunens organisation. Interna återbruksplaner skapas i varje kommunal verksamhet där så är möjligt.	Samtliga nämnder	Interna organisationer
Analysera möjligheterna att skapa byggåterbruk, tillsammans med partner eller i egen regi.	VAN AAN	Interna organisationer & geografiska området
Se över möjligheten att via bibliotek eller andra kulturella mötesplatser ordna utlåning av symaskin, ordna re-make-träffar eller liknande i syfte att öka livslängden på kläder och hushållstextil.	KAN AAN	Interna organisationer & geografiska området
Se över möjligheterna att, i samarbete med ideella organisationer, erbjuda tillfällen i skolornas slöjdsalar för att uppmuntra egen reparation/underhåll eller re-make.	UAN AAN	Interna organisationer & geografiska området
Ta fram och implementera riktlinjer för källsortering i offentliga miljöer.	AAN	Interna organisationer & geografiska området

Åtgärder	Ansvarig nämnd	Berör
Inför pedagogisk källsortering i alla skolor och utbildningslokaler.	UAN VAN AAN	Interna organisationer
Utreda och vid behov implementera ökade antal fraktioner för sortering på återvinningscentralerna.	AAN	Geografiska området
Vidareutveckla åtgärdsplan samt rutin och arbeta med matsvinsreduktion (rätt beställning, rätt hantering, schemaläggning av måltider, information, regelbunden mätning och regelbunden återkoppling).	UAN AAN	Interna organisationer
Ta fram en åtgärdsplan för att reducera mängden flytande matsvinn.	AAN	Interna organisationer
Ta fram åtgärdsplan samt rutin och arbeta med inköps- och anskaffningsprocesserna för att genom hållbara upphandlingar, där såväl de ekonomiska som sociala och ekologiska dimensionerna genomsyrar arbetet för att skapa hållbara leveranskedjor.	Samtliga nämnder, med stöd av AAN	Interna organisationer
Ställ strukturerade krav på livslängd för elektronisk utrustning vid anskaffning med syfte att öka användningstiden.	KS	Interna organisationer
Arbeta för att minimera antalet hårdvaror och att nyttja befintliga resurser på ett mer effektivt vis.	KS	Interna organisationer
IT-utrustning bör vara reparerbar.	KS	Interna organisationer
Arbeta för en fossilfri avfallshantering.	AAN	Interna organisationer
Ställ krav på att avfallsbehållare ska vara tillverkade av återvunnet eller biobaserat material.	AAN OAN	Interna organisationer
Analysera möjligheterna att utveckla slamhanteringen från enskilda anläggningar så att transportbehovet minskar, exempelvis via lokalt omhändertagande.	AAN	Interna organisationer

3.1.4 Ökad tillgänglighet

Åtgärder	Ansvarig nämnd	Berör
Löpande utvärdera öppettider på återvinningscentralerna och anpassa dem efter behov och möjligheter.	AAN	Geografiska området
Förbättra möjligheterna till att lämna avfall med syfte att minimera kundernas behov av bil.	AAN	Geografiska området
Utreda och vid behov implementera alternativa insamlings- och återvinningsätt.	AAN	Geografiska området
Förbättra möjligheterna till att lämna avfall för rörelse- och funktionshindrade kunder.	AAN	Geografiska området
Utveckla möjligheterna för avfallsinnehavare att hantera avfallsärenden genom digitala lösningar.	AAN	Geografiska området
Utveckla insamlingen av förpackningar på platser där många vistas.	AAN	Geografiska området

Åtgärder	Ansvarig nämnd	Berör
Skapa flera punkter för att lämna och hämta saker och kläder som går att återbruka.	AAN	Interna organisationer & geografiska området
Utvärdera skyltningen och dess utformning, samt justera efter behov.	AAN	Geografiska området
Återkoppla regelbundet till allmänheten om resultatet av avfallsarbetet i en standardiserad lösning, ex. via dashboard på kommunens webbsida.	AAN	Geografiska området
Utveckla ännu enklare och mer tillgängliga sorteringsanvisningar, exempelvis på flera språk och med bilder och symboler. Sprid dessa i olika kanaler.	AAN	Geografiska området

3.2 Målområde 2: Minska nedskräpningen

I den nationella avfallsplanen är det prioriterat att minska nedskräpningen då skräpiga platser minskar trivseln och upplevs otrygga.

För medlemskommunerna innebär målet att arbeta med att minska nerskräpningen både på land och i vattendrag. Bland annat genomförs aktiviteter som skräpplockardagar inom utbildningsverksamhet utöver att information om nedskräpning ingår inom ramen för läroplanerna för förskolan, grundskolan och gymnasieskolan. Att i tidig ålder befästa goda vanor anser Avfallsamverkan Östra Vermlands medlemskommuner vara viktigt för den fortsatta utvecklingen.

Målet bidrar till följande nationella och globala miljö- och hållbarhetsmål:

Bidrar huvudsakligen till nationellt miljö kvalitetsmål	Bidrar huvudsakligen till globalt hållbarhetsmål
Begränsad klimatpåverkan	11.6 Minska städernas miljöpåverkan
Giftfri miljö	12.4 Ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall
God bebyggd miljö	14.1 Minska föroreningarna i haven

För att mäta måluppfyllelsen används följande indikator:

Indikator	Nuläge	Målvärde	Hänvisning	Berör
Genomsnittligt antal skräpföremål per 10m ² , enligt Håll Sverige Rents och Naturvårds-verkets riktlinjer.	Nuläge saknas	Max 2,3 skräpföremål/10m ²	Håll Sverige Rent skräpmätning	Interna organisationer & geografiska området

Ansvarig för uppföljning är kommunstyrelsen med stöd främst från avfallsansvarig nämnd.

Åtgärder

Nedanstående åtgärder bidrar till måluppfyllelse och ska fungera som ett underlag för de aktiviteter som behöver genomföras med syfte att nå målet. Vissa åtgärder behöver genomföras i samverkan med flera nämnder. Det åligger nämnderna att analysera vilka åtgärder som ska vara underlag för aktiviteter som sedan arbetas in i respektive nämnds årliga verksamhetsplan. Ett viktigt steg i arbetet är att höja kompetensen inom området och utforska möjligheterna till att bidra till måluppfyllelsen. Nämnderna behöver reflektera och definiera vilka aktiviteter som är relevanta att genomföra, under varje verksamhetsår, utifrån åtgärdsbankerna som listas nedan.

Åtgärderna inom målet har tagits fram inom fyra huvudområden:

- **Data och statistik** med fokus på nedskräpning.
- **Samverkan och samarbete** för fortsatt bra samverkan inom området.
- **Ökad information och kunskap** med fokus främst på minskad nedskräpning.
- **Arbetsätt och rutiner** inom området minskad mängd nedskräpning.

För varje huvudområde redovisas en åtgärdsbank, vilken nämnd som är ansvarig för åtgärdens genomförande samt vem som berörs av åtgärden och dess resultat. Vilka som berörs är indelat i kategorierna:

- **Kommunernas interna organisationer**
- **Kommunernas geografiska område**
- **Både de interna organisationerna och det geografiska området**

3.2.1 Data och statistik

Åtgärder	Ansvarig nämnd	Berör
Sammanställa resurser såsom tid och kostnader som härleds till nedskräpning.	AAN KS	Interna organisationer & geografiska området
Genomför analys av vilka de största källorna till nedskräpning är och gör en plan för hur de ska påverkas.	AAN KS	Interna organisationer & geografiska området

3.2.2 Samverkan och samarbete

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
Vidhåll medlemskap i Håll Sverige Rent för att få ytterligare stöd i arbetet med nedskräpning.	AAN	Interna organisationer

3.2.3 Ökad information och kunskap

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
Genomför skräpplockardagar, bland annat med inriktning mot strandstädning, med föreningar, skolor, medarbetare och förtroendevalda i samverkan med Håll Sverige Rent/Städa Sverige.	AAN UAN	Interna organisationer & geografiska området
Mät nedskräpningen och kommunicera resultatet regelbundet.	AAN	Interna organisationer & geografiska området
Säkerställ högkvalitativ avfallsinformation i skolor och andra utbildningsfora.	AAN UAN	Interna organisationer

3.2.4 Arbetssätt och rutiner

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
Hantera nedskräpningsärenden skyndsamt i syfte att bidra till att kommunen uppfattas som ren och välkomnande.	AAN TAN	Interna organisationer & geografiska området
Arbeta aktivt med att minska risken för bräddning från avloppssystemet för att därigenom minska uppkomsten av marint skräp.	AAN	Interna organisationer & geografiska området
Utifrån nedskräpningsärenden samt annan information om nedskräpning utveckla möjligheterna att lämna "turistsopor".	AAN TAN	Interna organisationer & geografiska området

3.3 Målområde 3: Avgifta kretsloppet

Att få bort farliga ämnen ur kretsloppet är en viktig del i avfallshanteringen. Att källsortera farligt avfall och sedan lätt kunna lämna materialet på rätt sätt är viktigt då farligt avfall är mycket svårt att skilja ut senare i hanteringskedjan.

Av Sveriges nationella avfallsplan 2024–2030 framgår en giftfri miljö som en central del där hanteringen av farligt avfall är en viktig aspekt. Det innebär bland annat att säkerställa att förekomsten av ämnen som framställts av samhället inte ska hota människors hälsa, miljön eller den biologiska mångfalden.

I Avfallssamverkan Östra Wermlands geografiska område genomförs arbete med information till hushåll och verksamheter. Dessutom underlättas det för invånarna genom utveckling av insamlingssystem för farligt avfall.

I kommunernas organisationer finns ambitionen att bland annat skapa kemikalieplaner som syftar till att skapa förändrade tankesätt och minska mängderna farliga ämnen i den dagliga verksamheten. Ett specifikt område där fokus bör placeras är att förebygga farliga ämnen i förskole- och skolmiljöer. I de kommunala verksamheterna arbetas det med att vara ett föredöme genom att medarbetare har rätt

utrustning och information på sina arbetsplatser. Det arbetas också aktivt med att minska kemikalieanvändning i samtliga kommunala verksamheter.

Målet bidrar till följande nationella och globala miljö- och hållbarhetsmål:

Bidrar huvudsakligen till nationellt miljö kvalitetsmål		Bidrar huvudsakligen till globalt hållbarhetsmål	
Begränsad klimatpåverkan		11.6 Minska städernas miljöpåverkan	
Giftfri miljö		12.4 Ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall	
God bebyggd miljö		12.5 Minska mängden avfall markant	

För att mäta måluppfyllelsen används följande indikatorer:

Indikator	Nuläge	Målvärde	Hänvisning	Berör
Andelen felsorterat farligt avfall i matavfall från villahushåll.	Karlskoga: 0% Kristinehamn: 0% Filipstad: 0% Degerfors: 0% Storfors: 0%	0%	Plockanalys	Geografiska området
Andelen felsorterat farligt avfall i restavfall från villahushåll.	Karlskoga: 0,02% Kristinehamn: 0,08% Filipstad: 0,06% Degerfors: 0,12% Storfors: 0,12%	0%	Plockanalys	
Andelen felsorterat farligt avfall i matavfall från flerfamiljshus.	Karlskoga: 0% Kristinehamn: 0% Filipstad: 0% Degerfors: 0% Storfors: 0%	0%	Plockanalys	Geografiska området
Andelen felsorterat farligt avfall i restavfall från flerfamiljshus.	Karlskoga: 0,09% Kristinehamn: 0,09% Filipstad: 0,14% Degerfors: 0,15% Storfors: 0,26%	0%	Plockanalys	
Mängden bygg- och rivningsavfall från större projekt vid kommunala fastigheter som går till återanvändning, materialåtervinning, eller annat material-utnyttjande.	Nuläge saknas	Minst 70% (vikt)	Vägning i samband med respektive verksamhet.	Interna organisationer

Andelen felsorterat farligt avfall i fraktionen energiåtervinning på återvinningscentralerna.	Karlskoga: 1,29% Kristinehamn: 0,33% Filipstad: 1,06% Degerfors: 1,77% Storfors: 0,77%	0%	Plockanalys	Interna organisationer & geografiska området

Ansvarig för uppföljning är kommunstyrelsen med stöd främst från avfallsansvarig nämnd.

Åtgärder

Nedanstående åtgärder bidrar till måluppfyllelse och ska fungera som ett underlag för de aktiviteter som behöver genomföras med syfte att nå målet. Vissa åtgärder behöver genomföras i samverkan med flera nämnder. Det åligger nämnderna att analysera vilka åtgärder som ska vara underlag för aktiviteter som sedan arbetas in i respektive nämnds årliga verksamhetsplan. Ett viktigt steg i arbetet är att höja kompetensen inom området och utforska möjligheterna till att bidra till måluppfyllelsen. Nämnderna behöver reflektera och definiera vilka aktiviteter som är relevanta att genomföra, under varje verksamhetsår, utifrån åtgärdsbankerna som listas nedan.

Åtgärderna inom målet har tagits fram inom tre huvudområden:

- **Data och statistik** med fokus på bygg- och rivningsavfall och farligt avfall.
- **Ökad information och kunskap** med fokus främst på hantering av farligt avfall.
- **Arbetsätt och rutiner** inom områdena bygg- och rivningsavfall samt farligt avfall. Dessutom finns åtgärdsförslag kopplat till nya krav inom upphandlingar för att stärka kommunernas eget arbete inom de egna organisationerna.

För varje huvudområde redovisas en åtgärdsbank, vilken nämnd som är ansvarig för åtgärdens genomförande samt vem som berörs av åtgärden och dess resultat. Vilka som berörs är indelat i kategorierna:

- **Kommunernas interna organisationer**
- **Kommunernas geografiska område**
- **Både de interna organisationerna och det geografiska området**

3.3.1 Data och statistik

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
Sammanställ statistik av bygg- och rivningsavfall.	AAN	Interna organisationer
Kartlägg mängden farligt avfall som genereras av kommunkoncernerna och arbeta för att minska mängderna.	Samtliga nämnder, med stöd av AAN	Interna organisationer
Vid enkäter till invånarna ska även frågor runt hantering av farligt avfall tas upp.	AAN	Interna organisationer & geografiska området

3.3.2 Ökad information och kunskap

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
Information till invånarna om farligt avfall samordnas med övrig avfallsinformation.	AAN	Interna organisationer
Informera alla medarbetare om farligt avfall, bland annat i samband med anställning.	Samtliga nämnder, med stöd av AAN	Interna organisationer

3.3.3 Arbetssätt och rutiner

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
Uppdatera avfallshanteringen i kontrollplanen vid bygg- och rivningsprojekt.	AAN	Interna organisationer
I samband med upphandling eller avtal vid byggnation och rivningsprojekt, ställ krav på sortering av avfall.	Samtliga nämnder, med stöd av AAN	Interna organisationer
Genomför tillsynsprojekt med inriktning mot farligt avfall utgående från den reviderade avfallsförordningen.	TAN AAN	Interna organisationer
Inarbета rutin för <i>Giftfritt från början</i> i upphandlingar.	KS	Interna organisationer
Inventera status på hanteringen av farligt avfall inom varje verksamhet i kommunen.	Samtliga nämnder, med stöd av AAN	Interna organisationer
Skapa rutin för hantering och rapportering samt internt informationsmaterial rörande farligt avfall.	AAN	Interna organisationer
Skapa kemikalieplaner för samtliga förvaltningar och kommunala bolag i kommunerna. Arbetet bör sammanhållas centralt i kommunen.	Samtliga nämnder, med riktlinjer från KS	Interna organisationer
Utifrån kommunernas/förvaltningarnas/bolagens kemikalieplan tar varje verksamhet fram en egen åtgärdsplan för arbetet med att minska användningen av farliga kemikalier och genomför åtgärderna.	Samtliga nämnder, med stöd av AAN	Interna organisationer
Anskaffa ett digitalt kemikalieregister för sammanhållen hantering av kommunens kemikaliehantering. Systemet bör även innehålla stöd för utbyte av farliga kemikalier till mindre farliga kemikalier.	KS, med stöd av AAN	Interna organisationer
Stöd kommunens verksamheter genom att ta fram rutin för bedömning av risker med kemikaliehantering.	KS	Interna organisationer

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
Komplettera och utveckla formerna för att samla in farligt avfall, bland annat genom att analysera möjligheterna till ytterligare fastighetsnära lösningar.	AAN	Interna organisationer & geografiska området
Byt till miljöanpassad brandsläckningsutrustning, till exempel brandsläckare, efter hand som utbyte sker eller vid nyanskaffning.	Samtliga nämnder	Interna organisationer & geografiska området

3.4 Målområde 4: Nyttja avfallet som resurs

För att kunna nyttja de resurser som kommunalt avfall, förpackningar och matavfall med mera utgör krävs tillräcklig renhet i den sorterade avfallsfraktionen. Detta uppnås genom att invånare har tillgång till system som gör det enkelt att göra rätt och att alla har tillräcklig kunskap. På nationell nivå betonas återvinning av material som ett viktigt steg i avfallstrappan.

I Avfallssamverkan Östra Wermlands geografiska område arbetas det med information och utveckling av avfallshanterings-systemen för invånare, och verksamheterna nås genom tillsyn och vägledning. Det arbetas också med åtgärder som gör att alla avfallsinnehavare kan lämna sitt avfall utifrån sina förutsättningar.

I de kommunala verksamheterna arbetas det för att samtliga medarbetare får rätt utrustning och information på sin arbetsplats. Genom rätt sortering skapas förutsättningar för att materialet kan återanvändas eller återvinnas så effektivt som möjligt.

Målet bidrar till följande nationella och globala miljö- och hållbarhetsmål:

Bidrar huvudsakligen till nationellt miljö kvalitetsmål	Bidrar huvudsakligen till globalt hållbarhetsmål
Begränsad klimatpåverkan	11.6 Minska städernas miljöpåverkan
Giftfri miljö	12.5 Minska mängden avfall markant
God bebyggd miljö	

För att mäta måluppfyllelsen används följande indikatorer:

Indikator	Nuläge	Målvärde	Hänvisning	Berör

Slam från kommunernas reningsverk uppfyller de lagstadgade gränsvärdena för spridning på åkermark enligt SNFS 1994:2 avseende tungmetaller, mätt i mg/kg TS.	Karlskoga: Uppfyller samtliga målvärden Kristinehamn: Uppfyller samtliga målvärden Filipstad: Uppfyller samtliga målvärden Degerfors: Uppfyller samtliga målvärden Storfors: Uppfyller samtliga målvärden	Kadmium $\leq 2,0$ Bly ≤ 100 Koppar ≤ 600 Krom ≤ 100 Nickel ≤ 50 Zink ≤ 800 Kviksilver $\leq 2,5$	Miljörapport	Interna organisationer
Uppkommet matavfall som behandlas biologiskt så att både växtnäring och energi tas tillvara (endast rötning), andel (%).	Karlskoga: 40% Kristinehamn: 19% Filipstad: 39% Degerfors: 28% Storfors: 32%	Minst 75%	Plockanalys	Interna organisationer
Andelen rättssorterat matavfall i insamlingssystemet för matavfall.	Karlskoga: 95% Kristinehamn: 93% Filipstad: 97% Degerfors: 96% Storfors: 91%	98%	Plockanalys	Interna organisationer & geografiska området
Andelen felsorterat producentansvars-avfall i insamlingssystemen för mat- och restavfall.	Karlskoga: 30% Kristinehamn: 24% Filipstad: 20% Degerfors: 29% Storfors: 35%	0%	Plockanalys	Interna organisationer & geografiska området
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%).	Karlskoga: 34% Kristinehamn: 42% Filipstad: 35% Degerfors: 42% Storfors: 39%	Minst 50%	Avfall Sverige/ Avfall Web	Interna organisationer & geografiska området

Ansvarig för uppföljning är kommunstyrelsen med stöd främst från avfallsansvarig nämnd.

Åtgärder

Nedanstående åtgärder bidrar till måluppfyllelse och ska fungera som ett underlag för de aktiviteter som behöver genomföras med syfte att nå målet. Vissa åtgärder behöver genomföras i samverkan med flera nämnder. Det åligger nämnderna att analysera vilka åtgärder som ska vara underlag för aktiviteter som sedan arbetas in i respektive nämnds årliga verksamhetsplan. Ett viktigt steg i arbetet är att höja kompetensen inom området och utforska möjligheterna till att bidra till måluppfyllelsen. Nämnderna behöver reflektera och definiera vilka aktiviteter som är relevanta att genomföra, under varje verksamhetsår, utifrån åtgärdsbankerna som listas nedan.

Åtgärderna inom målet har tagits fram inom fem huvudområden:

- **Data och statistik** med fokus på plockanalyser och uppföljning.

- **Samverkan och samarbete** för fortsatt bra samverkan inom området.
- **Ökad information och kunskap** med fokus på stöd och utbildning som kan ges gällande sortering av olika fraktioner.
- **Arbetsätt och rutiner** främst inom områdena avfallsförebyggande och avsättning för inlämnat avfall.
- **Ökad tillgänglighet** med fokus på tillgänglighet för allmänheten.

För varje huvudområde redovisas en åtgärdsbank, vilken nämnd som är ansvarig för åtgärdens genomförande samt vem som berörs av åtgärden och dess resultat. Vilka som berörs är indelat i kategorierna:

- **Kommunernas interna organisationer**
- **Kommunernas geografiska område**
- **Både de interna organisationerna och det geografiska området**

3.4.1 Data och statistik

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
Kontrollera innehållet i fraktionen energiåtervinning på återvinningscentralerna genom plockanalyser.	AAN	Interna organisationer
Årligen förbättra uppföljningen av avfallsmängder inom kommunernas verksamheter för att kunna återkoppla och därigenom underlätta för verksamheterna att vidta åtgärder.	AAN	Interna organisationer

3.4.2 Samverkan och samarbete

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
Samverkan med andra aktörer etableras och vidmakthålls så att avsättning för utsorterade textilier finns.	AAN	Interna organisationer

3.4.3 Ökad information och kunskap

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
Skapa informationsmaterial till allmänheten i form av sorteringsguider, vägledningar och checklistor för att underlätta avfallshanteringen.	AAN	Interna organisationer
Regelbundet vidareutbilda personal på återvinningscentralerna för att kunna hjälpa kunder sortera rätt.	AAN	Interna organisationer
Skapa informationsmaterial för alla kommunens verksamheter och säkerställ att den informationen delges vid medarbetarintroduktion (sorteringsguider, vägledningar, checklistor).	Samtliga nämnder, med stöd av AAN	Interna organisationer

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
Regelbundet vidareutbilda hemtjänst och vårdpersonal om korrekt sortering enligt kommunens insamlingssystem för användning hos brukare.	OAN AAN	Interna organisationer
Informera om olika möjligheter att ordna källsortering i den egna bostaden genom olika exempellösningar.	AAN	Interna organisationer & geografiska området
Utveckla information om hur tillgängligheten till avfallslämning för personer med funktionsvariationer kan öka.	AAN OAN	Interna organisationer & geografiska området
Regelbundna informationsinsatser till alla hushåll, vilket föregås av analys av vilka kommunikationsformer som lämpar sig för olika grupper.	AAN	Interna organisationer & geografiska området

3.4.4 Arbetssätt och rutiner

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
Krav ställs på verksamheter att ordna fettavskiljare där så erfordras enligt krav från vatten- och avloppshuvudmannen, och utsorterat fett omhändertas så att det kan återvinnas.	AAN TAN	Geografiska området
Möjliggöra för privathushåll att sortera fett, fritureoljor mm. och informera om hanteringen, så att det flytande matsvinnet kan återvinnas.	AAN	Geografiska området
Genomför uppströmsarbete för att få bort oönskade ämnen och föremål i avloppsvatten, slam och latrin.	AAN	Interna organisationer
Se över och vid behov korrigerar begränsningsvärdena i <i>Allmänna bestämmelser för vatten- och avloppsverksamhet (ABVA)</i> .	AAN	Interna organisationer
Se över möjligheten att utveckla tillvaratagandet av näringsämnen och mullämnerna från slam.	AAN	Interna organisationer
Utforma avfallstaxan för att styra mot minskade avfallsmängder och väl sorterade fraktioner.	AAN	Interna organisationer
Inför nya avfallsslag som kan lämnas på återvinningscentraler efter hand som förutsättningar finns.	AAN	Interna organisationer
Följ utvecklingen i branschen för att hitta innovativa sätt att omhänderta avfallet och skapa nya resurser. Var beredd att pröva alternativa lösningar.	AAN	Interna organisationer
Analysera möjliga komplement till kompostering av trädgårdsavfall, exempelvis produktion av biokol.	AAN	Interna organisationer
Utveckla metoder och förutsättningar för att minska mängden plast i det avfall som går till förbränning.	AAN	Interna organisationer
Tillse att alla kommunala lokaler och lokaler med kommunal verksamhet har system för fullständig källsortering såväl inomhus som utomhus.	Samtliga nämnder,	Interna organisationer

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
	med stöd av AAN	
Skapa rutin för att vid all anskaffning av utrustning för avfallshantering beakta åtgärder som ger alla möjlighet att lämna avfall utifrån sina förutsättningar och arbeta med tillgänglighetsanpassning i vid bemärkelse (utformning av behållare, utformning av plats, placering av behållare, märkning och information rörande tillgänglighetsanpassning).	AAN	Interna organisationer & geografiska området
Genomför projekt rörande tillsyn av avfallshantering vid bygg- och rivningsarbetsplatser.	TAN AAN	Interna organisationer

3.4.5 Ökad tillgänglighet

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
Utveckla arbetet med tömningsintervall och kärldorlekar.	AAN	Interna organisationer
Utreda och vid behov implementera möjligheter för kläd- och textilinsamling på fler platser.	AAN	Interna organisationer
Hitta nya/utvecklade system för mer effektiv hantering av avfall som också är anpassad till stadsmiljön.	AAN	Interna organisationer
Utveckla metoder och tjänster för insamling av grovavfall genom lösningar nära avfallsinnehavaren, även möjligheter till samarbete med privata aktörer.	AAN	Interna organisationer & geografiska området
Analysera möjligheterna att skapa lösningar för avfallsinsamling i tätorter, dit det inte behövs bil för att ta sig till.	AAN	Interna organisationer & geografiska området
Utveckla öppethållande vid återvinningscentralerna med tekniska lösningar för att möta behovet att lämna avfall under större del av dygnet.	AAN	Interna organisationer & geografiska området

3.5 Målområde 5: Planera och samverka för långsiktigt hållbar avfallshantering

En förutsättning för en effektiv avfallshantering är att den är förutsägbar över tid och skapar förutsättningar för, och bidrar till, hållbarhetsarbetets tre dimensioner. Därför betonas vikten av att säkerställa förutsättningar för avfallshantering i vårt samhälle utifrån hållbarhetsaspekterna.

Att ordna en effektiv avfallshantering underlättas genom att avfallsfrågorna tas upp som en naturlig del i planprocessen. Det handlar om utformning av byggnader, miljöer och placering av sophantering. Det underlättar för de boende att göra rätt. Det innebär också god framkomlighet, hög säkerhet för alla och bra arbetsmiljö för de som arbetar med avfallshanteringen. Genom regelbunden dialog med kommunernas invånare ökar kommunernas kunskap om invånarnas behov. Därmed kan samhället, inklusive avfallshanteringssystemet, utvecklas utifrån avfallslämnarnas behov

samt renhållarens arbetsmiljö och säkerhet, samtidigt som systemet har en god möjlighet att finnas där behoven är som störst.

För kommunernas samtliga organisationer innebär det att de genom lokal dialog och regional samverkan kan nå samordningsvinster och effektiviseringar, allt från rätt utformade områden genom samordnade upphandlingar till gemensam formaliserad avfallshantering inom specifika områden. Även nätverken inom avfallsbranschen regionalt och nationellt behöver nyttjas regelbundet för att kunna nå en högre hållbarhet för avfallshanteringen. De är också viktiga för den lokala och regionala utvecklingen och fungerar som viktiga inspirationskällor. Insikten om att samverkan och samarbete är så viktigt för den fortsatta utvecklingen gör att Avfallssamverkan Östra Wermland verkar för att utöka sin samverkan inbördes samt öka antalet samverkansområden.

Målet bidrar till följande nationella och globala miljö- och hållbarhetsmål:

Bidrar huvudsakligen till nationellt miljökvalitetsmål		Bidrar huvudsakligen till globalt hållbarhetsmål	
Begränsad klimatpåverkan		11.6 Minska städernas miljöpåverkan	
Giftfri miljö		12.5 Minska mängden avfall markant	
God bebyggd miljö			

För att mäta måluppfyllelsen används följande indikator:

Indikator	Nuläge	Målvärde	Hänvisning	Berör
Position i Svensk Avfallsrankning.	Karlskoga: 176 Kristinehamn: 122 Filipstad: 155 (2023) Degerfors: 203 Storfors: 185	Samtliga placerade på topp 100.	Avfall Web, Avfallsindikatorer	Interna organisationer & geografiska området

Ansvarig för uppföljning är kommunstyrelsen med stöd främst från avfallsansvarig nämnd.

Åtgärder

Nedanstående åtgärder bidrar till måluppfyllelse och ska fungera som ett underlag för de aktiviteter som behöver genomföras med syfte att nå målet. Vissa åtgärder behöver genomföras i samverkan med flera nämnder. Det åligger nämnderna att analysera vilka åtgärder som ska vara underlag för aktiviteter som sedan arbetas in i respektive nämnds årliga verksamhetsplan. Ett viktigt steg i arbetet är att höja kompetensen inom området och utforska möjligheterna till att bidra till måluppfyllelsen. Nämnderna behöver reflektera och definiera vilka aktiviteter som är relevanta att genomföra, under varje verksamhetsår, utifrån åtgärdsbanken som listas nedan.

Åtgärderna inom målet har tagits fram inom tre huvudområden:

- **Data och statistik** med fokus på inrapportering av data samt kommunernas placering på rankingslistor.
- **Samverkan och samarbete** för fortsatt bra samverkan inom området.

- **Arbetsätt och rutiner** vad gäller utveckling av organisationen och ökad grad av avfallsfrågornas inkludering.

För varje huvudområde redovisas en åtgärdsbank, vilken nämnd som är ansvarig för åtgärdens genomförande samt vem som berörs av åtgärden och dess resultat. Vilka som berörs är indelat i kategorierna:

- **Kommunernas interna organisationer**
- **Kommunernas geografiska område**
- **Både de interna organisationerna och det geografiska området**

3.5.1 Data och statistik

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
Arbeta för inrapportering av samtliga data för att kunna mäta positionen i avfallstrappan.	AAN	Interna organisationer
Arbeta för att medlemskommunernas sammantagna position på svensk avfallsranking förbättras.	AAN	Interna organisationer

3.5.2 Samverkan och samarbete

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
Samarbeta och samverka inom respektive kommuns alla förvaltningar och organisationer för att hålla avfallsfrågorna vid liv.	Samtliga nämnder	Interna organisationer
Ta fram gemensamt informationsmaterial för utbildning inom kommunernas organisationer, exempelvis genom avfallscoaching.	AAN	Interna organisationer
Arbeta för ett gemensamt verksamhetssystem för avfallshantering i hela Avfallsamverkan Östra Wermland med syfte att möjliggöra och effektivisera drift och rapportering.	AAN	Interna organisationer
Samverka kring rapportering i Avfall Web och nyttja dess möjligheter till faktabaserade beslut. Rapportera in alla tillgängliga data och arbeta för dess kvalitetssäkring, och gemensamt analysera resultatet.	AAN	Interna organisationer
Vara aktiva i de regionala och nationella nätverk och dess arbetsgrupper som finns tillgängliga i syfte att dela information och erfarenheter för ett bättre kunskapsutbyte.	AAN	Interna organisationer
Arbeta för fler gemensamma upphandlingar.	Samtliga nämnder	Interna organisationer

3.5.3 Arbetssätt och rutiner

Åtgärd	Ansvarig nämnd	Berör
Utreda och efter förutsättningar utveckla Avfallssamverkan Östra Wermlands organisation/organisationsform och uppdrag.	AAN	Interna organisationer
Arbeta för att i högre grad inkludera avfallsfrågorna i kommunernas planprocesser i syfte att skapa bättre förutsättningar, arbetsmiljö och effektivitet.	AAN KS	Interna organisationer
Genom auktorisation/avtal samarbeta med andra lokala organisationer för ökad servicegrad.	AAN	Interna organisationer & geografiska området

4. Styrmedel

De styrmedel som används för att styra mot en mer hållbar avfallshantering, och som kommunen har rådighet över, är:

- Avfallstaxan
- Information till och kommunikation med kunderna
- Kommuners upphandling av varor och tjänster
- Avfallsföreskrifter och anvisningar
- Tillsyn
- Fysisk planering

4.1 Avfallstaxa

Avfallstaxan beslutas av kommunfullmäktige och redovisar avgifterna för insamling av kommunalt avfall. En av de viktigaste funktionerna i avfallstaxan är att skapa ekonomisk lönsamhet för kunder som ger upphov till små mängder restavfall och sorterar korrekt. Minskad mängd restavfall och korrekt sortering bidrar till ökad måluppfyllelse, och är något som kunderna ska uppmuntras till.

4.2 Information och kommunikation

Information och kommunikation till kunderna är ett mjukt styrmedel som ska bidra till kunskap och motivation hos kunderna. Då kommunikation är en tvåvägsdialog ger det också renhållaren en värdefull möjlighet att ta del av kundernas syn på avfallshanteringen. Hur information och dialog förs med kunderna framgår i kommunikationsplanen.

4.3 Upphandling

Upphandling och inköp av varor och tjänster är ett av de viktigaste styrmedlen för att påverka kommunernas interna organisationer. Kravställningar som styr mot avfallsminimering och giftfria miljöer är något som bör utvecklas för att säkerställa bättre måluppfyllelse. Även möjligheter till cirkulära upphandlingar är något som bör undersökas och utvecklas.

4.4 Avfallsföreskrifter och anvisningar

Avfallsföreskrifterna reglerar hur insamlingen ska ske och bidrar till att tillräcklig kvalitet på lämnat material uppnås samt att arbetsmiljön blir bra. Samtidigt utgör de grunden för olika abonnemang i taxan. Avfallsföreskrifter kan också kallas renhållningsföreskrifter.

4.5 Tillsyn

Tillsynen, med tillhörande vägledning, bidrar till att målen kan uppfyllas såväl inom som utanför det som är kommunens avfallsansvar. Detta är en förutsättning för att kunna uppnå målen.

4.6 Fysisk planering

Genom att nyttja den fysiska planeringen på ett lämpligt sätt kan kommunen styra hur den hållbara avfallshanteringen utvecklas och ges utrymme inom nya eller reviderade områden. Översiktsplanen ger den stora övergripande inriktningen för såväl stora anläggningars principiella placering, som vägledning för områdesskydd så att avfallshanteringens behov balanseras inom ramen för samhällsutvecklingen.

Detaljplanerna beskriver de krav som ställs i respektive område och skapar förutsättningar för en god avfallshantering i aktuella områden.

Bygglov med tillhörande tekniska samråd styr det detaljerade arbetet på aktuell fastighet för att säkerställa att intentionerna i detaljplan och kretsloppsplan följs.

5. Ansvarsfördelning

Avfallsansvarig nämnd i respektive kommun är ansvarig för framtagande av renhållningsordningen.

Samtliga nämnder, förvaltningar och kommunala bolag ansvarar för att ha god kännedom om uppsatta mål och åtgärder. Förvaltningar och kommunala bolag ansvarar för att aktivt arbeta med relevanta åtgärder för att uppnå målen.

Gemensamt arbete inom Avfallssamverkan Östra Wermland bidrar till att samordna arbetet och uppföljningen av kretsloppsplanen. Uppföljningen redovisas i respektive avfallsansvarig nämnd av ansvarig tjänsteperson i respektive kommun, med stöd av övriga inom Avfallssamverkan Östra Wermland vid behov.

6. Kretsloppsplanens förhållande till annan kommunal planering

6.1 Översiktsplanering

En översiktsplan är ett gediget dokument som beskriver hur en kommun har för avsikt att använda och utveckla mark- och vattenområden på lång sikt. Översiktsplanen innehåller exempelvis riktlinjer och ställningstaganden för bostadsutveckling, grönsstruktur, trafikinfrastruktur, landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS), hänsyn till översvämningsrisker och markreservat för infrastruktur.

Översiktsplanerna i Avfallssamverkan Östra Wermlands medlemskommuner lyfter utvecklingsområden både i stadskärnorna och på landsbygden där LIS-områden har pekats ut. Det finns stort intresse från byggherrar som vill bygga nytt i området och det finns god planberedskap för mark i attraktiva lägen.

De inriktningar som anges i översiktsplanerna påverkar avfallsarbetet i kommunernas alla delar och visar på behovet att säkerställa att avfallsfrågorna tidigt finns med i planeringsarbetet så att avfallsinfrastrukturen blir en naturlig del i nya exploateringsområden. Kretsloppsplanen är därför ett viktigt planeringsunderlag och bör tydligt beskriva vilka krav avfallshanteringen ställer på den fysiska planeringen. Sådana krav kan exempelvis vara tillräckligt utrymme för att tillgodose bra sorteringsmöjligheter samt god arbetsmiljö för renhållningsarbetare. I översiktsplanering bör avfallshanteringsinfrastruktur- och transportbehov säkerställas.

6.1.1 Plan- och bygglagen (PBL)

I 2 kap. 6§ punkt 5 PBL anges att en god och rationell avfallshantering är ett allmänt intresse. Lokalisering och utformning av bebyggelse och byggnadsverk ska alltså ske med särskild hänsyn tagen till att anordna avfallshantering. Frågan ska därför uppmärksammas i ett tidigt skede i den fysiska planeringen.

6.1.2 Lokaliseringsprincip

Om och när behov av nyetablering av anläggning för avfallshantering uppstår ska frågan hanteras inom ramen för den fysiska planeringen. Tidigt i processen bör frågan om vilken typ av detaljerad planering och/eller prövning som är relevant avgöras i dialog med berörda förvaltningar och tillsynsmyndigheter.

6.2 Detaljplanering

Detaljplaner ska följa de styrningar och målsättningar som framgår av kretsloppsplanen och ta nödvändig hänsyn till avfallshanteringsbehov och ta hänsyn till det behov av utveckling som framgår av kretsloppsplanen.

6.3 Områdesbestämmelser

Områdesbestämmelserna ska inom sitt område styras av kretsloppsplanen på motsvarande sätt som redovisas ovan för detaljplaner.

6.4 Vattentjänstplan & kommunala föreskrifter

Regelverket för vatten- och avloppsverksamhet har många beröringspunkter med avfallshanteringen. Kommunernas föreskrifter för vatten och avlopp och vattentjänstplaner tillsammans med renhållningsordningen behöver vara samordnade för att säkerställa att de inte står i motsats till varandra.

7. Avfallsförebyggande arbete

7.1 Externt inom Avfallssamverkan Östra Wermlands geografiska område

Inom ramen för det externa arbetet genomförs olika aktiviteter där fördelar med avfallsförebyggande lyfts fram.

Vidare uppmuntras och stöds olika organisationers arbete med loppmarknad och second hand-försäljning genom ett samarbete där hushåll kan lämna material som är för bra för att slängas på speciella platser vid kommunernas återvinningscentraler. Den finns dessutom samarbeten med organisationer som hämtar, reparerar och säljer inom sina verksamheter.

Det finns planer på att skapa ytor på kommunernas webbsidor där företag och organisationer som innehar samarbeten med kommunerna har sina kontaktuppgifter och länkar till webbsidor samlade. Detta i syfte att göra verksamheterna mer lättillgängliga för kontakt från olika intressenter.

Kommunerna ämnar dessutom ta tillfällen i akt för att stötta och uppmuntra aktiviteter där kommuninvånarna själva kan reparera och förbättra sina trasiga eller slitna saker.

7.2 Internt inom Avfallssamverkan Östra Wermlands kommunorganisationer

Inom kommunerna har det avsatts utrymmen, exempelvis hyllor och rum, där det går att lämna saker som är för bra för att slängas.

Inom Karlskoga kommun har en återbruksfunktion kallad *Återbruket* lanserats på intranätet där samtliga funktioner i kommunorganisationen kan publicera och köpa utrustning i syfte att minska mängden onödiga nyinköp. Denna funktion planeras utökas till resterande kommuner.

Det planeras också arbete tillsammans med inköpsfunktioner för att se över interna bestämmelser och möjligheterna till att styra mot mer inköp av begagnade material. Ett annat arbete som planeras är utbildningsinsatser för yngre barn samt personer som studerar *svenska för invandrare* gällande sortering och avfallshantering. Dessa utbildningsinsatser avser skapa förutsättningar att sprida och befästa beteenden inom avfallsområdet för att samhället ska bli bättre på att ta omhand de resurser som finns att tillgå.

8. Nedskräpning

I dagens samhälle läggs mycket resurser på att plocka upp skräp från marken, men det saknas ofta ett systematiskt arbete för att minska nedskräpningen. Genom kretsloppsplanens mål *Minska nedskräpningen* och dess indikatorer och åtgärder ska Avfallssamverkan Östra Wermlands medlemskommuner aktivt arbeta för att minska nedskräpningen som helhet, både med upplockning och att förhindra uppkomsten.

Viktiga förutsättningar för att minska nedskräpningen är väl anpassade publika avfallssystem som är både bra placerade och tillräckliga i volym. Från 1 januari 2026 bär kommunerna ansvar att förse offentliga platser med behållare för källsortering av förpackningar. Genomförandet av detta kommer vara ytterligare ett steg i att både minska nedskräpningen och öka materialåtervinningen av förpackningsmaterial.

En annan viktig förutsättning för att minska nedskräpningen är att genomföra lämpliga kommunikationsinsatser inom området. En årligen återkommande kommunikationsinsats är Håll Sverige Rents *Skräpplockardagar* där barn genom deltagande skola, förskola eller barn- och ungdomsförening får lära sig om nedskräpning och vara med och plocka upp skräpet. I samband med deltagandet bidrar Håll Sverige Rent med undervisnings- och informationsmaterial²⁴. Ett fortsatt medlemskap i Håll Sverige Rent och genomförande av dessa skräpplockardagar ses som viktiga delar i arbetet med att minska nedskräpningen. Det bidrar till att de yngre generationerna lär sig vad som är rätt och fel gällande avfallshantering samt ger dem möjligheten att sprida den kunskapen vidare. Utöver detta genomförs informationskampanjer om nedskräpning och de negativa konsekvenser som det medför.

---

²⁴ Håll Sverige Rent, "Om skräpplockardagarna", *Håll Sverige Rent*, Hämtad 17 juni, 2025, [Vanliga frågor och svar Skräpplockardagarna | Håll Sverige Rent](#)

9. Miljöbedömning

I enlighet med Miljöbalken ska en miljöbedömning genomföras av en avfallsplan, med syfte att integrera miljöaspekter i planen för att säkerställa främjande av hållbar utveckling.

Enligt bedömningen kommer kretsloppsplanen inte medföra sådan betydande miljöpåverkan att en särskild miljöbedömning/miljökonsekvensbeskrivning behövs.

Det föreligger inte några mål eller krav i planen som kan antas påverka någon anmälningspliktig eller tillståndspliktig anläggning i sådan omfattning att det skulle medföra behov av miljökonsekvensbeskrivning.

Syftet med målen i kretsloppsplanen är att styra mot de övre trappstegen i avfallstrappan, vilket innefattar minskad uppkomst av avfall, ett ökat återbruk och en bättre källsortering av främst kommunalt avfall. Mer återbruk minskar resursförbrukningen i samhället. Bättre källsortering innebär bättre resurser i form av mer och renare avfallsfraktioner som lättare kan materialåtervinnas. Bättre källsortering innebär även renare bränslen för energiåtervinning och mindre andel avfall som behöver deponeras. Att minska uppkomsten av avfall leder dessutom till ett minskat transportbehov. Minskad mängd nedskräpning leder till mindre avfall i naturen och omgivningen och begränsar därmed mängden farliga ämnen som sprids i natur- och vattenmiljöer, samt bidrar till ökad trivsel och trygghet.

10. Resurs- och behovsbedömningar

10.1 Ny eller ändrad infrastruktur

Om kommunernas mål, som beskrivs i avsnitt 3, uppfylls bedöms behovet av infrastrukturåtgärder inte förändras nämnvärt under perioden. Krav på fastighetsnära insamling av förpackningar kommer att påverka insamlingslösningarnas utformning. De förändringar som kommer krävas är utbyte av nuvarande insamlingssystem för hushållsavfall till nya system för insamling av kommunalt avfall från hushåll i form av lösningar med fastighetsnära källsortering. Förändringen bedöms inte påverka infrastrukturen i stort.

Kretsloppsplanen och dess mål bedöms inte medföra behov av nya tillståndspliktiga anläggningar eller verksamheter och påverkar därmed inte infrastrukturen.

10.2 Personal

Genomförandet av kretsloppsplanen kan komma att medföra vissa nya arbetsuppgifter vilket kan leda till att viss omfördelning av personal kan krävas, detta framför allt gällande samordnaren för Avfallssamverkan Östra Wermland. Omfattning och arbetsuppgifter för samordnaren analyseras och diskuteras löpande i samverkans styrgrupp, och lyfts för beslut när behovet uppstår. För övrig personal är det osannolikt att större omfördelningar eller nyanställningar skulle vara aktuellt.

Kommunernas kommunikationsansvar föranleder att de interna kommunikationsavdelningarna i organisationerna nyttjas, vilket kräver både personal och tid.

10.3 Tid

Samtliga medarbetare i kommunerna har ett ansvar att leva upp till de mål som beslutats i kretsloppsplanen, vilket medför att viss arbetstid måste läggas på aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse. Vilken omfattning detta kräver kan inte specificeras, och varierar sannolikt mycket beroende på tjänst. Även om tidsåtgången inte kan specificeras bör avfallsarbete och omställning till en mer cirkulär ekonomi vara central för medarbetare i kommunerna, oavsett befattning.

10.4 Utrustning

För att fortsätta införande av komplett källsortering såväl ute som inne i samtliga kommuners verksamheter kan viss kompletterande utrustning för sortering, exempelvis kärl, sopskåp och andra behållare, behöva införskaffas. Arbetet med minskning av matsvinn är en viktig del i kretsloppsplanen, och kan medföra att viss utrustning behöver införskaffas efter att berörd verksamhet har analyserat behovet.

Under införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar kan förändrade eller nya lokaler krävas i samband med mottagande och uppmärkning av kärl. Vissa andra åtgärder i planen kan också komma att kräva lokaler i olika omfattning.

10.5 Ekonomi

Kostnader omfattar främst införskaffning av nya kärl och behållare i samband med införande av fastighetsnära insamling av förpackningar. Införandet kan också komma att kräva en investering i fler renhållningsfordon samt personal för att framföra fordonen. Avfallssamverkan Östra Wermlands medlemskommuner samverkar gällande detta och ser över möjligheter för ruttoptimeringar och samarbeten över kommungränserna i vissa områden där så är passande.

Kretsloppsplanen ger möjlighet till intäkter och kostnadsminskningar exempelvis genom att återbruksmaterial kan säljas. Förbättrad avfallshantering och minskat matsvinn ger upphov till minskade kostnader för avfallshanteringen. Främst gällande matsvinn har kommunens verksamheter såsom skolor och vårdhem ett stort ansvar samt stora möjligheter till besparingar. Effektivt nyttjande av resurser är ett mål i kretsloppsplanen som kan leda till stora besparingar.

10.6 Samverkan

En viktig resurs som har identifierats är samverkan, något som samtliga av Avfallssamverkan Östra Wermlands medlemskommuner är engagerade och drivande i. Kommunerna ser nyttan i att fortsätta utveckla samverkan och samarbete, både inom befintlig organisation samt i andra regionala och nationella konstellationer. En aspekt som samverkan skulle kunna utvecklas inom är kommunikation, där stor nytta kan dras av gemensamma insatser. Vidare har kommunerna ett kommunikationsansvar gentemot sina invånare, och att samarbeta med detta är ett effektivt sätt att nyttja både tid och personalresurser.

11. Samråd, remisser, utställning och kommunikation

11.1 Samråd och remisser vid framtagande av kretsloppsplanen

Förslaget till renhållningsordning ska utsändas på remiss till:

- Länsstyrelsen Värmland
- Länsstyrelsen Örebro
- Region Värmland
- Region Örebro
- Alla nämnder och interna strukturer i samtliga kommuner
- Politiska partier i kommunfullmäktige i samtliga kommuner
- Kommunala bolag och organisationer
- Företrädare för lokala fastighetsägarorganisationer
- Grannkommuner
- Representativa delar av näringslivet

Remiss hanteras enligt nedan:

Kommun	Remiss utsänd	Sista dag för svar
Karlskoga	2026-xx-xx	2026-xx-xx
Kristinehamn	2026-xx-xx	2026-xx-xx
Filipstad	2026-xx-xx	2026-xx-xx
Degerfors	2026-xx-xx	2026-xx-xx
Storfors	2026-xx-xx	2026-xx-xx

11.2 Information till kommuninvånare

Tillkännagivande om arbete med revidering av renhållningsordning publiceras på kommunernas anslagstavlor enligt nedan:

Kommun	Tillkännagivande publicerades
Karlskoga	2026-xx-xx
Kristinehamn	2026-xx-xx
Filipstad	2026-xx-xx
Degerfors	2026-xx-xx
Storfors	2026-xx-xx

Utställningsinformation ska vara tillgänglig på kommunernas webbsidor under nedan specificerade tidsperioder i respektive kommun. Tillsammans med utställningsinformationen finns även kontaktuppgifter med uppmaning att lämna förslag och idéer till utveckling.

Fysisk utställning av kretsloppsplanen för allmänheten sker enligt följande:

Kommun	Datum	Plats	Adress
Karlskoga	2026-xx-xx	Biblioteket	Kyrkbacken 9
Kristinehamn	2026-xx-xx	Biblioteket	Tullportsgatan 13
Filipstad	2026-xx-xx	Biblioteket	Viktoriagatan 8
Degerfors	2026-xx-xx	Biblioteket	Medborgargatan 11
Storfors	2026-xx-xx	Biblioteket	Centrumplan 1

11.3 Omhändertagande av inkomna synpunkter

Samtliga inkomna synpunkter sammanställs och behandlas.

Se bilaga 7 för "Sammanställning av remiss- och samrådsyttranden".

Se bilaga 8 för "Sammanställning av utställningsyttranden".

12. Genomförande, uppföljning och redovisning

12.1 Ansvariga nämnder

Kretsloppsplanens mål berör i olika omfattning samtliga kommunala bolags och nämnders ansvarsområden i varje kommun. Nämnderna och bolagen ska planera, budgetera, genomföra aktiviteter, samt följa upp och utvärdera sitt bidrag till måluppfyllelsen. Vilka som är ansvariga för vilka åtgärders genomförande framgår i avsnitt 3 av tabellerna med åtgärder där ansvarig nämnd anges i mellersta kolumnen.

Avfallsansvarig nämnd i respektive kommun är ansvarig för utveckling och revidering av kretsloppsplanens mål, indikatorer och åtgärder.

Respektive kommuns ansvariga nämnd ansvarar för den årliga uppföljningen av kretsloppsplanen.

12.2 Tidsplan

Tidplan för uppfyllelse av målen som presenteras i avsnitt 3 är generellt 2039.

12.3 Uppföljning och redovisning

Respektive kommuns ansvariga nämnd redovisar årligen en uppföljning av kretsloppsplanen, med stöd från samarbetet i Avfallssamverkan Östra Wermland. Målen följs upp med stöd av de indikatorer som listats i avsnitt 3, vilka ger signal om kommunerna är på rätt väg mot måluppfyllelse.

Bedömningen av måluppfyllelse baseras på analys av indikatorernas resultat och utveckling över tid, samt nämndernas genomförande av åtgärder.

13. Långsiktig utveckling

Den långsiktiga utvecklingen vad gäller avfall inom Avfallssamverkan Östra Wermlands geografiska- och verksamhetsområde fokuserar på en strävan mot cirkulär ekonomi där alla resurser tas omhand på bästa sätt. En stor del i detta är en utvecklad resurshushållning som måste spridas till samtliga i samhället. Detta för att möjliggöra förändringen från ett linjärt förbrukningssamhälle till en cirkulär ekonomi där mängden uttaget råmaterial kan minimeras med hjälp av återbruk och återvinning av redan befintliga resurser. Enligt vad figur 6 nedan påvisar krävs då även hållbar design för att uppnå visionen om en cirkulär ekonomi. Välldesignade produkter möjliggör effektiv återvinning när produkten har tillverkats, använts och samlats in.

Figur 6. Illustration cirkulär ekonomi²⁵.

En ytterligare metod att uppnå en cirkulär ekonomi och därmed den gemensamma visionen "100% kretslopp, 0% rest" är att fortsätta utveckla samverkan inom Avfallssamverkan Östra Wermland. Medlemskommunerna ser stora vinster i ett fortsatt gemensamt arbete där framtiden förhoppningsvis innebär ytterligare gemensamma samverkansområden där alla kan hjälpas åt för att uppnå bästa möjliga resultat. Gemensamma verksamhetssystem och ökat samarbete vad gäller drift och resurser i renhållningsverksamheten ses som två av de slutgiltiga målen.

²⁵ Naturskyddsföreningen, "Cirkulär ekonomi", Naturskyddsföreningen, hämtad 10 juni, 2025, [Cirkulär ekonomi - Naturskyddsföreningen](#).

14. Bilagor

Bilaga 1 Anläggningar för avfallshantering

Bilaga 2 Nulägesbeskrivningar

Bilaga 3 Nedlagda deponier

Bilaga 4 Prognoser för framtiden

Bilaga 5 Kommunikationsplan

Bilaga 6 Uppföljning och slutredovisning av föregående avfallsplaner

Bilaga 7 Sammanställning av remiss- och samrådsyttranden

Bilaga 8 Sammanställning av utställningsyttranden

KRETSLOPPSPLAN 2027–2039

Bilaga 1 Anläggningar för avfallshantering

Innehållsförteckning

Inledning	3
1 Karlskoga	4
1.1 Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall	4
1.2 Bedömningar	7
2 Kristinehamn	8
2.1 Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall	8
2.2 Bedömningar	11
3 Filipstad	13
3.1 Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall	13
3.2 Bedömningar	16
4 Degerfors	17
4.1 Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall	17
4.2 Bedömningar	18
5 Storfors	19
5.1 Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall	19
5.2 Bedömningar	21

Inledning

Nedan presenteras det kommunvis vilka anläggningar som finns i respektive kommun som hanterar avfall i olika utsträckningar. Det kan exempelvis handla om anläggningar för insamling, omlastning, återvinning, återbruk eller bortskaffande av avfall. Det redovisas var avfallet uppstår, vilken miljöklassning anläggningen innehar, vilket avfall som hanteras, hur avfallet hanteras samt tillåtna mängder avfall enligt tillstånd/anmälan.

För varje kommun redovisas också en bedömning för huruvida nya anläggningar anses behövas eller inte. Denna bedömning grundas i exempelvis genomförda plockanalyser och miljörapporter från verksamheterna. Det genomförs även en bedömning av om några befintliga anläggningar kan behöva förändras eller avvecklas.

1 Karlskoga

1.1 Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall

Anläggning	Fastighet	Klassning	Avfall som ska hanteras	Metoder för återvinning och bortskaffande	Tillåtna mängder enligt tillstånd/anmälan
Biogasbolaget	Högåsen 2:207	B-verksamhet 40.15 50.20 90.241 90.406	• Matavfall • Energigrödor • Naturgödsel • Slakteriavfall • Avfall från livsmedelsindustrin	Rötning av avfallet som genererar biogödsel vilket återförs till åkrarna.	100 000 ton avfallsklassade råvaror/år.
KEMAB Aggeruds avloppsreningsverk	Aggerud 2:96	B-verksamhet 90.10	Avloppsvatten från hushåll och verksamheter i Karlskoga kommun.	Behandling av avloppsvatten från hushåll och verksamheter genom rening i ett avloppsreningsverk med mekanisk rening, biologisk rening, kväverening och fosforrening.	Kapacitet: 90.000 PE räknat som maximal genomsnittlig veckobelastning.
KEMAB Karlskoga kraftvärmeverk	Montören 2	B-verksamhet 40.50-i 90.210-i 90.211-i	• Icke-farligt hushållsavfall • Utsorterat krossat verksamhetsavfall • Biomal	Förbränning av icke-farligt hushålls- och verksamhetsavfall, samt biomal från Konvex.	Max 100 000 ton avfall/år, dock max/avfallstyp: • 45 Kton obehandlat avfall • 90 ton behandlat avfall • 154 Kton torv • 50 Kton träbränslen • 0 Kton RT-flis • 30 Kton biomal • 14 Kton kol • 5 Kton eldningsolja (WRD) • 2 Kton eldningsolja 1 • 0,1 Kton dieselolja

Anläggning	Fastighet	Klassning	Avfall som ska hanteras	Metoder för återvinning och bortskaffande	Tillåtna mängder enligt tillstånd/anmälan
					• 5 Kton bioolja
KEMAB Mosseruds avfallsanläggning	Högåsen 2:194	B-verksamhet 90.30 90.100 90.300 90.330 90.406	• Deponi för farligt och icke-farligt avfall • Sortering • Tillverkning av bränsle från avfall genom flisning/krossning • Kompostering av förorenade massor • Mellanlagring av hushållsavfall, samt mellanlagring av farligt avfall	• Deponering av farligt och icke-farligt avfall • Sortering • Tillverkning av bränsle från avfall genom flisning/krossning • Kompostering av förorenade massor • Mellanlagring av hushållsavfall, samt mellanlagring av farligt avfall	Deponering av 10 000 ton farligt avfall/år och 60 000 ton icke-farligt avfall/år. Mellanlagring av: • 1200 ton elektronikavfall/år • 500 ton kyl- och frysmöbler/år • 70 ton spillolja/år • 220 övrigt farligt avfall/år • 30 000 ton täckmaterial/år • 40 ton matavfall/år Sortering av 80 000 ton icke-farligt avfall/år. Återvinning av: • 50 000 ton icke-brännbart avfall till täck- och konstruktionsmaterial/år. • 30 000 ton returflis/år • 20 000 ton verksamhetsavfall och PTP (PapperTräPlast)/år Avvattning och kompostering av: • 1 000 ton slam från tvättthallar/år

Anläggning	Fastighet	Klassning	Avfall som ska hanteras	Metoder för återvinning och bortskaffande	Tillåtna mängder enligt tillstånd/anmälan
					• 5 000 ton slam från rännstensbrunnar och annat icke-farligt avfall/år • 7 000 ton förorenad jord/år • 7 000 ton hästgödsel/år Mellanlagring av momentant 30 ton impregnerat virke.
Konvex	Högåsen 2:199	B-verksamhet C-verksamhet 90.241 90.430	Animaliska restprodukter från slakterier och djurhållning.	Beredning av bränsle till fastbränslepannor genom malning av avfallet (biomal).	Bearbetning av 85 000 ton animaliska restprodukter och 18 500 ton matavfall/år.
Saab Bofors Testcenter	Bofors Skjutfält 4.2 och 4.4, Hovmanstorp 2:1 & Tolsboda 2:4, Rösimmens brännplats, Norra Tolsboda sprängplats, Provplatsen Abborrtjärn, Lagringsplatsen Qvisthålet	B-verksamhet 90.40 90.50 90.191 92.10 24.47	Explosivt avfall och mycket brandfarliga metallspån som riskerar att självantända.	Behandling av explosivt avfall genom öppen förbränning, öppen sprängning och sprängning i tryckcylinder.	Destruktion av explosivämnen och explosivämnesc kontaminerat avfall genom öppen förbränning till en mängd av högst 2000 ton per år. Destruktion genom öppen eller sluten sprängning till en mängd av högst 60 ton sprängmedel per år, inklusive stödsprängämne.
Stena Recycling	Depån 2	90.50 90.90 90.100 90.120	• Järn- och metallskrot • Papper • Plast	Mellanlagrar, sorterar och demonterar avfall och säljer vidare.	Total avfallsmängd momentant: 10 000 ton. • 300 ton blyackumulatorer/år • 1 000 ton farligt avfall/år

Anläggning	Fastighet	Klassning	Avfall som ska hanteras	Metoder för återvinning och bortskaffande	Tillåtna mängder enligt tillstånd/anmälan
			• Glas • Trä • Brännbart avfall • Däck • Farligt avfall		
Eurengo Bofors	Bofors 1:5	A-verksamhet 24.42-i	• Explosivämnesavfall • Syror • Sprängämnen	Återvinning av sprängämnen och syror, öppen förbränning av kasserat krut och sprängämneskontaminerat emballage.	24 000 ton återvunna syror 500 ton återvinning av sprängämnen.

1.2 Bedömningar

Plockanalyser på det kommunala avfallet visar att det innehåller en stor andel förpackningar. Detta visar att stora mängder återvinningsbart material går direkt till förbränning och påvisar därmed ett behov av att införa insamling av förpackningar med lika hög servicegrad som för restavfall och matavfall. Arbetet med detta införande pågår då kommunen har övertagit ansvaret för insamlingen av förpackningar från producentansvarsorganisationen. Karlskoga Energi & Miljö genom Renhållningsbolaget i Mellansverige AB, i egenskap av renhållare, ansvarar för utbyggnaden av detta insamlingssystem.

Det bedöms inte finnas något behov av nya anläggningar för att hantera avfall inom kommunen. Det bedöms inte heller finnas behov av nedläggningar eller förändringar av de befintliga anläggningarna.

I samband med införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar finns ett behov av att se över det befintliga insamlingssystemet. Förpackningsinsamlingen förväntas medföra minskade mängder restavfall vilket innebär att behovet för tömning av restavfall sannolikt kommer minska.

2 Kristinehamn

2.1 Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall

Anläggning	Fastighet	Klassning	Avfall som ska hanteras	Metoder för återvinning och bortskaffande	Tillåtna mängder enligt tillstånd/anmälan
Återvinningscentraler					
Strandmossens avfallsanläggning	Strand 1:64	B-verksamhet 90.300 m.fl.	• Återvinningsbara fraktioner • Grovavfall • Energiåtervinning (brännbart) • Farligt avfall • Deponi • Trädgårdsavfall • Hushållsavfall/säck- och kärlavfall • Textilier	Kompostering av trädgårdsavfall. Sortering och omlastning för vidare transport till mottagare.	Sortering och omlastning: 30 000 ton avfall exkl. konstruktionsmaterial. Samtida lagring: 2 500 ton icke-farligt avfall exkl. träavfall och park- och trädgårdsavfall. Kompostering: 6 000 ton park- och trädgårdsavfall. Mekanisk bearbetning: 9 000 ton/år
Björneborgs återvinningscentral med miljöstation	Visnums-skogen 1:276	C-verksamhet 90.40 90.60	• Återvinningsbara fraktioner • Grovavfall • Energiåtervinning (brännbart) • Farligt avfall • Deponi • Trädgårdsavfall • Textilier	Enbart insamling. Omlastning för transport till Strandmossens avfallsanläggning.	

Anläggning	Fastighet	Klassning	Avfall som ska hanteras	Metoder för återvinning och bortskaffande	Tillåtna mängder enligt tillstånd/anmälan
Mini-återvinningscentraler					
Bäckhammar Rudskoga	Visnums- Persbol 1:52 Norra Undersbol 1:27		• Återvinningsbara fraktioner • Grovavfall • Energiåtervinning (brännbart) • Farligt avfall • Trädgårdsavfall	Enbart insamling. Omlastning för transport till Strandmossens avfallsanläggning.	
Nybble	Västra Valunda 1:23		• Återvinningsbara fraktioner • Grovavfall • Energiåtervinning (brännbart) • Farligt avfall	Enbart insamling. Omlastning för transport till Strandmossens avfallsanläggning.	
Avloppsreningsverk					
Fiskartorpets avloppsrenings- anläggning	Presterudsudde 2	B-verksamhet 90.10	Slam från enskilda anläggningar och latrin	Rötning	18 000 PE
Reparation och försäljning					
Östervik rehab	Östervik 2:1		Cyklar	Förberedelse för återanvändning	
Mellanlagring					
Cabby-plan	Gustavsberg 1:15	C-verksamhet 90.40 90.80 90.110	• Icke-farligt avfall • Massor, mm.	Mellanlagring Sortering Återvinning Avvattnning	90.40: 10 000 ton/år 90.80: 10 000 ton/år 90.110: 10 000 ton/år 90.375: 2 000 ton/år

Anläggning	Fastighet	Klassning	Avfall som ska hanteras	Metoder för återvinning och bortskaffande	Tillåtna mängder enligt tillstånd/anmälan
		90.375			
Lilla Sandtorpsplan	Presterud 1	C-verksamhet 90.40	Icke-farligt avfall	Mellanlagring	10 000 ton/år
ABC-plan	Presterud 1	C-verksamhet 90.40 90.80	Icke-farligt avfall	Mellanlagring Sortering	90.40: 10 000 ton/år 90.80: 10 000 ton/år
Norsbäckens fastighet AB	Guldet 5	C-verksamhet 90.40	Icke-farligt avfall (grus, jord och asfalt)	Mellanlagring	
Hesseliuss Entreprenad AB	Skruben 6	C-verksamhet 90.110 90.60 90.40	Icke-farligt avfall	Mellanlagring och återvinning	
Jan Lööfs byggnads AB (Sonny Lööf)	Västanås 2:1	C-verksamhet 90.40 90.80	Icke farligt avfall (jordmassor)	Sortering och mellanlagring	
Ragns-Sells Treatment & Detox AB	Cisternen 1	90.110 90.40	Icke farligt avfall (kalk)	Mellanlagring och bearbetning	
NCC Roads AB	Östervik 1:13	B-verksamhet 10.11-1 90.40	Berg från täkt samt icke-farligt avfall	Täktverksamhet och mellanlagring	
NCC Industry AB	Guldet 4	C-verksamhet 90.40	Icke-farligt avfall (asfalt och schaktmassor)	Mellanlagring	
Jordkullen AB	Spjutbol 1:1	B-verksamhet 10.20-2 10.50 90.40 90.110	Berg från täkt samt avfall för anläggnings- ändamål	Täktverksamhet och mellanlagring	

Anläggning	Fastighet	Klassning	Avfall som ska hanteras	Metoder för återvinning och bortskaffande	Tillåtna mängder enligt tillstånd/anmälan
		90.141			
LBC Logistik	Östervik 1:13	C-verksamhet 90.40 90.80	Icke-farligt avfall	Mellanlagring	
Kristinemark AB	Giraffen 20	C-verksamhet 90.40	Icke-farligt avfall	Mellanlagring	
Återvinning					
Swedish Exergy AB	Bäckhammar 1:1	C-verksamhet 90.430	Icke-farligt avfall	Behandlar icke-farligt avfall	
Biosorb	Presteruds Udde 3	C-verksamhet 90.430	Icke-farligt avfall	Återvinning	
Skrothandlare					
SKM Skrotfrag AB	Haga 1:13 Skruben 3	C-verksamhet 90.110-2 90.60 90.90 90.80 90.40-1			
Oskar Bildemontering AB	Blyet 2	C-verksamhet 90.120	Skrotbilar	Demontering	
Scana i Björneborg	Charleville 3:2	A-verksamhet	Metallfraktioner	Mottagning av metallsrot Metallbearbetning och smältning	

2.2 Bedömningar

Plockanalyser på det kommunala avfallet visar att det innehåller en stor andel förpackningar. Detta visar att stora mängder återvinningsbart material går direkt till förbränning och påvisar därmed ett behov av att införa insamling av förpackningar med lika hög servicegrad som för restavfall och matavfall. Arbetet med detta införande pågår då kommunen har övertagit ansvaret för insamlingen av förpackningar från producentansvarsorganisationen. Det är

sedan innan hög anslutningsgrad för komplett källsortering bland flerfamiljshusen, och arbetet med införande av fastighetsnära insamling av förpackningar för villor är påbörjat.

Det bedöms inte finnas något behov av nya anläggningar för att hantera avfall inom kommunen. Befintliga anläggningar anses tillräckliga, eller erbjuda möjlighet till omDispositionering av ytorna som nyttjas. Eventuellt kan det finnas behov av att upphandla extern kapacitet under begränsade tidsperioder. Det bedöms inte finnas behov av nedläggningar eller större förändringar av de befintliga anläggningarna.

I samband med införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar finns ett behov av att se över det befintliga insamlingssystemet. Förpackningsinsamlingen förväntas medföra minskade mängder restavfall vilket innebär att behovet för tömning av restavfall sannolikt kommer minska.

3 Filipstad

3.1 Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall

Anläggning	Fastighet	Klassning	Avfall som ska hanteras	Metoder för återvinning och bortskaffande	Tillåtna mängder enligt tillstånd/anmälan
Långskogens avfallsanläggning	Yngshyttan 1:385	B-verksamhet 90.300 90.110 90.50	• Återvinningsbara fraktioner • Grovavfall • Energiåtervinning (brännbart) • Farligt avfall • Deponi • Trädgårdsavfall • Hushållsavfall/säck- och kärlavfall • Textilier	• Mellanlagring • Mekanisk bearbetning	Mellanlagring av högst 13 000 ton avfall
Filipstads avloppsreningsverk		B-verksamhet 90.10	Avloppsvatten från hushåll och verksamheter i Filipstads tätort	Behandling av avloppsvatten från hushåll och verksamheter sker genom mekanisk rening, kemisk rening och biologisk rening. Visst industrivatten genomgår förbehandling i ett bioreaktor.	Behandling av avloppsvatten motsvarande en maximal genomsnittlig veckobelastning av högst 43350 pe.
Lesjöfors avloppsreningsverk	Lesjöfors 7:3	B-verksamhet 90.16	Avloppsvatten från hushåll och verksamheter i Lesjöfors tätort	Rening av avloppsvatten sker i tre steg: mekaniskt, biologiskt och kemiskt	Behandling av avloppsvatten motsvarande en maximal genomsnittlig

Anläggning	Fastighet	Klassning	Avfall som ska hanteras	Metoder för återvinning och bortskaffande	Tillåtna mängder enligt tillstånd/anmälan
					veckobelastning av högst 3000 pe.
Nykroppa avloppsreningsverk		90.16	Avloppsvatten från hushåll och verksamheter i Nykroppa tätort	Rening av avloppsvatten sker i tre steg; mekaniskt, biologiskt och kemiskt	Behandling av avloppsvatten motsvarande en maximal genomsnittlig veckobelastning av högst 3000 pe.
Persberg avloppsreningsverk	Yngshyttan 1:219	90.16	Avloppsvatten från hushåll och verksamheter i Persberg tätort	Rening av avloppsvatten sker i tre steg; mekaniskt, biologiskt och kemiskt	Behandling av avloppsvatten motsvarande en maximal genomsnittlig veckobelastning av högst 2000 pe.
Brattfors avloppsreningsverk	Brattforshyttan 3:1	90.16	Avloppsvatten från hushåll och verksamheter i Brattfors tätort	Rening av avloppsvatten sker i tre steg; mekaniskt, biologiskt och kemiskt	Resthalterna i utgående avloppsvatten får ej överstiga 15mg BOD7/l eller 0,5 mg Ptot/l motsvarande en lägsta reningseffekt av ca 90%
Nordmark avloppsreningsverk	Nordmarkshyttan 1:351	90.16	Avloppsvatten från hushåll och verksamheter i Nordmark tätort	Rening av avloppsvatten sker i två steg; mekaniskt och kemiskt	Resthalterna i utgående avloppsvatten får ej överstiga 0,6 mg Ptot/l motsvarande en lägsta reningseffekt av ca 90%

Anläggning	Fastighet	Klassning	Avfall som ska hanteras	Metoder för återvinning och bortskaffande	Tillåtna mängder enligt tillstånd/anmälan
Eriksberg	Västra Filipstad 1:81	C-verksamhet 90.40	Trädgårdsavfall	• Mellanlagring • Krossning	Högst 10 000 ton
Ekorec AB	Västra Filipstad 1:28	B-verksamhet 90.100 90.450 90.50	Farligt avfall	• Fragmentering • Tvättning • Mellanlagring • Behandling	Mellanlagring av högst 40 ton farligt avfall Behandling av farligt avfall av högst 999 ton
Filipstads Specialmaskiner AB	Västra Filipstad 1:107	C-verksamhet 90.80 90.40 90.110-2	Icke farligt avfall	• Sortering • Krossning • Lagring	
Hallquist Återvinning AB	Kroppa 4:7	B-verksamhet 90.450 90.340	Skrot	• Mellanlagring • Sortering • Återvinning	
Hults Åkeri och Vägmaskiner AB	Kroppa 4:8	C-verksamhet 90.40 90.110	Icke farligt avfall	• Lagring • Sortering • Mekanisk bearbetning	
Jan-Olofs Bilservice	Nordmarksberg 1:17	C-verksamhet 90.120	Skrotbilar	Tömma, demontera eller på annat sätt återvinna uttjänta bilar eller andra uttjänta motorfordon vars totalvikt inte överstiger 3500kg	

3.2 Bedömningar

Plockanalyser på det kommunala avfallet visar att det innehåller en stor andel förpackningar. Detta visar att stora mängder återvinningsbart material går direkt till förbränning och påvisar därmed ett behov av att införa insamling av förpackningar med lika hög servicegrad som för restavfall och matavfall. Arbetet med detta införande pågår då kommunen har övertagit ansvaret för insamlingen av förpackningar från producentansvarsorganisationen.

I samband med införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar finns ett behov av att se över det befintliga insamlingssystemet. Förpackningsinsamlingen förväntas medföra minskade mängder restavfall vilket innebär att behovet för tömning av restavfall sannolikt kommer minska.

Det bedöms för närvarande inte finnas något behov av nya anläggningar för att hantera avfall inom kommunen. Det bedöms inte heller finnas behov av nedläggningar eller förändringar av de befintliga anläggningarna.

4 Degerfors

4.1 Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall

Anläggning	Fastighet	Klassning	Avfall som ska hanteras	Metoder för återvinning och bortskaffande	Tillåtna mängder enligt tillstånd/anmälan
Återvinningscentral	Kvarnberg 2:1	90.40 90.80 90.60 90.110 90.170	• Återvinningsbara fraktioner • Grovavfall • Energiåtervinning (brännbart) • Farligt avfall • Trädgårdsavfall • Hushållsavfall/säck- och kärlavfall • Textilier	Sortering Mellanlagring Kompostering Flisning	Behandling • 500 ton Icke farligt avfall biologisk behandling • 18 750 ton Park och trädgårdsavfall Mellanlagring • 5 ton Farligt avfall • 30 ton Blybatterier • 50 ton Elektronik • 30 ton Impregnerat • 40 000 icke –farligt avfall • 50 ton motordrivna fordon Sortering • 10 000 Mekanisk sortering
Neutraliserings-anläggning, Degerfors Järnverk	Bruket 1:13	27.20	• Uttjänta sura och alkaliska vätskor • Sköljvatten	Avvattning Avvattnat metallhydroxid-slam transporteras till Miljöbolaget AB i Storfors.	
Reningsverket					

4.2 Bedömningar

Plockanalyser på det kommunala avfallet visar att det innehåller en stor andel felsorterade förpackningar. Detta visar att stora mängder återvinningsbart material går direkt till förbränning och påvisar därmed ett behov av att införa insamling av förpackningar med lika hög servicegrad som för restavfall och matavfall. Arbetet med detta införande pågår då kommunen har övertagit ansvaret för insamlingen av förpackningar från producentansvarsorganisationen.

I samband med införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar finns ett behov av att se över det befintliga insamlingssystemet.

Förpackningsinsamlingen förväntas medföra minskade mängder restavfall vilket innebär att behovet för tömning av restavfall sannolikt kommer minska.

Översyn för mellanlagring av förpackningar kan behöva genomföras i samband med utvecklingen för att optimera insamlingen av förpackningar.

5 Storfors

5.1 Anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall

Anläggning	Fastighet	Klassning	Avfall som ska hanteras	Metoder för återvinning och bortskaffande	Tillåtna mängder enligt tillstånd/anmälan
Miljöbolaget	Storfors 1:189 Filipstad Kroppa 1:22	A-verksamhet 90.320-1	• Farligt avfall • Icke-farligt avfall	• Deponering • Sortering • Krossning	250 000 ton farligt avfall och 100 000 ton icke farligt avfall deponeringsmängd. Högst 70 000 ton får deponeras årligen. Avfallstyper enligt bilaga i tillstånd. Behandling: • Ta emot, sortera, förbehandla sammanlagt 350 000 ton • Max 50 000 ton/år. Behandling av 90 00 ton icke farligt avfall årligen
EWGroup AB	Storfors 11:365	A-verksamhet 90.435-i	Fast och flytande oorganiskt industriavfall, bland annat: • Syrabad • Koncentrerade syror och baser • Avfall innehållande sexvärt krom • Sura och alkaliska sköljvatten	• Jordtvättning • Syraregenerering (svavelsyra) • Neutralisering (även satsvis neutralisering) • Avskiljning av kolväteförorening från vatten • Olje- och glödska/savskiljning • Deponering	Se tillstånd.

Anläggning	Fastighet	Klassning	Avfall som ska hanteras	Metoder för återvinning och bortskaffande	Tillåtna mängder enligt tillstånd/anmälan
			• Alkaliska avfettningsbad • Metallhydroxidslam • Fasta metallsalter • Förorenade jordmassor		
Alkvetterns avloppsreningsverk	Alkvettern 2:162	C-verksamhet 9.16	Avloppsvatten från hushåll och verksamheter i Storfors kommun (Kyrksten).	Behandling av avloppsvatten från hushåll och verksamheter genom mekanisk rening, biologisk rening och fosforrening.	Kapacitet: 500 PE
Storfors avloppsreningsverk	Storfors 1:39	B-verksamhet 90.10	Avloppsvatten från hushåll och verksamheter i Storfors kommun.	Behandling av avloppsvatten från hushåll och verksamheter genom mekanisk rening, biologisk rening och fosforrening.	Kapacitet: 4 500 PE Qmax 180 m ³ /h 91,5 kg BOD/dygn Biobädden 67 kg BOD/dygn 5 kg P _{tot} /dygn
Storfors återvinningscentral	Storfors 1:39	C-verksamhet 90.40 90.60	Grovavfall Hushållsavfall Farligt avfall	Mellanlagring av avfall och farligt avfall.	Mellanlagrade mängder får inte vid något enstaka tillfälle överskrida: • 10 000 ton icke-farligt avfall • 5 ton oljeavfall • 30 ton blybatterier • 100 ton el-avfall • 30 ton impregnerat trä • 1 ton annat farligt avfall

5.2 Bedömningar

Plockanalyser på det kommunala avfallet visar att det innehåller en stor andel förpackningar. Detta visar att stora mängder återvinningsbart material går direkt till förbränning och påvisar därmed ett behov av att införa insamling av förpackningar med lika hög servicegrad som för restavfall och matavfall. Arbetet med detta införande pågår då kommunen har övertagit ansvaret för insamlingen av förpackningar från producentansvarsorganisationen. Karlskoga Energi & Miljö genom Renhållningsbolaget i Mellansverige AB, i egenskap av renhållare, ansvarar för utbyggnaden av detta insamlingssystem.

Det bedöms inte finnas något behov av nya anläggningar för att hantera avfall inom kommunen. Det bedöms inte heller finnas behov av nedläggningar eller förändringar av de befintliga anläggningarna.

I samband med införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar finns ett behov av att se över det befintliga insamlingssystemet. Förpackningsinsamlingen förväntas medföra minskade mängder restavfall vilket innebär att behovet för tömning av restavfall sannolikt kommer minska.

KRETSLOPPSPLAN 2027–2039

Bilaga 2 Nulägesbeskrivningar

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Avfallssamverkan Östra Wermland	3
3 Karlskoga	4
3.1 Geografi & Infrastruktur	4
3.2 Demografi	4
3.3 Näringsliv & Turism	5
3.4 Avfallshantering	5
3.5 Verksamheters avfall	7
4 Kristinehamn	8
4.1 Geografi & Infrastruktur	8
4.2 Demografi	8
4.3 Näringsliv & Turism	9
4.4 Avfallshantering	9
4.5 Verksamheters avfall	11
5 Filipstad	13
5.1 Geografi & Infrastruktur	13
5.2 Demografi	13
5.3 Näringsliv & Turism	14
5.4 Avfallshantering	14
5.5 Verksamheters avfall	17
6 Degerfors	18
6.1 Geografi & Infrastruktur	18
6.2 Demografi	18
6.3 Näringsliv & Turism	19
6.4 Avfallshantering	19
6.5 Verksamheters avfall	21
7 Storfors	22
7.1 Geografi & Infrastruktur	22
7.2 Demografi	22
7.3 Näringsliv & Turism	23
7.4 Avfallshantering	23
7.5 Verksamheters avfall	25

1 Inledning

Nulägesbeskrivningen är en obligatorisk del av en kommuns avfallsplan, i detta fall kretsloppsplan. Nulägesbeskrivningen påvisar aktuella förhållanden som påverkar den kommunala avfallshanteringen och ligger till grund för mål- och handlingsprogram.

Nedan presenteras först Avfallssamverkan Östra Wermland och därefter de enskilda kommunerna som ingår i samverkansgruppen.

2 Avfallssamverkan Östra Wermland

Avfallssamverkan Östra Wermland består av kommunerna Karlskoga, Kristinehamn, Filipstad, Degerfors och Storfors. Kommunerna ingick i samverkansavtalet 2021 och har en gemensamt anställd samordnare. Kommunernas sammanlagda invånarantal är ungefär 76 800 och dess sammanlagda landareal är ungefär 3 500 km².

Karta 1, Avfallssamverkan Östra Wermlands geografiska område

3 Karlskoga

3.1 Geografi & Infrastruktur

Karlskoga kommun ligger i landskapen Värmland och Närke och tillhör Örebro län. Kommunens landareal är 471 km², där ungefär 78% består av skogsmark och 6,5% är bebyggd och anlagd mark. Karlskoga som tätort ligger intill sjön Möckeln och vattnet tillsammans med flertalet naturreservat bidrar till natursköna omgivningar. En annan tätort i kommunen är Valåsen & Labbsand.

Infrastrukturen kännetecknas främst av E18 (Stockholm-Oslo) som går rakt genom hela kommunen och Karlskoga som tätort. Karlskoga är en av få kommuner i Sverige som inte har persontrafik på järnväg. Däremot finns industrispår för godstrafik som används i stor omfattning.

Karta 2, grönt område visar Karlskoga kommun och övriga streckade visar Avfallssamverkan Östra Värmlands geografiska område.

3.2 Demografi

Kommunen har 30 180 invånare (2024) och befolkningmängden har årligen minskat sedan 2021, men har hållit sig relativt stabil sedan 2015. I Karlskoga finns ungefär 7 500 hushåll i en- och tvåfamiljshus, 7 100 hushåll i flerfamiljshus och 700 fritidshus. Ungefär 91% av invånarna bor i tätort medan 9% bor på landsbygden.

3.3 Näringsliv & Turism

Karlskogas näringsliv är i första hand inriktat mot tillverkningsteknik och det finns många livskraftiga företag. Det finns bland annat företag riktade mot elektronik, försvarsmateriel, metallbearbetning, finmekanik, högteknologisk utveckling, läkemedelsråvaror, kemiproduktion, trä- och sågverksindustri samt tjänsteföretag.

Arbetspendlingsstatistiken visar ett överskott, det vill säga att fler pendlar in till kommunen för arbete än de som pendlar ut. 2021 var det 1 343 personer fler som pendlade in till kommunen än som pendlade ut.

Den största enskilda arbetsgivaren är den kommunala verksamheten.

Exempel på andra stora arbetsgivare är:

- Saab Dynamics AB
- Cambrex Karlskoga AB
- BAE Systems Bofors AB

De senaste åren har turismen fått ett uppsving i kommunen, och antalet gästnätter har årligen ökat sedan pandemin. Totalt har registrerats drygt 67 000 gästnätter i Karlskoga kommun under 2024. Den ökade turismen härleds bland annat till Alfred Nobels Björkborn, Arbetarmuséet Gråbo samt evenemang inom musik och teater.

3.4 Avfallshantering

Med 30 180 invånare, fritidshusboende med omräkningstal 141, gästnätter omräknat till 185 personer samt ett positivt arbetsplatsnetto på 240 personer beräknas mängden avfall per person utifrån 30 746 invånare (2024).

I Karlskoga ansvarar Renhållningsbolaget i Mellansverige AB, under kommunens samhällsbyggnads- och servicenämnd, för insamlingen av kommunalt avfall och annat avfall inom det kommunala insamlingsansvaret, samt omhändertagande av avfall och insamling av förpackningar genom fastighetsnära insamling (FNI). Den totala mängden avfall som hanteras (2024) är cirka 17 230 ton/år, exklusive konstruktionsmassor.

Insamlingen av kommunalt avfall sker sedan 2011 med ett system baserat på två kärl, ett brunt ventilerat för matavfall och ett grönt för restavfall. För tömning används tvåfacks baklastande komprimerande bilar. Restavfall transporteras direkt till Karlskoga Kraftvärmeverk för förbränning och matavfall transporteras direkt till Biogasanläggningen i Karlskoga.

Returpapper samlas in på återvinningsstationer genom en upphandlad entreprenör, och renhållningsverksamheten i Karlskoga fungerar som underentreprenör till denne. Utöver det samlas också returpapper in fastighetsnära från flerfamiljshus och verksamheter.

Insamling av förpackningar sker sedan 2024 genom upphandlad entreprenör för kommunens återvinningsstationer. Kommunen erbjuder också fastighetsnära insamling av förpackningar (FNI) för flerfamiljshus och samfälligheter, och införandet av fastighetsnära insamling för småhus påbörjades under 2024. Vilket system som avses användas beslutas under denna planperiod.

Farligt avfall samlas in genom att kunderna levererar avfallet till återvinningscentral.

Slam samlas in genom en entreprenör och levereras till Reningsverket i Karlskoga. Antalet abonnenter för insamling av latrin minskar kontinuerligt och samlas in från färre än hundra enskilda fritidshus. När generationsskiftet sker väljer ofta ny ägare att installera annan lösning. Insamlingen sker med skåpbil eller flaklastbil. Hämtning sker efter budning.

Avsikten är att fortsatt ha en väl fungerande återvinningscentral vid Mosserud. Tillgängligheten för återvinningscentralen är 65 timmar/vecka.

Fraktionen *Ej återvinningsbart* innehåller sådant avfall som inte går att återvinna eller slänga i containrar för andra fraktioner. Fraktionen eftersorteras med hjälp av maskiner och den deponi-rest som kvarstår efter sorteringen deponeras på Mosseruds avfallsanläggning.

Nedan är en beskrivning över vad som händer med det avfall som samlas in inom kommunen (2024).

Fraktion	Hantering	Ansvarig för omhändertagande
Kommunalt avfall, restavfall	Förbränns för att ge energi i form av fjärrvärme och elektricitet, och för processånga till närliggande industri.	Karlskoga kraftvärmeverk AB
Livsmedelsavfall	Rötas för att ge biogödsel och biogas. Biogödseln levereras till bönder i regionen, bland annat i Karlskogas och Kristinehamns kommuner. Biogasen förädlas till fordonsgas och säljs på marknaden av Biogasbolaget.	Biogasbolaget i Mellansverige AB, Karlskoga
Tidningar	Samlas in genom entreprenör och levereras till olika returpappersmottagare i Sverige genom entreprenörens försorg.	
Farligt avfall	Omhändertas för leverans till olika anläggningar, beroende på materialslag, där de nyttjas efter sina egenskaper. Exempelvis renas olja och blir bas i oljeprodukter av lägre kvalitet.	Stena Recycling AB
	El-avfall omhändertas för leverans till El-kretsen vars entreprenör tar hand om ädelmetaller och annat material vilket nyttjas som råvara i nya produkter. Se även: http://www.el-kretsen.se/	El-kretsen inom ramen för producentansvaret
	Blybatterier och kablar omhändertas och återvinns.	Stena Recycling AB
	Impregnerat virke omhändertas separat och går till förbränning i särskilt godkända anläggningar.	Kils Energi AB
	Asbest hanteras separat och skickas till Karlskoga kraftvärmeverk.	Karlskoga kraftvärmeverk AB
Grovavfall	Omhändertas och sorteras för leverans till olika anläggningar beroende på materialslag, exempelvis:	
	• Skrot	Stena Recycling AB
	• Träavfall	Karlskoga kraftvärmeverk AB
	• Deponi-rest	Karlskoga kraftvärmeverk AB
	• Brännbart grovavfall	Karlskoga kraftvärmeverk AB

Fraktion	Hantering	Ansvarig för omhändertagande
Trädgårdsavfall	Komposteras på Mosseruds Återvinningsanläggning.	Karlskoga kraftvärmeverk AB
Utsorterade kläder och textilier	Omhändertas och hämtas för sortering och återvinning. I mindre omfattning går vissa kläder till återanvändning.	Myrorna Emmaus Åkvarn PMU/Pingstkyrkan Bergslagens Bistånd
Återbruksmaterial	Överlämnas till olika organisationer för reparation och iordningställande för användning på nytt.	Fritidsbanken Pingstkyrkan Myrorna Föreningen Integrera i Karlskoga (FIK)
Slam och latrin	Samlas in och levereras till kommunens avloppsreningsverk.	Renall AB, VA-Bolaget i Karlskoga
Fett från fettavskiljare	Samlas in och levereras till biogastillverkning.	Renall AB, Karlskoga kraftvärmeverk AB
Förpackningar	Renhållaren samlar in och överlämnar till NPA AB.	NPA AB med sina entreprenörer (Näringslivets Producentansvar)

Tabell 1, omhändertagande av avfall, Karlskoga kommun

3.5 Verksamheters avfall

De dominerande avfallstyperna från de största tillståndspliktiga verksamhetsutövarna i kommunen är biologiskt avfall, restavfall, återvinning, bygg- och rivningsavfall, deponi samt farligt avfall.

Huvuddelen av verksamheterna i kommunen är inte tillståndspliktiga. De stora tillståndspliktiga verksamheterna följer samma system som tidigare med biologiskt avfall, farligt avfall och olika återvinningsformer.

Verksamheterna omhändertar det avfallet som uppkommer enligt de principer som krävs av miljöbalken. Farligt avfall lämnas vidare för miljöriktigt omhändertagande enligt respektive verksamhets bestämmande utefter dess egenskaper.

Verksamheterna hanterar sitt avfall på olika sätt. Alla nyttjar kommunens avfallshantering och har tjänster för kommunalt avfall. Verksamheter omhändertar till största del sitt verksamhetsavfall via entreprenör eller genom olika former av returkedjor. Därför finns inte underlag för att göra en kvalificerad sammanställning för det stora flertalet verksamheters avfallsmängder. På grund av utformningen på verksamheters miljörapporter har inventering av avfallsslag och mängder heller inte kunnat utföras för de största tillståndspliktiga verksamheternas avfall i Karlskoga kommun.

Någon fördelning mellan olika branscher och deras avfallsvolymer har inte kunnat göras med avseende på kommunalt avfall.

4 Kristinehamn

4.1 Geografi & Infrastruktur

Kristinehamns kommun ligger i landskapet Värmland och tillhör Värmlands län. Kommunens landareal är 748 km², där ungefär 70% består av skogsmark och drygt 5% är bebyggd och anlagd mark. Centrum i tätorten Kristinehamn domineras av vatten, exempelvis genom ån Varnan som slingrar sig genom staden och har sitt utlopp i Varnumsviken i Vänern. Skärgården är en viktig del i Kristinehamns identitet. Andra tätorter i kommunen är Björneborg, Bäckhammar, Nybble, Rudskoga, Visnums-Kil och Ölme. Större genomfartsleder är E18 (Stockholm-Oslo) och riksväg 26. Annan viktig infrastruktur är tågtrafiken i form av Värmlandsbanan och Inlandsbanan, samt Vänerns näst största och nordligaste hamn som drivs av Vänerhamn AB. Under sommaren går turbåtar till några av skärgårdsöarna samt till Karlstad och Hammarö.

Karta 3, grönt område visar Kristinehamns kommun och övriga streckade visar Avfallssamverkan Östra Värmlands geografiska område.

4.2 Demografi

Kommunen har 23 756 invånare och befolkningmängden har årligen minskat sedan 2016. I Kristinehamn finns ungefär 6 100 hushåll i en- och tvåfamiljshus, 5 150 hushåll i flerfamiljshus och

1938 fritidshus, varav ungefär 200 återfinns på öar i skärgården. Ungefär 84% av invånarna bor i tätort medan 16% bor på landsbygden.

4.3 Näringsliv & Turism

I Kristinehamns kommun finns drygt 1 500 registrerade företag, och ett diversifierat näringsliv. Det finns bland annat företag riktade mot pappersmassa, kemisk industri, stål- och metallbearbetning och logistik.

Arbetspendlingsstatistiken visar ett underskott, det vill säga att fler pendlar ut från kommunen för arbete än de som pendlar in. 2021 var det 1 443 personer fler som pendlade ut från kommunen än som pendlade in.

Den största enskilda arbetsgivaren är den kommunala verksamheten.

Exempel på andra stora arbetsgivare är:

- Kongsberg Maritime AB
- Nordic Paper Bäckhammar AB
- Björneborg Steel AB

De senaste åren har turismen fått ett uppsving i kommunen. Såväl campingplats som gästhamn och husbilsplats har sett ökad besöksstillströmning. Totalt har registrerats drygt 117 000 gästnätter i Kristinehamns kommun under 2024.

En stor skärgård och sjöläget vid Vätern bidrar till att det finns en stor mängd fritidsbåtar i kommunen. Huvuddelen av dessa är baserade i Vålösundet och det bidrar till en stor rörlighet i detta turiststråk där även turistmagneten Picassostatyn är belägen.

Idrottsturism och olika evenemang ger en ytterligare dimension till turismen, främst sommartid.

4.4 Avfallshantering

Med 23 756 invånare, fritidshusboende med omräkningstal 382, gästnätter omräknat till 276 personer samt ett negativt arbetsplatsnetto på - 278 personer beräknas mängden avfall per person utifrån 24 136 invånare (2024).

För närvarande ansvarar Avdelningen Vatten och Avfall, under kommunens tekniska nämnd, för insamlingen av kommunalt avfall, och annat avfall inom det kommunala insamlingsansvaret, samt omhändertagande av avfall och insamling av förpackningar genom fastighetsnära insamling (FNI). Den totala mängden avfall som hanteras (2024) är cirka 11 350 ton/år, exklusive konstruktionsmassor.

Insamlingen av kommunalt avfall sker sedan 2012 med ett system baserat på två kärl, ett brunt ventilerat för matavfall och ett grönt för restavfall. För tömning används tvåfacks baklastande komprimerande bilar. Omlastning av det kommunala avfallet sker vid Strandmossens avfallsanläggning och därifrån sker transporter dagligen till förbränning, rötning och annat omhändertagande.

Returpapper samlas in på återvinningsstationer genom en upphandlad entreprenör, och renhållningsverksamheten i Kristinehamn fungerar som underentreprenör till denne. Utöver det samlas också returpapper in fastighetsnära från flerfamiljshus och verksamheter.

Insamling av förpackningar sker sedan 2024 genom upphandlad entreprenör för kommunens återvinningsstationer. Kommunen erbjuder också fastighetsnära insamling av förpackningar (FNI) för flerfamiljshus och samfälligheter, och införandet av fastighetsnära insamling för småhus påbörjades under 2024. Vilket system som avses användas beslutas under denna planperiod.

Farligt avfall samlas in genom att kunderna levererar avfallet till återvinningscentral eller till miljöstation/samlarskåp. Stationerna töms regelbundet genom personal från renhållningsverksamheten. Slam samlas in genom en entreprenör och levereras till Fiskartorpets avloppsreningsanläggning. Antalet abonnenter för insamling av latrin minskar kontinuerligt och samlas in från färre än hundra enskilda fritidshus. När generationsskiftet sker väljer ofta ny ägare att installera annan lösning. Insamlingen sker med skåpbil eller flaklastbil. Hämtning sker efter budning och en till tre gånger per säsong.

Avsikten är att fortsatt ha en väl fungerande återvinningscentral vid Strandmossen. Tillgängligheten för återvinningscentralen Strandmossen är 56 timmar/vecka och för Björneborg 30 timmar/vecka. Som komplement till fasta återvinningscentraler erbjuder kommunen även en lösning med en mobil återvinningscentral bestående av containrar som flyttas mellan tre olika platser i kommunen. Den mobila återvinningscentralen är tillgänglig, med personal, en dag i veckan under fem timmar på vardera platsen.

Sedan deponering av avfall på Strandmossens deponi avslutades 2009 omlastas deponirest och transporteras till godkända deponier.

Nedan är en beskrivning över vad som händer med det avfall som samlas in inom kommunen (2024).

Fraktion	Hantering	Ansvarig för omhändertagande
Kommunalt avfall, restavfall	Förbränns för att ge energi i form av fjärrvärme och elektricitet, och för processånga till närliggande industri.	Karlskoga kraftvärmeverk AB
Livsmedelsavfall	Rötas för att ge biogödsel och biogas. Biogödseln levereras till bönder i regionen, bland annat i Karlskogas och Kristinehamns kommuner. Biogasen förädlas till fordonsgas och säljs på marknaden av Biogasbolaget.	Biogasbolaget i Mellansverige AB, Karlskoga
Tidningar	Samlas in genom entreprenör och levereras till olika returpappersmottagare i Sverige genom entreprenörens försorg.	
Farligt avfall	Omhändertas för leverans till olika anläggningar, beroende på materialslag, där de nyttjas efter sina egenskaper. Exempelvis renas olja och blir bas i oljeprodukter av lägre kvalitet.	Stena Recycling AB
	El-avfall omhändertas för leverans till El-kretsen vars entreprenör tar hand om ädelmetaller och annat material vilket nyttjas som råvara i nya produkter. Se även: http://www.el-kretsen.se/	El-kretsen inom ramen för producentansvaret

Fraktion	Hantering	Ansvarig för omhändertagande
	Blybatterier och kablar omhändertas och återvinns.	Sundfeldts Miljötjänst
	Impregnerat virke omhändertas separat och går till förbränning i särskilt godkända anläggningar.	Munkfors Energi AB
	Asbest hanteras separat och skickas till Ragn-Sells Detox & Treatment, Vänersborg.	Ragn-Sells Detox & Treatment, Vänersborg
Grovavfall	Omhändertas och sorteras för leverans till olika anläggningar beroende på materialslag, exempelvis: • Skrot • Träavfall • Deponirest • Brännbart grovavfall	Stena Recycling AB
		Degerfors Skogstjänst
		Ragn-Sells Detox & Treatment, Vänersborg
		Karlskoga kraftvärmeverk AB
Trädgårdsavfall	Komposteras på Strandmossens avfallsanläggning för att användas främst för kommande sluttäckning av den gamla deponin.	Renhållningsavdelningen, Kristinehamns kommun
Utsorterade kläder och textilier	Omhändertas och hämtas för sortering och återvinning. I mindre omfattning går vissa kläder till återanvändning.	Myrorna Emmaus Åkvarn PMU/Pingstkyrkan Butiksinsamling genom Lindex och KappAhl
Återbruksmaterial	Överlämnas till olika organisationer för reparation och iordningställande för användning på nytt.	Fritidsbanken Pingstkyrkan Hela Människan Röda Korset
Slam och latrin	Samlas in och levereras till kommunens avloppsreningsverk, Fiskartorpet.	LBC Logistik AB, Biogasbolaget i Mellansverige AB, Karlskoga
Fett från fettavskiljare	Samlas in och levereras till biogastillverkning.	LBC Logistik AB, Biogasbolaget i Mellansverige AB, Karlskoga
Förpackningar	Kommunen samlar in och överlämnar till NPA AB.	NPA AB med sina entreprenörer (Näringslivets Producentansvar)

Tabell 2, omhändertagande av avfall, Kristinehamns kommun.

4.5 Verksamheters avfall

De dominerande avfallstyperna från de största tillståndspliktiga verksamhetsutövarna i kommunen är restavfall, återvinning, konstruktion, aska/stoft/deponi samt farligt avfall. Huvuddelen av verksamheterna i kommunen är inte tillståndspliktiga.

Verksamheterna omhändertar det avfallet som uppkommer enligt de principer som krävs av miljöbalken. Farligt avfall lämnas vidare för miljöriktigt omhändertagande enligt respektive verksamhets bestämmande.

Verksamheterna hanterar sitt avfall på olika sätt. Alla nyttjar kommunens avfallshantering och har tjänster för kommunalt avfall och vissa har också tjänster för verksamhetsavfall och återvinning. Flertalet omhändertar dock sitt verksamhetsavfall via entreprenör eller genom olika former av returkedjor. Därför finns inte underlag för att göra en kvalificerad sammanställning för det stora flertalet verksamheters avfallsmängder. På grund av utformningen på verksamheters miljörapporter har inventering av avfallsslag och mängder heller inte kunnat utföras för de största tillståndspliktiga verksamheternas avfall i Kristinehamns kommun.

Någon fördelning mellan olika branscher och deras avfallsvolymer har inte kunnat göras vare sig med avseende på kommunalt avfall eller verksamhetsavfall. Kommunen har ingen entydig rapportering av hur verksamheterna omhändertar avfallet och vilka deras mottagare är.

5 Filipstad

5.1 Geografi & Infrastruktur

Filipstads kommun ligger i landskapet Värmland och tillhör Värmlands län. Kommunens landareal är 1 534 km², där ungefär 89% består av skogsmark och mindre än 3% är bebyggd och anlagd mark. Tätorten Filipstad omgärdas av de tre sjöarna Lersjön, Färnsjön och Daglösen, vilka bidrar till att skapa natursköna och vackra omgivningar. Vatten, grönska och den rika tillgången till kulturhistoriska miljöer är inslag som bidrar till att ge Filipstad dess karaktär. Andra tätorter i kommunen är Lesjöfors, Brattfors, Nykroppa, Persberg och Nordmark. Större genomfartsleder är riksväg 26 och riksväg 63, vilka bidrar till ett relativt stort antal genomfartsresenärer som belastar avfallsstationer, offentliga toaletter och återvinningsmöjligheter vid rastplatser och handelsplatser.

Karta 4, grönt område visar Filipstads kommun och övriga streckade visar Avfallssamverkan Östra Värmlands geografiska område.

5.2 Demografi

Kommunen har 9 776 invånare (2024) och befolkningmängden har sedan kommunbildningen 1971 årligen minskat, med undantag för perioden 2014–2016. Förklaringar till befolkningsminskningen kan vara industrins nedläggningar och rationaliseringar samt avveckling av viss central och regional samhällsservice. I Filipstad finns ungefär 3 300 hushåll i en- och tvåfamiljshus, 2 300 hushåll i

flerfamiljshus och 1 531 fritidshus. Ungefär 73% av invånarna bor i tätort medan 27% bor på landsbygden.

5.3 Näringsliv & Turism

I Filipstads kommun finns ungefär 450 registrerade företag, och det finns en stark livsmedelsindustri med flertalet producenter.

Arbetspendlingsstatistiken visar ett underskott, det vill säga att fler pendlar ut från kommunen för arbete än de som pendlar in. 2021 var det 190 personer fler som pendlade ut från kommunen än som pendlade in.

Den största enskilda arbetsgivaren är den kommunala verksamheten.

Exempel på andra stora arbetsgivare är:

- Wasabröd/Barilla
- OLW/Orkla
- Lesjöfors fjädrar

Under senare år har turismen i Filipstad fått ett uppsving. Såväl campingplats som gästhamn och husbilsplats har sett en ökad besöksstillströmning, och turistmålen är ofta naturupplevelser, sjöar och vandringsleder. Totalt har registrerats drygt 50 000 gästnätter i Filipstads kommun under 2024.

5.4 Avfallshantering

Med 9 776 invånare, fritidshusboende med omräkningstal 306, gästnätter omräknat till 139 personer samt ett negativt arbetsplatsnetto på - 41 personer beräknas mängden avfall per person utifrån 10 180 invånare (2024).

Kommunen har i dagsläget ett stort ansvar för alla led i avfallshanteringen. Sedan årsskiftet 2008/2009 har Filipstad inte någon egen aktiv deponi, i stället transporteras deponirest till godkända deponeringsanläggningar. Den gamla deponin på Långskogens avfallsanläggning är under sluttäckning.

Benämningen *hushållsavfall* har i lagstiftningen ersatts av *kommunalt avfall* men det omfattas fortfarande av det kommunala insamlingsansvaret. För närvarande ansvarar kommunens renhållningsenhet, under kommunstyrelsens teknikutskott, för kommunens insamling av kommunalt avfall, annat avfall inom det kommunala insamlingsansvaret samt omhändertagande av avfall. Tidskrifter, benämnt returpapper, ingår från 1 januari 2022 i det kommunala insamlingsansvaret då det inte längre omfattas av producentansvar.

Långskogens avfallsanläggning, som är den enda anläggningen i kommunen, innefattar även återvinningscentral för privatpersoner och till viss del verksamhet. På Långskogen omlastas insamlat restavfall och matavfall. Den totala mängden avfall som hanteras på Långskogens avfallsanläggning är ungefär 4 450 ton/år, exklusive konstruktionsmassor och farligt avfall. Farligt avfall inklusive el-avfall uppgår till ungefär 250 ton/år. Den totala mängden avfall som hanteras har stadigt minskat de sista 10 åren från ungefär 6 000 ton till dagens 4 000 ton.

Insamlingen av kommunalt avfall sker sedan 2013 i kommunens regi med ett system baserat på två kärl, ett brunt ventilerat för matavfall och ett grönt för restavfall. För tömning används sidolastande tvåfacksbilar. Omlastning av det kommunala avfallet sker vid Långskogens avfallsanläggning. Därifrån sker transporter ungefär tre gånger i veckan till förbränning, rötning och annat omhändertagande. "Sopbilsavfall" står för drygt hälften av mängden avfall som hanteras på Långskogen (1 800 ton restavfall och 370 ton matavfall). Den insamlade mängden restavfall har minskat årligen de sista 10 åren från 2 900 ton till dagens 1 800 ton. Cirka hälften är utsorterat matavfall, men det går att se en minskning totalt på 600 ton/år. Beräknat per person blir detta 60 kg.

Returpapper samlas in på återvinningsstationer genom en, för Värmland och Örebro läns kommuner, upphandlad entreprenör sedan 1 januari 2022. Insamlingen från kunder (fastighetsnära insamling) sker via auktoriserade entreprenörer.

Från 1 januari 2024 övertar kommunen ansvaret för insamlingen av förpackningar. Detta sker genom upphandlad entreprenör för kommunens återvinningsstationer samt att renhållningen kommer utöka systemet med auktoriserade entreprenörer för insamling i det nu utbyggda systemet för fastighetsnära insamling. Från 1 januari 2027 ska alla hushåll ha tillgång till fastighetsnära insamling av förpackningar eller, för dem där det inte finns sådana förutsättningar, kvartersnära lösningar. Vilket system och vilken utförare som avses användas beslutas under denna planperiod.

Farligt avfall samlas in genom att kunderna levererar avfallet till återvinningscentral.

Slam samlas in genom en entreprenör och levereras till Filipstads avloppsreningsverk. Insamlingen sker genom heltömning.

Latrin samlas in från ungefär 50 fritidshus. Ingen helårsabonnent finns och antalet kunder minskar kontinuerligt. När generationsskiften sker väljer ofta ny ägare att installera annan lösning. Insamlingen sker med skåpbil och kärlen töms sedan av slambil.

Den ökade utsorteringen av avfall ökar möjligheten att avsätta material för återanvändning och återvinning. Det är dock en verksamhet som är personalkrävande, men den ger möjlighet till ökade intäkter om avfallsfraktionerna blir renare. Det pågår ett löpande arbete med att utveckla och effektivisera verksamheten. Såväl skrot som träavfall är dock mycket konjunktur- och väderkänsliga marknader varför det är svårt att kvantifiera intäkter och kostnader.

Avsikten är att fortsatt ha en väl fungerande återvinningscentral vid Långskogen. Anläggningen är för närvarande under renovering och tillgängligheten är 40 timmar/vecka. Under hösten 2023 infördes grönt kort på återvinningscentralen vilket har lett till att tillgängligheten har ökat med 36 timmar för godkända Grönt kort-kunder. Grönt kort innebär att kunder efter godkänd utbildning får tillgång till återvinningscentralen utanför ordinarie öppettider under identifierade och kameraövervakade besök. Även framkomligheten har förbättrats då antalet kunder sprids ut på längre tid tack för de utökade öppettiderna, samt att utrymmet på rampen och byggnaden för farligt avfall har utökats. Antalet containrar för de vanligaste fraktionerna har utökats och det har införts nya fraktioner, såsom hårdplast. Principen "Töm säcken" har också införts och innebär att det inte är tillåtet att slänga säckar i exempelvis fraktionen *Energiåtervinning*, detta för att säkerställa bästa möjliga utsortering av avfallet.

Nedan är en beskrivning över vad som händer med det avfall som samlas in inom kommunen (2024).

Fraktion	Hantering	Ansvarig för omhändertagande
Kommunalt avfall, restavfall	Förbränns för att ge energi i form av fjärrvärme och elektricitet, och för processånga till närliggande industri.	Karlskoga Energi & Miljö
Livsmedelsavfall	Rötas för att ge biogödsel och biogas. Biogödseln levereras till bönder i regionen, bland annat i Karlskogas och Kristinehamns kommuner. Biogasen förädlas till fordonsgas som säljs på marknaden av Biogasbolaget.	Biogasbolaget i Mellansverige AB, Karlskoga
Tidningar	Samlas in genom entreprenör och levereras till olika returpappersmottagare i Sverige genom entreprenörens försorg.	Ragn-Sells Recycling AB
Farligt avfall	Omhändertas för leverans till olika anläggningar, beroende på materialslag, där de nyttjas efter sina egenskaper. Exempelvis renas olja och blir bas i oljeprodukter av lägre kvalitet.	Stena Recycling AB
	El-avfall omhändertas för leverans till El-kretsen vars entreprenör tar hand om ädelmetaller och annat material vilket nyttjas som råvara i nya produkter. Se även: http://www.el-kretsen.se/	El-kretsen inom ramen för producentansvaret
	Impregnerat virke omhändertas separat och går till förbränning i särskilt godkända anläggningar.	Karlskoga Energi & Miljö
	Asbest hanteras separat och skickas till Karlskoga.	Karlskoga Energi & Miljö
Grovavfall	Omhändertas och sorteras för leverans till olika anläggningar beroende på materialslag, exempelvis:	
	• Skrot	Stena Recycling AB
	• Träavfall	Degerfors Skogstjänst
	• Deponirest	Karlskoga Energi & Miljö
	• Brännbart grovavfall	Karlskoga Energi & Miljö
Trädgårdsavfall	Trädgårdsavfall och annat komposterbart material transporteras till annan godkänd anläggning för behandling, vilket påverkar både logistik och ekonomi.	Karlskoga Energi & Miljö
Utsorterade kläder och textilier	Insamling av textilier för återvinning sker både internt och via externa organisationer.	Filipstads kommun Bergslagens bistånd
Återbruksmaterial	Överlämnas till olika second hand-verksamheter för reparation och försäljning. Fritidsbanken tar del av sportutrustning. Det finns även återbruk där kunder får lämna och hämta saker.	
Slam och latrin	Samlas in och levereras till kommunens avloppsreningsverk.	LBC Logistik AB, VA-avdelningen, Filipstads kommun

Fraktion	Hantering	Ansvarig för omhändertagande
Fett från fettavskiljare	Samlas in och levereras till biogastillverkning.	LBC Logistik AB, Biogasbolaget i Mellansverige AB, Karlskoga
Förpackningar	Kommunen samlar in och överlämnar till NPA AB. Tidigare känt som FTI.	NPA AB (Näringslivets Producentansvar)

Tabell 3, omhändertagande av avfall, Filipstads kommun

5.5 Verksamheters avfall

De dominerande avfallstyperna från de största tillståndspliktiga verksamhetsutövarna i kommunen är biologiskt avfall (livsmedelsindustri), restavfall, återvinning, konstruktion, deponi samt farligt avfall. Huvuddelen av verksamheterna i kommunen är inte tillståndspliktiga. De stora tillståndspliktiga verksamheterna följer samma system som tidigare med biologiskt avfall, farligt avfall och olika återvinningsformer.

Verksamheterna omhändertar det avfallet som uppkommer enligt de principer som krävs av miljöbalken. Farligt avfall lämnas vidare för miljöriktigt omhändertagande enligt respektive verksamhets bestämmande utefter sina egenskaper.

Verksamheterna hanterar sitt avfall på olika sätt. Alla nyttjar kommunens avfallshantering och har tjänster för kommunalt avfall. Verksamheter omhändertar till största del sitt verksamhetsavfall via entreprenör eller genom olika former av returkedjor. Därför finns inte underlag för att göra en kvalificerad sammanställning för det stora flertalet verksamheters avfallsmängder. På grund av utformningen på verksamheters miljörapporter har inventering av avfallsslag och mängder heller inte kunnat utföras för de största tillståndspliktiga verksamheternas avfall i Filipstads kommun.

Någon fördelning mellan olika branscher och deras avfallsvolymer har inte kunnat göras med avseende på kommunalt avfall.

6 Degerfors

6.1 Geografi & Infrastruktur

Degerfors kommun ligger i landskapen Värmland och Närke och tillhör Örebro län. Kommunens landareal är 384 km², där ungefär 80% består av skogsmark och mindre än 5% är bebyggd och anlagd mark. Tätorten Degerfors är belägen vid sjön Möckelns södra strand och genom kommunen flyter vattendraget Letälven, vilket är ett viktigt inslag i landskapet. Den största genomfartsleden är länsväg 243, som på mindre än 15 minuter ansluter till E18 och därmed skapar goda förbindelser. Annan viktig infrastruktur för Degerfors är Värmlandsbanan som med tåg ansluter Stockholm och Oslo.

Karta 5, grönt område visar Degerfors kommun och övriga streckade visar Avfallssamverkan Östra Värmlands geografiska område.

6.2 Demografi

Kommunen har 9 278 invånare (2024) och har sedan 1990-talet minskat i antal invånare. I Degerfors finns ungefär 3 100 hushåll i en- och tvåfamiljshus, 1 300 hushåll i flerfamiljshus och 712 fritidshus. Ungefär 80% av invånarna bor i tätort medan 20% bor på landsbygden.

6.3 Näringsliv & Turism

I Degerfors kommun finns ungefär 500 registrerade företag, och det finns en stark industri som ger många arbetstillfällen.

Arbetspendlingsstatistiken visar ett underskott, det vill säga att fler pendlar ut från kommunen för arbete än de som pendlar in. 2021 var det 1205 personer fler som pendlade ut från kommunen än som pendlade in.

Den största enskilda arbetsgivaren är den kommunala verksamheten. En annan stor arbetsgivare är Outokumpu Stainless AB, ägare till Degerfors järnverk som bildades redan på 1600-talet.

Under senare år har turismen i Degerfors minskat något. Vanliga besöksmål är Degerfors IF Allsvenska matcher, Kulturcentrum Berget och Sveafallen, samt att åka dressin på Trelänsbanan. Totalt har registrerats nästan 20 000 gästnätter i Degerfors kommun under 2024.

6.4 Avfallshantering

Med 9 278 invånare, fritidshusboende med omräkningstal 137, gästnätter omräknat till 54 personer samt ett negativt arbetsplatsnetto på - 182 personer beräknas mängden avfall per person utifrån 9278 invånare (2024).

I Degerfors ansvarar kommunens serviceförvaltning, för insamlingen av kommunalt avfall och annat avfall inom det kommunala insamlingsansvaret, samt omhändertagande av avfall och insamling av förpackningar genom fastighetsnära insamling (FNI). Den totala mängden avfall som hanteras (2024) är cirka 4 900 ton/år, exklusive konstruktionsmassor.

Insamlingen av kommunalt avfall sker sedan 2023 med ett system baserat på två kärl, ett brunt ventilerat för matavfall och ett grönt för restavfall. För tömning används tvåfacks sidlastande och baklastande bilar. Avfallet som samlas in transporteras direkt till anläggning för förbränning, rötning och annat omhändertagande.

Returpapper samlas in på återvinningsstationer genom en upphandlad entreprenör.

Insamling av förpackningar sker sedan 2024 genom upphandlad entreprenör för kommunens återvinningsstationer. Kommunen erbjuder också fastighetsnära insamling av förpackningar (FNI) för flerfamiljshus och samfälligheter, och införandet av fastighetsnära insamling för småhus planeras påbörjas under 2026. För insamling av plast och pappersförpackningar för villor och fritidshus sker insamling via delat kärl och även enskilda kärl. För flerfamiljshus och samfälligheter sker insamling via separata kärl. Vilket system eller insamlingssätt för resterande förpackningar som avses användas beslutas under denna planperiod.

Farligt avfall samlas in genom att kunderna levererar avfallet till återvinningscentralen. Slam samlas in genom en entreprenör och levereras till Degerfors reningsverk. Antalet abonnenter för insamling av latrin minskar kontinuerligt och samlas in från färre än hundra enskilda fritidshus. När generationsskiftet sker väljer ofta ny ägare att installera annan lösning. Insamlingen sker med skåpbil eller flaklastbil. Hämtning sker efter budning och en till tre gånger per säsong.

Avsikten är att förbättra återvinningscentralen och göra det ännu enklare för kunderna och invånarna att lämna sitt avfall på ett bra sätt. Tillgängligheten för återvinningscentralen är i dagsläget 25 timmar/vecka.

Sedan deponering av avfall har avslutats omlastas deponirest och transporteras till godkända deponier.

Nedan är en beskrivning över vad som händer med det avfall som samlas in inom kommunen (2024).

Fraktion	Hantering	Ansvarig för omhändertagande
Kommunalt avfall, restavfall	Förbränns för att ge energi i form av fjärrvärme och elektricitet, och för processånga till närliggande industri.	Karlskoga kraftvärmeverk AB
Livsmedelsavfall	Rötas för att ge biogödsel och biogas. Biogödseln levereras till bönder i regionen, bland annat i Karlskogas och Kristinehamns kommuner. Biogasen förädlas till fordonsgas och säljs på marknaden av Biogasbolaget.	Biogasbolaget i Mellansverige AB, Karlskoga
Tidningar	Samlas in genom entreprenör och levereras till olika returpappersmottagare i Sverige genom entreprenörens försorg.	Ragn-Sells
Farligt avfall	Omhändertas för leverans till olika anläggningar, beroende på materialslag, där de nyttjas efter sina egenskaper. Exempelvis renas olja och blir bas i oljeprodukter av lägre kvalitet.	Stena Recycling AB
	El-avfall omhändertas för leverans till El-kretsen vars entreprenör tar hand om ädelmetaller och annat material vilket nyttjas som råvara i nya produkter. Se även: http://www.el-kretsen.se/	El-kretsen inom ramen för producentansvaret
	Blybatterier och kablar omhändertas och återvinns.	Stena Recycling AB
	Impregnerat virke omhändertas separat och går till förbränning i särskilt godkända anläggningar.	Stena Recycling AB
	Asbest hanteras separat och skickas till Ragn-Sells Detox & Treatment, Vänersborg.	Karlskoga kraftvärmeverk AB
Grovavfall	Omhändertas och sorteras för leverans till olika anläggningar beroende på materialslag, exempelvis:	
	• Skrot	Stena Recycling AB
	• Träavfall	Degerfors Skogstjänst
	• Deponirest	Karlskoga kraftvärmeverk AB
	• Brännbart grovavfall	Karlskoga kraftvärmeverk AB
Trädgårdsavfall	Komposteras på Degerfors ÅVC	Renhållningsavdelningen
Utsorterade kläder och textilier	Omhändertas och hämtas för sortering och återvinning. I mindre omfattning går vissa kläder till återanvändning.	Myrorna Emmaus
Slam och latrin	Samlas in och levereras till kommunens reningsverk	LBC Logistik AB,

Fraktion	Hantering	Ansvarig för omhändertagande
		Biogasbolaget i Mellansverige AB, Karlskoga
Fett från fettavskiljare	Samlas in och levereras till biogastillverkning.	LBC Logistik AB, Biogasbolaget i Mellansverige AB, Karlskoga
Förpackningar	Kommunen samlar in och överlämnar till NPA AB.	NPA AB med sina entreprenörer (Näringslivets Producentansvar)

Tabell 4, omhändertagande av avfall, Degerfors kommun

6.5 Verksamheters avfall

De dominerande avfallstyperna från de största tillståndspliktiga verksamhetsutövarna i kommunen är biologiskt avfall (livsmedelsindustri), restavfall, återvinning, bygg- och rivningsavfall, deponi samt farligt avfall. Huvuddelen av verksamheterna i kommunen är inte tillståndspliktiga. De stora tillståndspliktiga verksamheterna följer samma system som tidigare med biologiskt avfall, farligt avfall och olika återvinningsformer.

Verksamheterna omhändertar det avfallet som uppkommer enligt de principer som krävs av miljöbalken. Farligt avfall lämnas vidare för miljöriktigt omhändertagande enligt respektive verksamhets bestämmande utefter sina egenskaper.

Verksamheterna hanterar sitt avfall på olika sätt. Alla nyttjar kommunens avfallshantering och har tjänster för kommunalt avfall. Verksamheter omhändertar till största del sitt verksamhetsavfall via entreprenör eller genom olika former av returkedjor. Därför finns inte underlag för att göra en kvalificerad sammanställning för det stora flertalet verksamheters avfallsmängder. På grund av utformningen på verksamheters miljörapporter har inventering av avfallsslag och mängder heller inte kunnat utföras för de största tillståndspliktiga verksamheternas avfall i Degerfors kommun.

Någon fördelning mellan olika branscher och deras avfallsvolymer har inte kunnat göras med avseende på kommunalt avfall.

7 Storfors

7.1 Geografi & Infrastruktur

Storfors kommun ligger i landskapet Värmland och tillhör Värmlands län. Kommunens landareal är 394 km², där över 80% består av skogsmark och mindre än 5% är bebyggd och anlagd mark. Storfors har ett rikt sjösystem där, bland andra, sjöarna Östersjön, Öjevättern, Storlungen och Daglösen knyts samman med flertalet mindre älvar. Kommunen har också ett flertal naturreservat med olika slags mark och skog. Infrastrukturen i Storfors kännetecknas till viss del av historiska transportleder. Större genomfartsleder genom kommunen är riksväg 26 och länsväg 237. Även Bergslagskanalen och Inlandsbanan går genom kommunen. Under senare år har Inlandsbanan rustats upp och elektrifierats.

Karta 6, grönt område visar Storfors kommun och övriga streckade visar Avfallssamverkan Östra Värmlands geografiska område.

7.2 Demografi

Kommunen har 3 788 invånare (2024), vilket gör Storfors till en av Sveriges minsta kommuner sett till antal invånare. Kommunen har sedan 1970-talet minskat i antal invånare. I Storfors finns ungefär 1 560 hushåll i en- och tvåfamiljshus, 600 hushåll i flerbostadshus och 971 fritidshus. Ungefär 56% av invånarna i Storfors bor i tätort medan 44% bor på landsbygden.

7.3 Näringsliv & Turism

Storfors näringsliv är i första hand inriktat mot tillverkningsindustri. Turism är en växande näring med många intressanta möjligheter och projekt, exempelvis kopplat till Bergslagskanalen.

Arbetspendlingsstatistiken visar ett underskott, det vill säga att fler pendlar ut från kommunen för arbete än de som pendlar in. 2021 var det 574 personer fler som pendlade ut från kommunen än som pendlade in.

Den största enskilda arbetsgivaren är den kommunala verksamheten.

Exempel på andra större arbetsgivare är:

- Lundsbergs Internatskola
- Jordkullen AB
- Naverviken AB

Några av turistmålen i Storfors är naturupplevelser i de fina naturreservaten och Bjurbäckens slussar. Uppgifter om registrerade gästnätter i Storfors kommun saknas.

7.4 Avfallshantering

Med 3 788 invånare, fritidshusboende med omräkningstal 141, och ett negativt arbetsplatsnetto på - 96 personer beräknas mängden avfall per person utifrån 3 833 invånare (2024).

Sedan 2019 har Storfors och Karlskoga kommuner ingått i avtal där Storfors kommun köper tjänst inom avfallssamordning av Karlskoga kommun. I Storfors ansvarar Renhållningsbolaget i Mellansverige AB för insamlingen av kommunalt avfall och annat avfall inom det kommunala insamlingsansvaret, samt omhändertagande av avfall och insamling av förpackningar genom fastighetsnära insamling (FNI). Den totala mängden avfall som hanteras (2024) är cirka 2 400 ton/år, exklusive konstruktionsmassor.

Insamlingen av kommunalt avfall sker sedan 2016 med ett system baserat på två kärl, ett brunt ventilerat för matavfall och ett grönt för restavfall. För tömning används tvåfacks baklastande komprimerande bilar. Restavfall transporteras direkt till Karlskoga Kraftvärmeverk och matavfall transporteras direkt till Biogasanläggningen i Karlskoga.

Returpapper samlas in på återvinningsstationer genom en upphandlad entreprenör, och renhållningsverksamheten i Storfors fungerar som underentreprenör till denne. Utöver det samlas också returpapper in fastighetsnära från flerfamiljshus och verksamheter.

Insamling av förpackningar sker sedan 2024 genom upphandlad entreprenör för kommunens återvinningsstationer. Kommunen erbjuder också fastighetsnära insamling av förpackningar (FNI) för flerfamiljshus och samfälligheter, och införandet av fastighetsnära insamling för småhus påbörjades under 2025. Vilket system som avses användas beslutas under denna planperiod.

Farligt avfall samlas in genom att kunderna levererar avfallet till återvinningscentral.

Slam samlas in genom en entreprenör och levereras till Reningsverket i Karlskoga. Antalet abonnenter för insamling av latrin minskar kontinuerligt och samlas in från färre än hundra enskilda

fridshus. När generationsskiften sker väljer ofta ny ägare att installera annan lösning. Insamlingen sker med skåpbil eller flaklastbil. Hämtning sker efter budning.

Avsikten är att fortsatt ha en väl fungerande återvinningscentral i Storfors. Tillgängligheten till återvinningscentralen är 65 timmar/vecka med hjälp av Grönt kort. Besöket registreras och övervakas med kameror då återvinningscentralen är obemannad. Storfors invånare har också rätt att nyttja Mosseruds återvinningscentral i Karlskoga då kommunerna har gemensam renhållning.

Fraktionen *Ej återvinningsbart* innehåller sådant avfall som inte går att återvinna eller slänga i containrar för andra fraktioner. Fraktionen transporteras till Mosseruds avfallsanläggning där den eftersorteras med hjälp av maskiner, och den deponiörest som kvarstår efter sorteringen deponeras på anläggningen.

Nedan är en beskrivning över vad som händer med det avfall som samlas in inom kommunen (2024).

Fraktion	Hantering	Ansvarig för omhändertagande
Kommunalt avfall, restavfall	Förbränns för att ge energi i form av fjärrvärme och elektricitet, och för processånga till närliggande industri.	Karlskoga kraftvärmeverk AB
Livsmedelsavfall	Rötas för att ge biogödsel och biogas. Biogödseln levereras till bönder i regionen, bland annat i Karlskogas och Kristinehamns kommuner. Biogasen förädlas till fordonsgas och säljs på marknaden av Biogasbolaget.	Biogasbolaget i Mellansverige AB, Karlskoga
Tidningar	Samlas in genom entreprenör och levereras till olika returpappersmottagare i Sverige genom entreprenörens försorg.	
Farligt avfall	Omhändertas för leverans till olika anläggningar, beroende på materialslag, där de nyttjas efter sina egenskaper. Exempelvis renas olja och blir bas i oljeprodukter av lägre kvalitet.	Stena Recycling AB
	El-avfall omhändertas för leverans till El-kretsen vars entreprenör tar hand om ädelmetaller och annat material vilket nyttjas som råvara i nya produkter. Se även: http://www.el-kretsen.se/	El-kretsen inom ramen för producentansvaret
	Blybatterier och kablar omhändertas och återvinns.	Stena Recycling AB
	Impregnerat virke omhändertas separat och går till förbränning i särskilt godkända anläggningar.	Karlskoga kraftvärmeverk AB, Kils Energi AB
	Asbest hanteras separat och skickas till Karlskoga kraftvärmeverk.	Karlskoga kraftvärmeverk AB
Grovavfall	Omhändertas och sorteras för leverans till olika anläggningar beroende på materialslag, exempelvis:	
	• Skrot	Stena Recycling AB
	• Träavfall	Karlskoga kraftvärmeverk AB
	• Deponiörest	Karlskoga kraftvärmeverk AB
	• Brännbart grovavfall	Karlskoga kraftvärmeverk AB

Fraktion	Hantering	Ansvarig för omhändertagande
Trädgårdsavfall	Komposteras på Mosseruds Återvinningsanläggning.	Karlskoga kraftvärmeverk AB
Utsorterade kläder och textilier	Omhändertas och hämtas för sortering och återvinning. I mindre omfattning går vissa kläder till återanvändning.	Myrorna Emmaus Åkvarn PMU/Pingstkyrkan Bergslagens Bistånd
Återbruksmaterial	Överlämnas till olika organisationer för reparation och iordningställande för användning på nytt.	Fritidsbanken Pingstkyrkan Myrorna Föreningen Integrera i Karlskoga (FIK)
Slam och latrin	Samlas in och levereras till kommunens avloppsreningsverk.	Renall AB, VA-Bolaget i Karlskoga
Fett från fettavskiljare	Samlas in och levereras till biogastillverkning.	Renall AB, Karlskoga kraftvärmeverk AB
Förpackningar	Renhållaren samlar in och överlämnar till NPA AB.	NPA AB med sina entreprenörer (Näringslivets Producentansvar)

Tabell 5, omhändertagande av avfall, Storfors kommun.

7.5 Verksamheters avfall

De dominerande avfallstyperna från de största tillståndspliktiga verksamhetsutövarna i kommunen är biologiskt avfall, restavfall, återvinning, bygg- och rivningsavfall, deponi samt farligt avfall. Huvuddelen av verksamheterna i kommunen är inte tillståndspliktiga. De stora tillståndspliktiga verksamheterna följer samma system som tidigare med biologiskt avfall, farligt avfall och olika återvinningsformer.

Verksamheterna omhändertar det avfallet som uppkommer enligt de principer som krävs av miljöbalken. Farligt avfall lämnas vidare för miljöriktigt omhändertagande enligt respektive verksamhets bestämmande utefter dess egenskaper.

Verksamheterna hanterar sitt avfall på olika sätt. Alla nyttjar kommunens avfallshantering och har tjänster för kommunalt avfall. Verksamheter omhändertar till största del sitt verksamhetsavfall via entreprenör eller genom olika former av returkedjor. Därför finns inte underlag för att göra en kvalificerad sammanställning för det stora flertalet verksamheters avfallsmängder. På grund av utformningen på verksamheters miljörapporter har inventering av avfallsslag och mängder heller inte kunnat utföras för de största tillståndspliktiga verksamheternas avfall i Storfors kommun.

Någon fördelning mellan olika branscher och deras avfallsvolymer har inte kunnat göras med avseende på kommunalt avfall.

KRETSLOPPSPLAN 2027–2039

Bilaga 3 Nedlagda deponier

Innehållsförteckning

Inledning	3
1 Karlskoga	4
1.1 Klass 1 MIFO-modellen	4
1.2 Klass 2 MIFO-modellen	4
1.3 Klass 3 MIFO-modellen	7
1.4 Klass 4 MIFO-modellen	10
1.5 Preliminär riskklass 3, Länsstyrelsens riskklassning 1997	11
1.6 Deponier som saknar klassning	11
2 Kristinehamn	12
2.1 Klass 1 MIFO-modellen	12
2.2 Klass 2 MIFO-modellen	12
2.3 Klass 3 MIFO-modellen	13
2.4 Klass 4 MIFO-modellen	14
2.5 Branschklass 2 för förorenade områden	14
3 Filipstad	16
3.1 Identifierade objekt enligt MIFO-modellen	16
4 Degerfors	20
4.1 Riskklass 1	20
4.2 Riskklass 3	20
4.3 Riskklass 4	21
5 Storfors	22
5.1 Klass 3 MIFO-modellen	22
5.2 Klass 4 MIFO-modellen	22
5.3 Deponier som saknar klassning	22

Inledning

I AÖW:s medlemskommuner finns ett antal nedlagda deponier. De kända tas upp i denna bilaga där varje kommun redovisas var för sig. För undersökning och riskbedömning av avslutade kommunala deponier ansvarar kommunen. I de fall deponier uppkommit i anslutning till industrier faller undersökningsansvaret ofta på företaget. Kommun eller länsstyrelse är tillsynsmyndighet.

En deponi ska risk-klassas enligt en metod för inventering av förorenade områden (MIFO). I den metoden vägs följande in:

- Föroreningarnas farlighet (vad har slängts på deponin tidigare)
- Föroreningsnivå (hur stora mängder av de olika avfallsslagen finns på deponin)
- Spridningsförutsättningar (hur lätt kan föroreningar spridas via grundvatten, ytvatten och mark)
- Känslighet och skyddsvärde (vilken omgivning finns kring deponin och finns där något skyddsvärt i form av djur eller växtlighet)

Sammanvägningen av dessa faktorer resulterar i en riskklass 1–4 där klass ett är ”Mycket stor risk” och klass fyra innebär ”Liten risk”. Metoden delas in i fas ett och fas två. Fas ett är en skrivbordsinventering och där ingår bedömning av befintlig information om deponin, platsbesök och intervjuer. Om en deponi placeras i riskklass ett eller två appliceras fas två för att ta prover och undersöka eventuella föroreningsnivåer och spridningen på plats. Det går inte att endast utgå från den preliminära riskklassningen när beslut tas om fas två ska appliceras eller inte. Här kan närhet till bebyggelse eller andra skyddsvärda miljöer vara avgörande. Vidare bör spridningsrisk, mängder och komplexitet vägas in i beslutet.

Deponiernas potentiella miljöpåverkan bedöms enligt:

- MIFO-klassning
- Riskklassning gjord av Länsstyrelsen Örebro år 1997
- Branschklass för förorenade områden
- Klassning enligt kartering av äldre avfallsupplag utförd av Degerfors miljö- och hälsoskyddsförvaltning 1985

1 Karlskoga

1.1 Klass 1 MIFO-modellen

1.1.1 Långsjön

Fastighet: Bofors skjutfält 4:2

Sjö där tillståndsgiven dumpning av explosivämnesavfall har skett mellan åren 1954 och 1993 av AB Bofors och Saab Bofors AB (1991–1993). Följande har dumpats i sjön:

- 27 ton explosivämnen
- 10 ton övriga kemikalier
- 13 ton pyrotekniska varor
- 3 ton gastuber
- 524 ton ammunition
- 23 ton krut
- 268 ton skrot
- 3 ton läkemedel

Provtagning av sedimenten i sjön påvisar höga halter av bly. Spridningsförutsättningarna är stora då Långsjön avvattnas till Älgsimmen. Kontroll av vattnet sker i sjöns till- och utlopp enligt ett kontrollprogram som Saab Bofors Test Center genomför. Akzo Nobel AB har utpekats som ansvarig för ytterligare undersökningar och eventuellt åtgärder. Undersökningar avseende föroreningar och arbete med att ta fram underlag för åtgärds mål och eventuella åtgärder pågår.

1.2 Klass 2 MIFO-modellen

1.2.1 Höglundagruvan

Fastighet: Bofors skjutfält 4:2

Gruvbrytning mellan 1858 och 1861. Deponering av oljor och emulsioner från Bofors- och Kilstaverken under 1950-talet och fram till 1965/66. Gruvan har delvis sanerats genom slamsugning 1983, rensning på fasta föremål 1990 och försök till in situ rening av gruvvattnet 1998. Vattnet i gruvan är fortsatt tydligt påverkat av oljeemulsioner, och är giftigt enligt microtox-tester. Det är oklart om spridning sker till yt- och grundvatten. Ansvarsutredning är gjord och Akzo Nobel AB är ansvarig för deponin. Undersökningar avseende föroreningar pågår.

1.2.2 Kilstatippen för hushållsavfall

Fastighet: Kilsta 3:137 och 3:206 (i huvudsak Kilsta 3:137)

Deponering av ungefär 40 000 kubikmeter hushållsavfall mellan åren 1938 och 1949.

Upplagets föroreningspotential är relativt hög, trots dess ålder. Lakvattenbildningen är normal och förutsättningarna för grundvattenpåverkan finns. Risk för spridning via grundvatten i moränlagret föreligger, även om huvuddelen av grundvattnet övergår till ytvatten inom kort avstånd från upplaget. Provtagningar visar att grundvattnet i moränlagret i en provtagningspunkt kan vara påverkat av lakvatten. Lakvattnet bedöms påverka ytvattnet strax norr om upplaget. Detta ligger däremot innanför industriområdet "eget" vattensystem och påverkan från avfallsupplaget är svårt

att skilja från annan påverkan. Objektet är riskklassat enligt VBB VIAK:s rapport (1998) "Påverkan på grund- och ytvatten från äldre avfallsupplag i Örebro län". En uppdaterad MIFO-klassning har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms fortfarande tillhöra klass 2 ur risksynpunkt eftersom det finns risk för påverkan på råvattnet för kommunens dricksvattentäkt.

Planerade åtgärder: Ytterligare undersökningar av spridningsförutsättningarna till ytvattnet (Kilstabäcken).

1.2.3 Kilstaverken

Fastighet: Kilsta 3:206 och 3:208

Deponering av:

- Tegel
- Betong
- Jord och sten
- Slip-, bläster- och smidessoft
- Intorkade färgrester
- Förpackningar
- Skrot
- Oljehaltigt slam

Under 2000 upphörde deponeringen av oljehaltigt slam och övrig deponering upphörde 2007.

Deponin för oljehaltigt slam på Kilsta 3:206 sluttäcktes 2007 enligt de krav som gäller för en deponi med farligt avfall. Kontrollprogram finns för uppföljning av eventuell spridning av föroreningar. Ansvarig för deponin är Bharat Forge Kilsta AB.

Deponierna på Kilsta 3:208 består dels av en skrot-, slagg- och rivningsavfallsdeponi där utvinning av metall har bedrivits (2007–2011), och dels av en deponi för metallhydroxidslam.

Sweco Viak har gjort geotekniska markundersökningar 1989 som visar att det inte finns någon risk för förorening av grundvatten, men däremot bedömde Sweco Viak att en viss spridning kunde ske till ytvattnet.

Laktester har gjorts på avfallet som ligger i deponierna under 2007 och 2008 genom provtagningar som myndighetsnämnden har gjort. Testerna visar att utlakningen från deponin med skrot, slagg, tegel med mera är så låg att deponin kan klassas som en deponi för inert avfall. Analyserna på metallhydroxidslammet visar att även dessa uppvisar inerta egenskaper vad gäller innehållet av tungmetaller, men att de däremot lakar mycket sulfat. Myndighetsnämnden har dock bedömt att en enklare täckning av avfallet är tillräcklig för att hindra erosion och spridning av avfallet. I dagsläget råder oklara ägarförhållanden för fastigheterna.

Under 2013 gjorde länsstyrelsen i Örebro län en MIFO-fas 1 inventering av fastigheterna och har utifrån den klassat området som helhet till riskklass 2.

1.2.4 Mörtvik

Fastighet: Karlsdal 2:1

Deponin ligger strax väster om Karlsdals samhälle, ca 300 meter väster om torpet Mörtvik vid vägen mot Fisklösen. Deponin användes från början av 1960-talet fram till dess att den kommunala hämtningen startade omkring 1970. På tippen deponerades hushålls- och grovavfall från Karlsdals samhälle. Tipparealen har uppskattats till ca 25 x 30 meter och deponeringshöjden till ungefär 4–5 meter. Främre delen av tippen är överväxt men vid tippfronten och i skogen runt om syns skrot, vitvaror, bilbatterier, fordon, med mera. Avfallsupplaget ligger på morän – torvmark i storblockig terräng. Avvattning sker via en bäck 0–3 meter från tippfronten. Bäckens mynnar i sjön Ljugaren som ingår i Kilsbergens sportfiskområde. Närmaste vattentäkt finns vid ett fritidshus (Mörtvik) ungefär 300 meter öster om tippen.

Deponin har undersökts av ABB Viak på 1990-talet med avseende på föroreningsspredning till ytvattnet, men eftersom ytvattnet ligger så nära och det bara har tagits ett prov skulle det vara positivt att ta ytterligare prov. Detta för att bekräfta att spridningen av föroreningar till ytvattnet är liten, särskilt som analysnoggrannheten på de tagna proven inte var tillräckligt hög för att kunna jämföra mot riktvärden. En MIFO-klassning gjordes under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 2 ur risksynpunkt, eftersom det finns risk för påverkan på ytvatten och att deponin är tämligen modern och därför kan förväntas ha en ganska hög föroreningspotential. Vidare finns ett stort behov att städa av deponin från skrot och skräp som djur och människor kan skada sig på och därefter ordna en tillräcklig täckning med massor över hela deponin.

Åtgärder: Avstädning och övertäckning är utförd.

Planerade åtgärder: Ytterligare provtagning på ytvatten.

1.2.5 Villingsbergs skjutfält

Fastighet: Villingsberg 1:7

Deponeringsplats belägen inom Villingsbergs skjutfält ungefär 2,5 km norr om Villingsbergs samhälle och ungefär 500 meter sydöst om S. Gräddtjärn. Upplaget har troligtvis endast använts för grovavfall. Det är okänt vilken tidsperiod som platsen har använts för deponering. Tipparealen har uppskattats till ungefär 30 x 30 meter och deponeringshöjden till 3–4 meter. Tippet är idag övertäckt, endast vid tippfronten syns bilvrak och skrot. Avvattning sker genom en bäck vid tippfronten. Bäckens rinner till sjön St. Noren.

St. Noren används som råvattentäkt för försvarets anläggning i Villingsberg. Enligt uppgift ligger råvattenintaget i nordvästra delen av sjön.

MIFO-klassning gjordes under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 2 ur risksynpunkt, eftersom det finns risk för påverkan på ytvatten och råvattenintaget i St. Noren för försvarets anläggning i Villingsberg.

Åtgärder: Avstädning och övertäckning är utförd.

Planerade åtgärder: Ytterligare provtagning på ytvatten.

1.3 Klass 3 MIFO-modellen

1.3.1 Boforsverken, deponi

Fastighet: Bofors 1:24

Deponering av:

- Slagg
- Gjutsand
- Slipspån
- Slipsoft
- Tegelskrot
- Skrot
- Svarvspån
- Glödska
- Schaktmassor
- Med mera

Deponering har pågått fram till 1991, delvis i form av utfyllnad i sjön Möckeln (enligt en vattendom).

Deponeringen har skett i form av låg- och högtippar. Lågtipparna når upp till Möckelns medelvattennivå och består till största del av jord- och schaktmassor. Fram till 1976 pumpades dock fenolhaltig sand från gjuteriet ut till lågtippen. Mellan 1976 och 1980 deponerades fenolhaltig sand inom invallat område. På högtipparna deponerades fram till 1980 tegelskrot, ugnsslagg, slipspån, gjuterisand, glödska och en viss del av oxidslammet från rökgasreningen i stålverket. Efter 1980 härrör avfallet endast från smedja, hädverk och verkstäder.

Tidigare var objektet klassat till riskklass 2. 2007 bedömdes att den information som fanns om objektet inte var tillräcklig för att kalla det inventerat och riskklassat. Därför har riskklassen tagits bort tills kompletterande inventering genomförs. Saab Bofors Support AB har gjort en sammanställning, 2003-11-26, över de kunskaper som finns om industriområdet och de provtagningar och undersökningar som gjorts. Sammanställningen redovisar MIFO-klassning för ett antal "hot-spots" på området. Av dessa "hot-spots" klassas fem stycken som 3:or och fyra stycken som 4:or.

Under 2010/11 genomförde Sweco på uppdrag av Karlskoga kommun en markundersökning av deponin inför byggandet av en ny brandstation på området. Sweco bedömer att området inte är lämpligt för bostäder där människor uppehåller sig dygnet runt och där man ska kunna odla och äta sina egna grönsaker utan någon förhöjd risk. Området går däremot att använda för verksamheter. Det är en fördel om marken hårdgörs, exempelvis genom asfaltering eftersom urlakningen av metaller då minskar. Redan idag bedöms dock urlakningen vara låg.

1.3.2 Karlsdal

Fastighet: Karlsdal 2:1

Deponi för avfall från Karlsdals samhälle under 1950-talet, inklusive hushållsavfall. Deponering av grovavfall och trädgårdsavfall sker fortfarande i mindre omfattning. Tipparealen har uppskattats till

25 x 10 meter. Undersökningar utförda av VBB VIAK på 1990-talet visar på att föroreningspotentialen är låg, medan risken för lakvattenbildning och grundvattenpåverkan är hög. Risk för spridning föreligger via grundvatten. Privata vattentäkter finns i omgivningen, dock i lägen som högst sannolikt ligger uppströms upplaget. Borrning visar att grövre isälvmaterial saknas, samtidigt som grundvattenprov inte visar någon förhöjning av lakvattenindikerande parametrar.

MIFO-klassning har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 3 ur risksynpunkt, eftersom deponin troligtvis är tämligen liten volymmässigt sett (ungefär 1 500 kubikmeter) vilket gör att den inte har särskilt stor potential att förorena omgivningen. Inga dricksvattentäkter finns nedströms deponi, men däremot ungefär 140 meter uppströms. Provtagning har gjorts i denna brunn (bergborrad 80–90 meter djup) 1992 och ingen påverkan från deponin kunde då ses på vattnet.

1.3.3 Lomtjärn

Fastighet: Bofors skjutfält 4:2

Ammunition dumpad till och med 1958 i en mindre tjärn omgiven av en skyddsvärd mosse. Enligt MIFO fas 2 undersökningar finns ungefär 2 ton koppar och mässing, 5 ton sprängämnen och 100 kg kvicksilver i sjön. Kviksilvernivåerna är mycket höga i sedimenten i sjön. Spridningsförutsättningarna är små från sedimenten i sjön. Undersökning av spridningsförutsättningarna har gjorts under 2010/11 av Wiker AB som är markägare.

Inga åtgärder bedöms förnärvarande behöva vidtas eftersom spridningen av förorening är liten och sjön inte är tillgänglig för allmänheten då den ligger på avlyst område inne på Bofors skjutfält.

1.3.4 Mon

Fastighet: Valåsen 2:1

Deponi mellan Valåsen och sjön Tolen som ligger på myrmark i norra delen av sjön Angsjön. Deponin har använts fram till början av 1970-talet. Avfall som tippats ska utgöras av grovavfall. Deponin är troligtvis tämligen liten, sett till volym (ungefär 2 000 kubikmeter). Det går inte att se att det är en deponi eftersom den är väl övertäckt. I ytterkant syns grus och asfalt som troligen används för att täcka deponin. I övrigt ligger området i samma nivå som omgivande mark och inget avfall sticker upp. Den lilla vegetationen som finns är inte annorlunda på deponiområdet än vid sidan av. Eventuellt lakvatten har goda förutsättningar att spridas till närliggande mosse och sjö som är naturreservat. Det är dock inte troligt att föroreningsmängderna är stora. Troligtvis finns endast en enskild dricksvattentäkt i närheten, 140 meter uppströms (sydost om deponin). Ingen provtagning är gjord.

En MIFO-klassning har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 3 ur risksynpunkt då det finns viss osäkerhet om vad och hur mycket som har deponerats, och om spridning trots allt sker till ytvattnet.

1.3.5 Risgripen

Fastighet: Bofors skjutfält 4:2

Under 1960-talet dumpade AB Bofors 414 fat i tjärnen. Faten innehöll huvudsakligen nitrotoluendrank. Under samma tid utfördes även granatexplosioner i tjärnen, vilket troligtvis har dödat ett eventuellt fiskbestånd. Växtplanktonanalyser utförda 1979 visar på ett eutrofierat planktonsamhälle. Dranken som deponerades är kväverik och har troligen gödslat tjärnen. Effekterna från dumpningen kommer fortgå under lång tid eftersom nitrotoluen inte är särskilt vattenlösligt. Tjärnen saknar naturligt avlopp och vattnet avleds diffust till omgivande myrmark söder om sjön. Myrmarken i sin tur dräneras till Tuvtjärnsbäcken som mynnar i Långsjön.

Provtagning på sedimenten i tjärnen visar på höga halter av koppar, kvicksilver och bly. Spridningsförutsättningarna är måttliga till höga och recipienten bedöms inte vara bevaransvärd.

1.3.6 Smedstorp, Villingsberg

Fastighet: Villingsberg 1:7

Deponering inom Villingsbergs skjutfält, strax öster om skogsvägen mellan Smedstorp och västra Villingsberg. Tippen användes för grovavfall på 1950-talet. Tipparareal har uppskattats till ungefär 50 x 50 meter. Tippen är övertäckt, men en del skrot finns i anslutning till tippfronten, och detta bör städas bort för att inte djur och människor ska skada sig på det. Tippen ligger på morän och spridningen av föroreningar till grundvattnet bedöms därför som måttlig till låg. Inga diken eller bäckar finns i anslutning till deponin, varför spridningsrisk via ytvatten bedöms som låg. Närmaste vattentäkt finns i Villingsbergs samhälle.

MIFO-klassning av deponin har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 3 ur risksynpunkt beroende på osäkerhet över vad som ligger i deponin, samt avsaknad av spridningsvägar. Området är tillgängligt för allmänheten.

Åtgärder: Städning utförd i början av 2020.

1.3.7 Timsåsen

Fastighet: Karls Åby 2:2

Kommunal deponi som var i drift under åren 1930–38. Även slakteriavfall från ett närbeläget slakteri har deponerats på platsen. Deponin ligger på en grusås ungefär 2 km norr om Karlskoga centrum, strax söder om grustäkten vid Timsåsarna. Tipparealen har uppskattats till ungefär 100 x 100 meter och deponeringshöjden till ungefär 6–7 meter. Efter avslutandet har sten och schaktmassor fyllts på över deponeringsplatsen. I dag är tippen överväxt med gräs och sly. Området ligger inom det inre skyddsområdet för kommunens vattentäkt.

VBB Viak har 1998 gjort undersökningar av deponin samt riskbedömt den till en 4:a.

Riskbedömningen grundar sig på att området underlagras av lera och inte genomsläppliga jordar. Spridningen av lakvatten till åsen bedöms som mycket liten. Grundvattenströmningen från deponin är riktad mot Timsälven. Provtagning på grundvattnet vid deponin visar på höga halter närsalter och organiskt material, men låga halter av metaller.

En uppdaterad MIFO-klassning har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 3 ur risksynpunkt beroende på att deponin ligger inom skyddsområde för kommunens dricksvattentäkt.

1.3.8 Öfalla

Fastighet: Granbergsdal 2:7

Upplag för avfall från Öfalla samhälle under 1950-70-talen, fram till dess att kommunal avfallsinsamling inleddes. Upplagsmassorna utgörs av hushålls- och grovavfall med mera. Vid upplaget har också avloppsslam deponerats.

Upplagets föroreningspotential är låg till mycket låg. Risken för lakvattenbildning är normal, medan risken för grundvattenpåverkan och vidare spridning bedöms vara hög. Grundvattenförhållandena är osäkra och avstånd till privata vattentäkter relativt stor. Borrning visar att jordlagren mot djupet, förutom sand även innehåller silt, samtidigt som djupet till grundvattenytan är mycket stort - över 10 meter. Grundvattenprover från grundvattenrör nära deponin visar på svag indikation från lakvatten (VBB VIAK, Påverkan på grund- och ytvatten från äldre avfallsupplag i Örebro län).

En uppdaterad MIFO-klassning har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 3 ur risksynpunkt beroende på att det finns stora osäkerheter om vad som har deponerats, hur mycket som har deponerats, om spridning trots allt sker via grundvattnet och att bostäderna i området har egna brunnar. Endast ett provresultat bedöms vara för lite underlag för att utesluta påverkan på grundvattnet.

Åtgärder: Övertäckning är utförd.

Planerade åtgärder: Ytterligare provtagning på grundvatten för att eventuellt helt kunna utesluta skadlig påverkan.

1.4 Klass 4 MIFO-modellen

1.4.1 Drottningvägen – Hallänningsgatan

Fastighet: Bregården 2:31, Dovhjorten 1

Deponin ligger i norra hörnet av Drottningvägen – Hallänningsgatan och var i drift 1940–1945. Tipparealen har uppskattats till ungefär 20 x 25 meter och deponeringshöjden till ungefär 2 meter. Området utgörs idag av grönyta och vägbana. Deponin syns inte i terräng eller växtlighet.

En MIFO-klassning har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 4 ur risksynpunkt eftersom deponin är så pass gammal och var i bruk innan 1950-talet, då kemikalieanvändning i samhället var låg och återanvändning/återvinningen hög.

1.4.2 Folkets Parks parkering

Fastighet: Bregården 2:31

Deponeringsplatsen utgörs idag av en asfalterad parkeringsplats utanför tidigare folkets park. Deponin var i drift 1940–1945. Tipparealen har uppskattats till ungefär 30 x 60 meter. Smärre sprickor och sättningar kan observeras i parkeringsytan.

En MIFO-klassning har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 4 ur risksynpunkt eftersom deponin är så pass gammal och var i bruk innan 1950-talet, då kemikalieanvändning i samhället var låg och återanvändning/återvinningen hög. Området utgörs dessutom av en asfalterad yta, vilket innebär att ett naturligt ekosystem saknas.

1.4.3 Hemsjön

Fastighet: Bofors skjutfält 4:4

Obekräftade uppgifter om att dumpning av olika kemikalier så som oljeemulsioner ska ha skett i sjön under 1950- och 60-talet. Verksamhetsutövare AB Bofors.

Provtagning har gjorts på sediment i sjön varvid låga till måttliga halter av tungmetaller har hittats.

1.4.4 Norråsvägen

Fastighet: Bregården 2:31

Deponin ligger i hörnet Norråsvägen - Övre Rävåsgatan och avvecklades 1945. Tipparealen har uppskattats till ungefär 40 x 50 meter och deponeringshöjden till ungefär 7–8 meter. Inga spår syns av deponin då området idag utgörs av en obebyggd grässlänt.

En MIFO-klassning har gjorts under 2013/14 och objektet bedöms tillhöra klass 4 ur risksynpunkt eftersom deponin är så pass gammal och var i bruk innan 1950-talet, då kemikalieanvändning i samhället var låg och återanvändning/återvinningen hög.

1.5 Preliminär riskklass 3, Länsstyrelsens riskklassning 1997

1.5.1 Noravägen – Södra Bråten

Fastighet: Bofors 1:3

Deponeringsplatsen ligger ungefär 500 meter nordväst om järnvägsviadukten vid Noravägen. Deponin användes under 1930- och 40-talet av AB Bofors för grovavfall (inte miljöfarligt avfall). Deponin har uppskattats till ungefär 15 x 15 meter och deponeringshöjden till ungefär 3 meter. Idag utgörs tippen av en delvis överväxt tippyta. Platsen används dock idag, troligen av allmänheten, för enstaka tippningar av grovavfall. Vid tippfronten syns tunnor och byggavfall. Upplaget ligger på morän. Deponin avvattnas genom ett kärr nedanför tippfronten. Inga grundvattentäcker finns i området.

Deponin är ännu ej undersökt eller riskklassad enligt MIFO.

1.6 Deponier som saknar klassning

1.6.1 Cambrex deponi

Fastighet: Bofors 1:5

Deponering främst av slam från reningsverket på Björkborn, men inom deponin finns även en äldre del där farligt avfall kan ha deponerats. Deponin är inte inventerad eller riskklassad enligt MIFO-metodiken. Sluttäckning av deponin pågår.

2 Kristinehamn

Det material som legat till grund för nedanstående bedömningar är Länsstyrelsen i Värmlands kartering av äldre avfallsupplag, rapport från 1984, samt MIFO-inventering utförd på fyra av nedanstående deponier av miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen år 2010.

För de nedlagda deponier där kommunen varit verksamhetsutövare framgår också vidtagna respektive planerade åtgärder.

2.1 Klass 1 MIFO-modellen

2.1.1 Bäckhammars Bruk

Fastighet: Persbol 1:51

Deponering av:

- Barkavfall
- Kalkgrus
- Grönlutslam
- Mesa
- Aska
- Annat industriavfall

Påbörjad deponering 1978. Utpekad verksamhetsutövare är Nordic Paper Bäckhammar AB. Deponin är under sluttäckning.

2.2 Klass 2 MIFO-modellen

2.2.1 Sannatippen

Fastighet: Presterud 1:2

Deponering av:

- Hushållsavfall
- Industriavfall
- Bygg- och rivningsavfall

Deponering har pågått fram till 1969. Deponin är sluttäckt och området är omvandlat till sportfält med främst fotbollsplaner. Inga ytterligare åtgärder är planerade och riskklassningen kan sannolikt sänkas.

2.2.2 Björneborgs Jernverk

Fastighet: Charleville 3:2

Deponering av:

- Gjuterisand
- Skrubberslam
- Slagg
- Sot

- Tegel
- Schaktmassor
- Avfall från rökgasrening

Utpekad verksamhetsutövare är Scana Steel Björneborg AB.

2.3 Klass 3 MIFO-modellen

2.3.1 Svanå

Fastighet: Visnums-Skogen 1:73

Deponering av:

- Hushållsavfall
- Byggnads- och industriavfall
- Avloppsslam

Deponin är sluttäckt och inga ytterligare åtgärder planeras. Har efter provtagningar och undersökningar sänkts från riskklass 2 till riskklass 3. Analyser av mark samt grund- och ytvatten visade inte på några förhöjda halter utanför deponiområdet.

2.3.2 Dye

Fastighet: Skäringsbol 1:21

Deponering av:

- Byggnadsavfall
- Schaktmassor
- Trädgårdsavfall

Deponering mellan 1970 och 1975, främst avsett för företags byggnadsavfall och schaktmassor. Har senare även använts för tippning av trädgårdsavfall och annat icke farligt avfall. Tippade massor i form av trädgårdsavfall och icke farligt avfall från senare år har tagits bort. Förutom tillsyn på deponin finns inga ytterligare åtgärder planerade.

2.3.3 Skathöjden

Fastighet: Östervik 1:13

Deponering av bygg- och rivningsavfall samt schaktmassor. Utpekade verksamhetsutövare är Billerud AB, Stora Kopparbergs Bergslags AB samt LBC Logistik. Deponering pågick mellan 1970 och 1976. Deponin är jordtäckt och ingen ytterligare undersökning anses nödvändig.

2.3.4 Gelleråsen

Fastighet: Vassgård 1:13

Deponering av bygg- och rivningsavfall samt schaktmassor. Verksamhetsutövare är ej utpekad. Deponering pågick mellan 1975 och 1985. Deponin är jordtäckt och ingen ytterligare undersökning anses nödvändig.

2.3.5 Bäckhammars bruk

Fastighet: Jonsbol 1:12 och 1:14

Deponering av:

- Grönlutslam
- Barkavfall
- Icke farligt avfall

Deponering pågick mellan 1958 och 1978. Utpekad verksamhetsutövare är Nordic Paper Bäckhammar AB.

2.4 Klass 4 MIFO-modellen

2.4.1 Östervik

Fastighet: Motorp 1:4

Deponering av bygg- och rivningsavfall samt schaktmassor. Verksamhetsutövare är ej utpekad. Deponering pågick under ett års tid vid 1970. Deponin är jordtäckt och inga ytterligare undersökningar anses nödvändiga.

2.4.2 Bäckhammars bruk

Fastighet: Blaxmo 1:6

Deponering av sedimentslam. Utpekad verksamhetsutövare är Nordic Paper Bäckhammar AB. Deponering pågick mellan 1974 och 1976.

2.5 Branschklass 2 för förorenade områden

2.5.1 Tyskön

Fastighet: Tyskön 1:3

Deponering av muddermassor. Identifiering av deponin är genomförd, och inventering samt utredning av eventuella åtgärdsbehov pågår. Riskklass kan komma att ändras efter genomförd utredning.

2.5.2 Adolfsberg

Fastighet: Sälgen 3

Deponi med oklart innehåll. Enligt muntlig uppgift ska en deponi ha funnits i området fram till mitten av 1940-talet, men ytterligare information saknas. Inventering samt utredning av eventuella åtgärdsbehov pågår. Riskklass kan komma att ändras efter genomförd utredning.

2.5.3 Strandmossen

Fastighet: Strand 1:64

Deponering av:

- Hushållsavfall
- Industriavfall
- Bygg- och rivningsavfall

Deponering mellan 1976 och 2008. En plan för sluttäckning är framtagen och sluttäckning pågår enligt planen.

3 Filipstad

Deponierna nedan har identifierats enligt MIFO-modellen och samtliga deponier har angetts till branschklass 2. Inventeringen är ej påbörjad och således har deponierna inte delats in i riskklasser.

3.1 Identifierade objekt enligt MIFO-modellen

3.1.1 Sven Pers- och Rundgruvorna

Fastighet: Yngshyttan 1:207, Yngshyttan 1:219

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2.

Platsen verkar ha använts som upplag vid drift av järnmalmshugor. Enligt uppgift i Fornminnesregistret finns soptipp vid två av gruvhål.

3.1.2 Liljendals gamla bytipp

Fastighet: Liljendal 4:1

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2.

Gammal kommunal avfallsdeponi, tid för drift är oklar. Deponin innehåller bl a djurkadaver och gamla kylskåp. Tippen ligger nära vattendraget och anges till riskgrupp 3 i identifieringen.

Identifiering genomförd 2002.

3.1.3 Deponi, Oforsen Rämnen

Fastighet: Rämnen 1:127

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, deponering av avloppsslam, branschklass 2.

Deponering av avloppsslam mellan 1975 och ca 1980.

Identifiering genomförd 2002 och reviderad 2013.

3.1.4 Deponi, Långban

Fastighet: Långbanshyttan 1:188

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2.

På platsen deponerades avloppsslam från 1965 till 1975.

Identifieringen genomförd 2002 och reviderad 2013.

3.1.5 Deponi, Nordmarkshyttan

Fastighet: Nordmarkshyttan 4:1

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2.

Platsen har använts till deponering av avloppsslam. Efter avdunstning och infiltration av slamvatten skulle det torra slammet uppschaktas och spridas på åkermark.

Driftstart anges till 1975 och driftslut är oklart.

Identifieringen genomförd 2002 och reviderad 2013.

3.1.6 Jonstorpstippen

Fastighet: Västra Filipstad 1:66

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2.

Kommunal avfallsdeponi med driftslut på 1950–60-talet. Deponering av hushållsavfall, industriavfall samt bygg- och rivningsavfall har skett på platsen. Eventuellt även miljöfarligt avfall. Tippen (Jonstorpstippen) var huvudtipp för Filipstads kommun innan sammanslagningen. Därefter blev Västervik "kommuntipp".

Identifieringen genomförd 2002.

3.1.7 Deponi, Västervik

Fastighet: Västra Filipstad 1:81

2024 - Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2.

Platsen har använts till deponering av hushållsavfall, affärs- och kontorsavfall, bygg- och rivningsavfall, industriavfall samt avloppsslam.

Driftslut 1975-1980.

Identifieringen genomförd 2002 och reviderad 2011.

År 2020 genomförde kommunen en undersökning av vatten och sediment på plasten som visade att påverkan avseende miljögifter utifrån genomförda analyser av olja, BTEX, PAH och metaller visar generellt på en låg föroreningsnivå.

3.1.8 Deponi, Nykroppa, Mon

Fastighet: Hornkullens Gruvallmänning 1:1

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2.

Deponering av jordmassor. Oklart om det är industrideponi eller en kommunal deponi. I identifieringen anges att det läckte lakvatten men eftersom tippen sluttar ut i en myr gjordes en bedömning/klassning av Naturvårdsverket att risken är mindre och tippen hamnade i riskgrupp 4.

Driftstart anges till 1977 och driftslut är oklart.

Identifieringen genomförd 2002.

3.1.9 Deponi Nykroppa, Herrhult

Fastighet: Herrhult 1:1; Nykroppa 3:50

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2.

På platsen har hushållsavfall, bygg- och rivningsavfall, affärs- och kontorsavfall, industriavfall samt avloppsslam deponerats. Deponin var i drift åtminstone från 1950-talet, eventuellt tidigare fram till 1972. Från om med 1972 fungerade den gamla soptippen som upplag för sand och grus under en tid.

Identifieringen genomförd 2002 och reviderad 2008 och 2013.

3.1.10 Deponi, Sutterhöjden

Fastighet: Gräshöjden 1:5

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall, branschklass 2.

På platsen deponerades kommunalt hushållsavfall från Sutterhöjdens samhälle före den kommunala insamlingen startade. Driftstart är okänt och driftstopp anges till 1980 ev 1970.

Identifieringen genomförd 2002.

3.1.11 Gamla soptippen i Lesjöfors/Skrotupplag

Fastighet: Lesjöfors 7: 3

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall.

Platsen verkar ha använts som bytipp fram till 1972. På gamla soptippen har affärs- och kontorsavfall, hushållsavfall, bygg- och rivningsavfall, avloppsslam och ev miljöfarligt avfall deponerats. Under 1978 användes platsen som bilskrot.

Identifieringen genomförd 2002 och reviderad 2010 och 2011.

3.1.12 Deponi Kalhyttan

Fastighet: Kalhyttan 1:74

Avfallsdeponi - icke-farligt, farligt avfall.

På platsen verkar inerta massor, plåt och byggavfall ha deponerats fram till 1985 av verksamhet.

Identifiering genomförd 2002 och reviderad 2014.

4 Degerfors

De nedlagda deponierna i Degerfors kommun inventerades och riskklassades 1985, med vissa uppdateringar under 1992, 1993 och 1998. Bedömningen har gjorts av Degerfors miljö- och hälsoskyddsförvaltning samt två konsultbolag. Riskklassningen skedde enligt nedan:

- Riskklass 1: Mycket stor risk – Åtgärder krävs
- Riskklass 2: Stor risk – Provtagningar och undersökningar behövs som grund för eventuella åtgärder
- Riskklass 3: Måttlig risk – Deponi där relativt enkla åtgärder kan behövas
- Riskklass 4: Låg risk – Särskilda miljöskyddsåtgärder bedöms inte nödvändiga

4.1 Riskklass 1

4.1.1 Långmossen

Fastighet: Sävsjön 1:14

Deponering av:

- Hushållsavfall
- Byggavfall
- Schaktmassor
- Hydroxidslam

Deponering pågick mellan 1965 och 1982. Det förekommer inte bebyggelse eller vattentäkter runt deponin. Kartläggning av spridningsrisk och jordlagrens vattenförande förmåga har genomförts. Det har också genomförts utredningar angående yt- och grundvattenpåverkan varpå det har tagits framåtgärdsförslag. Det har vidtagits en rad efterbehandlingsåtgärder för att begränsa lakvattenpåverkan.

4.2 Riskklass 3

4.2.1 Råbäck 1

Fastighet: Strömsnäs 2:1

Deponering av:

- Byggavfall
- Ris
- Schaktmassor

Deponering pågick under 1960- och 1970-talen. Huvudman för deponin var Degerfors Järnverk. Deponin bör avstädas och täckas, varefter den bedöms kunna placeras i riskklass 4.

4.2.2 Råbäck 2

Fastighet: Strömsnäs 2:1

Deponering av:

- Byggavfall

- Ris
- Schaktmassor

Deponering pågick under 1960- och 1970-talen. Huvudman för deponin var Degerfors Järnverk. Deponin bör avstädas och täckas, varefter den bedöms kunna placeras i riskklass 4.

4.3 Riskklass 4

4.3.1 Kröken

Fastighet: Bottsbol 1:769

Deponering av främst hushållsavfall och möjligen mindre mängder miljöfarligt avfall. Deponering pågick mellan 1955 och 1965. Undersökningar har visat att lakvattenpåverkan endast kan påvisas vid deponin, vilket föranleder att spridningen är liten. Deponin bedöms behövas sluttäckas samt modelleras topografiskt för att underlätta ytavrinning och etablera vegetation. I samband med vegetationsetablering får avloppsslam från Degerfors avloppsreningsverk nyttjas som näringssubstrat. Sedan några år bedriver Degerfors Rid- och körsällskap aktiviteter i anslutning till deponin.

4.3.2 Agen

Fastighet: Agen 1:11

Deponering av främst hushållsavfall och möjligen mycket små mängder miljöfarligt avfall. Deponering pågick mellan 1940 och 1955. Deponin ligger numera i tätbebyggelse och det syns inte några spår efter den. Det befaras inte någon hälso- eller miljöpåverkan.

4.3.3 Svartåtippen

Fastighet: Svartå 1:76

Deponering av främst hushållsavfall och möjligen mindre mängder miljöfarligt avfall. Deponering pågick mellan 1952 och 1981. Det förekommer inte bebyggelse eller vattentäkt runt deponin. Deponin tillhörde först riskklass 2 men efter nya undersökningar 1992 beslutades riskklass 4.

5 Storfors

5.1 Klass 3 MIFO-modellen

5.1.1 Lundsberg, Matlången

Fastighet: Matlången 1:3

Deponering av ungefär 100 ton oljeförorenad jord. Deponeringen upphörde vid mitten av 1970-talet. Området har därefter utvecklats till en vildtipp för grovsopor.

5.2 Klass 4 MIFO-modellen

5.2.1 Alkvettern, Kyrksten

Deponering av grovavfall i anslutning till Kyrkstens samhälle. Deponin avvecklades 1970.

5.2.2 Alkvettern, Nybo

Deponering av bark- och träavfall. Placerad på en industritomt precis intill sjön Alkvettern. Deponin avvecklades 1965.

5.2.3 Bjurtjärn, Ladufallet

Deponering av grovavfall. Deponin avvecklades 1975.

5.2.4 Kungsskogen

Deponering av grovavfall. Deponin avvecklades 1991.

5.2.5 Storfors, Krogen

Fastighet: Storfors 1:10

Deponering av hushållsavfall och industriavfall. Deponin avvecklades 1973.

5.3 Deponier som saknar klassning

5.3.1 Abborrtjärn – hushållsavfallsdeponi

Fastighet: Abborrtjärn 1:1

Deponering av:

- Hushållsavfall
- Industriavfall
- Byggavfall

Kommunal deponi som var i bruk mellan 1973 och 1993 och tog emot ungefär 2000 ton avfall per år. Deponin är sluttäckt.

KRETSLOPPSPLAN 2027–2039

Bilaga 4 Prognoser för framtiden

Innehållsförteckning

Inledning	3
1 Historisk utveckling	3
2 Utvecklingstendenser	5
2.1 Befolkningsprognos	5
2.2 Kommunalt avfall	5
2.3 Verksamhetsavfall	5
3 Prognos för framtida avfallsmängder	6
3.1 Bakgrund	6
3.2 Mat- och restavfall	7
3.3 Förpackningar	8
3.4 Returpapper	9
3.5 Grovavfall	9
3.6 Textilavfall	9
3.7 Verksamhetsavfall	10
4 Behov av utvecklade insamlingssystem och anläggningar	10

Inledning

I bilagan presenteras en bedömning av den framtida utvecklingen i Avfallssamverkan Östra Wermlands kommuner som kan komma att påverka avfallshanteringen och mängderna framåt under kretsloppsplanens planperiod.

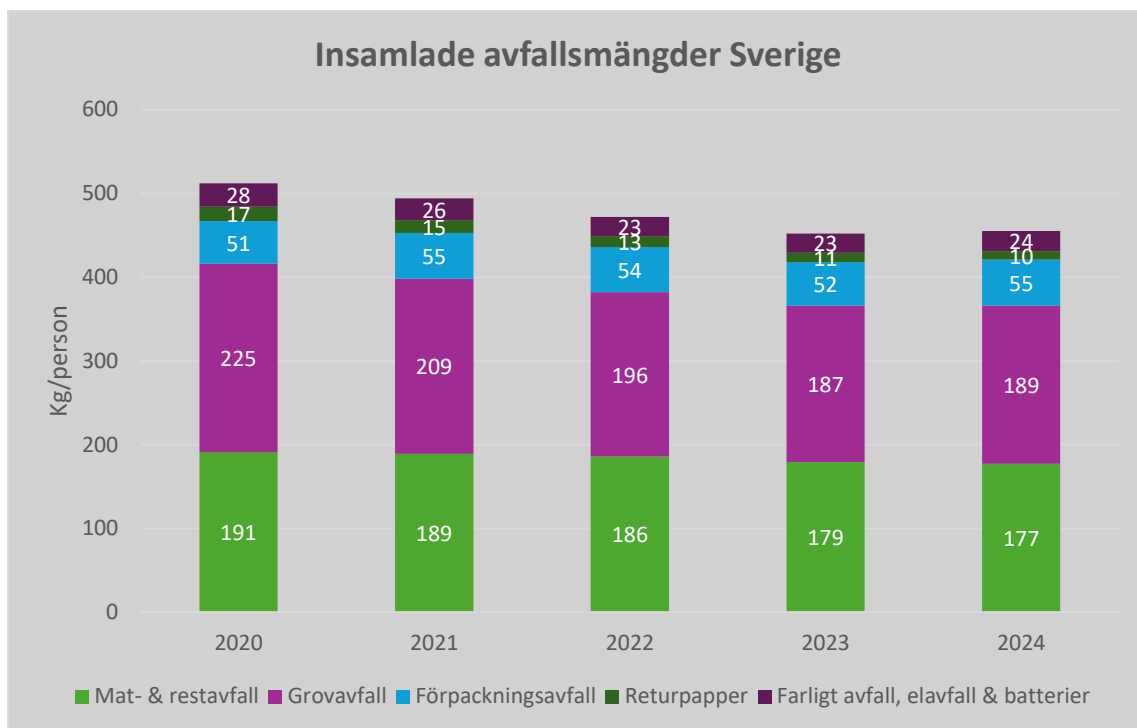
I det fall ny teknik sätts på marknaden som innebär väsentliga förändringar får detta tas upp som en ändring av kretsloppsplanen och i det läget tas ställning till eventuellt nya behov och därmed tillhörande miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning.

I samband med införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar kan kommunernas insamlingssystem komma att förändras eller anpassas. Införandet ställer krav på de renhållningsfordon som krävs för insamlingen och eventuellt också de krav som ställs på vägar där fordonen ska framföras. Flerfacks-fordon är oftast större och tyngre än enfacks-fordon vilket kan komma att påverka vilka vägar som anses farbara.

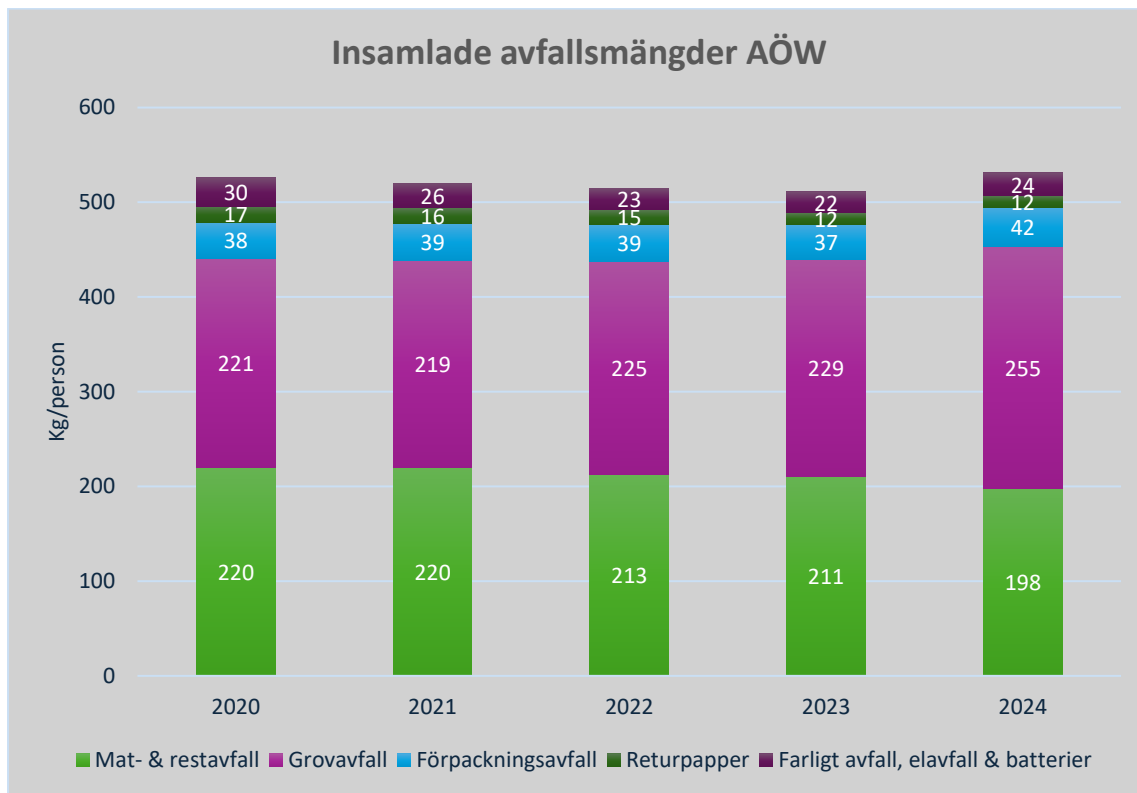
1 Historisk utveckling

Med data inhämtad från Avfall Web – Trendrapport nyckeltal har det gjorts sammanställningar på insamlade avfallsmängder mätt i kg/person för både Sverige som helhet samt för medlemskommunerna i Avfallssamverkan Östra Wermland.

Avfallsmängderna i Avfallssamverkan Östra Wermland följer samma trend som för riket som helhet med en årlig minskning mellan 2020 och 2023 för att sedan öka något till 2024. En förklaring till ökningen under 2024 kan vara den nya lagen om obligatorisk insamling av matavfall, och kommunernas övertagande av insamlingsansvaret av förpackningar.

Figur 1. Insamlade avfallsmängder för hela Sverige mätt i kg/person.

Figur 2. Insamlade avfallsmängder för Avfallssamverkan Östra Wermlands medlemskommuner mätt i kg/person.

2 Utvecklingstendenser

2.1 Befolkningsprognos

	2026	2027	2031	2035	2039
Karlskoga SCB prognos	29 981	29 890	29 593	29 416	29 350
Kristinehamn SCB prognos	23 375	23 237	22 746	22 340	22 015
Filipstad SCB prognos	9 741	9 651	9 342	9 107	8 911
Degerfors SCB Prognos	9 197	9 151	8 992	8 871	8 788
Storfors SCB prognos	3 704	3 678	3 591	3 520	3 468

Tabell 1. Befolkningsprognos för Avfallssamverkan Östra Wermlands medlemskommuner från nuvarande befolkningssiffror och var fjärde år till planperiodens slut.

2.2 Kommunalt avfall

Sett till befolkningsutvecklingen görs bedömningen att avfallsmängderna kommer vara relativt oförändrade.

Den generella trenden har de senaste åren, med undantag för 2024, varit en svag minskning i avfallsmängderna. Nationellt sett har de insamlade mängderna minskat med ungefär fyra procent årligen, medan mängderna inom AÖW har minskat med ungefär en procent årligen. Det anses därmed rimligt att denna trend fortsätter, och att ytterligare minskningar i avfallsmängderna kommer ske i samband med genomförandet av åtgärder i denna kretsloppsplan.

Vidare anses det också sannolikt att mängden restavfall från hushållen kommer minska i samband med införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar samt separat insamling av textilavfall. Därmed kommer mängden material som går till återvinning och återanvändning öka.

2.3 Verksamhetsavfall

Näringslivet i regionen förväntas utvecklas med bland annat fler arbetstillfällen då den tillverkningsindustri som finns inom Avfallssamverkan Östra Wermlands kommuner växer, samtidigt som det också etableras ett regemente i området. Det kan konstateras att mängden industriavfall, bygg- och rivningsavfall etcetera i hög grad är beroende av konjunkturen. Till följd av ökad sortering av såväl industriavfall som bygg- och rivningsavfall kan andelen utsorterat avfall från dessa områden förväntas öka. De avfallsflöden som i dagsläget omhändertas på annat sätt än genom kommunerna förutsätts även fortsättningsvis hanteras vid sidan av de kommunala systemen, då det för dessa flöden bedöms finnas ett etablerat omhändertagande. I kommunerna sker också en nyproduktion av bostäder, vilket även det medför uppkomst av byggavfall.

Mängden farligt avfall från industrier och bygg- och anläggningsverksamhet med mera kan komma att öka. Skälen till detta är främst trenden att alltmer avfall definieras som farligt avfall, och att byggnationer kan kräva sanering av förorenade områden som genererar förorenade massor som måste behandlas. Ökningen av mängden farligt avfall från industrier kan motverkas av företagens interna miljöarbete som bidrar till miljöanpassning av produktionen.

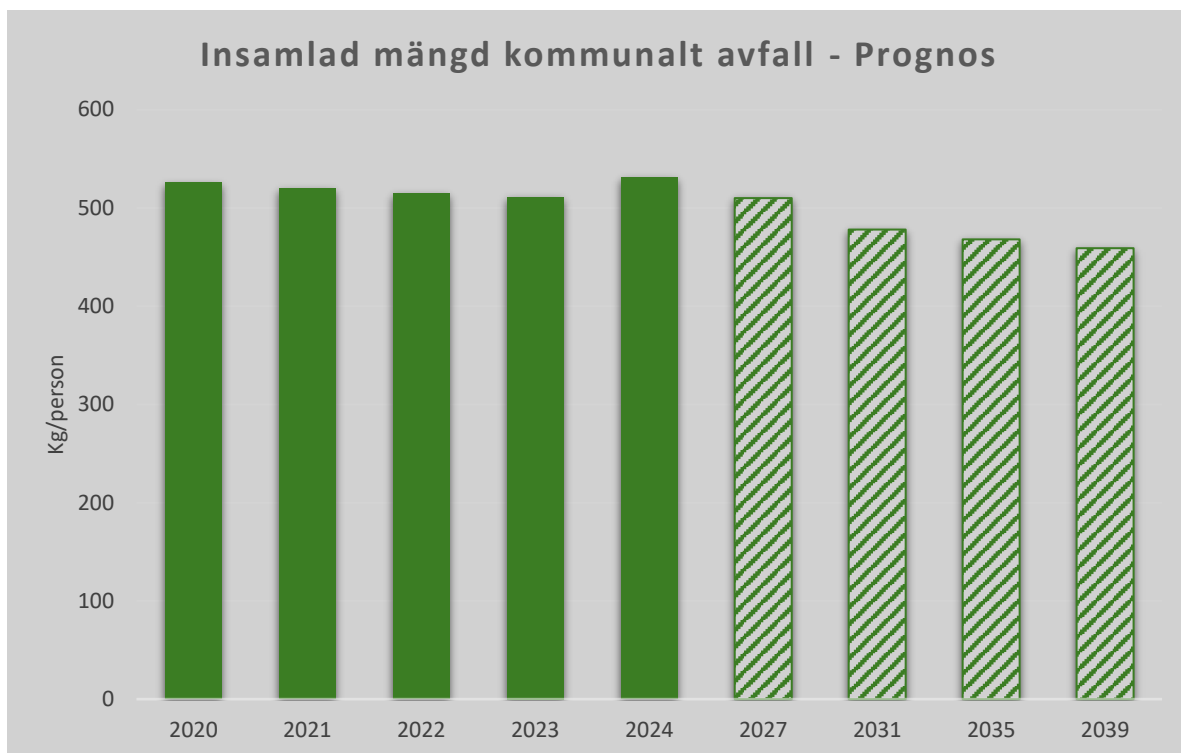
3 Prognos för framtida avfallsmängder

3.1 Bakgrund

I följande avsnitt redovisas översiktligt en prognos för utvecklingen av avfallets mängd och fördelning på fraktioner för åren 2027, 2031, 2035 och 2039. Prognosen baseras på en bedömning av hur avfallet kommer att fördelas på fraktioner till följd av genomförande av åtgärder inom kretsloppsplanen och att nationella och internationella mål antas uppnås.

Med denna utgångspunkt förväntas de totala avfallsmängderna från hushållen till en början minska för att sedan stabiliseras något från år 2031. Bedömningen är mycket osäker utifrån bland annat hur avfallsproduktionen per invånare i praktiken kommer att utvecklas och hur stor effekt avfallsförebyggande åtgärder kommer att få.

Simuleringar för framtida avfallsmängder inom Avfallssamverkan Östra Wermlands kommuner har gjorts för år 2027, 2031, 2035 och 2039. Beräkningarna baseras på att mängden kommunalt avfall per invånare antas minska med ungefär 12 % till 2039 som en följd av avfallsförebyggande åtgärder. Nivåerna förutsätter att alla åtgärder som beskrivs i kretsloppsplanen vidtas och når upp till de resultat som målsatts. I figur 3 presenteras en prognos över totala mängder kommunalt avfall, vilket inkluderar mat- och restavfall, förpackningar, returpapper, grovavfall, farligt avfall och elavfall. Prognosen bygger på ett antagande om att utsorteringsgraden av förpackningar årligen ökar till 2031 för att sedan stabiliseras samtidigt som mängden restavfall minskar i motsvarande mängd under samma tidsperiod.

Figur 3. Prognos för framtida mängder insamlat kommunalt avfall.

Lägenheter har idag mestadels fastighetsnära insamling i separata kärl även för förpackningar och returpapper, vilket är ett system som ger en hög utsorteringsgrad av avfall till materialåtervinning. I nuläget har ungefär 70 % av bostäderna, i flerbostadshus, tillgång till fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper, och ambitionen är att denna siffra ska vara 100 % till 2026-12-31. Detta förväntas medföra ökad insamling och återvinning av förpackningar och returpapper, samtidigt som restavfallet förväntas minska i motsvarande grad.

Villor har i nuläget begränsad utbyggnad av fastighetsnära insamling och använder sig främst av återvinningsstationer. Detta kommer redan under 2026 förändras och en stor utbyggnad kommer ske inför lagkravet på fastighetsnära insamling av förpackningar till 2027-01-01. Sannolikt kommer inte den totala mängden avfall att minska nämnvärt till följd av införandet, men fraktionernas renhet förväntas öka.

3.2 Mat- och restavfall

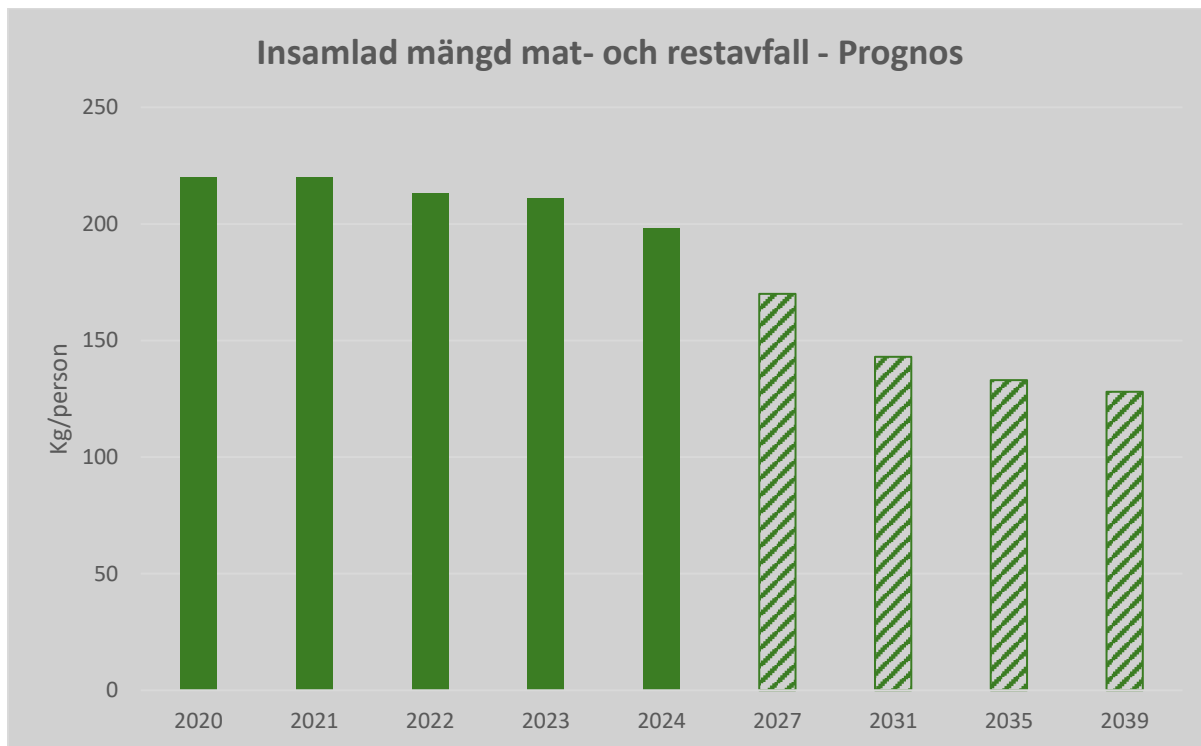
Mängden mat- och restavfall från fastighetsnära insamling förväntas minska till följd av minskat matsvinn, ökad utsortering av matavfall samt ökad utsortering av förpackningar och returpapper.

I figur 4 presenteras en prognos över framtida mängder mat- och restavfall.

Insamlingsgraden av matavfall väntas öka genom vidareutveckling av insamlingssystemen samt genom informationsinsatser om nyttan av att sortera ut matavfall för att möjliggöra

produktion av biogas och biogödsel. Samtidigt väntas också mängden matavfall minska till följd av informationsinsatser gällande matsvinn. Mängden restavfall väntas minska till följd av införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar samt andra informationsinsatser.

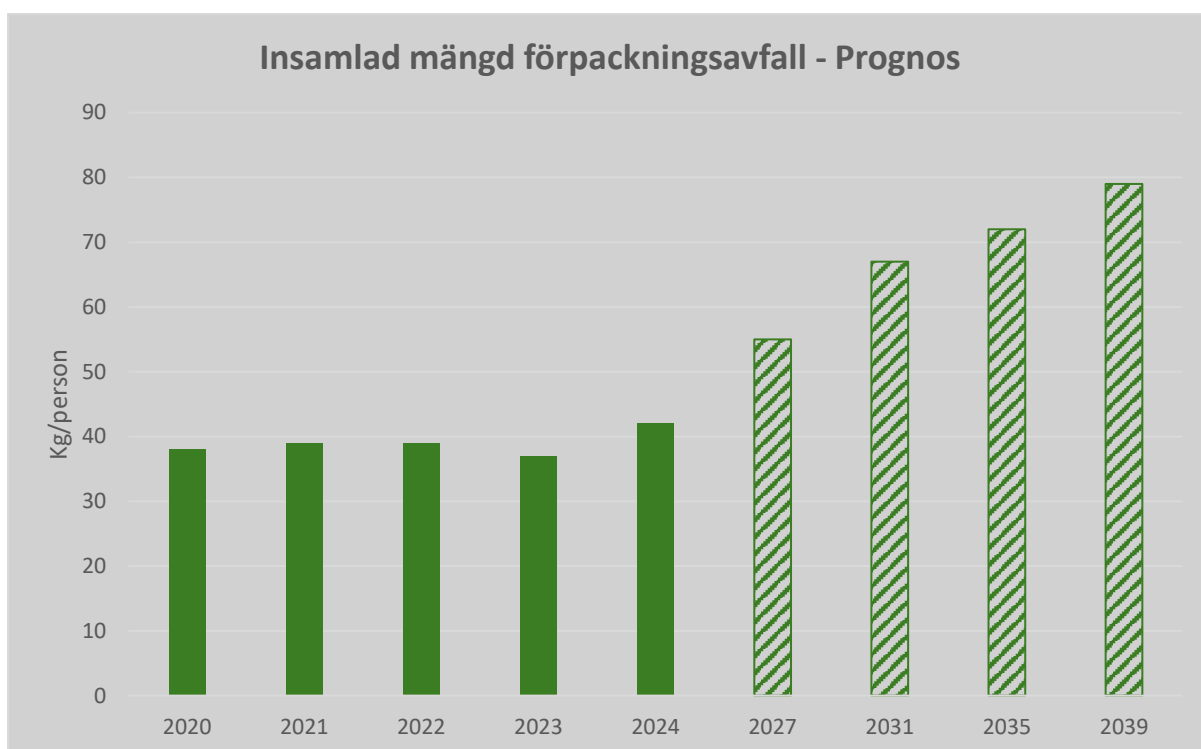

Figur 4. Prognos för framtida insamlade mängder mat- och restavfall.

3.3 Förpackningar

Kommunerna har sedan 2024-01-01 övertagit insamlingsansvaret för förpackningar och från och med 2027-01-01 ska förpackningsavfall samlas in fastighetsnära. När fastighetsnära insamling är etablerat förväntas mängderna insamlade förpackningar att öka i samma utsträckning som restavfallet väntas minska. Förhoppningen med fastighetsnära insamling av förpackningar är att fler förpackningar ska sorteras rätt och därmed inte läggas i restavfallet.

Figur 5. Prognos för framtida insamlade mängder förpackningsavfall.

3.4 Returpapper

Sedan 2022-01-01 ingår returpapper i det kommunala insamlingsansvaret. En kontinuerlig och tydlig trend vad gäller returpapper är att fraktionen årligen minskar i mängd. Trenden bör fortsatt vara ihållande, men kan komma att avta något då mängderna redan har nått låga nivåer. Dagstidningar kommer sannolikt fortsatt minska då många väljer att nyttja de digitala alternativen, medan pappersbaserad reklam anses kvarstå ytterligare några år innan en tydligare minskning kan blir synlig även där.

3.5 Grovavfall

Mängden grovavfall på återvinningscentralerna kommer sannolikt också att minska. Mängden avfall till energiåtervinning förväntas minska bland annat till följd av förbättrad eftersortering, där mycket av avfallet kan sorteras ut till andra avfallsströmmar såsom återbruk och materialåtervinning. Materialåtervinningen tros öka till följd av bättre kommunikationsinsatser samt förbättrade öppettider och möjligheter att lämna avfallet på ett bekvämt sätt. Vidare kan fler fraktioner komma att samlas in på återvinningscentralerna vilket också bidrar till minskade mängder avfall till energiåtervinning. Ytterligare en anledning till att mängden grovavfall sannolikt kommer minska är den utvecklade insamlingen av textilier och textilavfall.

3.6 Textilavfall

Sedan 2025-01-01 innehar kommunerna insamlingsansvaret för textilavfall och har därmed implementerat insamlingslösningar för detta på återvinningscentralerna. Det har också

beslutats om införande av ett producentansvar för textilier, vilket kommer träda i kraft senast april 2028. I samband med fortsatt insamling av textilavfall kommer mängden i den separata insamlingsströmmen öka i takt med att mängden i grovavfall och restavfall minskar.

3.7 Verksamhetsavfall

Med undantag för avfall som faller under producentansvar saknas komplett mängdstatistik för avfall som kommunerna inte ansvarar för. Sådant avfall är exempelvis industriavfall, bygg- och rivningsavfall samt park- och trädgårdsavfall från verksamheter. Någon prognos för dessa avfallsfraktioner har därför inte kunnat göras.

4 Behov av utvecklade insamlingssystem och anläggningar

4.1 Kommunalt avfall och avfall under kommunalt insamlingsansvar

Flera ändringar i avfallsrelaterade författningar kommer att påverka kommunerna under planperioden.

- Insamlingsansvaret för förpackningar från hushåll genom fastighetsnära insamling kommer att påverka kommunernas insamlingssystem.
- Insamlingsansvaret för förpackningar på allmänna och populära platser kommer påverka systemen för hantering av papperskorgar.
- Insamlingsansvaret för textilavfall från hushåll kan komma att påverka kommunernas insamlingssystem.
- Krav på utsortering av skrymmande kommunalt avfall som separat fraktion kan komma att påverka kommunernas insamlingssystem.

För att uppnå prognosticerad mängd avfall till materialåtervinning och minskad mängd avfall till energiåtervinning är det viktigt att utbyggnaden av fastighetsnära insamling av förpackningar sker skyndsamt, i enlighet med gällande lagstiftning. Trenderna nationellt indikerar ökade mängder avfall till materialåtervinning när möjligheterna till fastighetsnära sortering ökar. Det är därmed viktigt att säkerställa att tillräcklig kapacitet för omlastning, mellanlagring och eventuell sortering av avfall till materialåtervinning finns tillgänglig. Nuvarande bedömning är att befintliga anläggningar har tillräcklig kapacitet för de förändringar som kan komma att ske.

Av det avfall som omfattas av kommunalt insamlingsansvar kan förändringen i avfallsmängder antas rymmas inom befintliga tillstånd för kommunernas avfallsanläggningar och de behandlingsanläggningar som handlas upp. Minskade mängder till energiåtervinning och deponi innebär att anläggningarnas kapacitet för detta avfall bedöms vara tillräcklig.

Kommunerna har genom regional samverkan och genomförda upphandlingar goda förutsättningar gällande omhändertagande av förpackningar, sorterat grovavfall, farligt avfall och animaliska biprodukter. Då befolkningsmängden över tid inte indikerar någon större ökning bör befintliga anläggningar vara tillräckliga för att tillgodose behoven för avfallshantering. En översyn av anläggningarnas struktur, öppettider, bemanning och eventuella möjligheter till utökning bedöms som tillräcklig under planperioden.

I samband med införande av fastighetsnära insamling av förpackningar från hushåll kan ett antal befintliga återvinningsstationer komma att tas bort till följd av minskat behov. Kvarvarande återvinningsstationer görs då om till lättillgängliga samlingsplatser för skrymmande sällanförpackningar som inte lämpar sig att lämna i de fastighetsnära insamlingssystemen.

4.2 Verksamhetsavfall

För verksamhetsavfall, vilket inte omfattas av kommunalt renhållningsansvar, finns begränsad tillgång till information om mängder som uppkommer inom kommunerna. De mängder som kan komma att öka till följd av samhällsutvecklingen är exempelvis byggavfall samt jord- och schaktmassor från bygg- och anläggningsverksamhet. Ökade mängder ställer krav på ökad kapacitet för omhändertagande av sådant avfall. Utvecklingen av mängderna verksamhetsavfall bör följas för att säkerställa att kommunerna har beredskap för att möta eventuella ökade flöden som kan komma att kanaliseras till kommunernas anläggningar. Som ovan nämnt finns inte några beräkningar på mängden verksamhetsavfall.

KRETSLOPPSPLAN 2027–2039

Bilaga 5 Kommunikationsplan

Innehållsförteckning

1 Bakgrund	3
2 Vad behöver kommuniceras?	3
2.1 Mål	3
2.2 Budskap	3
3 Eventuella risker	4
3.1 Bristande medvetenhet	4
3.2 Motstånd eller likgiltighet	4
3.3 Kostnads- och resursbegränsningar	4
4 Informationskanaler	4
5 Uppföljning	4
6 Aktivitetsplan	5
6.1 Internt:	5
6.2 Externt:	5

1 Bakgrund

Kretsloppsplanens syfte är att utveckla avfallshanteringen mot de mål och inriktning som samhället ämnar arbeta mot, samordna de ansträngningar som idag genomförs och säkerställa att åtgärder leder till bättre resurshushållning. Planen vänder sig till invånare, verksamhetsutövare och anställda i kommunerna vilket föranleder ett behov av att kommunicera både internt och externt genom olika kanaler. Kretsloppsplanen ska fungera som en beskrivning av hur kommunerna arbetar med avfallsfrågan och kan därmed också fungera som exempel på arbete för andra organisationer i kommunerna. Den ska också bidra till kommunernas mål och visioner. Kommunikationsplanen är ett stöd för den egna organisationen för att på ett enkelt sätt veta vad, när och hur det ska kommuniceras, både internt och externt, samt vilka aktiviteter som är kopplade till kretsloppsplanen.

2 Vad behöver kommuniceras?

Kunskap om kretsloppsplanen samt den lagstadgade informationen som behövs i anslutning till avfallsplanarbetet behöver spridas. Information om nuläge och resultat kan bidra till stöd och stimulans i vidare arbete med frågorna, för såväl invånare som företag och medarbetare. Olika dialoger krävs för att få in information om intressenters inställning, utmaningar och behov.

2.1 Mål

- Öka medvetenheten och kunskapen om avfallshantering i Avfallssamverkan Östra Wermlands medlemskommuner, både bland invånare och verksamhetsutövare.
- Främja engagemang och delaktighet i avfallshantering genom att uppmuntra till aktivt deltagande och positiva förändringar i beteendet hos invånare och verksamhetsutövare.
- Skapa en positiv bild av avfallshantering i kommunerna och visa på dess betydelse för hållbar resurshantering.
- Skapa en öppen dialog med intressenter och involverade parter för att identifiera utmaningar, behov och förbättringspotential.

2.2 Budskap

- Kretsloppsplanen är ett stöd för hur det gemensamt går att minska avfallsmängderna under planperioden 2027–2039.
- Att minska mängden avfall är bra för miljön.
- Genom att minska avfallsmängderna och öka återvinningen går det att bevara och återanvända resurser på ett hållbart sätt.

3 Eventuella risker

3.1 Bristande medvetenhet

Det finns en risk att kommunikationen inte når fram till alla invånare i kommunerna. Vissa personer kan vara omedvetna om informationen eller inte engagera sig i ämnet. Det kan leda till att avfall sorteras felaktigt eller inte återvinns på rätt sätt.

3.2 Motstånd eller likgiltighet

Vissa personer kan vara motvilliga att ändra sina vanor när det gäller avfallshantering och kanske inte prioriterar ämnet som viktigt. Det kan vara utmanande att övertyga och engagera dessa individer att delta i åtgärder för att förbättra avfallshanteringssystemet.

3.3 Kostnads- och resursbegränsningar

Genomförandet av kommunikationsplanen kan kräva betydande resurser, inklusive tid, pengar och personal. Om det finns begränsade resurser tillgängliga kan det vara utmanande att genomföra alla aktiviteter enligt planen, vilket kan påverka resultatet av kommunikationsinsatserna.

För att hantera dessa risker är det viktigt att kommunicera tydligt och konsekvent, involvera olika intressenter och grupper i planeringen och genomförandet av kommunikationsinsatserna, samt vara beredd att lyssna och svara på invånares frågor och farhågor. En kontinuerlig utvärdering av kommunikationsinsatserna och anpassning efter behov kan vara värdefullt för att säkerställa effektiviteten och framgången i kommunikationsplanen.

4 Informationskanaler

- Intranät för internkommunikation
- Mejlutskick till externa parter
- Kommunernas webbsidor för allmänheten
- Sociala medier för allmänheten
- Utskick i app för allmänheten

5 Uppföljning

Efter att miljörapporter och redovisning i Avfall Web är inskickade kan de fem uppsatta målen i kretsloppsplanen mätas. Uppföljningen redovisas på intranät och externa kanaler för att uppvisa resultaten.

6 Aktivitetsplan

6.1 Internt:

Tidpunkt	Aktivitet	Målgrupp	Kanal	Kommentar
En vecka före utställning	Information om kommande revidering	Nämnder Förvaltningar Politiska partier	Intranät	
Efter beslut i avfallsansvarig nämnd	Information om utställning	Nämnder Förvaltningar Politiska partier	Intranät Mejl	
När remiss publiceras på webbsidan	Remiss för kretsloppsplanen	Nämnder Förvaltningar Politiska partier	Intranät Mejl	Informera om möjlighet att lämna yttrande.
Inom en vecka efter att KF-beslut är justerat	Informera om fastställd renhållningsordning	Nämnder, Förvaltningar, Politiska partier	Intranät	

6.2 Externt:

Tidpunkt	Aktivitet	Målgrupp	Kanal	Kommentar
En vecka före utställning	Information om utställning	Allmänheten, Remissinstanser	Hemsida Elektronisk anslagstavla App	Informera allmänheten hur de kan påverka arbetet.
När remiss publiceras på webbsidan	Remiss för kretsloppsplanen	Allmänheten Myndigheter Grannkommuner Näringsliv	Hemsida, Elektronisk anslagstavla Mejl App	
Efter beslut i avfallsansvarig nämnd	Utställning av kretsloppsplanen	Allmänheten	Fysisk utställning	
Inom en vecka efter att KF-beslut är justerat	Informera om fastställd renhållningsordning	Allmänheten Näringsliv	Hemsida Elektronisk anslagstavla Ihop med nästkommande faktura	Den nya kretsloppsplanen gäller från 2027-01-01
Våren 2027	Synliggöra kretsloppsplanen i en kampanj	Allmänheten Näringsliv	Sociala medier Fysisk produkt	Informera om vad den nya planen innebär för kommunerna.
Under planperioden	Riktade insatser utifrån åtgärdslistorna	Målgruppsanpassat	Målgruppsanpassat	
Enligt fastställda intervall	Insamling av data	Målgruppsanpassat	Enkät	Få in synpunkter på verksamheten
Två veckor innan förändringar i	Information om förändringen	Allmänheten Näringsliv	Annonsering	Informera om hur det kan

förutsättningar och krav				påverka kunderna.

KRETSLOPPSPLAN 2027–2039

Bilaga 6 Uppföljning och slutredovisning av föregående avfallsplaner

Innehållsförteckning

Inledning	3
1 Karlskoga	4
2 Kristinehamn	8
3 Filipstad	10
4 Degerfors	14
5 Storfors	16

Inledning

I följande avsnitt presenteras Avfallssamverkan Östra Wermlands medlemskommuners uppföljning och slutredovisning för de avfallsplaner som föregår kretsloppsplanen i respektive kommun. Avfallssamverkan Östra Wermland har sedan tidigare beslutat att samtliga medlemskommuner ska arbeta utefter fyra gemensamma målområden, vilket redovisas för i de planer som har antagits efter det att samverkansavtalet slöts.

Uppföljningen är indelad utefter övergripande mål som sedan delas ned i delmål eller indikatorer. Dessa delmål och indikatorer bedöms med JA eller NEJ utefter om målet är uppnått och märks dessutom med en trend för att påvisa hur arbetet med målet har utvecklats. Med en glad gubbe menas att utvecklingen för målet är positivt, ledsen gubbe att utvecklingen är negativ och neutral gubbe att utvecklingen är oförändrad gentemot när målet antogs. Trenden kan vara positiv trots att målet inte är uppnått då utvecklingen fortfarande kan vara positiv och att måluppfyllelse är närmre än när målet antogs. Det kan även anges en kommentar för varje delmål eller indikator för att exempelvis förtydliga vilka mätvärden som har beaktats. Färgsättning i tabellerna är endast till för att förtydliga när ett nytt mål avses, och har inte något annan innebörd.

1 Karlskoga

Mål	Delmål/indikator	Mål uppnått	Trend	Kommentar
Minska avfallet och nedskräpningen	Ökad tillgänglighet för att lämna utsorterat grovavfall.	JA	😊	Öppettider på ÅVC har utökats och andra typer av lösningar för att lämna avfall finns periodvis och utvecklas kontinuerligt.
	Ökad materialåtervinning.	NEJ	😐	Andelen materialåtervinning är oförändrad 2024 jämfört med 2020.
	Ökad medvetenhet och minskning av matsvinn i kommunala kök och verksamheter.	JA	😊	Både tallrikssvinn och serveringssvinn i grund- och gymnasieskolorna visar en stor minskning 2024 jämfört med 2020.
	Ökad medvetenhet om nedskräpning bland anställda, invånare och företag i kommunen.	JA	😊	Information inkluderas i kommunikationsplan och deltagande i skräpplockardagar ökar.
	Antalet skräp i stadsmiljö ska minska till färre än 3 skräp/m ² .	-	-	Skräpmätning ej genomförd under planperioden.
	Ökad mängd återanvändning av produkter, material och avfallsmassor.	JA	😊	Mängden material till återbruk ökar. Inom kommunkoncernen har funktionen Återbruket startats.
	Minskad mängd brännbart avfall inom kommunen.	NEJ	😞	Mängden brännbart avfall har ökat.
	Mat- och restavfallet ska minska till max 181,5 kg per person (nationell målsättning).	NEJ	😊	Mängden mat- och restavfall minskar årligen, men har ännu inte nått målvärdet.
	Ökat återbruk inom kommunens verksamheter.	JA	😊	Funktionen "Återbruket" startades 2024 och bidrar till ökat återbruk av exempelvis möbler och inventarier i hela kommunkoncernen.
	Fler abonnenter med delade kärl.	JA	😊	Antalet abonnenter med delade kärl har ökat.

Mål	Delmål/indikator	Mål uppnått	Trend	Kommentar
Avgifta kretsloppet	Inget farligt avfall eller elavfall i restavfallet.	NEJ	😊	Målet är inte uppnått, men mängderna farligt avfall och elavfall i restavfallet minskar enligt genomförda plockanalyser.
	Mängden farligt avfall som genereras av kommunkoncernen minskar.	-	-	Inga mätningar har genomförts vare sig före eller under planperioden.
	Vid om- eller nybyggnationer samt rivning av kommunala fastigheter sorteras minst 70 viktprocent av icke-farligt bygg- och rivningsavfall till återanvändning, materialåtervinning eller annat materialutnyttjande.	NEJ	😊	Återbruk och återvinning har blivit en större del i bygg- och rivningsprojekten och är något som eftersträvas. Trenden är därmed positiv och det tas steg mot måluppfyllelse.
Utnyttja avfallet som resurs	Slammet från kommunens reningsverk har sådan kvalitet att det kan REVAQ-certifieras.	JA	😊	
	Fosfor och mullämnen ska tas tillvara från slammet både från kommunens reningsverk och enskilda avlopp, och behandlas med lämplig teknik för bästa miljönytta.	JA	😊	
	All latrin ska hanteras i lokala kretslopp på den plats där den uppkommer.	NEJ	😊	All latrin hanteras inte lokalt ännu, men fler och fler väljer lokalt omhändertagande.
	Förenkla och utveckla källsorteringen i kommunala verksamheter och publik miljö.	JA	😊	De lösningar som funnits sedan tidigare har förbättrats och nya lösningar har tillkommit. Arbetet fortsätter i samband med nya lagkrav.

Mål	Delmål/indikator	Mål uppnått	Trend	Kommentar
	Producentansvarsavfall ska utgöra max 10% av hushållens restavfall.	NEJ	☹️	Mängden producentansvarsavfall i restavfallet är oförändrad.
	Matavfall ska utgöra max 5% av hushållens restavfall.	NEJ	😊	Målet är inte uppnått men plockanalyser påvisar en förbättring.
	Ökad återvinning av textilier och ökad materialåtervinning av textilavfall.	-	😊	Om målet har uppnåtts eller ej är svårt att veta. Många nya bestämmelser har trätt i kraft under planperioden och insamlingen av textilier har ökat. Om återvinningen har ökat är däremot okänt.
	Ökad energiåtervinning av vedartat trädgårdsavfall.	Data saknas	-	
	Ökad insamling av matavfall från företag.	JA	😊	Antalet företag med abonnemang för insamling av matavfall har ökat.
	Förbättrad långsiktighet rörande plockanalyser.	JA	😊	En långsiktig plan för plockanalyser har upprättats och arbetet med detta fortlöper under nästkommande planperiod.
Planera och samverka för långsiktigt hållbar avfallshantering	Avfallstaxan ska utformas så att den är tydlig, enkel och lätt att förstå. Samt styra mot de bästa lösningarna ur miljö- och arbetsmiljösynpunkt.	JA	😊	Taxestruktur är gemensamt framtagen i AÖW och arbetet fortlöper efterhand som nya erfarenheter och lagkrav tillkommer.
	Den regionala samverkan utvecklas och bidrar till samordningsvinster.	JA	😊	Under planperioden har kommunen ingått i ett samverkansavtal med grannkommuner och anställt en gemensam samordnare.
	Kommunen och renhållaren strävar mot en hållbar utveckling av avfallshanteringen utifrån nya kunskaper och lagkrav.	JA	😊	

Mål	Delmål/indikator	Mål uppnått	Trend	Kommentar
	Kommunens och renhållarens kommunikation ska bidra till att målen i avfallsplanen nås.	JA	☺	

2 Kristinehamn

Mål	Delmål/indikator	Mål uppnått	Trend	Kommentar
Minska avfallet och nedskräpningen	Minska mängden insamlat kommunalt avfall till 365 kg/person	NEJ	😊	Delmål att minska årligen har nåtts. Mängden har minskats från 486kg 2022 till 467 kg 2024
	Antalet skräpföremål i stadsmiljö ska bibehållas vid 2,31/10m ² eller minska	Data saknas	-	Inga skräpmätningar har genomförts
	Mängd matsvinn, g/måltid, ska minskas med 20 g i skolorna	NEJ	😊	Delmål att minska med 5 g årligen, från 52g år 2022, har nåtts. 2024 var matsvinnet 40g/måltid
	Mängd matsvinn, g/måltid, ska minskas med 20 g i förskolorna	NEJ	😐	Delmål att minska 20g/måltid jämfört med 2022 har ej nåtts
	Mängd matsvinn, g/måltid, ska minskas med 20 g på boenden	Data saknas		Matsvinnet har inte mätts
	Andel hushåll som har tillgång till fastighetsnära eller kvartersnära insamling av förpackningar ska vara 100 % 2026-12-31	NEJ	😊	Övertagandet är genomfört och utbredningen sker enligt plan för att vara fullständig till årsskiftet 2026/2027
	Medborgarundersökningen - Möjligheten att återvinna avfall utan transport med bil är bra, andel (%)	Data saknas	-	
Avgifta kretsloppet	Insamlat farligt avfall (inkl. el-avfall och batterier), kg/invånare	NEJ	😊	Insamlat farligt avfall har minskats men slutmålet är ännu inte nått
	Andelen felsorterat farligt avfall i hushållsavfallet	JA	😊	

Mål	Delmål/indikator	Mål uppnått	Trend	Kommentar
	Nöjdhet funktion att lämna farligt avfall	JA	😊	Nya insamlingsplatser för farligt avfall har skapats
Utnyttja avfallet som resurs	Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	NEJ	😊	Delmål för 2024 har inte nåtts, men finns god potential att slutmålet nås i och med utvecklingen av fastighetsnära insamling
	Uppkommet matavfall som behandlas biologiskt så att både växtnäring och energi tas tillvara (endast rötning), andel (%)	JA	😊	
Skapa långsiktigt hållbar avfallshantering	Position i avfallstrappan >40%	Data saknas		
	Respektive nämnd och fullmäktige samt förvaltningars nöjdhet med avfallsarbetet	Data saknas		
	Svensk avfallsranking (placering i landet bättre än 100)	NEJ	😊	

3 Filipstad

Mål	Delmål/indikator	Mål uppnått	Trend	Kommentar
Samarbete i regionen som främjar visionen 100% kretslopp – 0% restprodukt	Vi skall utveckla samarbetet för att gemensamt nå lösningar som ger ömsesidig nytta.	JA		Samarbetet utvecklas kontinuerligt. Mellan kommunerna i AÖW (Avfallssamverkan Östra Wermland) har ett samverkansavtal beslutats och tecknats att gälla from 20210101. Inom detta nätverk har arbetet utvecklats och ett flertal gemensamma åtgärder har genomförts, bl.a. plockanalyser, gemensamma dokumentmallar, enkäter, upphandlingar, hantering av nytt skyltsystem för ÅVC, samt så har en anfallssamordnare anställts som gemensam resurs.
Gemensam informations- och kommunikationsstrategi	Hushållen ska ha kunskap om vad som är farligt avfall och var det ska lämnas.	JA		Informationsarbetet pågår löpande. Inom avtalssamverkan AÖW finns en verksamhetsplan där information är framlyft. Informationsarbetet budgeteras årligen.
	Hushållen ska ha kunskap om varför avfall ska sorteras, och vilken nytta det gör.	JA		Plockanalyser på mat- och restavfall visar att hushållen har kunskap om farligt avfall då detta i princip är 0%. Fraktionen restavfall minskar successivt hela tiden vilket indikerar att invånarna har kunskap om hur avfall ska sorteras och vilken nytta det gör.

Mål	Delmål/indikator	Mål uppnått	Trend	Kommentar
Slam från reningsverk ska ha sådan kvalitet att det kan spridas på åkermark	Slammet från kommunens reningsverk ska ha sådan kvalitet att det kan spridas på åkermark.	NEJ	☺	Analys av slammets innehåll av föroreningar visar ett slam med låga halter av föroreningar och tungmetaller, dock även för låg halt fosfor för att klara Revaq-kraven samt för att vara attraktivt inom jordbruk.
Kommunal verksamhet ska vara föredöme	Allt avfall som uppkommer i kommunens verksamheter ska sorteras rätt	NEJ	☺	Alla verksamheter har ej fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper.
	System för återbruk ska uppmuntras och underlättas	JA	☺	Kommunen har samarbete med flera aktörer inom återbruksverksamhet, samt arbetar med återbruk inom och mellan kommunens verksamheter.
Avfallsfrågorna ska vara en viktig del i tillsynen	75 % av icke anmälnings- eller tillståndspliktiga företag, som klassas som miljöfarlig verksamhet, ska ha fått tillsyn på sin hantering av avfall	NEJ	☺	
	90 % av livsmedelsföretagen ska ha fått tillsyn på sin hantering av avfall.	NEJ	☺	
Arbetsmiljö ska vara en viktig aspekt i all avfallshantering	Avfallsfrågorna vara en viktig del i kommunens planarbete.	JA	☺	Samarbetet mellan kommunens verksamheter fungerar mycket väl.
	Arbetsmiljöproblem som uppdagas i verksamheten skall löpande åtgärdas.	JA	☺	Arbete pågår löpande i det systematiska arbetsmiljöarbetet.
	Soprum skall uppfylla kraven för god arbetsmiljö.	JA	☺	

Mål	Delmål/indikator	Mål uppnått	Trend	Kommentar
Taxan ska stimulera till långsiktigt hållbara lösningar	Konstruera en taxa som stimulerar långsiktigt hållbara lösningar	JA	😊	Taxan förändras allteftersom nya behov uppstår eller lagkrav ändras/tillkommer.
Enkelt att sortera	Hög tillgänglighet för sortering av hushållens grovavfall.	JA	😊	Via obemannade öppettider (Gröntkort) på ÅVC har tillgängligheten ökat betydligt.
	Inget trädgårdsavfall i vanliga hushållssoporna. Allt ska tas omhand antingen genom kompostering på den egna fastigheten eller vid kommunens återvinningscentral Långskogen	JA	😊	Fastighetsnära hämtning av trädgårdsavfall erbjuds. Vid plockanalyser har trädgårdsavfall ej påvisats i det vanliga kommunala avfallet. Likaså är det inget problem som rapporterats av insamlingspersonal.
	Mängden förpackningar och tidningar i restavfallet skall minska.	JA	😊	Plockanalyser gjorda 2018 och 2023 visar en 10 procentig minskning av förpackningar i restavfall. Med införandet av FNI kommer det ytterligare att minska.
	Fastighetsnära insamling bör finnas vid flerbostadshusen	NEJ	😊	FNI håller på att införas och just nu har ca 50 % av flerfamiljshusen någon form av fastighetsnära insamling av förpackningar.
	Försök med insamling av matavfall från hushållen kommer att påbörjas.	JA	😊	Klart
	Försök med insamling av matavfall, som sorteras ut och behandlas biologiskt, från flerbostadshus, matbutiker, restauranger och storhushåll kommer att påbörjas (inkl kommunens verksamheter).	JA	😊	Klart
	Införa system för insamling av vissa fraktioner farligt avfall i anslutning till affärernas returstationer eller andra lämpliga platser. Antalet	NEJ	😐	För närvarande är fler insamlingsstationer inte aktuellt.

Mål	Delmål/indikator	Mål uppnått	Trend	Kommentar
	insamlingspunkter för glödlampor, lågenergilampor och lysrör utökas.			

4 Degerfors

Mål	Delmål/indikator	Mål uppnått	Trend	Kommentar
Minska avfallet och nedskräpningen	Insamlad mängd hushållsavfall, per invånare, i form av restavfall från avfallshämtning ska uppgå till maximalt 170 kg/inv och år till år 2030 jämfört med år 2019.	NEJ	☹️	2024 – 176kg/person
Minska avfallet och nedskräpningen	Andel matavfall i restavfallet ska uppgå till maximalt 10% år 2025	JA	😊	Plockanalys gjord 2023 - 5,76%
Minska avfallet och nedskräpningen	Andel tidningar och förpackningar i restavfallet ska uppgå till maximalt 10% år 2030	NEJ	☹️	Införandet av fastighetsnära insamling av papper och plastförpackningar kommer nivån sjuka på sikt.
Minska avfallet och nedskräpningen	Minska matsvinnet i kommunala kök och restauranger	Data saknas		
Minska avfallet och nedskräpningen	Samtliga kommunala verksamheter ska senast under år 2022 inför källsortering av matavfall, tidningar, förpackningar och farligt avfall	NEJ	☹️	Planering att utöka full sortering för samtliga verksamheter.
Minska avfallet och nedskräpningen	Skräpmätning genomförs under år 2024 och 2026	JA	😊	Mätning gjord 2024, inplanerat 2026
Minska avfallet och nedskräpningen	Information till kommuninvånare gällande avfall och återvinning ska presenteras och uppdateras minst två gånger per år	JA	😊	Information löpande via sociala medier och brev.

Mål	Delmål/indikator	Mål uppnått	Trend	Kommentar
Avgifta kretsloppet	Andel farligt avfall och elavfall i restavfallet ska vara <0,50g/hushåll och vecka till år 2030.	JA	😊	Plockanalys gjord 2023
Avgifta kretsloppet	Andel farligt avfall i brännbart grovavfall från hushåll ska halveras till år 2030.	Data saknas		Planering med plockanalyser
Avgifta kretsloppet	Andel farligt avfall i grovavfall form av deponirest från hushåll ska halveras till år 2030.	Data saknas		Planering med plockanalyser
Utnyttja avfallet som resurs	Insamlad mängd grovavfall från hushåll, per invånare, i form av brännbart från ÅVC ska minska med 25% till år 2030 jämfört med år 2020. Målet är 47 kg/inv år 2030	Nej	😐	Pågående arbete med utökning av fraktioner på ÅVC.
Utnyttja avfallet som resurs	Insamlad mängd grovavfall från hushåll, per invånare, i form av deponirest från ÅVC ska minska med 25% till år 2030 jämfört med år 2020. Målet är 19 kg/inv år 2030	Nej	😐	Pågående arbete med utökning av fraktioner på ÅVC.
Utnyttja avfallet som resurs	Information till kommuninvånare gällande källsortering på kommunens ÅVC ska uppdateras minst två gånger per år.	JA	😊	Löpande information samt vid införandet av fastighetsnära insamling av papper- och plastförpackningar 2025

5 Storfors

Mål	Delmål/indikator	Mål uppnått	Trend	Kommentar
Minska avfallet och nedskräpningen	Ökad tillgänglighet för att lämna utsorterat grovavfall.	JA	😊	
	Ökad materialåtervinning.	JA	😐	Mängden materialåtervinning ökar och minskar från år till år utan någon tydlig positiv eller negativ trend. Den har ökat aningen 2024 jämfört med 2021.
	Ökad medvetenhet och minskning av matsvinn i kommunala kök och verksamheter.	JA	😐	
	Ökad medvetenhet om nedskräpning bland anställda, invånare och företag i kommunen.	NEJ	😊	Arbete pågår och kommer fortgå under nästa planperiod.
	Ökad mängd återanvändning av produkter, material och avfallsmassor.	Data saknas	-	
	Minskad mängd brännbart avfall inom kommunen.	NEJ	😞	Mängden brännbart avfall har ökat.
	Mat- och restavfallet ska minska till max 171 kg per person (nationell målsättning).	NEJ	😞	Mellan 2020–2023 ökade mängden årligen och 2024 var mängden åter på samma nivå som 2020.
	Ökat återbruk inom kommunen	JA	😊	IT-utrustning leasas och lämnas i retur för eventuellt återbruk till leverantören.
	Fler abonnenter med delade kärl.	JA	😊	
Avgifta kretsloppet	Inget farligt avfall eller elavfall i restavfallet.	NEJ	-	Resultat från plockanalys innan planperioden saknas, vilket medför att en trend inte kan identifieras. Mängderna farligt avfall och elavfall i restavfallet var

Mål	Delmål/indikator	Mål uppnått	Trend	Kommentar
				mycket små enligt plockanalys gjord under planperioden.
	Mängden farligt avfall som genereras av kommunen och kommunala bolag minskar.	JA	☺	
	Vid om- eller nybyggnation samt rivning av kommunala fastigheter sorteras minst 70 viktprocent av icke-farligt bygg- och rivningsavfall till återanvändning, materialåtervinning eller annat materialutnyttjande.	JA	☺	
Utnyttja avfallet som resurs	Slammet från kommunens reningsverk har sådan kvalitet att det kan REVAQ-certifieras.	NEJ	☹	
	Fosfor och mullämnen ska tas tillvara från slammet både från kommunens reningsverk och enskilda avlopp och behandlas med lämplig teknik för bästa miljönytta.	NEJ	☹	
	All latrin ska hanteras i lokala kretslopp på den plats där den uppkommer.	NEJ	☺	All latrin hanteras inte lokalt ännu, men fler och fler väljer lokalt omhändertagande.
	Förenkla och utveckla källsorteringen i kommunala verksamheter och publik miljö.	JA	☺	Arbete pågår för att bygga ut system för källsortering till de lokaler som idag saknar det.
	Andelen producentansvarsavfall ska utgöra max 10 % av hushållens restavfall.	NEJ	-	Resultat från plockanalys innan planperioden saknas, vilket medför att en trend inte kan identifieras. Mängden är

Mål	Delmål/indikator	Mål uppnått	Trend	Kommentar
				långt från målvärdet och det krävs fler åtgärder för måluppfyllelse.
	Andelen matavfall ska utgöra max 5 % av hushållens restavfall.	NEJ	-	Resultat från plockanalys innan planperioden saknas, vilket medför att en trend inte kan identifieras. Mängden är nära målvärdet.
	Ökad återvinning av textilier och ökad materialåtervinning av textilavfall.	-	😊	Om målet har uppnåtts eller ej är svårt att veta. Många nya bestämmelser har trätt i kraft under planperioden och insamlingen av textilier har ökat. Om återvinningen har ökat är däremot okänt.
	Ökad energiåtervinning av vedartat trädgårdsavfall.	Data saknas	-	
	Ökad insamling av matavfall från företag.	JA	😊	Antalet företag med abonnemang för insamling av matavfall har ökat.
	Förbättrad långsiktighet rörande plockanalyser.	JA	😊	
Planera och samverka för långsiktigt hållbar avfallshantering	Avfallstaxan ska utformas så att den är tydlig, enkel och lätt att förstå. Samt styra mot de bästa lösningarna ur miljö- och arbetsmiljösynpunkt.	JA	😊	Taxestruktur är gemensamt framtagen i AÖW och arbetet fortlöper efterhand som nya erfarenheter och lagkrav tillkommer.
	Den regionala samverkan utvecklas och bidrar till samordningsvinster.	JA	😊	Under planperioden har kommunen ingått i ett samverkansavtal med grannkommuner och anställt en gemensam samordnare.
	Kommunen strävar mot en hållbar utveckling av avfallshanteringen utifrån nya kunskaper och lagkrav.	JA	😊	

Mål	Delmål/indikator	Mål uppnått	Trend	Kommentar
	Kommunens kommunikation ska bidra till att målen i avfallsplanen nås.	JA	😊	

§ 75

Dnr 00248-2021

Angående verkställande av motion Förbättra företagsklimatet i Degerfors kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen respektive kommunfullmäktige att avskriva verkställande av motionen

Sammanfattning av ärendet

Näringslivsarbetet som bedrivs i nuläget kräver andra prioriteringar än de som fanns 2021. Näringslivsarbetet utgår från gällande Verksamhetsplan KS 2026 där utgångspunkten är ett samarbete mellan Degerfors kommun och företag i kommunen.

Förslag till beslut innebär att den nyskapade näringslivsstrategin för 2026–2028, ersätter tidigare handlingar varför verkställande av motionen föreslås att avskrivas.

Näringslivsstrategi 2026–2028 informerades på kommunstyrelsen 2026-03-03 där nämnden godkände informationen.

Yrkanden

Anna Nordqvist (M) yrkar avslag till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsordning

Ordförande ställer förvaltningens förslag till beslut mot Anna Nordqvists (M) yrkande och finner bifall för förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Anna Nordqvist (M) reserverar sig mot beslutet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2026-05-05

Motion från Anna Nordqvist (M), 2021-07-29

Skickas till

Anna Nordqvist

Ang motionen: Förbättra företagsklimatet i Degerfors kommun”

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att:

- avskriva verkställande av motionen

Sammanfattning av ärendet

Näringslivsarbetet som bedrivs i nuläget kräver andra prioriteringar än de som fanns 2021. Näringslivsarbetet utgår från gällande *Verksamhetsplan KS 2026* där utgångspunkten är ett samarbete mellan Degerfors kommun och företag i kommunen.

Förslag till beslut innebär att den nyskapade näringslivsstrategin för 2026–2028, ersätter tidigare handlingar varför verkställande av motionen föreslås att avskrivas.

Näringslivsstrategi 2026–2028 informerades på kommunstyrelsen 2026-03-03 där nämnden godkände informationen.

Ärendet

Motionen inkom 2021-07-25 men beslutades enligt sammanträdesprotokoll från Kommunfullmäktige 2023-11-27 med stöd från dåvarande Tillväxtenhet att ”alla punkter i motionen genomförs”. Men personalen genomförde aldrig några punkter i motionen och sedan dess har Tillväxtenheten upphört och personalen (2) som jobbade på enheten har avslutat sina tjänster.

I december 2025 anställdes en ny näringslivssamordnare med uppdraget att ta fram en näringslivsstrategi för 2026–2028. Näringslivssamordnaren anser att nuläget kräver andra prioriteringar och föreslår att näringslivsstrategin för 2026–2028 ersätter tidigare handlingar.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2026-05-05, dnr 248–2021
2. Motion dnr 248–2021: Förbättra företagsklimatet i Degerfors kommun.
3. Näringslivsstrategi för Degerfors kommun 2026–2028, dnr: 9–2026

Berit Westergren
Tf kommundirektör

Beslut ska skickas till
Anna Nordqvist (M)

§ 135

Dnr 00248-2021

Svar på motion: Förbättra företagsklimatet i Degerfors kommun

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige bifaller motionen.

Sammanfattning av ärendet

Anna Nordqvist (M) inkom 2021-07-29 med en motion om att förbättra företagsklimatet i Degerfors kommun.

Motionen föreslår ett antal punkter för att förbättra företagsklimatet i Degerfors kommun.

Tillväxtenheten har mottagit motionen och motionens punkter stämmer väl överens med de områden som tillväxtenheten ser som viktiga faktorer för ett framgångsrikt näringslivsarbete. Tillväxtenheten föreslår därför att alla punkter i motionen genomförs.

Yrkanden

Anna Nordqvist (M) yrkar bifall till kommunstyrelsen förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsen § 218/2023-10-31

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2023-10-12

Handlingsplan för tillväxt 2021-2024

Kommunfullmäktige § 131/2021-09-27

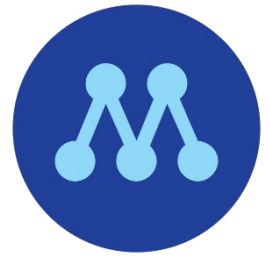
Motion från Anna Nordqvist (M), 2021-07-29

Skickas till

Anna Nordqvist

Tillväxtenheten

Till Kommunfullmäktige i Degerfors 2021-07-25

Motion

Förbättra företagsklimatet i Degerfors kommun.

Nära en halv miljon svenskar är egenföretagare och ungefär var tredje anställd arbetar jobbar i ett småföretag. Fyra av fem jobb skapas i småföretag och de jobb som skapas i privata företag genererar inte endast inkomster till de anställda utan även skatteintäkter till vår gemensamma välfärd. Det är därför viktigt att vi skapar bra förutsättningar för företagen att etablera sig, expandera och utvecklas i vår kommun.

Rapporten Välfärdsskaparna 2021 från Företagarna visar att i Degerfors kommun skapas 1010 jobb i de små företagen (d.v.s. företag med 0-50 anställda). Det motsvarar 34 % av samtliga jobb i kommunen och sammanlagt bidrar småföretagarna tillsammans med sina anställda med 105 mkr till kommunens skatteintäkter. Det är hela 25 % av de kommunala skatteintäkterna vilket är den största andelen jämte offentlig sektor som ligger på 26 %.

Attityden till företagande och kommunens service till näringslivet måste dock förbättras. Enligt Svenskt Näringslivs enkät uppfattar de tillfrågade företagarna i Degerfors att attityden till företagande samt kommunens service och bemötande ligger på en genomsnittlig låg nivå (under betyg 3 där betyg 4 anses som Bra).

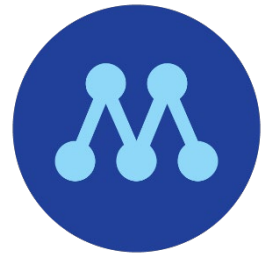
Tillsyn och tillstånd

Det är viktigt att kommunen har smidiga processer för tillstånd och tillsyn och det ska vara lätt för företagen att göra rätt. Att införa Rättviksmodellen (kallad "Tillväxt och tillsyn" av Rättviks kommun) kan vara en del i att förbättra företagsklimatet och förutsättningarna för framgångsrikt företagande, vilket man också sett i andra kommuner. Rättviksmodellen innebär bl.a. mindre byråkrati och är baserad på att förbättra samarbete och samsyn mellan kommunens tjänstemän och företag där tjänstemännen utövar rådgivning istället för myndighetsutövning samt fakturerar företagen efter utförd tillsyn, inte i förskott och endast för den tillsyn som utförts.

Bygglov och detaljplaner

Den service kommunen tillhandahåller när ett företag vill etablera sig, utveckla eller expandera är oerhört viktig och bör alltid ske på ett välkomnande och enkelt sätt.

När företagare visar intresse för att etablera sig i Degerfors kommun måste vi dels ha mark redo att erbjuda, vilket det inte finns tillräckligt av idag. Därför bör vi upprätta ytterligare detaljplaner för att kunna tillhandahålla rätt mark till intressenter av kommande etableringar. Vi måste även ha en bygglovsprocess som fungerar smidigt och utan dröjsmål. Att införa en bygglovsakut där företagen snabbt kan få hjälp med sitt bygglov mot en höjd avgift är ett förslag för att påskynda processen. För att ytterligare förenkla och förkorta processer inom

plan- och bygglov är det viktigt med moderna och digitala lösningar för att minska pappers- och administrationsarbete, vilket gynnar såväl företagare som privatpersoner.

Servicegaranti

Servicegarantier som anger vilken service en företagare kan förvänta sig bör införas i kommunen. En garanti som tydligt uppger hur företaget kompenseras om den kommunala myndigheten inte lever upp till denna garanti, eller till den angivna tidsram då ärendet ska vara färdigbehandlat. Vid tidsöverskridande bör vitesbelopp utgå. Degerfors företagare har rätt att förvänta sig att kommunen arbetar med sin servicekultur och anpassar verksamheten efter deras (m.a.o. kundens) behov.

Att skapa goda förutsättningar för nyföretagande och -etableringar såväl som för kommunens befintliga näringsliv är väsentligt för att ge möjlighet till att skapa tillväxt, fler arbetstillfällen och ett bättre företagsklimat i Degerfors kommun. Framförallt gynnar det kommunens välfärd.

Med syfte att förbättra företagsklimatet samt att öka förutsättningarna för tillväxt och välfärdsskapande i kommunen yrkar jag att kommunfullmäktige beslutar enligt följande förslag:

- Att alla tjänstepersoner som handskas med företagsärenden bör utbildas i serviceinriktat förhållningssätt.
- Att ett serviceinriktat förhållningssätt ska vara en given del vid anställning samt vid kompetensutveckling av inspektörer och handläggare.
- Att införa Rättviksmodellen i Degerfors kommun.
- Att se över vilka kommunala processer som kan moderniseras, digitaliseras och förenklas.
- Att ge kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att upprätta nya detaljplaner för att kunna erbjuda lämplig mark för nyetableringar och expansioner.
- Att införa en Servicegaranti för Degerfors kommuns näringsidkare.
- Att införa bygglovsakut för snabbare service.

Anna Nordqvist

Moderaterna i Degerfors

Anna Bergqvist Livengård, 0586-481 85
anna.bergqvistlivengard@degerfors.se

Kommunstyrelsen

Redovisning av fattade delegationsbeslut

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att godkänna redovisningen av fattade delegationsbeslut.

Sammanfattning av ärendet

Följande delegationsbeslut har fattats inom kommunstyrelsens verksamhetsområde sedan kommunstyrelsens senaste sammanträde:

Nr	Beslut	Delegat
MHI-4	Yttrande från Degerfors kommun över ansökan om tillstånd enligt ordningslagen, byggnadsställningar – GT Bygg	Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Ordf-2	Beslut om att ställa sig positiv till ansökan om Leaderbidrag - Trädgårdsföreningen	Kommunstyrelsens ordförande
Ordf-3	Beslut om yttrande i samråd om detaljplan för Visnums-skogen 1:294, Kristinehamns kommun	Kommunstyrelsens ordförande

Anna Bergqvist Livengård
Kommunsekreterare

§ 15

Dnr 1–2026

Riktlinjer för valpropaganda

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att:

1. Med politisk propaganda menas:
  - a) affischering om politiska partier utanför offentliga anslagstavlor,
  - b) utdelning av broschyrer, flygblad eller annan skriftlig information om politiska partier
  - c) muntlig information/agitation med eller utan högtalare eller annan teknisk utrustning
2. I nära anslutning till (ca tre meter) och vid ingång till vallokal och röstningslokal får ingen politisk propaganda föras. Vid köbildning får heller ingen politisk propaganda föras i det område där väljare köar utanför röstmottagningsstället, då detta område räknas som en del av röstmottagningsstället.
3. Där röstningslokal finns i ett större öppet utrymme, såsom entréhall etc., får politisk propaganda inte föras i anslutning till den avgränsning som markerar röstningslokalen. Ev. propaganda ska hållas utom syn- och hörhåll från röstningslokalen. Röstmottagarna avgör, efter samråd med kommunsekreterare Anna Bergqvist Livengård, om eventuell propaganda är på behörigt avstånd eller ej.
4. Valnämnden uppdrar åt kommunsekreterare Anna Bergqvist Livengård att informera de politiska partierna om valnämndens beslut om regler för propaganda i anslutning till röstningslokaler och vallokaler.

Sammanfattning av ärendet

På röstmottagningsställe eller i utrymme intill detta får det, enligt 8 kap. 3 § vallagen, inte förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val. Valmyndigheten gör bedömningen att den plats väljare köar på ska anses vara en del av röstmottagningsstället eller ett utrymme intill detta.

Vid sidan om uppenbar propaganda såsom partimöten med mera kan valaffischer, tryckt material, flaggor och vimplar och dylikt utgöra propaganda liksom kläder eller banderoller med partibeteckning. Det är inte tillåtet att uppträda som röstmottagare i sådan klädsel. Partifunktionärer med banderoller eller annan klädsel eller utrustning som är partipolitisk får inte uppehålla sig på röstmottagningsställe eller i anslutande utrymme. Om partifunktionärer ska gå in sådana lokaler måste de ta av sig banderoller och liknande. Politiska partier som delar ut valsedlar utanför röstmottagningsställe får endast göra detta utanför det område där väljarna köar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2026-04-10

Skickas till

Röstmottagarna

Partierna representerade i kommunfullmäktige

§ 16

Dnr 1–2026

Utläggning av valsedlar

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att utläggning av valsedlar ska ske enligt förslaget nedan.

Sammanfattning av ärendet

Utläggning av valsedlar föreslås göras på följande vis:

På alla ställen där väljarna kan rösta lägger röstmottagarna ut partivalsedlar (valsedlar med parti- och valbeteckning) för de partier som vid något av de två senaste valen till riksdagen fick mer än 1 procent av rösterna i hela landet.

Dessutom lägger röstmottagarna ut partivalsedlar för val till kommun- och regionfullmäktige för de partier som redan är representerade i fullmäktige.

Partierna ansvarar för att leverera namnvalsedlar till röstmottagningsstället samt för att se till att namnvalsedlarna inte tar slut under tiden då röstmottagningen pågår. Röstmottagarna lägger sedan ut och fyller på valsedlarna i valsedelstället.

Valnämnden, i förlängningen röstmottagarna, ska kontrollera att partiet som levererar valsedlar har anmält deltagande i valet. När kontrollen är gjord ska röstmottagarna ta emot valsedlarna, placera dem i valsedelstället och därefter ansvara för ordningen bland alla valsedlar under pågående röstmottagning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelseförvaltningen, 2026-04-13

Skickas till

Valkansliet

Röstmottagarna

Partierna representerade i kommunfullmäktige

Tetrialrapport april 2026

Riktvärde: 33%*

Nämnd- och styrelseverksamhet	Budget 2026-04-30	Utfall 2026-04-30	Avv	Års- budget	Avv % årsbud	Års- prognos
Kurser/konferenser	4 165	0	4 165	12 500	0,0%	12 500
	4 165	0	4 165	12 500	0,0%	12 500

Kansli	Budget 2026-04-30	Utfall 2026-04-30	Avv	Års- budget	Avv % årsbud	Års- prognos
Personalkostnader	4 499 258	4 232 167	267 091	13 913 942	30,4%	13 913 942
Lokalkostnader	272 514	261 561	10 953	695 561	37,6%	695 561
Leasing, hyror (kopiator, datorer)	71 603	80 809	-9 206	214 896	37,6%	214 896
Kurser/konferenser	66 640	0	66 640	200 000	0,0%	200 000
Licensavgifter	1 790 767	1 794 019	-3 252	5 374 451	33,4%	5 374 451
Övriga kostnader	262 479	108 458	154 021	802 898	13,5%	802 898
Kapitalkostnader	119 632	108 290	11 342	359 040	30,2%	359 040
	7 082 893	6 585 304	497 589	21 560 788	30,5%	21 560 788
Totala kostnader	7 087 058	6 585 304	501 754	21 573 288	30,5%	

Totalt avviker utfallet positivt för administrativarnämnden med knappt 500 tkr per sista april

Nämnd- och styrelseverksamhet

Nämnd- och styrelseverksamheten redovisar ett överskott på 4 tkr för perioden, vilket beror på att budgeten för kurser och konferenser inte har utnyttjats.

Lönecentrum

Personalkostnaderna visar ett överskott på 267 tkr. Huvudsaklig orsak är att Chef för Lönecentrum tillträdde sin tjänst i april, trots att tjänsten var budgeterad från och med mars. Även att Lönecentrum har fortsatt en sjukskrivning av en systemförvaltare på 75% och vikarien uppehåller en lägre lön. Budgeten för lokalen är inte linjärt fördelad över årets tolv månader, vilket innebär att utfallet uppgår till 38 %, främst till följd av kostnader kopplade till flytten samt etableringen i den nya lokalen för NLA. Budgeten för kurser har inte utnyttjats, vilket resulterar i ett överskott om 66 tkr för perioden.

Helårsprognosen för 2026 för Lönecentrum bedöms i nuläget uppgå till ett resultat om cirka ±0.

Under året planeras det inte för att göra några nya investeringar.

Tillstånd att inom Örebro län sätta upp valaffischer inför 2026 års val

Beslut

Länsstyrelsen i Örebro län meddelar de politiska partier som deltar i 2026 års val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige, tillstånd till valaffischering utmed allmänna vägar inom Örebro län under tidsperioden den 16 augusti – 20 september 2026.

Tillståndet gäller utom detaljplanelagt område.

Följande villkor gäller för tillståndet:

- Valaffischer får inte sättas upp utmed motorvägar, motortrafikleder och mötesfria landsvägar ("2+1-väg") och inte heller på broar över sådana vägar.
- Valaffischer får inte placeras i kurvor, i cirkulationsplatser eller i övrigt så att sikten skymms för fordonsförare
- Valaffischer ska placeras minst 75 meter från vägkorsningar och cirkulationsplatser, minst 50 meter från vägmärken och trafiksignaler samt minst 5 meter från vägkanten, dock inte inom vägområdet.
- Valaffischer får inte ges sådan utformning att de kan förväxlas med vägmärken eller trafikanordningar.
- Valaffischers storlek får inte överskrida fyra kvadratmeter.
- Valaffischer ska tas ned senast den 20 september 2026.
- Valaffischer ska ägnas sådan tillsyn att de inte vållar nedskräpning.
- I de fall kommunen är väghållare ska samråd ske med aktuell kommun (den kommunala nämnd som enligt väglagen fungerar som väghållningsmyndighet).

Samråd har skett med den statliga väghållningsmyndigheten, Trafikverket Mellersta Regionen.

Bestämmelser som beslutas grundas på

I 46 § första stycket väglagen (1971:948) anges att inom ett avstånd av 50 meter från ett vägområde får inte utan länsstyrelsens tillstånd skyltar eller därmed jämförliga anordningar för reklam, propaganda eller liknande ändamål finnas uppsatta utomhus.

Av förarbetena till bestämmelsen framgår att den syftar till att tillgodose trafiksäkerheten på vägen (prop. 1971:123 s. 186).

Enligt 6 § LGS får tavla, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning för reklam, propaganda eller liknande ändamål inte finnas varaktigt uppsatt utomhus utan tillstånd.

Enligt 2 § förordningen (1998:929) om gaturenhållning och skyltning får länsstyrelsen meddela tillstånd eller medgivande enligt bland annat 6 § LGS.

Information

Tillståndet förutsätter att markägaren har medgett att affischering får sättas upp.

Inom detaljplanelagda områden söks tillstånd hos respektive kommun.

Ni kan överklaga beslutet

Se information nedan hur ni kan överklaga beslutet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av chefsjurist Anna Mia Thuringer med handläggare Emma Sjöholm som föredragande.

Kopia till

Trafikverket Mellersta regionen
Samtliga kommuner inom Örebro län
Region Örebro län
Polismyndigheten Region Bergslagen,

Politiska partier inom Örebro län som tagit mandat i det senaste valet till riksdagen, kommunfullmäktige och regionfullmäktige samt de med beställda namnvalsedlar.

Ni kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Örebro län antingen via e-post; orebro@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Örebro län, 701 86 Örebro.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där ni kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, orebro@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 80 00. Ange diarienummer 6393-2026.

Tertialrapport 2026-04-30

Nämnd- och styrelseverksar	Budget 2026-04-30	Utfall 2026-04-30	Avv	Års- budget	Avv % årsbud	Års- prognos	vht 10000
Kurser/konferenser	43 316	3 371	39 945	130 000	3%		7651
Övriga kostnader	7 490	6 400	1 090	22 478	28%		
	50 806	9 771	41 035	152 478	6,4%		

Kansli	Budget 2026-04-30	Utfall 2026-04-30	Avv	Års- budget	Avv % årsbud	Års- prognos	vht 13010
Övriga intäkter	0	58 344	58 344	0			3690
Lönekostnader	2 246 283	2 055 882	190 401	6 954 425	29,6%		5*
Övriga personalkostnader	66 963	44 220	22 743	200 970	22,0%		4650, 4659, 6320, 6322, 6326
Lokalkostnader	112 875	131 820	-18 945	504 380	26,1%		6011, 6131
Kurser/konferenser	44 982	24 472	20 510	135 000	18,1%		7051, 7651
Licensavgifter	102 272	59 823	42 449	306 940	19,5%		7431
Övriga kostnader	93 087	77 014	16 073	279 373	27,6%		
	2 666 462	2 451 575	331 575	8 381 088	29,3%		kontroll
Totala kostnader	2 717 268	2 461 346	372 610	8 533 566	28,8%	0	

Totalt avviker utfallet positivt för överförmyndarnämnden med knappt 314 tkr per april. Förbrukningen uppgår till ca 28 % av årsbudgeten.

Nämnd- och styrelseverksamhet

Utfallet för nämnd- och styrelseverksamheten per april avviker positivt mot budget för perioden med 41 tkr. Den positiva avvikelser förklaras av outnyttjad medel för kurser och konferenser

Kansli

Utfallet per april avviker positivt mot budget med knappt 273 tkr.

Den positiva avvikelsen förklaras med personalkostnaderna som avviker positivt mot budget med 190 tkr bl.a. på grund av att uppstart av medarbetare skett vid sei

Överskottet kommer dock att användas i verksamheten. Prognosen för helåret landar därför på cirka +/- 0.

Under året planeras det inte för att göra några nya investeringar.

8 381 088	8 381 088	0
2 666 462	2 666 462	0

Från: Degerfors kommun
Skickat: den 26 maj 2026 15:11
Till: Anna Bergqvist Livengård; Jenny Nygård; Anne Josbo; Evelina Holmkvist
Ämne: VB: SAVE THE DATE - Folkhälsokonferens 16 okt 2026

Vänlig hälsning
Annica Blomgren
Registrator/arkivassistent
Telefon: 0586-481 39
E-post: annica.blomgren@degerfors.se
Web: kommun@degerfors.se

Från: Karlskoga - Hållbarhetsenheten <hallbarhetsenheten@karlskoga.se>
Skickat: den 26 maj 2026 08:22
Ämne: SAVE THE DATE - Folkhälsokonferens 16 okt 2026

[Detta mejl kommer från en extern avsändare]

Hej,

Vi önskar er hjärtligt välkomna till årets Folkhälsokonferens som den här gången hålls i Folkets hus i Degerfors den 16 oktober.

Årets tema är *Det rör dig – all rörelse räknas* och ligger i linje med Folkhälsomyndighetens rörelseår 2026. Under dagen utforskar vi hur allt från samhällsplanering och vardagsvanor till skärmtid och lokala initiativ kan påverka rörelse, hälsa och välbefinnande.

Inbjudan med program och instruktioner för anmälan kommer efter sommaren men boka in datumet i kalendern redan nu!

Vi önskar er alla en skön sommar med tid för både avslappning och äventyr!

Med vänliga hälsningar

Hållbarhetsenheten i samverkan med RF-SISU Örebro län

§ 56

Dnr 00213-2025

Kostnadsanpassningar kultur- och utbildningsnämnden

Kultur- och utbildningsnämndens beslut

Kultur- och utbildningsnämnden beslutar att:

- godkänna information om pågående arbete gällande beslutade kostnadsanpassningar.
- godkänna föreslagen kostnadsanpassning.

Åtgärd	Belopp
Ej ersättningsrekrytering för personal som är föräldralediga, tjänstlediga och pensionsavgångar	560 tkr
Regnbågen förskola stängs från 1 augusti 2026	1 000 tkr

Sammanfattning av ärendet

Kultur- och utbildningsnämnden informeras kontinuerligt om arbetet gällande beslutade kostnadsanpassningar.

Utför beslut i kultur- och utbildningsnämndens § 14/2026-02-26 yrkande från nämnden;

-att kultur- och utbildningsnämnden konstaterar att föreslagen anpassning inte i tillräcklig grad möter de ekonomiska utmaningarna,

- att arbetet ska utgå från målsättningen att minska antalet små och kostnadsdrivande enheter till förmån för mer resurseffektiva enheter, samtidigt som rimlig geografisk tillgänglighet säkerställs,

så lägger förvaltningen fram förslag till ytterligare kostnadsanpassningar.

Yrkanden

Ingela Sundberg M, Birgitta Höjjer C samt Leif Erixon SD yrkar avslag avseende stängning av Regnbågens förskola.

Beslutsordning

Ordförande ställer kultur- och utbildningsutskottets förslag till beslut mot Ingela Sundbergs M, Birgitta Höjers C och Leif Erixons SD yrkanden och finner bifall för kultur- och utbildningsutskottets förslag till beslut.

Omröstning

Kultur- och utbildningsnämnden godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för bifall till för utskottets förslag. Nej-röst för bifall till Ingela Sundbergs M, Birgitta Höijers C samt Leif Erixons SD yrkande.

Med 6 ja-röster mot 5 nej-röster beslutar kultur- och utbildningsnämnden bifalla kultur- och utbildningsnämndens utskotts förslag till beslut.

Namn	Ja	Nej
Johanna Svärd S, ordförande	X	
Lina Gustafsson V, vice ordförande	X	
Eje Johansson, V	X	
Britt Hultman Breitner, V	X	
Nina Karlberg, S	X	
Christiaan Haneveld, S	X	
Ingela Sundberg, M		X
Lukas Arvidsson, M		X
Kent Lindqvist, SD		X
Leif Erixon, SD		X
Birgitta Höijer, C		X
Summa	6	5

Anmälan om jäv/deltar ej i beslut

Annelie Svingdal (SD) anmäler jäv i frågan om att stänga Regnbågens förskola och deltar ej i dagens beslut.

Reservationer/Protokollsanteckning

Ingela Sundberg M, Lukas Arvidsson M, Birgitta Höijer C, Leif Erixon SD samt Kent Lindqvist SD reserverar sig mot beslut avseende stängning av Regnbågens förskola.

Ingela Sundberg M och Lukas Arvidsson M lämnar följande protokollsanteckning:

Vi ser stängningen av Regnbågens förskola vara fel väg att gå dels ur ett jämställdhetsperspektiv, men även en tillgänglighetsaspekt.

Regnbågens förskola är en förskola som är tillgänglighetsanpassad och utifrån detta ser vi Moderater det som en viktig förskola att behålla öppen. Utifrån att kommunen ska vara jämställd för våra invånare så ser vi risk att kommunen, Kultur- och utbildningsnämnden, blir mindre jämställd för våra invånare.

Tilläggas kan även att förskolan Regnbågen är placerad i ett område där det finns flera villor och därmed flera barnfamiljer och även därför blir det fel väg att gå med en stängning av denna förskola, att sedan barnen i stor utsträckning kommer att hänvisas till förskola som ligger en bit bort från sagda bostadsområde (om föräldrar inte gör annat val för sina barn).

Birgitta Höijer C lämnar följande protokollsanteckning:

Vi ställer oss inte bakom någon neddragning av förskolor innan vi har fått svar på de här frågorna.

Hur är tillväxten vid de olika förskolorna och i de olika områdena? Hur många barn kommer att flyttas upp till Förskoleklass? Hur många 1-2 åringar beräknas fylla på i förskolegruppen? Var finns de områden med mindre antal barn? Vad kommer att hända med lokalerna? Vilka kostnader generera de eller går dom att sälja?

Jag har vid flera tillfällen önskat att vi skulle få göra ett verksamhetsbesök och det har vi själva gjort på några förskolor.

Med anledning av att vi har varit på besök hos flera förskolor i kommunen så undrar vi om Skolinspektionen även har besökt dessa verksamheter. Det är viktigt i ett helhetsperspektiv att även genomlysas förskolornas verksamhet så att barnen får en trygg start i vår verksamhet.

Vem är ansvarig för att vi har en kvalitetssäkrad förskolemiljö för barnen?

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-04-08

Bilaga handlingsplan kostnadsanpassningar KUN

Tjänsteskrivelse 2026-04-08

Protokollsutdrag KUNU 2026-04-16 § 13

Barnkonsekvensanalys Regnbågen 2026-04-23

Skickas till

Kommunstyrelsen

Ekonomichef

Förvaltningschef

Förvaltningsekonom

Dora Jansson, 0586-482 05
Dora.jansson@degerfors.se

Information HR

Kommunstyrelseförvaltningen
April 2026

Innehåll

Sammanfattning	3
Statistik anställda och personer som slutat	4
Heltids- och deltidsanställda	5
Sjukfrånvaro	6
Arbetsmiljörapportering och systematiskt arbetsmiljöarbete	7
Stella 8	
Företagshälsovårdsinsatser	8
Blivande pensionärer	9
Arbetsrätt och organisation	10

Sammanfattning

Statistiken för innevarande månad visar att förvaltningen har 40 tillsvidareanställda årsarbetare och att ingen har avslutat sin tillsvidaretjänst inom förvaltningen. Förvaltningens anställningar består av 39 heltidsanställda och 1 deltidsanställda.

Sjukfrånvarostatistiken för månaden ligger lägre än föregående månad. Fördelningen av lång och korttidsfrånvaro är övervägande mot korttidsfrånvaro.

Det finns inga öppna ärenden i arbetsmiljörapporteringssystemen, och ingen ny rapport för månaden. HR presenterar även månadens kostnad för företagshälsovårdsinsatser.

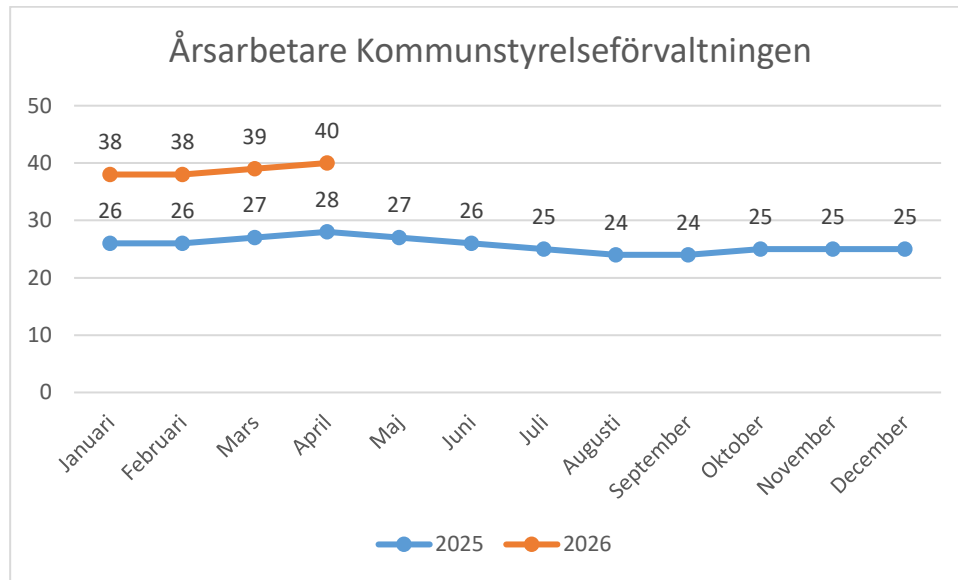
För 2026 visar statistiken att 8 medarbetare kommer att uppnå pensionsålder (67 år) fram till 2032 inom förvaltningen.

HR informerar avslutningsvis om status gällande arbetet med Policyarbete och kompetensutvecklingsinsatser.

Statistik anställda och personer som slutat

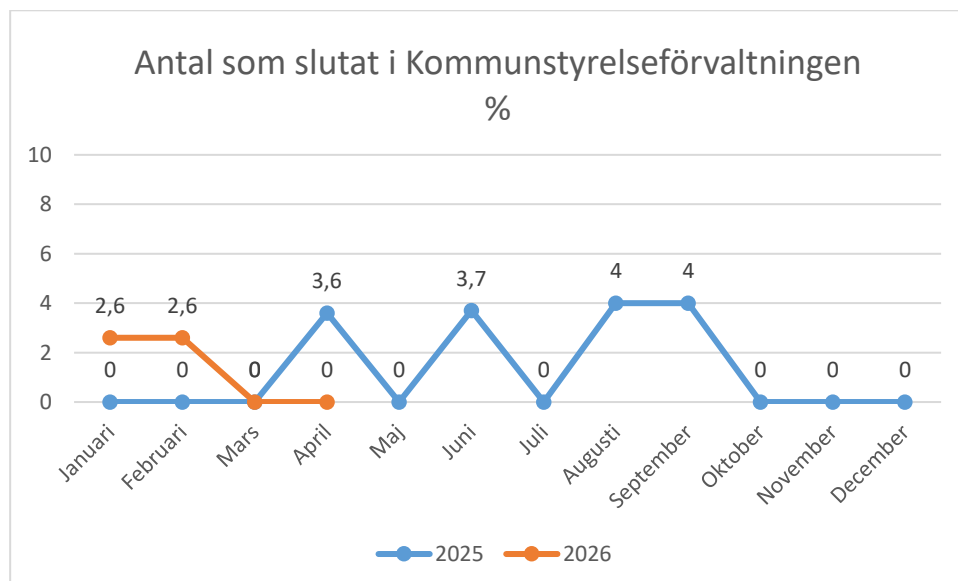
Tillsvidareanställda

Nedan tabell visar antalet tillsvidareanställda i årsarbetare med mätdatum 30/4. Statistiken visas i linjediagram per månad med start i januari 2025. Resultatet visas i avrundat heltal och omräknat i heltider. För innevarande månad är tillsvidareanställda årsarbetare inom KS 40st.

Personer som slutat

Grafen nedan visar en översikt över antalet tillsvidareanställda personer som avslutat en tjänst inom förvaltningen. Statistiken visar även medarbetare som avslutat en tjänst för att gå vidare till en annan tjänst inom kommunen. Översikten belyser dock inte antalet nyanställningar som gjorts under perioden. Under månaden visar siffrorna att ingen av förvaltningens tillsvidareanställda har avslutat sin tjänst.

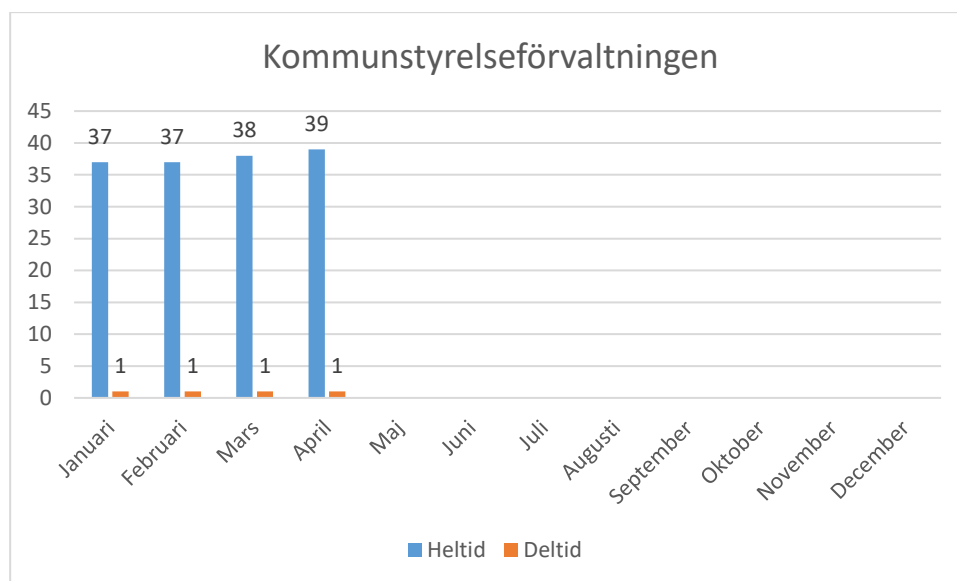

Heltids- och deltidsanställda

Staplarna visar antal heltids- och deltidsanställda personer i Kommunstyrelseförvaltningen månadsvis med mätdatum sista dagen i varje månad. Med heltid menas sysselsättningsgrad på 100%, med deltid menas sysselsättningsgrad från 1 – 99%. Timanställda är inte inkluderade i statistiken.

Grafen visar att antalet heltidsanställda för innevarande månad är 39 och deltidsanställda är 1.

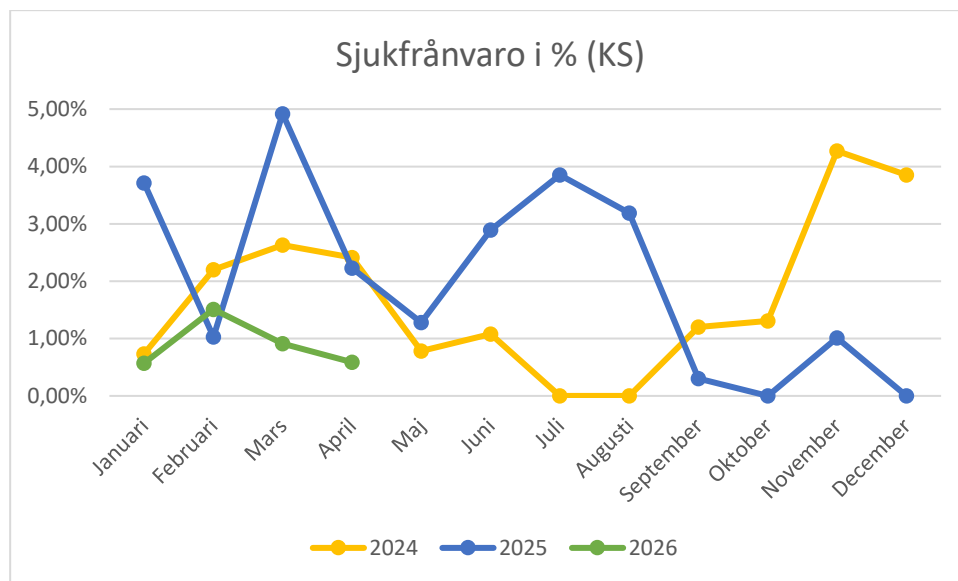

Sjukfrånvaro

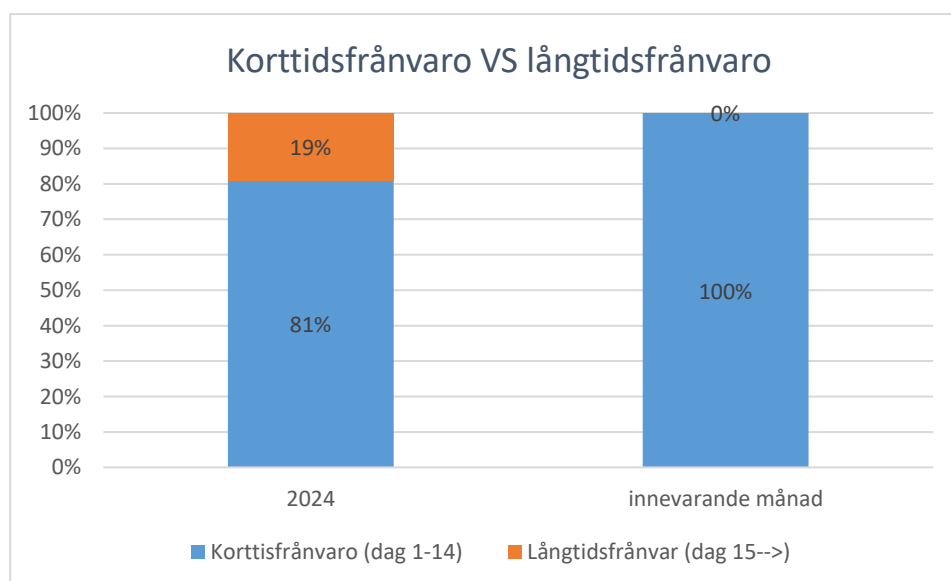
Trendlinjer för sjukfrånvaron inom Degerfors kommun.

Degerfors Kommun

Grafen visar sjukfrånvaron för förvaltningen med startdatum 2024-01-01. För innevarande månad summeras sjukfrånvaron till 0,59%. Detta visar på en ökning i jämförelse med föregående månad.

Av den totala sjukfrånvaron under månaden bestod 100 % av korttidssjukfrånvaro och 0 % av långtidssjukfrånvaro.

Arbetsmiljörapportering och systematiskt arbetsmiljöarbete

Rapporterade tillbud, olycksfall, färdolycksfall, riskobservationer, övriga avvikelser och diskriminering/kränkande behandling.

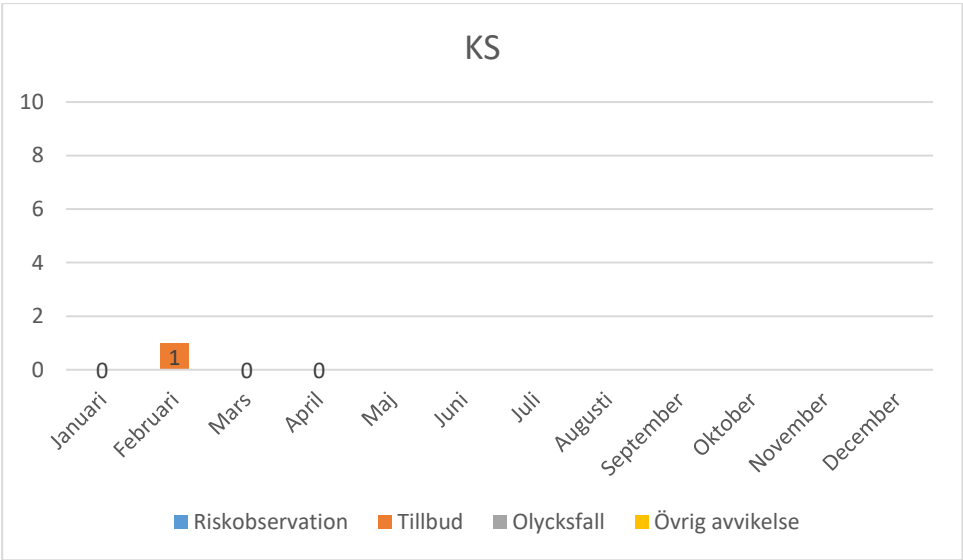
Med tillbud menas en oönskad händelse eller situation som kunnat leda till hälsobesvär, sjukdom eller olycksfall. Tillbud visar var det finns arbetsmiljörisker i arbetet. Det behöver inte innebära att någon person varit nära att skadas. Riskobservationer beskriver hur någonting i arbetsmiljön skulle kunna leda till ett tillbud eller olycksfall. Diskriminering/kränkande behandling innefattar mobbning och trakasserier. Ett färdolycksfall innebär att olyckan sker till eller från arbetet, exempelvis om en medarbetare ramlar på cykeln eller halkar.

Övrig avvikelse är en kategori som är nödvändig att fortsättningsvis ha med i rapporten, detta då den möjliggör att medarbetaren vid inrapportering har ett alternativ som funkar i de situationer när inget av de andra alternativen passar. Ett tillbud kan vara till exempel vara:

- att personalen fått arbeta särskilt hårt eller tungt för att det saknas en vikarie,
- att en arbetssituation som arbetsgivaren bedömt som ofarlig plötsligt blir hotfull.

Stella

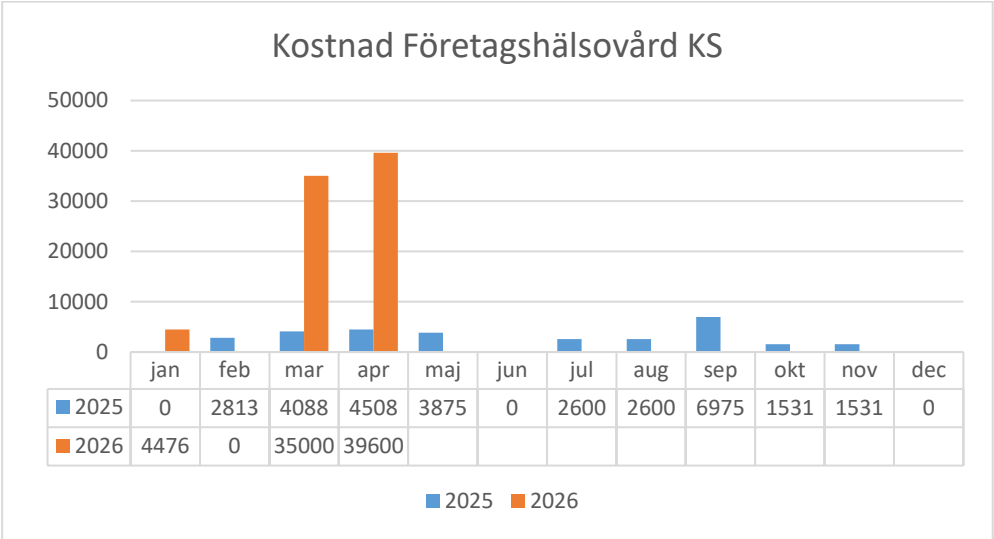
Rapporten för innevarande månad visar att inga ärenden inkommit i Stella.

För närvarande finns 0 öppna ärenden i Stella kopplat till förvaltningen.

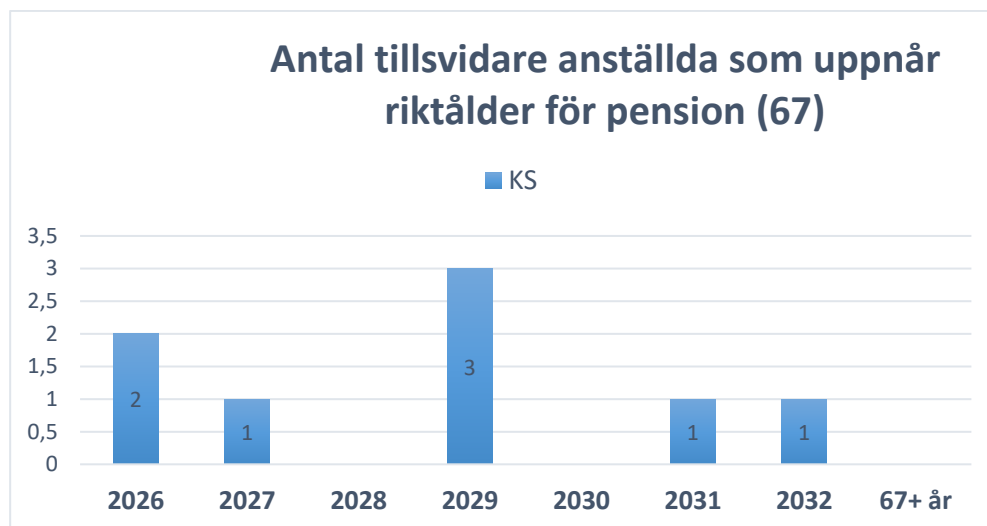
Företagshälsovårdsinsatser

Statistiken visar den totala kostnaden för företagshälsovårdsinsatser per månad. I tabellen under grafen presenteras summan i SEK. Samtliga efterhjälpande, förebyggande och främjande insatser är inkluderade. För innevarande månad kan vi utläsa en företagshälsovårdskostnad på 39 600kr, Detta till följd av en riktad grupputvecklingsinsats.

Blivande pensionärer

Statistiken visar att 8 personer inom KS kommer att uppnå pensionsålder fram till 2032. Beslutad pensionsålder är i nuläget 67 år och diagrammet är framtaget efter den siffran.

Arbetsrätt och organisation

Policyarbete

HR arbetar för närvarande med uppdatering av följande styrdokument.

- Pensionspolicy
- Pensionsriktlinjer
- Lönepolicy

Näst på tur att presenteras för politiken är pensionspolicy och pensionsriktlinjer som planeras för antagande efter sommaren med startdatum 2027-01-01.

Kompetensutveckling

5/5 har HR bokat in företagshälsovården på besök för arbetsplatsnära rehabilitering. Syftet är att ge cheferna möjlighet att bolla pågående rehabiliteringsärenden med lämplig profession, och få ytterligare stöd i arbetet framåt, utöver det stöd som idag ges av HR.

HR har också börjat planera inför en arbetsmiljöutbildning som ska genomföras under hösten 2026. Den kommer att erbjudas och vara obligatorisk för samtliga chefer och skyddsombud i kommunen som inte gått någon utbildning under 2025, och kommer att genomföras av interna resurser. Detta innebär att kostnaden för utbildningen kommer att kunna hållas nere.

Dora Jansson,
tf. HR-chef

Dora Jansson, 0586-482 05
Dora.jansson@degerfors.se

Information HR

April 2026

Innehåll

Sammanfattning	3
Statistik anställda och personer som slutat	4
Heltids- och deltidsanställda	6
Sjukfrånvaro	7
Arbetsmiljörapportering och systematiskt arbetsmiljöarbete	8
Stella 9	
Företagshälsovårdsinsatser	10
Blivande pensionärer	10
Arbetsrätt och organisation	11

Sammanfattning

Statistiken för mars visar en minskning i antalet årsarbetare samt att 5 medarbetare slutat en tjänst i kommunen under månaden. Av personalen är 629 heltidsanställda och 120 deltidanställda.

Sjukfrånvarostatistiken för innevarande månad ligger lägre än motsvarande månad föregående år. Fördelningen av lång och korttidsfrånvaro fortsätter att ha en överviktig fördelning mot långtidsfrånvaro.

Statistik redovisas för systemet för arbetsmiljörapporteringar (Stella), och månadens kostnad för företagshälsovård presenteras.

För 2026 visar statistiken att 124 medarbetare kommer att uppnå att pensionsålder (67 år) fram till 2032 inom Degerfors kommun.

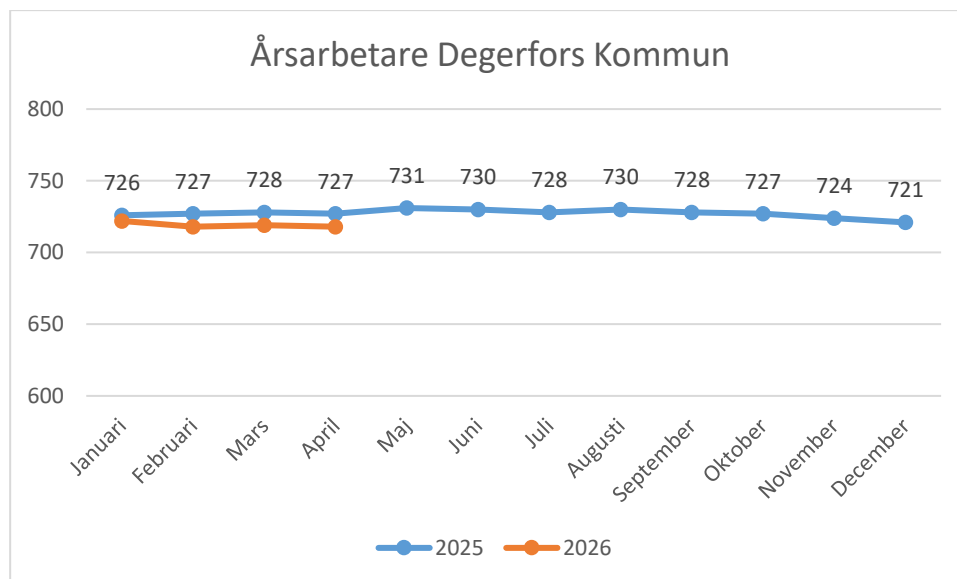
HR informerar avslutningsvis om arbetet kopplat till pågående policyarbeten samt kompetensutvecklingsinsatser.

Statistik anställda och personer som slutat

Tillsvidareanställda

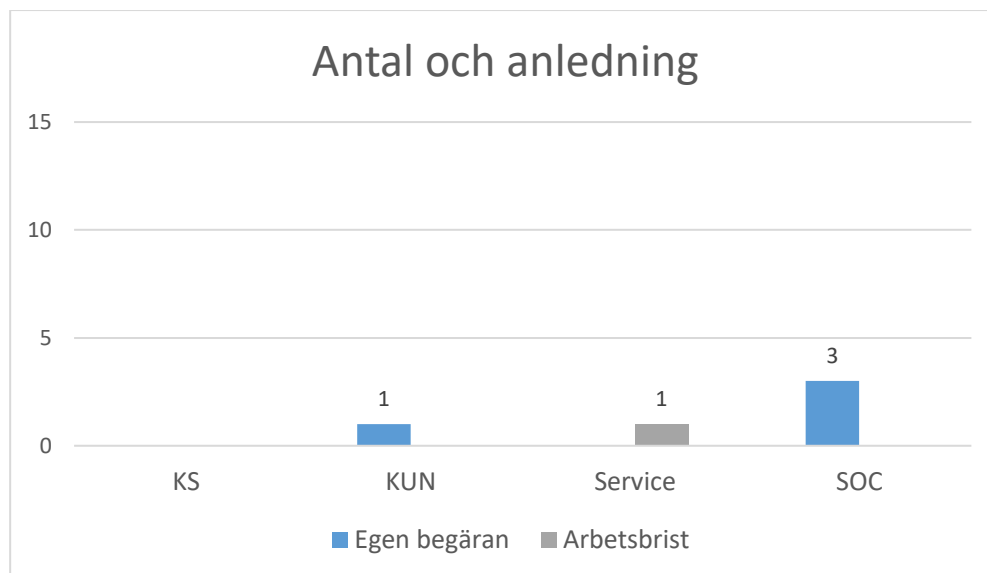
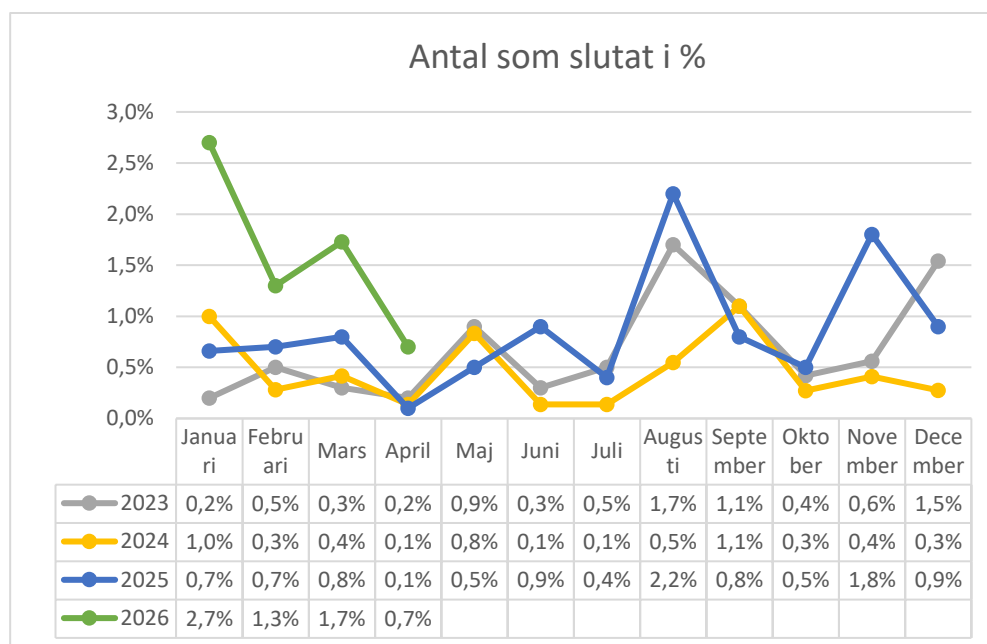
Nedan tabell visar antalet tillsvidareanställda i årsarbetare med mätdatum 30/4. Statistiken visas månadsvis och avrundat till heltal.

Resultatet för innevarande månad jämfört med föregående månad är KS +1, KUN -1, SERVICE -1, SOC -1.

Personer som slutat

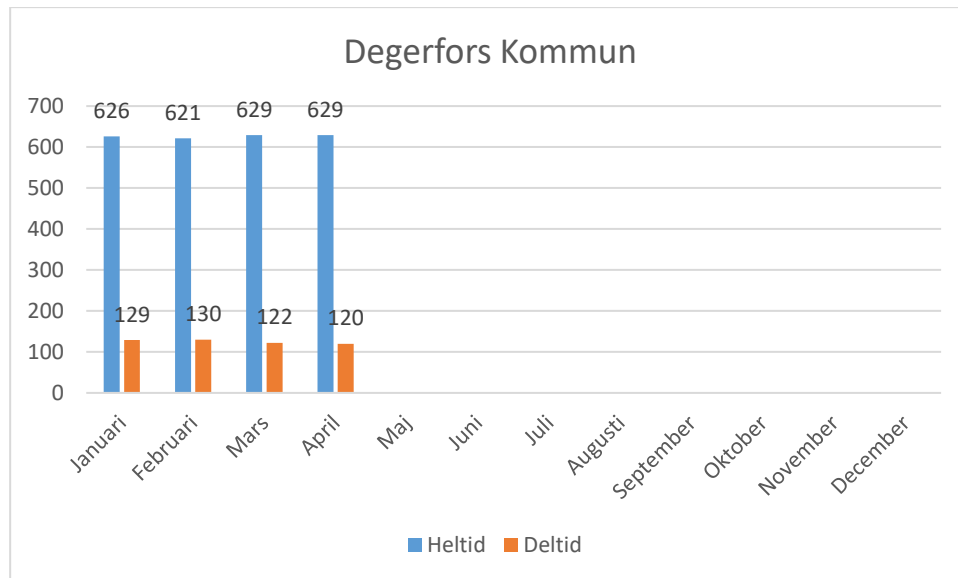
Grafen nedan visar en översikt över antalet tillsvidareanställda personer som avslutat en tjänst i Degerfors Kommun. Statistiken visar även medarbetare som avslutat en tjänst för att gå vidare till en annan tjänst inom kommunen. Översikten belyser dock inte antalet nyanställningar som gjorts under perioden. Under innevarande månad visar siffrorna att 0,7% (5 personer) av kommunens tillsvidareanställda har avslutat en tjänst inom kommunen.

Heltids- och deltidsanställda

Staplarna visar antal heltids- och deltidsanställda personer i Degerfors Kommun månadsvis med mätdatum sista dagen i varje månad. Med heltid menas sysselsättningsgrad på 100%, med deltid menas sysselsättningsgrad från 1 – 99%. Tjänstställda är inte inkluderade i statistiken.

Grafen visar att antalet heltidsanställda för innevarande månad är 629 och deltidsanställda är 120.

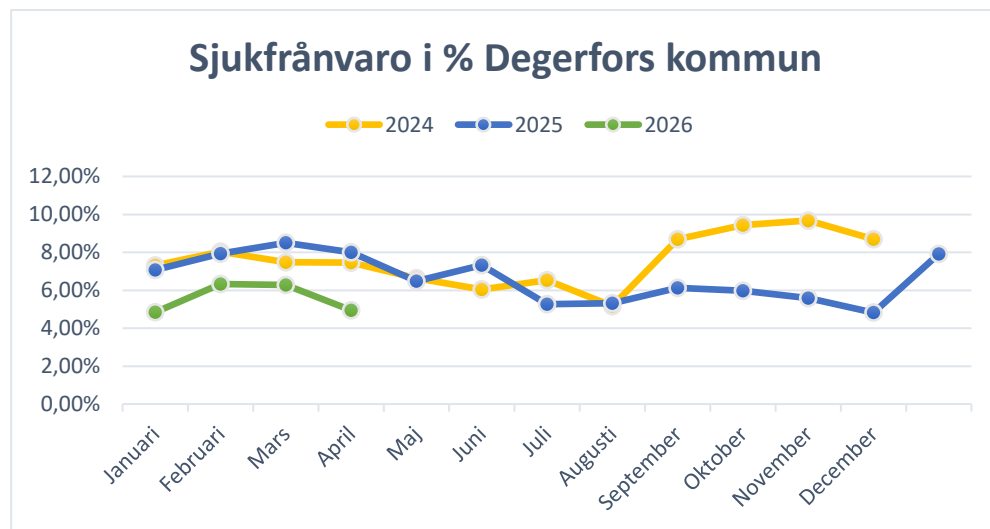

Sjukfrånvaro

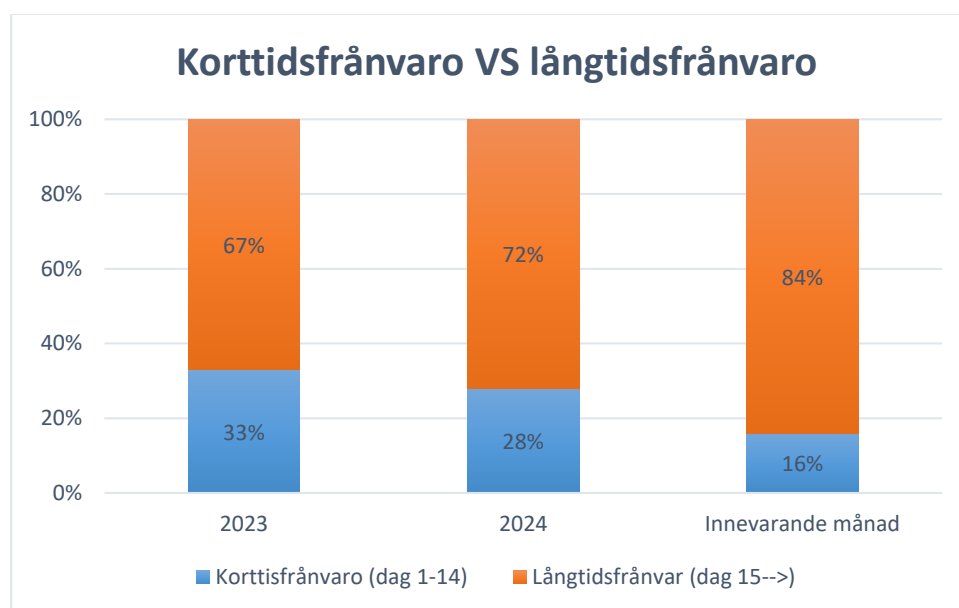
Trendlinjer för sjukfrånvaron inom Degerfors kommun.

Degerfors Kommun

Grafen visar sjukfrånvaron under helår 2024, helår 2025 samt fullständiga månader under 2026. Sjukfrånvaron för innevarande månad summeras till 4,95%, vilket innebär en minskning i jämförelse med statistik ifrån föregående månad (6,28%). Sjukfrånvaron är lägre jämfört med innevarande månad tidigare år (2025 = 8,00 %).

Av den totala sjukfrånvaron under innevarande månad bestod 16 % av korttidssjukfrånvaro och 84 % av långtidssjukfrånvaro.

Arbetsmiljörapportering och systematiskt arbetsmiljöarbete

Rapporterade tillbud, olycksfall, färdolycksfall, riskobservationer, övriga avvikelser och diskriminering/kränkande behandling.

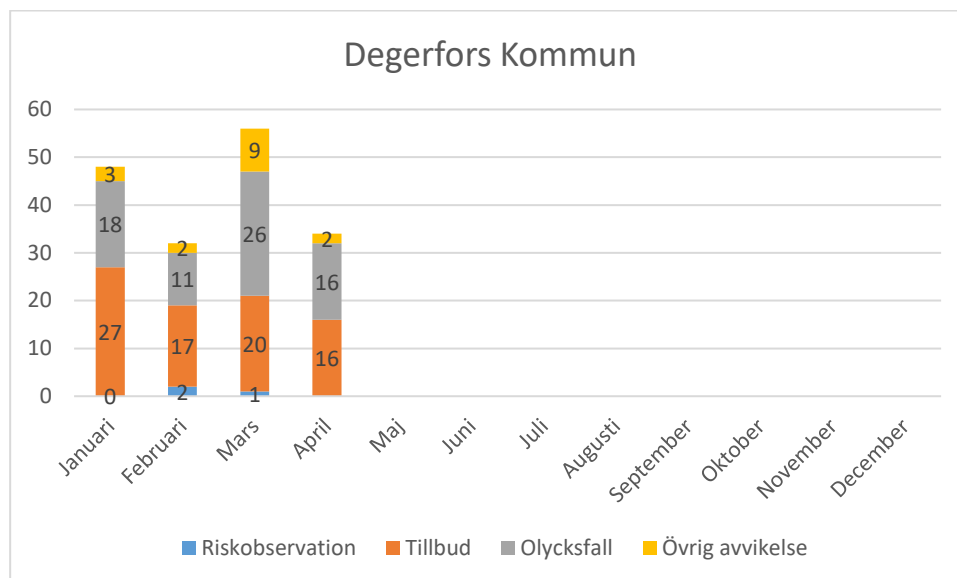
Med tillbud menas en oönskad händelse eller situation som kunnat leda till hälsobesvär, sjukdom eller olycksfall. Tillbud visar var det finns arbetsmiljörisker i arbetet. Det behöver inte innebära att någon person varit nära att skadas. Riskobservationer beskriver hur någonting i arbetsmiljön skulle kunna leda till ett tillbud eller olycksfall. Diskriminering/kränkande behandling innefattar mobbning och trakasserier. Ett färdolycksfall innebär att olyckan sker till eller från arbetet, exempelvis om en medarbetare ramlar på cykeln eller halkar.

Övrig avvikelse är en kategori som är nödvändig att fortsättningsvis ha med i rapporten, detta då den möjliggör att medarbetaren vid inrapportering har ett alternativ som funkar i de situationer när inget av de andra alternativen passar. Ett tillbud kan vara till exempel vara:

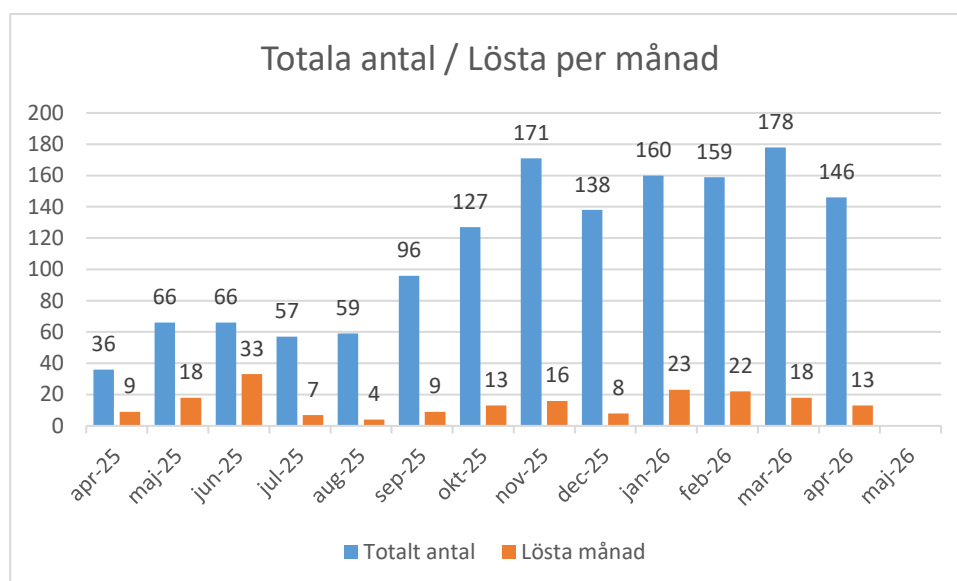
- att personalen fått arbeta särskilt hårt eller tungt för att det saknas en vikarie,
- att en arbetssituation som arbetsgivaren bedömt som ofarlig plötsligt blir hotfull.

Stella

Rapporten för innevarande månad visar på 0 inrapporterade riskobservationer, 16 tillbud, 16 olycksfall och 2 övriga avvikelser.

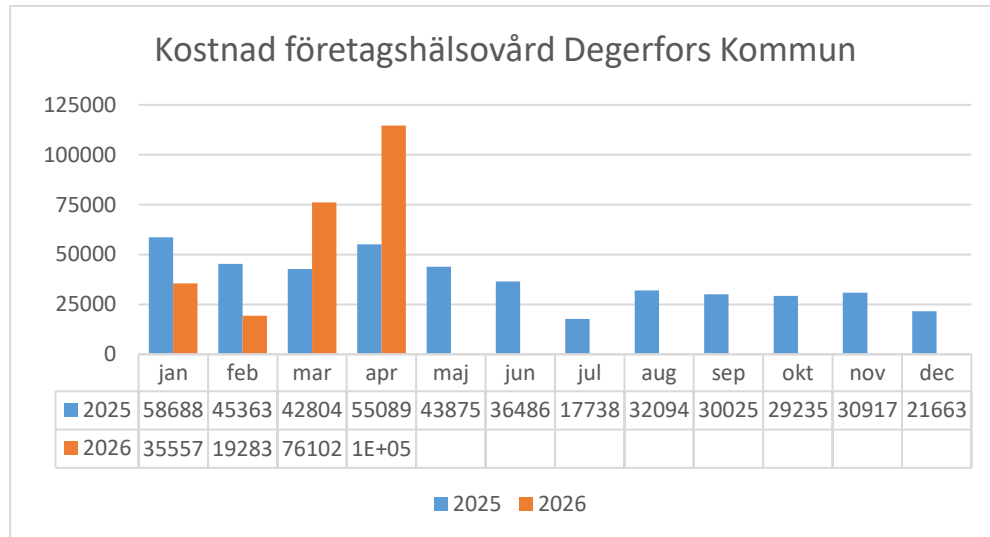

Det finns 146 öppna ärenden i systemet, och 13 ärenden har klarmärkats under månaden.

Företagshälsovårdsinsatser

Statistiken visar den totala kostnaden för företagshälsovårdsinsatser per månad. I tabellen under grafen presenteras summan i SEK. Samtliga efterhjälpande, förebyggande och främjande insatser är inkluderade.

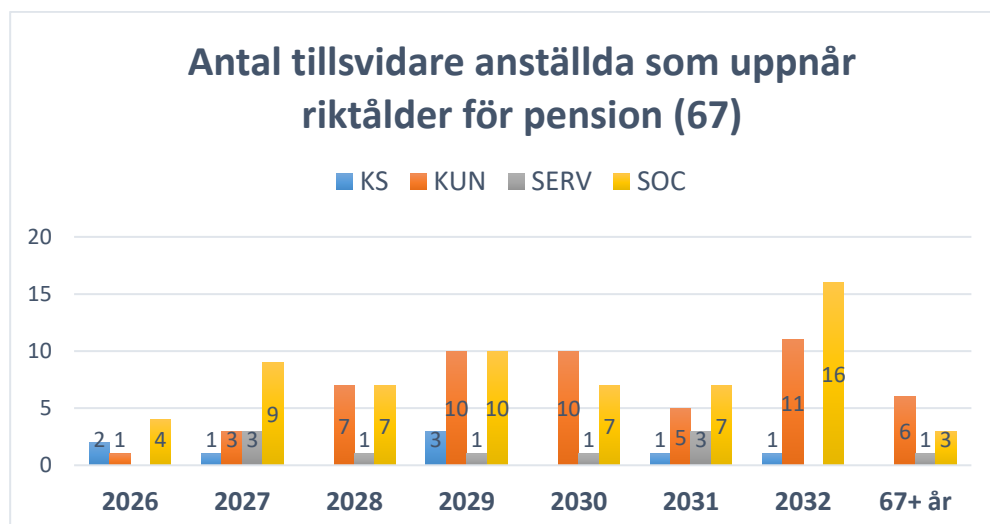

Av statistiken kan vi utläsa att arbetsgivaren nyttjade företagshälsovården för högre summa innevarande månad än samma månad förra året. Flera kommunövergripande insatser så som utbildning i skadligt bruk, och rådgivning i upprättande av styrdokument har fakturerats under månaden.

Blivande pensionärer

I samband med nytt år har HR uppdaterat statistiken för uppskattade pensionsavgångar. Vi har även infört en ny stapel som visar hur många tillsvidareanställda vi har som redan har uppnått riktåldern för pension (67+ år).

Fram till 2032 kommer enligt uppskattning 124 medarbetare att uppnå riktåldern för pension.

Arbetsrätt och organisation

Policyarbete

HR arbetar för närvarande med uppdatering av följande styrdokument.

- Pensionspolicy
- Pensionsriktlinjer
- Lönepolicy

Näst på tur att presenteras för politiken är pensionspolicy och pensionsriktlinjer som planeras för antagande efter sommaren med startdatum 2027-01-01.

Kompetensutveckling

5/5 har HR bokat in företagshälsovården på besök för arbetsplatsnära rehabilitering. Syftet är att ge cheferna möjlighet att bolla pågående rehabiliteringsärenden med lämplig profession, och få ytterligare stöd i arbetet framåt, utöver det stöd som idag ges av HR.

HR har också börjat planera inför en arbetsmiljöutbildning som ska genomföras under hösten 2026. Den kommer att erbjudas och vara obligatorisk för samtliga chefer och skyddsombud i kommunen som inte gått någon utbildning under 2025, och kommer att genomföras av interna resurser. Detta innebär att kostnaden för utbildningen kommer att kunna hållas nere.

Dora Jansson,
tf. HR-chef